सत्यमेव जयते

DP816

OFFICIAL REPORT

NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE EIGHTH GENERAL ELECTIONS UNDER SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA.

BUDGET SESSION

No. 16 21

The 11th April, 1989.

Price Rs. 45.30

CONTENTS

BUDGET SESSION

No. 16

Dated, the 11th April, 1989

		Page
1.	Questions and Answers	1
2.	Discussion During Zero Hour	68
3.	Statement by Minister	98
4.	Announcement from the Chair	100
5.	Call Attention Notice	101
6.	Matter Under Rule 301	103
7.	Private Members Business	107
8.	Discussion raised under Rule 50	124
9.	Adjournment	166
10.	Annexure I to VI	167-242

REFERENCE
(NOT FOR ISSUE)
Reading Only Inside Library

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 11th April, 1989.

The House met at 9 A. M. of the Clock in the Assembly Chamber at Dispur with Shri Pulakesh Barua, Speaker in the Chair.

Starred

Questions and Answers

(To which oral replies were given.)

Mr. Speaker : Now Starred Question No. 281:

Re : Loss of Academic time for want of Text Books.

Shri Moulana Abdul Jalil Ragibi asked :

*281. Will the Minister of Education be pleased to state :

(a) Whether the text books of all the course subjects newly introduced in Classes-VII and IX have been printed and made available to the students so far ?

(b) If not what remedial action has been taken by the Government for recouping the loss of the innocent students ?

(c) Whether the last year students of Class VI had to spend more than six months of the year without Text Books of most of the course subjects ?

(d) Whether this year also they are made to suffer in the same way ?

(e) If so; what remedial action has been taken by the Goverment for making up the loss of the students ?

* শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) ৭ম আৰু ৯ম শ্ৰেণীৰ নতুনকৈ প্ৰৱৰ্তন কৰা সকলো পাঠ্যপুথি ছপাই আনি যোগান দিয়াৰ যথাসম্ভৱ সকলো ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। এই দুয়ো শ্ৰেণীৰ ইতিমধ্যে ছপা হৈ অহা পাঠ্য-পুথি অসম পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন আৰু প্ৰকাশন নিগমৰ বিক্ৰী কেন্দ্ৰ সমূহলৈ বিতৰণৰ বাবে যোগান দিয়া হৈছে।

খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

গ) যোৱা বছৰত ৬ষ্ঠ শ্ৰেণীৰ সকলো মাধ্যমৰ পাঠ্যপুথি সময়মতে যোগান দিয়া হৈছিল। মাথো কম সংখ্যক কেইখনমান পাঠ্যপুথিৰ অতিৰিক্ত প্ৰয়োজনৰ পৰিমাণখিনি ছপাই আনি যোগান দিয়াত কিছুদিন দেৰী হয় যদিও ৬ মাহৰ আগেয়ে যোগান দিয়া হৈছিল।

ঘ) এই বছৰত ৬ষ্ঠ শ্ৰেণীৰ প্ৰায় সকলো পাঠ্যপুথি ইতিমধ্যে যোগান দিয়া হৈছে।

ঙ) প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্ৰীমৌলানা আবদুল জেলিল ৰাগিবী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে ৭ম আৰু ৯ম শ্ৰেণীত নতুনকৈ প্ৰৱৰ্তন কৰা বিষয়ৰ কিতাপ যোগান ধৰা হৈছে বুলি কৈছে। কিন্তু নিজে মই ডবকা হায়াৰ চেকেণ্ডেৰী স্কুলত অনুসন্ধান কৰি পাইছিলো যে ৭ম আৰু ৯ম মান শ্ৰেণীৰ নতুনকৈ প্ৰৱৰ্তন কৰা বিষয়ৰ কিতাপ যোগান ধৰা হোৱা নাছিল। এখন স্কুলত অনুসন্ধান কৰিয়েই অনুমান কৰিব পাৰিছিলো যে সেইবিলাক কিতাপ মোৰ সমষ্টিৰ স্কুলবিলাকত যোগান ধৰা হোৱা নাছিল। এই সম্পৰ্কত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কিবা উত্তৰ দিবনে ?

মোৰ দ্বিতীয় কথা হৈছে যে মই যি খন এম ই মাদ্ৰাচাৰ সভাপতি সেইখন স্কুলতে অনুসন্ধান কৰি পাইছিলো যে ৬ষ্ঠ শ্ৰেণীৰ কাৰণে যি কিতাপ

*Speech not currected.

যোগান দিব লাগে সেই কিতাপ যোগান দিয়া হোৱা নাছিল। অথচ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে সময়মতে কিতাপৰ যোগান ধৰা হৈছে............

a) Mr. Speaker : Mr. Ragibi, what is your question ? Please be brief.

শ্ৰীমৌলানা আবদুল জেলিল ৰাগিবী : যোৱা বছৰ কিতাপ পোৱা নাছিল............

b) Mr. Speaker : What you are going to ask please ask very briefly. We do not want any axplanation . Please sit down.

শ্ৰীমৌলানা আবদুল জেলিল ৰাগিবী : যোৱা বছৰ শেষলৈকে কিতাপ পোৱা নাছিল ......

★ শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যোৱা বছৰ কিতাপ পোৱা নাই বুলি আজিহে কৈছে। অৱশ্যে কাকতে পত্ৰে এটা কথা প্ৰকাশ পাইছিল যে বিভিন্ন ঠাইত যথাসময়ত পাঠ্যপুথি পোৱা নাছিল। আমি জাতীয় শিক্ষা আঁচনিমতে পাঠ্য-পুথিবিলাক নতুনকৈ লিখাই সেইবিলাক ৰিভিও কৰি ছপা কৰাই বিনামূলীয়াকৈ বিতৰণ কৰিবলগীয়া হৈছিল। ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত আমাৰ ৰাজ্যখনেই এক মাত্ৰ ৰাজ্য যত ১১টা মাধ্যমত কিতাপ অনুবাদ কৰিবলগীয়া হৈছে। এইবিলাক লিখাই ৰিভিও কৰি তাৰ পিচত অনুবাদ কৰাই ছপা কৰি বিতৰণ কৰাওঁতে অৱশ্যে অলপ সময় লৈছিল আৰু তাৰ কাৰণে অলপ অসুবিধা হৈছিল। কাৰণ ২ কোটি কিতাপ একে সময়তে লিখাই, ৰিভিও কৰি অনুবাদ কৰি ছপাই ৭ম শ্ৰেণীলৈকে বিনামূলীয়াকৈ দিয়া হৈছিল। এইটো কাৰণত দুই এঠাইত দেৰি হ'ব পাৰে। এই আঁচনি প্ৰণয়ন কৰিবলৈ যাওঁতে আমি ১৮৭ দিনলৈ ওৱৰ্কিং ডেইজ এডভান্স কৰিবলগীয়া হৈছিল। ইয়াৰ আগতে মাত্ৰ ৮৫ দিনহে ওৱৰ্কিং ডেইজ আছিল। জানুৱাৰী, ফেব্ৰুৱাৰী, মাৰ্চ, এপ্ৰিল আৰু মে এই কেইটা দিন ওৱৰ্ক ডেইজ..........

শ্ৰীহিৰণ্য বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰশ্ন কৰ্তা আৰু উত্তৰ দিওতা প্ৰায় একেই হৈছে.......

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা মন্ত্ৰী) : তেখেতে ডবকা স্কুলৰ কথা কৈছে। মই অৱশ্যে নাজানো হয়তো তুই এখন ঠাইত কিতাপ পোৱাত দেৰি হ'ব পাৰে।

(কেইবাজনেও একেলগে উত্তৰ দিঘলীয়া হোৱাৰ কাৰণে আপত্তি কৰে)

৯ম মান শ্ৰেণীত বিনামূলীয়াকৈ কিতাপ দিয়া নহয়। ১৭৫ হাজাৰ কিতাপ ছপা কৰা হৈছিল। বিজ্ঞানৰ কিতাপৰ কাৰণে.........

(কেবাজনেও একেলগে ঠিয় হৈ আপত্তি কৰে)

Mr. Speaker : Now next question. The Hon'ble Minister has replied very elaborately and further elucidation is not required.

(Noise, Noise)

Order, order, you will get scopes, there is provision in the rule, now Hon'ble Minister Shri Phukan, You may please read the answer. Starred Qn. No. 282.

বিষয় : ১৩ নং অসম আৰক্ষী বাহিনীত নিযুক্তিৰ নীতি

শ্ৰীউৎপল দত্তই সুধিছে :

★ ২৮২। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) লক্ষীমপুৰ জিলাত থকা ১৩নং অসম আৰক্ষী বাহিনীৰ নিযুক্তি সম্পৰ্কত চৰকাৰে কেনে ধৰণৰ নীতি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছে জনাবনে ?

খ) স্থানীয় যুৱকক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ আছে নেকি ?

গ) বৰ্তমানে উক্ত বাহিনীটোত নীতি নিয়ম উলংঘা কৰি কোনো নিযুক্তি দিছে নেকি ?

ঘ) যদি দিছে কোন কোন জিলাৰ পৰা কেইজনক দিছে জনাবনে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) চিপাহী ভৰ্ত্তিকৰণৰ কাৰণে যি নিয়ম নীতি আছে সেই নিয়ম নীতিকেই ১৩নং বেটেলিয়নৰ ক্ষেত্ৰতো অবলম্বন কৰা হৈছে।

খ) তেনেকুৱা কোনো ধৰা বন্ধা নিয়ম নাই।

গ) দিয়া হোৱা নাই।

ঘ) প্ৰশ্ন নুঠে।

★শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই গৃহমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে, ৫ জন মানুহক কোনো ইণ্টাৰভিউ আদি নোলোৱাকৈ যে, অসম আৰক্ষী বাহিনীৰ ১৩নং বেটেলিয়ানত নিযুক্তি দিয়া হৈছে এই কথা সঁচানে? যদি সঁচা হয় বিষয়টো অনুসন্ধান কৰিবনে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰক্ষী বাহিনীত যিসকল লোকক নিযুক্তি দিয়া হৈছে তেওঁলোকক ইণ্টাৰভিউ লৈ নিযুক্তি দিয়া হৈছে। যদি হোৱা নাই তেনেহলে বিষয়টো মই তদন্ত কৰি চাম।

★শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : অধ্যক্ষ মহোদয়, ৫ জন লোকক অসম আৰক্ষী বাহিনীৰ ১৩নং বেটেলিয়ানত ইণ্টাৰভিউ নোলোৱাকৈ নিযুক্তি দিয়া হৈছে, গতিকে বিষয়টো তদন্ত কৰিলে ভাল হ'ব।

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি ইণ্টাৰভিউ নোলোৱাকৈ দিয়া হৈছে, তদন্ত কৰি চোৱা হব।

Mr. Speaker : Now Starred Question No.—283.

বিষয় : যোৰহাট বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয় ৰিজিয়নেল ইনষ্টিটিউট অৱ টেক্‌নোলজী ঘোষণা ।

শ্ৰীললিত চন্দ্ৰ ৰাজখোৱাই সুধিছে :

★২৮৩। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) যোৰহাট বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়খন ৰিজিয়নেল ইনষ্টিটিউট অৱ টেক্‌নোলজী হিচাপে সদনত ঘোষণা কৰা মতে কাম আৰম্ভ কৰা হৈছেনে ?

(খ) যদি হোৱা নাই, কেতিয়াকৈ ইয়াৰ কাম আৰম্ভ হ'ব ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হোৱা নাই ।

(খ) অল ইণ্ডিয়া কাউন্সিল ফ'ৰ টেক্‌নিকেল এডুকেচনে প্ৰস্তাৱ অনুমোদন কৰাৰ পিছতহে এই বিষয়ে সিদ্ধান্ত ল'বপৰা যাব ।

★শ্ৰীললিত চন্দ্ৰ ৰাজখোৱা : অধ্যক্ষ মহোদয়, শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে যিটো উত্তৰ দিছে, সেইক্ষেত্ৰত শিক্ষা মন্ত্ৰীৰ পৰা এটা কথা জানিব বিচাৰিছো যে, যিহেতুকে ১৯৬৪ চনতে ইয়াৰ এটা মাষ্টাৰ প্লেন লোৱা হৈছিল আৰু এই মাষ্টাৰ

*Speech not corrected.

প্লেন অনুযায়ী বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়খন 'ৰিজিয়নেল ইনষ্টিটিউট অৱ টেক্নোলজী' লৈ ৰূপান্তৰিত কৰা হ'ব। এতিয়ালৈকে তাত স্নাতক ডিগ্ৰীলৈকে আৰু এখন বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয় হিচাপে চলি আছে। ইয়াৰ আগতেও শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে এটা বক্তব্যত কৈছিল যে, যোৰহাটৰ বিজ্ঞান মহাবিদ্যলয়খন 'ৰিজিয়নেল ইনষ্টিটিউট অৱ টেক্নোলজী'লৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি আছো। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত কি ব্যৱস্থা লৈছে জানিব বিচাৰিছো।

দ্বিতীয়তে যদি এনেকুৱা ধৰণৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই আৰু যিহেতুকে এতিয়া এই মহাবিদ্যালয়খন স্নাতক বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয় হৈয়েই আছে গতিকে চৰকাৰে ইয়াক পষ্ট গ্ৰেজুৱেট লেভেললৈকে পূৰ্ণাঙ্গ পৰ্য্যায়ৰ বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয় হিচাপে লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয় এই মহাবিদ্যালয়খনত বিজ্ঞানৰ স্নাতকসকলক শিক্ষা দান কৰি আছে। কিন্তু এই মহাবিদ্যালয়খনৰ পৰা স্নাতকসকলক উলিয়াওতে যিমান টকা খৰচ হয়, জে. বি. কলেজৰপৰা স্নাতকসকলক উলিয়াওতে তাৰ আধা টকাহে খৰচ হয়। চৰকাৰ গঠন কৰোতেই এই বিজ্ঞান মহাবিদ্যলয়খন টেক্নোলজী ইনষ্টিটিউট কৰিবলৈ বিচাৰি খচৰা প্ৰস্তুত কৰিছিলো। তাৰোপৰি আগতে বাদ পৰি যোৱা ভালেমান আধুনিক বিষয়ো দি মহাবিদ্যলয়খন উন্নত কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিছিলো। কিন্তু ভাৰত চৰকাৰে 'অল ইণ্ডিয়া কাউন্সিল ফৰ টেক্নিকেল এডুকেশ্যন এক্ট' ১৯৮৭ চনত বলৱৎ কৰাৰ পিছত এই কাউন্সিলৰ অনুমোদন নোহোৱাকৈ কোনো নতুন কাৰিকৰী শিক্ষানুষ্ঠান আৰম্ভ কৰিব পৰা নহয়। কাউন্সিলৰ অনুমোদনৰ বাবে চৰকাৰে যাৱতীয় ব্যৱস্থা লৈছে। অনুমোদন পোৱাৰ পিছতহে যোৰহাট বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়খন ৰিজিয়নেল ইন্‌ষ্টিটিউট অৱ টেক্নোলজী হিচাপে ৰূপান্তৰিত কৰিবপৰা যাব।

মাননীয় অধ্যক্ষ : এতিয়া তৰাঙ্কিত প্ৰশ্ন নং ২৮৪।

ৰিষয় : ৰিভিন্ন শিতাৰনপৰা 'ড্ৰ' কৰা অব্যৱহৃত টকাৰ পৰিমাণ।

শ্ৰীদীনবন্ধু চৌধুৰীয়ে সুধিছে :

★২৮৪। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

*Speech not corrected.

(ক) শিক্ষা বিভাগৰ শিক্ষাধিকৰ্তাসকলৰ কাৰ্যালয়ৰপৰা উপ-পৰিদৰ্শকসকলৰ কাৰ্যালয়লৈ যোৱা কেবাবছৰ ধৰি বিভিন্ন শিতানৰপৰা 'ড্ৰ' কৰা বহু ধন অব্যৱহৃত হৈ পৰি থকাটো সঁচানে ?

(খ) যদি সঁচা, কোন কাৰ্যালয়ত কোন বছৰত কি বাবদ 'ড্ৰ' কৰা কিমান পৰিমাণৰ ধন অব্যৱহৃত হৈ পৰি আছে আৰু ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণ কি ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) আৰু (খ) সংশ্লিষ্ট বিষয়াসকলৰপৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰি থকা হৈছে। তথ্য পালেই সবিশেষ সদনক জনাবপৰা হ'ব ।

★শ্ৰীদীনবন্ধু চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এনেধৰণৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ আগতেও পাইছিলো । শিক্ষা বিভাগৰ বিত্তীয় বছৰটো কেতিয়া শেষ হ'ল? ১৯৮৪-৮৫ চনৰ আৰু ১৯৮৫-৮৬ চনৰ বিত্তীয় বছৰ শেষ হ'লনেকি, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ? বিত্তীয় ইৰেগুলাৰিটিবিলাক কেনেকৈ চলিছে অলপ চাবনেকি ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৭ চনৰপৰা যিবিলাক এল. পি. স্কুল চৰকাৰীকৰণ কৰা হ'ল সেইবিলাক স্কুলৰ শিক্ষকসকলৰ হাউচ ৰেণ্ট, জি. পি. এফ আৰু মেডিকেল আদি বিভিন্ন কাৰণত আবদ্ধ হৈ থকা বাবে কিছু টকা দিবপৰা নাই । হিন্দী শিক্ষকসকলৰো এটা গ্ৰাণ্ট কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰপৰা অনুমোদন নোপোৱাৰ কাৰণে দিবপৰা নাই । মই সেইকাৰণে প্ৰাথমিক শিক্ষা সঞ্চালকালয়ৰপৰা অসমৰ বিভিন্ন জিলাত থকা ডি. আই অফিচলৈ পঠোৱা টকা ক'ত কিমান অব্যৱহৃত হৈ আছে তাৰ সঠিক তথ্য ডি. ই. ই. এ অফিচৰপৰা ইতিমধ্যে বিচাৰিছো। সংশ্লিষ্ট ডি আই সকলৰপৰা তথ্য পালেই সদনক জনাবপৰা হ'ব ।

★ৰাজেন্দ্ৰ দে : অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰিমগঞ্জ আৰু কাছাৰৰ ডি. আইৰ হাতত এলিমেণ্টৰি এডুকেশ্যনৰ ৬.৮৫,৮৭৫ কোটি টকা এতিয়াও আনস্পেণ্ট হৈ আছে । কি কাৰণত এই টকা আনস্পেণ্ট হৈ আছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগতে কৈছো যে শিক্ষকসকলে ৩ টা বেনিফিট নাপায়। স্কুলবিলাক চৰকাৰীকৰণ হোৱাৰ পিছত

*Speech not corrected.

পেঞ্চন আৰু চি. পি. এফৰ টকাৰ এটা অংশ তেওঁলোকে চেয়াৰ হিচাবে পায় আৰু বাকী টকাও জমা থাকে। তাৰোপৰি হাউচ ৰেণ্ট, মেডিকেল আদি টকা গ্ৰচ ইৰেগুলাৰিটিৰ বাবে অকল কৰিমগঞ্জতেই নহয়, শিৱসাগৰ আদি অন্যান্য জিলাতো দিব নোৱাৰা বাবে টকা পৰি আছে। গতিকে এই গোটেই বিষয়টোৰ তথ্যপাতি মই ৬ মাহৰ ভিতৰত বিচাৰিছো। ডি আই অফিচ বিলাকৰপৰা তথ্যপাতি আহিলেই জনাব পাৰিম।

★শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : অধ্যক্ষ মহোদয় লক্ষীমপুৰ জিলাৰ ডি আইয়ে ৫৩ লাখ টকা ড্ৰ কৰি থৈছে, আজি দুই বছৰে ক'তো খৰচ কৰা নাই। ধেমাজীৰ ডি. আইয়ে বিদ্যালয় নিৰ্মাণৰ বাবে ১০/১১ লাখ টকা ড্ৰ কৰি আজি ৩ বছৰে পেলাই থৈছে। তেওঁলোকক সুধিলে কয় যে ডি. পি. আই য় টকা ঘূৰাই বিচাৰিছে। গতিকে এই টকা খৰচ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়ে এতিয়া কব নোৱাৰিম। ১৩ খন স্কুলৰ ভিতৰত ৯ খন স্কুল ধেমাজীত আছে। টি. এচ. পি এলেকাত গড় কাপ্তানী বিভাগক স্কুল নিৰ্মাণ কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। যদি কিবা অপিনিয়ন আছে মই চাম।

★শ্ৰীদীনবন্ধু চৌধুৰী : অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি দেখা গৈছে যে ২/৩ বছৰৰ আগতে টকা ড্ৰ কৰি ৰাখি থোৱা হৈছে। আৰু যিবিলাক বেনি-ফিচিয়াৰীয়ে চাৰ্টিফিকেট লৈ আহে তেওঁলোকে টকা পায়। এইদৰে কৰাপচন কৰা হৈছে। গতিকে এইটো অনতিপলমে বন্ধ কৰিব লাগে। মোৰ পৰামৰ্শ হ'ল যে, প্ৰতি বছৰে বেনিফিচিয়াৰী চিলেক্ট কৰিব লাগে, টকা চেংচন কৰিব লাগে আৰু টকা দিচবাৰ্চ কৰিব লাগে। গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বছৰৰ পৰা এই ব্যৱস্থা কৰিবনে?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য-জনৰ লগত এই বিষয়ে মই একমত নহয়। চৰকাৰ গঠন কৰাৰ পিচত উপদেষ্টা পৰিষদ গঠন কৰি দিছে। বেনিফিচিয়াৰীৰ সম্পৰ্কে তেওঁলোকে ঠিক কৰিব। মহকুমাৰ বোৰ্ডত এই বিষয়ে আলোচনা কৰিবৰ কাৰণে স্কপ পাব। এই ব্যৱস্থা লোৱাৰ পিচত বেনিফিচিয়াৰী নিৰ্মাণ কৰাৰ পিচত কৰাপচন আছে বুলি মই নেভাবো। এচ. টি, এচ. চি বোৰ্ডেও চিলেকচন কৰে।

*Speech not corrected.

★শ্ৰীদীনবন্ধু চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ডিষ্ট্ৰিক্ট অফিচবিলাকেও কোটি কোটি টকা পাইছে। এইবিলাক ক'ত খৰচ কৰিছে ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এল: পি খাপৰ কথাহে কৈ আছো।

Mr. Speaker : Now starred Question No. 285. Hon'ble Member Shri Jagat Hazarika.

বিষয় : লিখনি প্ৰকাশৰ বাবে সাহিত্যিকক অৰ্থ-সাহায্য।

শ্ৰীজগত হাজৰিকাই সুধিছে :

★২৮৫। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) লিখনি প্ৰকাশৰ বাবে চলিত বিত্তীয় বছৰত (১৯৮৮-৮৯) কোন কোন সাহিত্যিকক কিমানকৈ আৰ্থিক সাহায্য দিয়া হৈছে ?

খ) এই অনুদান কি কি যোগ্যতাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি দিয়া হয় ?

গ) অনুদান দিবৰ বাবে বিশেষ বাচনি কমিটি আছেনেকি ?

ঘ) যদি আছে সেই কমিটিত কোন কোন আছে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) ১। শ্ৰীবিপুল কুমাৰ মহন্ত—৩৩২১৫/- টকা।

২। শ্ৰীভৱপ্ৰসাদ চলিহা আৰু শ্ৰীবিপুল কুমাৰ মহন্ত (যুটীয়াভাৱে)—২৫,০০০/- টকা।

খ) শিশু সাহিত্য, বিজ্ঞানভিত্তিক পুথি, অনুবাদ পুথি আৰু অসমীয়া ভাষা সাহিত্য-সংস্কৃতিৰ দিশত উপাদেয় গ্ৰন্থ প্ৰকাশৰ বাবে "লিখক-প্ৰকাশকলৈ অৰ্থ সাহায্য দিয়া" আঁচনিৰ অধীনত সম্প্ৰতি লেখক, প্ৰকাশকলৈ অৰ্থ সাহায্য দিয়া হৈ আছে।

গ) হয়, আছে। ইয়াৰ উপৰিও চৰকাৰী নিৰ্দেশৰ ওপৰত ভিত্তি কৰিও অনুদান দিয়া হয়।

ঘ) সম্প্ৰতি বাচনি সমিতিখনৰ সদস্যসকল হ'ল ড° হেমন্ত কুমাৰ শৰ্মা, ড° বানচৰণ ঠাকুৰীয়া, ড° ৰমেশ পাঠক, ড° পবিত্ৰ কুমাৰ পাটোৱাৰী আৰু শ্ৰীশৰন কুমাৰ বৰুৱা।

---

* peech not corrected.

★শ্ৰীনগেন শৰ্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰপৰা জানিব বিচাৰিছো যে, অসমত একেৰাহে তিনিবাৰ অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতি হৈ থকা ত্ৰৈলোক্য গোস্বামীদেৱে তেখেতে তেখেতৰ কিতাপ প্ৰকাশৰ বাবে অনুদান বিচাৰিছিল। আৰু মনোৰঞ্জন শাস্ত্ৰী ডাঙৰীয়াইও কিতাপ প্ৰকাশৰ বাবে অনুদান বিচাৰিছিল দুৰ্ভাগ্যবশত: তেখেতসকলক কোনো অনুদান দিয়া নহল। এই প্ৰয়াত লোক দুজনে কি কাৰণত অনুদান নেপালে, এই সম্পৰ্কে শিক্ষা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষামন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সাহায্য বিচাৰি বিভিন্ন সময়ত ৰাজ্যখনৰ অগ্ৰণী সাহিত্যিকসকলে আবেদন দিছে। কিন্তু সীমিত পুঁজিৰ কাৰণে সকলোকে সাহায্য দিয়াতো সম্ভৱ নহয়। অৱশ্যে আমি এনে এখন আঁচনি ৰাখিছো যে যিখনত প্ৰকাশন পৰিষদৰ যোগেদি আৰু চৰকাৰৰ মুষ্টিমেয় পুঁজিৰ যোগেদি অগ্ৰাধিকাৰৰভিত্তিত অনুদান দি আহিছে। অন্য কিতাপ বাচনি কৰা কাৰণ হ'ল চাহ বাগিছাৰ অসমীয়া সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক দিশত তথ্যসমৃদ্ধ আৰু উপাদেয় বুলি বিবেচনা কৰা হৈছে। অনুদান সাপেক্ষে প্ৰবন্ধ আৰু লেখকসকলৰ নাম মই কৈ দিছো—

১। অসমীয়া চাহৰ আঁতিগুৰি — বেণুধৰ শৰ্মা
২। অসমৰ চাহ শিল্পৰ লগত জড়িত জনগোষ্ঠী—ড: মৃগেন্দ্ৰলাল দত্ত।
৩। অসমৰ চাহ বাগিছাৰ মাটি আৰু মানুহ —শ্ৰীভবেন বৰুৱা।
৪। চাহ বাগিছাৰ অসমীয়া : অসমৰ জনস্ৰোতত
এক নতুন সূঁতি : —ড° নগেন ঠাকুৰ
৫। অসমৰ চাহ মজদুৰ সমাজৰ এটি পৰিচয়—ড° সত্যেন্দ্ৰ নাৰায়ণ গোস্বামী
৬। ক্ৰম বিৱৰণত চাহ মজদুৰ সংস্কৃতি —শ্ৰীদেউৰাম তাছা।
৭। বিদেশী শ্যাম ফাকি দিয়ে আনিল আসাম —ড° বীৰেণ বৰকটকী।
৮। চাহ শ্ৰমিকৰ সাংস্কৃতিক জীৱন : — শ্ৰীপ্ৰহ্লাদ চন্দ্ৰ তাছা।
৯। চাহ বনুৱাৰ উন্নতি আমাৰো উন্নতি —ড° বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য।
১০। গৰয়া পূজা বা চাই ৰাই পৰৱ —শ্ৰীদেউৰাম তাছা।
১১। অসমীয়া জাতিৰ বিকাশত
চাহ মজদুৰসকলৰ ভূমিকা —শ্ৰীমাধৱ চন্দ্ৰ বৰদলৈ।

*Speech not corrected.

১২। অসমীয়া উপন্যাসত চাহ বাগিছা —শ্ৰীযোগেশ দাস।

১৩. স্বাধীনতা সংগ্ৰামত চাহ জনজাতিৰ
অৱদান শ্ৰীসুশীল কুৰ্মী।

১৪। জুমুৰ গীতৰ বিভিন্ন দিশ —শ্ৰীনাৰায়ণ ঘাটোৱাৰ।

১৫। চাহ উদ্যোগ আৰু অসমৰ অৰ্থ নীতি – ডং উপেন্দ্ৰ নাথ বৰদলৈ।

★শ্ৰীদীগেন বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ প্ৰশ্ন হৈছে তেখেতসকলক কিয় দিয়া নহব সেইটোহে জনাব লাগে। তেখেতসকলক কিয় দিলে সেইটো নালাগে।

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা মন্ত্ৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই গোটেই কাৰণটো বুজিবৰ কাৰণে এই কথাখিনি কব ল বিচাৰিছো। এতিয়া কমনে নকম ?

★শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মঙ্গলদৈৰ প্ৰয়াত শাস্ত্ৰী আৰু ত্ৰৈলোক্য গোস্বামীক বাদ দি বিপুল মহন্তক কি হিচাপে অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হ'ল ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্ৰশ্নটোৰ উত্তৰ দিবলৈ যাওঁতে এইখিনি আহিছে। এই নামখিনি সম্পৰ্কত বিধায়ক গৰাকীৰ আপত্তি আছে বুলি জানিব পাৰিছো। সেইকাৰণেই অসমৰ সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক দিশত যিবিলাক প্ৰবন্ধ-পাতি আছে তাৰ লিখক-সকলৰ নাম পঢ়ি দিছো।

★শ্ৰীভবেন নাৰ্জী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমীয়া ভাষা অসমৰ জনজাতিসকলৰ সামাজিক, সংস্কৃতিমূলক কিবা লেখিলে প্ৰকাশ কৰা কথাটো বিবেচনা কৰিবনেকি ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী শিক্ষা মন্ত্ৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় জনজাতি সকলৰ সম্পৰ্কত ট্ৰাইবেল ওৱেলফেয়াৰ বিভাগ আছে। বহুসংখ্যক কিতাপ প্ৰকাশ কৰা হৈছে। এই বিভাগৰ যোগেদি শ্ৰীহৰিমোহন ৰাভাই ৰাভা সমাজৰ সাংস্কৃতিক দিশত এখন পুথি প্ৰকাশ কৰিছে।

ডাঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভবেন নাৰ্জী যে সাহিত্যিক এইটো কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আমি

*Speech not corrected.

ৰাজ্যখনৰ বহুতো গুণী গবেষক আৰু খ্যাতনামা সাহিত্যিক পায় ধন্যবাৰ জনাইছো ।

Shri A. F. Golam Osmani : Mr. Speaker sir, I have got a supplementary. Sir, this type of literary awards does help in the creation of a sense of integration. On hearing what the Hon'ble Minister has stated in the House, may we know from him—

i) whether he has not found any writer of eminence or of any merit from the Barak Valley districts of Cacharr and Karimganj for consideration of this award ?

and ii) secondly, in relation to the writings that were published on the subject of tea gardens whether the Hon'ble Minister has ever considered awarding a literary award for a book which has gained international reputation written by Dr. Amalendu Guha or he means to tell us that only books which are written in Assamese language are only considered for the award and not for books in any other languages of the State ?

*শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এনেধৰণৰ প্ৰকাশৰ কাৰণে আবেদন আহিলে বিবেচনা কৰা হ'ব ।

*Shri A.F. Golam Osmani : Then there are other eminent Bengali writers like Sudhin Sen, Sukhabandhu Brahmachari, Karuna Ranjan Bhattacharjee, etc. of this State who deserve this type of literary awards for their books and should have been awarded long before. I hope the Hon. Minister will consider them in future. May we know from him whether he will consider them for the award ?

*শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (শিক্ষামন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয় আমি তেনেধৰণৰ সাহিত্যিকক অগ্ৰাধিকাৰৰ ভিত্তিত সহায় কৰিম। কিন্তু তেওঁলোকে নিৰ্দিষ্ট ব্যৱস্থাৰ মাজেৰে আবেদন কৰিব লাগিব।

Mr. Speaker : Now Starred Question No 286:

বিষয় : চতিয়া থানাক আদৰ্শ থানা হিচাবে নিৰ্মাণ।

শ্ৰীৰবীন শইকীয়াই সুধিছে :

★২৮৬। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

ক) ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত পোন প্ৰথমবাৰে চতিয়া থানাত স্বাধীনতাৰ পতাকা উত্তোলন কৰা কথাটো চৰকাৰৰ অৱগতনে ?

খ) এই সন্দৰ্ভত চতিয়া থানাখনক এখন অ.দৰ্শ থানা' হিচাপে নিৰ্মাণ কৰিবলৈ মুক্তি যুঁজাৰু সকলে চৰকাৰক দাবী কৰাৰ প্ৰতি সহাৰি জনাই চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে ?

গ) এই ঐতিহাসিক ঘটনাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ঐতিহ্যমণ্ডিত চতিয়া থানাখনক আদৰ্শ থানা হিচাপে নিৰ্মাণ কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা ধন মঞ্জুৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱাৰ উপৰিও তৎকালীন ভাবে ৰাজ্য চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা এই বছৰতে ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) হয়।

খ) বিত্তীয় অৱস্থা টনকিয়াল নোহোৱা হেতু এতিয়ালৈকে বিশেষ কোনো কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লব পৰা নাই।

গ) এই সম্পৰ্কত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰা হ'ব। ৰাজ্য চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা লবলগীয়া ব্যৱস্থা পুঁজিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব।

★শ্ৰীৰবীন শইকীয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত পোন প্ৰথমে ১৯৪২ চনত চতিয়া থানাত পতাকা উত্তোলন কৰাৰ কথাটো আৰু এই থানাখনক এখন আদৰ্শ থানা ৰূপে গঢ় দিয়াৰ বিষয়টো মই ১৯৮৬ চনৰ পৰাই এই সদনত উত্থাপন কৰি আহিছো। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু

*Speech not corrected.

মাননীয় গৃহমন্ত্ৰীয়ে ছুবাৰো মোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ৰাজ্য চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত বিষয়টো আলোচনা কৰিব আৰু প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা লব বুলি কৈছিল। অসমৰ মুক্তি যুজাৰু সন্থাইও চতিয়া থানাখনক এখন আদৰ্শ থানা ৰূপে নিৰ্মাণ কৰাৰ বাবে দাবী জনাই আহিছে, সেয়ে মই অনুৰোধ কৰো যে ধনৰ নাটনিৰ অজুহাত নেদেখুৱাই এই বিষয়ত কিবা এটা ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (গৃহমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, চতিয়া থানাখনক এখন আদৰ্শ থানা ৰূপে নিৰ্মাণ কৰাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰিম আৰু ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিম।

★শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত প্ৰথম পতাকা উত্তোলন কৰিছিল স্বাধীনতাৰ আন্দোলনকাৰী সকলে কিন্তু থানাখনক আদৰ্শ থানা কৰিব লাগে কিয় ? আৰু পোনতে ক'ত ক'ত পতাকা উত্তোলন হৈছিল ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (গৃহমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, স্বাধীনতাৰ মুক্তি যুজাৰু সকলে আদৰ্শ থানা ৰূপে নিৰ্মাণ কৰাৰ বাবে কৰা দাবীৰ প্ৰতি সহাৰি জনাই এনে ব্যৱস্থা লবলৈ বিচৰা হৈছে।

★শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় এই প্ৰথম পতাকা উত্তোলন সম্পৰ্কে বাতৰি কাকতত বাদানুবাদ প্ৰকাশ হৈছিল, চৰকাৰে এই বিষয়ে জানেনে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (গৃহমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই বিষয়ে নাজানো, কি কি বাদানুবাদ ওলাইছিল জানিবলৈ দিলে ভাল হয়।

★শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় গহপুৰ, ঢেকীয়াজুলি আৰু চতিয়া থানাত পতাকা উত্তোলন কৰিবলৈ গৈ কনকলতা মুকুন্দ কাকতি আৰু ভোগেশ্বৰী ফুকননী শ্বহীদ হৈছিল। এতিয়া তিনিখন থানাৰ ভিতৰত কেৱল চতিয়া থানাক আদৰ্শ থানা ৰূপে গঢ় দিবলৈ বিচৰা হৈছে কিয় ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন, (গৃহমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, স্বাধীনতাৰ আন্দোলনৰ মুক্তি যুজাৰু সকলে দাবী কৰিছে যে চতিয়া থানাখনক আদৰ্শ থানা হিচাবে নিৰ্মাণ কৰিব লাগে।

Mr. Speaker : Now Starred Question No. 287.

---

*Speech not corrected.

Re : No. of Primary Schools constructed out of funds received from 8th Finance Commission.

Shri A. F. Golam Osmani asked :

★287. Will the Minister, Education be pleased to state :

a) The number of Primary Schools earmarked to be constructed out of funds made available by 8th Finance Commission in Jania constituency in 1988-89

(Please furnish the names of Schools selected with locations Goan Panchayatwise)

b) At whose instance these schools were selected ?

শ্ৰীযতীন মালী (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) ১৯৮৮-৮৯ চনৰ বিত্তীয় বছৰত ৮ম বিত্তীয় আয়োগৰ টকাৰে স্কুলঘৰ সজাৰ কাম বৰ্তমানলৈকে লোৱা হোৱা নাই।

খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

Shri A. F. Golam Osmani : Sir, whether the Minister of State in-charge of Education is aware of the fact that Dist. E. E. Officers requested the MLAs concerned for submission of list for primary schools to be taken up for construction of 4 school buildings out of funds made available by 8th Finance Commission ? Secondly, is the Minister of State aware of an official communication made by the Director of Elementary Education vide No. EPD. 85/88/3342/56 dated 16/2/89 to that effect ?

★শ্ৰীযতীন মালি, (ৰাজ্যিক শিক্ষা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ যোৱা ২১ মাৰ্চৰ দিনা এই বিধান সভাত মাননীয় বিধায়ক শ্ৰীদেৱেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই কৰা এটা পৰিপূৰক প্ৰশ্নৰ সন্দৰ্ভত মই উত্তৰ দিছিলো।

*Speech not corrected.

Shri A. F. Golam Osmani : I put two specific supplementaries. I have asked whether some of the Dist. E.E. Officers asked MALs for forwarding the names of the primary schools for construction of school buildings out of funds made available by 8th Finance Commission ? And whether the Minister is aware of the reference made by the Director which I have mentioned ?

শ্ৰীযতীন মালি, (ৰাজ্যিক শিক্ষা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ডাইৰেক্টৰ এলিমেণ্টেৰী এড়ুকেচনে চিঠিখন দিছিল, কিন্তু শিক্ষা বিভাগৰ পৰা কোনো নিৰ্দ্দেশ নাছিল।

***শ্ৰীঅৰ্দ্ধেন্দু কুমাৰ দে** : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় মই এই চিঠিখন দেখুৱাইছো৷ ইয়াত স্পষ্ট ভাবে নিৰ্দ্দেশ নাই। শ্ৰীমনি লাল গোৱালালৈ দিয়া চিঠিখনত স্পষ্ট ভাবে লিখিছিল যে ৪খন স্কুলৰ নাম দিব লাগে । সেইদিনা মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল যে তেনেকৈ কোৱা নাই। মোৰ হাতত কিন্তু চিঠিখন আছে। এই ক্ষেত্ৰত কি সিদ্ধান্ত লব ? Here is a letter from the District Elementary Education officer of Karimganj.

***শ্ৰীযতীন মালি (ৰাজ্যিক শিক্ষা মন্ত্ৰী)** : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কথাটো আকৌ ৰিপিৰ্ট কৰিছো। কথাটো হৈছে ১ মাৰ্চৰ বিধান সভাত মই কৈছিলো যে সঞ্চালকে চিঠিখন দিছিলে, শিক্ষা বিভাগৰ ফালৰপৰা দিয়া হোৱা নাই।

(Uproar in the House. Many hon. Members rose and started asking supplementories). Voices-This is a clear case of breach of privilege.

Mr. Speaker : Order, Order. Let Mr. Osmami speak....

Shri A. F. Golam Osmani : Sir, Now the Minister wants to take protection behind an officer,. It is a very serious matter: The Minister is to go by the communication referred to in this House. The Minister has admitted that the matter was discussed in this House on 21st March:

The Minister should have acquinted himself with the position thereafter, and should have informed the House of the actual state of affairs. But now he is trying to separate his office from his Directorate. Such Minister does not deserve to be in office and run the administration.... .... (noises from the Opposition benches) ... ...

Mr. Speaker : The Minister of State will please explain the position.

★শ্ৰীযতীন মালি (ৰাজ্যিক শিক্ষা মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সঞ্চালকে দিয়া চিঠিখন কেনেকৈ দিবলগীয়া হ'ল, কি ভিত্তিত দিলে এই সম্পৰ্কে বিভাগীয় পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা চলি আছে।

(Many Hon. Members from Opposition rose and started speaking angrily)

Mr. Speaker : Whether you are (addressing Minister of State, Edn.) going to enquire into it ?

★শ্ৰীযতীন মালি (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সম্পৰ্কে বিভাগীয় পৰীক্ষা নিৰীক্ষা চলি আছে।

(noise from the Opposition as well as thumping of desk from Treasury benches)

Mr. Speaker : Order, Order ... ... There are number of questions to be taken up. If you behave in this manner I shall have to adjourn the House. Now, I want a categorical statment from the Minister of State Education.

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, হয়তো জিলাৰ বিষয়াসকলে বিধায়ক সকলৰ পৰাও তালিকা বিচাৰিব পাৰে। তথাপিও কি পৰিস্থিতিত, কেনেকৈ হল মই নিজেই গোটেই বিষয়টো পৰীক্ষা কৰি চাম। সময়ত আপোনালোকক মই জনাম।

(Several opposition members rose on their seats and wanted to know when the statement would be made)

Mr. Speaker : The Hon'ble Minister, Education will make a statement on this on any day during the Session.

Now, Starred Question No: 288.

বিষয় : মধ্য কামৰূপ মহাবিদ্যালয়ৰ নিলম্বিত অধ্যক্ষৰ দৰমহা।

★শ্ৰীমোক্তাৰ হুছেইনে সুধিছে :

★২৮৮। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) মঞ্জুৰীপ্ৰাপ্ত মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ নিলম্বিত হ'লে মাহিলী কি হাৰে দৰমহা পাব পাৰে ?

খ) মধ্য কামৰূপ মহাবিদ্যালয় (শুভা) ৰ নিলম্বিত অধ্যক্ষজনক মাহিলী কি হাৰে দৰমহা দি আছে জনাবনে ?

গ) এইটো সঁচানে যে বিভাগীয় কৰ্ত্তৃপক্ষই মধ্য কামৰূপ মহাবিদ্যালয়ৰ সম্পাদকক উক্ত অধ্যক্ষজনক তেওঁৰ মাহিলী দৰমহাৰ ৫০ শতাংশ আদায় দিবলৈ নিৰ্দ্দেশ দিয়া সত্বেও উক্ত নিৰ্দ্দেশ পালন কৰা নাই ?

ঘ) যদি সঁচা হয়, তেনেহলে কৰ্ত্তৃপক্ষৰ নিৰ্দ্দেশ অমান্য কৰা সম্পাদক জনৰ নাইবা মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) নিলম্বিত কৰাৰ প্ৰথম তিনিমাহ তেওঁ পাব লগা ছুটীৰ বেতনৰ হাৰত বা তেওঁৰ বেতনৰ ৫০ শতাংশ Subsistance Allowance হিচাবে পাব। ইয়াৰ উপৰিও এই বেতনৰ ওপৰত অন্যান্য মৰগীয়া বানচো পাব। পৰবৰ্ত্তী কালছোৱা আগতে পোৱা Subsistance Allowance ৰ আৰু ৫০ শতাংশলৈকে পাব পাৰে যদিহে নিলম্বিত হোৱাৰ সময়ত তেওঁৰ হেমাহিৰ বাহিৰে অন্য কোনো কাৰণত দীঘলীয়া হয়।

খ) মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্ত্তৃপক্ষই তেওঁৰ দৰমহাৰ ২৫ শতাংশ মাহিলী দি আছে।

গ) হয়।

ঘ) মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্ত্তৃপক্ষৰ লগত আৱশ্যকীয় যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে। বিভাগীয় নিৰ্দ্দেশ অমান্য কৰিলে সময়মতে ব্যৱস্থা লোৱা হব।

★শ্ৰীমোক্তাৰ হুছেইন : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, নীতি নেমানিলে তাকে দুৰ্নীতি বুলি কয়। নিলম্বিত হব পাৰে। হলেও নীতি মতে ৫০ শতাংশ 'চাবচিচটেন্স এলাউন্স' হিচাবে পাব। এবাৰ নহয়, দুবাৰ কলেজ কৰ্ত্তৃপক্ষক চিঠি দিয়া হৈছে কিন্তু কলেজ কৰ্ত্তৃপক্ষই সেই নিৰ্দ্দেশ মনা নাই। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে তেখেতৰ প্ৰশ্নোত্তৰত কৈছে যে, 'বিভাগীয় নিৰ্দ্দেশ অমান্য কৰিলে সময়মতে ব্যৱস্থা লোৱা হব'। ইতিমধ্যে দুবাৰ নিৰ্দ্দেশ দিয়া সত্বেও আজি ৪'৫ মাহে নিৰ্দ্দেশ মনা নাই। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কেতিয়া নিৰ্দ্দেশ নমনা বুলি কব ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য জনে মধ্য কামৰূপ মহাবিদ্যালয়ৰ নিলম্বিত অধ্যক্ষৰ দৰমহাৰ সন্দৰ্ভত যিটো প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰিছে সেই সন্দৰ্ভত সঠিক খবৰ পোৱাৰ পিছত মই ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিম।

Mr. Speaker : Now Starred Question No. 289. Hon'ble Member Shri Kiran Kumar Gogoi.

বিষয় : খোৱাং আৰক্ষী থানাৰ কাৰ্য্যালয় আৰু বিষয়াসকলৰ আবাসগৃহ নিৰ্ম্মাণ।

শ্ৰীকিৰণ কুমাৰ গগৈয়ে সুধিছে :

★২০৯ মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ অন্তৰ্গত খোৱাং আৰক্ষী থানাৰ স্থায়ী কাৰ্য্যালয় গৃহ আৰু বিষয়া সকলৰ বাসগৃহ নথকা কথাটো চৰকাৰে জানেনে ?

খ) যদি জানে উক্ত আৰক্ষী থানাৰ কাৰ্য্যালয়গৃহ তথা বিষয়াৰ বাসগৃহ নিৰ্মাণৰ' বাবে চৰকাৰে কিবা মঞ্জুৰী দিছে নেকি ?

গ) যদি দিছে কিমান টকা মঞ্জুৰী দিছে ?

ঘ) গৃহ নিৰ্মাণৰ কাম কেতিয়া আৰম্ভ কৰিব ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) হয়, জানে।

---

*Speech not corrected.

খ) হয় কেৱল আৱাসিকগৃহ নিৰ্মানৰ কাৰণে অঁাচনি লোৱা হৈছে ।

গ) ১৯৮৮-৮৯ চনত ১,৫২,৩০০/- টকা মঞ্জুৰী দিয়া হৈছে ।

ঘ) যিহেতু অনুমোদন জনোৱা হৈছে সোনকালেই কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লোৱা হব ।

Mr. Speaker : There is no Supplementaries Now Starred Question No. 290.

বিষয় ঃ হাজোত পৰ্য্যটক নিবাস স্থাপন ।

শ্ৰীকামাখ্যা চৰণ চৌধুৰীয়ে সুধিছে ঃ

★২৯০। মাননীয় পৰ্য্যটন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ঃ

ক) পৰ্য্যটকৰ সুবিধাৰ্থে অসমৰ কোন কোন ঠাইৰ (জিলাভিত্তিত) পৰ্য্যটক নিবাস নিৰ্মাণ কৰিছে ?

খ) হাজোৰ বুৰঞ্জী প্ৰসিদ্ধ শ্ৰীশ্ৰীহয়গ্ৰীৱ মাধৱ দেৱালয়, পোৱামক্কা আৰু পুৰণি ঐতিহাসিক স্থানবোৰৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত কৰিবৰ বাবে হাজোত পৰ্য্যটক নিবাস নিৰ্মাণৰ আঁচনি আছে নেকি ?

গ) এই হাজোৰ পৰ্য্যটক নিবাসৰ গৃহ নিৰ্মাণৰ বাবে ২ বিঘা মাটি দিয়া হৈছিল নেকি ?

ঘ) যদি হৈছিল, তেন্তে এতিয়ালৈকে গৃহ নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা কৰা কিয় হোৱা নাই ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

ক) পৰ্য্যটক নিবাস জিলা ভিত্তিত কোনো ঠাইতে লোৱা নহয় । পৰ্য্যটকৰ বাবে আকৰ্ষণীয় ঠাইতহে নিৰ্মাণ কৰা হয় । বৰ্তমানে অসমত থকা পৰ্য্যটক নিবাসসমূহৰ এখন তালিকা সদনৰ মজিয়াত তুলি ধৰা হ'ল ।

খ) হাজোত যাত্ৰী নিবাসৰ নিৰ্মাণৰ অঁাচনি আছে ।

গ) হৈছিল ।

ঘ) যাত্ৰী নিবাসৰ বাবে দিয়া মাটি উপযোগী নহয় বাবে ।

*শ্ৰীকামাখ্যা চৰণ চৌধুৰী ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উপ- প্ৰতি

সমাহৰ্ত্তাই বিবেচনা কৰি যিখিনি মাটি দিছিল সেই মাটিখিনি অনুপযুক্ত। এই সম্পৰ্কে আৰু কিবা চিন্তা চৰকাৰে কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিভাগৰ ফালৰ পৰা সেই মাটিখিনি উপযুক্ত নহব বুলি জনোৱাত ইতিমধ্যে আন ঠাইত মাটি পোৱা যায় নেকি এই বিষয়ে চাবলৈ জিলাৰ উপায়ুক্তৰ লগত যোগাযোগ কৰা হৈছে।

Mr. Speaker : Next Starred Question No. 291.

Re : Letter of Director of Elementary Education to D I, Hojai

Dr. Ardhendu Kumar Dey asked :

*291. Will the Minister of Education be pleased to state :

a) Whether Government has any knowledge about the letter No. DEE.7/Eng/Gt.II/87, dated Kahilipara, the 20th December, 19 8 from the Director of Elementary Education, Assam addressed to D. I., Hojai, Nagaon ?

b) If so, the action Government has taken in that behalf ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) হয়।

খ) ব্যৱস্থা লোৱা হব ধৰিছে।

★ডাঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, 'ব্যৱস্থা লোৱা হব ধৰিছে।' কি ব্যৱস্থা লোৱা হব ধৰিছে মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে এই বিষয়ে তদন্ত কৰিবলৈ দিয়া হৈছে। তদন্তৰ বিতং ৰিপৰ্ট পোৱাৰ পিছতহে কব পৰা যাব।

Mr. Speaker : Next Question No. 292.

---

*Speech not corrected.

বিষয় : জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী সংমণ্ডল সমূহলৈ P.V.C. পাইপ যোগান।

শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহে সুধিছে :

★২৯। মাননীয় জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) ৰাজ্যখনৰ প্ৰায়বোৰ জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী সংমণ্ডল সমূহক প্ৰয়োজন অনুসৰি নিয়মীয়া ভাবে P.V.C. পাইপ চৰকাৰে যোগান দিব নোৱাৰা কথাটো সচানে ?

খ) যদি সঁচা নিয়মীয়া ভাবে P.V.C. পাইপ যোগান দিবলৈ চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?

শ্ৰীছহিদুল আলম চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) কিছুসংখ্যক সংমণ্ডলত প্ৰয়োজন অনুসৰি পাইপ দিব নোৱাৰাটো সঁচা।

খ) সংমণ্ডল সমূহৰ পৰা ক্ষিপ্ৰভাৱে চাহিদা সমূহ সংগ্ৰহ কৰি যোগান আদেশৰ বাবে ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

★শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, উত্তৰ লক্ষীমপুৰত 'পি, এইচ, ই' ৰ এটা ডিভিজন আছে। ধেমাজীতো আছে। তাত ইতিমধ্যেই অনুমোদিত হৈ থকা খোৱা পানীৰ পাইপ আঁচনি কিয় হোৱা নাই বুলি কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তাক প্ৰশ্ন কৰাত তেখেতে ক'লে যে, 'পি, ভি, চি' পাইপ যোগান দিবৰ কাৰণে চিফ্ ইঞ্জিনিয়াৰলৈ ৪/৫ বাৰ মান চিঠি লিখা সত্বেও সেই পাইপ নিদিয়াৰ কাৰণেই সেই আঁচনি বিলাকৰ কাম কৰিব পৰা নাই। বিভিন্ন ডিভিজন বিলাকৰ চাহিদা অনুযায়ী এই পি, ভি, চি পাইপবিলাক কেতিয়া যোগান দিব পৰা হব মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

★শ্ৰীছহিদুল আলম চৌধুৰী মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি সেই বিলাক যোগান দিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা হাতত লৈছো।

★শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সাধাৰণতে এটা পাইপ আঁচনি সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ ৩ বছৰ মান লাগে। কিন্তু কিছুমান আঁচনি আৰম্ভ হোৱাই নাই আৰু আৰম্ভ হোৱা কিছুমানো আজি ৬ বছৰবো ওপৰ হৈছে। এই

*Speech not corrected.

বিলাক সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ 'পি, ভি, চি' পাইপ কিয় যোগান দিব পৰা নাই ? মই সিদিনাও কৈছিলো যে, আমাৰ মাত্র নিৰ্বাচনত অৱতীৰ্ণ হবলৈ ডেৰ বছৰমানহে আছে । খোৱা পানীৰ এই পাইপ আঁচনি বিলাক সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে আমি ৰাইজৰ আগত বিপৰ্য্যয়ৰ সন্মুখীন হৈছো । অহা নিৰ্বাচনত হবাটো প্রায় খাটাংকৈই হৈ পৰিছে । আমি ৰাইজক কি বুলি কম ? গাতকে এই সন্দৰ্ভত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা কৰিছে জনাবনে ?

★শ্ৰীহহিতুল আলম চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি ব্যৱস্থা লম ।

★শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : ৰাইজে পানী খাব নাপালে কিয় ভোট দিব ?

★শ্ৰীনইছুল ইছলাম বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ ডাঙৰীয়াৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ে চাম বুলি কৈছে কিন্তু কথা হ'ল এই পি, ভি, চি পাইপ যোগান দিয়া হৈছে নে নাই সেইটো চালেই নহব । কিন্তু পি, ভি চি পাইপ যোগান নিদিয়াকৈয়ে চাব ডিভিজন আৰু ডিভিজনৰ পৰা লাখ লাখ টকাৰ বিল ঠিকাদাৰে লৈ গৈ আছে সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে নাজানে ? এইটো বৰ লাজৰ কথা । কোনো কামেই সম্পূৰ্ণ হোৱা দেখা নাই । আৰু এটা সাংঘাটিক কথা হৈছে যে ৰঙিয়া ডিভিজনৰ কাৰ্য্যবাহী অভিযন্তাজনে যোৱা মাৰ্চ মাহত জোধানী নামৰ এজন লোকলৈ যি জন ৪২০ কেচত অভিযুক্ত হৈছিল তেনে এজন ব্যক্তিলৈ তেওঁৰ ঘৰত বহি চেক কাটি দিছে । এচ, ডি, অ'ক মাতি আনি জোধানীৰ লগত লগ হৈ এম্বাছেডৰ হোটেললৈ আহি তাত চেক কাটি দিছে এই কথা ৰাইজে গম পাইছে । এনেকৈয়ো কেবালাখ টকা পাইপ যোগানৰ নামত দিয়া হৈছে এই বিলাক কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুসন্ধান কৰিবনে ?

★শ্ৰীহহিতুল ইছলাম চৌধুৰী, (জনস্বাস্থ্য মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি এতিয়ালৈকে তেনেকুৱা কোনো অভিযোগ পোৱা নাই । বিশেষ ভাবে অভিযোগ পালে চাব পাৰিম ।

★Shri Hiranya Bora : Mr. Speaker, Sir, the Hon. Member has made a specific complaint. So, he should give a reply ?

*Speech not corrected.

Mr. Speaker : The Hon. Member has made a specific complaint and has requested the Minister to inquire into it. Will the Minister inquire into it ?

★Shri Sahidul Alam Choudhury (Minister) : Yes Sir, I will inquire into it.

Mr. Speaker : Now, next question No 293.

Re : Operation Black Board Scheme in Development Block of Karimganj.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked :

★293. Will the Minister of Education be pleased to state :

a) How many Development Blocks within Karimganj District have been taken under "Operation Black Board Scheme" till date and how many blocks are left out ?

b) What is the number and names of L. P. Schools which will get benefit under this scheme within Karimganj District ?

(Name and address of the L. P. School Blockwise may be placed on the table of the House.)

c) Whether the Government is aware that about 10 (ten) lakhs of rupees which have been accumulated as furniture grant for last 5 years are being distributed by the Advisory Board, Karimganj within March, 1939 to L. P. School and whether the same L. P. Schools will be eligible to get furniture grant under Operation Black Board Scheme also ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ;

ক) কৰিমগঞ্জ জিলাৰ মুঠ পাঁচটা ব্লকৰ ভিতৰত অপাৰেচন ব্লেক বোৰ্ড

*Speech not corrected.

আঁচনিৰ অধীনত ১৯৮৭-৮৮ চনত ২ টা আৰু ১৯৮৮-৮৯ চনত ২ টা লোৱাৰ পাচত বৰ্তমানে ১ টা ব্লক বাকী আছে ।

খ) ১৯৮৭-৮৮ চনত ৬১৪ খন আৰু ১৯৮৮-৮৯ চনত ২৫৫ খন প্ৰাথমি বিদ্যালয়ে এই আঁচনিত সা-সুবিধা পাব। (বিদ্যালয়সমূহৰ নাম আৰু ঠিকনাসহ তালিকা সংলগ্ন কৰা হ'ল ।)

(See the Annexure-I)

গ) তথ্য বিচৰা হৈছে। প্ৰকাশ থাকে যে যিবোৰ বিদ্যালয়ত প্ৰয়োজনীয় furniture আছে বা ইতিমধ্যে দিয়া হৈছে, সেইবোৰ বিদ্যালয়ক পুনৰ furniture দিয়া নহয় ।

★শ্ৰীআব্দুল মোক্তাদীৰ চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ প্ৰথম পৰিপূৰক প্ৰশ্ন হ'ল—এই লিষ্টৰপৰা কিমান চৰকাৰী স্কুল বাদ পৰিছে সেইটো অনুসন্ধান কৰাৰ ব্যৱস্থা মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৰিবনে আৰু দ্বিতীয় কথা হৈছে— এই লিষ্টত যিবোৰ স্কুলে ফাৰনিচাৰ আৰু বিল্ডিং গ্ৰাণ্ট পাইছে, সেইবিলাক যাতে আকৌ ডুপ্লিকেট নহয় সেইটো নজৰ ৰাখিবনে ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ফালৰপৰা চাৰ্ভে কৰি লৈছিলো, তথাপিও যদি ক'ৰবাত তেনেকুৱা আপত্তি থাকে আমি চাম। আকৌ মই ইতিমধ্যে কৈছোৱেই যে যিবিলাকে গ্ৰাণ্ট পাইছে তেনেকুৱাবিলাকে আৰু নাপায় ।

★শ্ৰীআব্দুল মোক্তাদীৰ চৌধুৰী : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে ইয়াত ১৯৮৭-৮৮ চনৰ স্কুলে পাইছেনে নাই ?

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি এন-ই-চিৰ পৰা গোটেই টকা পোৱা নাই। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু অষ্টম বিত্ত আয়োগৰ পৰা পোৱা টকালৈ আশা কৰিছো আৰু তেতিয়া পৰ্যায়ক্ৰমে চাব পাৰিম বুলি আশা ৰাখিছো ।

Mr. Speaker : Next Question N. . 294.

Re : Constitution of Maroi High Madrassa, Managing Committee.

Shri Silvius Condpan asked :

★294. Will the Minister, Education be pleased to state :

a) Whether the Managing Committee of Maroi High Madrassa under Darrang District has been recently constituted ?

b) If so, when ?

c) When the previous Managing Committee was formed and why it was dissolved before expiry of its term ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) হয় ।

খ) ইংৰাজী ১৯৮৯ চনৰ ২৭ ফেব্ৰুৱাৰীত ।

গ) পূৰ্বৰ মেনেজিং কমিটীখন ইংৰাজী ১৯৮৮ চনৰ ২৩ এপ্ৰিলত গঠন কৰা হৈছিল । কিন্তু উক্ত মেনেজিং কমিটীৰ মুঠ ১১ জন সদস্যৰ ভিতৰত ৫ জনে পদত্যাগ কৰাত আৰু এজনে কমিটিখন ভঙ্গ কৰিব বিচৰাত, কমিটীখনৰ সময়সীমা পাৰ হোৱাৰ আগতেই ভঙ্গ কৰি দিবলগীয়া হয় ।

★শ্ৰীৰামেন্দ্ৰ দে : অধ্যক্ষ মহোদয়, হাই-মাদ্ৰাচাবিলাকৰ মেনেজিং কমিটীবিলাক কোনে কৰে আৰু বিত্তীয় সাহায্য কোনে দিয়ে আৰু মাদ্ৰাচা বোৰ্ড বৰ্তমান চৰকাৰৰ তলত আছেনে নাই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো ।

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰশ্নটো মাৰই মাদ্ৰাচাৰ ওপৰতহে । গতিকে মাননীয় সদস্যই কৰা প্ৰশ্নকেইটা সুকীয়াকৈ প্ৰশ্ন আনিলে উত্তৰ দিবলৈ অসুবিধা নহ'ব ।

Mr: Speaker : Next Question No: 295.

বিষয় : প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা কেন্দ্ৰৰ সংখ্যা ।

শ্ৰীৰত্নেশ্বৰ সৰকাৰে সুধিছে :

★২৯৫। মাননীয় শিক্ষাবিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) ১৯৮৬ চনৰ পৰা ১৯৮৯ চনলৈকে প্ৰাপ্তবয়স্ক-শিক্ষা কেন্দ্ৰ সদৌ অসমত কিমানখন খোলা হৈছে ?

খ) কেন্দ্ৰবোৰত চৰকাৰে কি কি সুবিধা দি আছে ?

গ) উক্ত কেন্দ্ৰৰ শিক্ষকসকলৰ দৰমহা কিমান ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) ১৯৮৬ চনৰ পৰা ১৯৮৯ চনলৈকে সদৌ অসমত মুঠ ৩৬১৩০ খন প্ৰাপ্ত বয়স্ক শিক্ষাকেন্দ্ৰ খোলা হৈছে ।

খ) প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা কেন্দ্ৰবোৰত প্ৰতিজন প্ৰাপ্তবয়স্ক শিকাৰুক একোখনকৈ মাটিৰ ফলি, দুখনকৈ আদিপাঠ (১ম আৰু ২য় ভাগ), আৰু কেন্দ্ৰক ৫ টাকৈ প্ৰজ্বলন বাটি, একোখনকৈ কৃষ্ণ ফলক (ব্লেক বোৰ্ড) আৰু প্ৰতি মাহৰ বাবদ এক পেকেটকৈ চক্ পেঞ্চিল আৰু ১৪ পেকেটকৈ মাটিৰ পেঞ্চিল যোগান ধৰা হয় ।

গ) কেন্দ্ৰৰ শিক্ষকসকলক মাহে ১০০ (এক শ) টকাকৈ পাৰিতোষিক দিয়া হয় আৰু কেন্দ্ৰৰ নৈমিত্তিক (কেৰাচিন তেল বা বৈদ্যুতিক) খৰচৰ বাবদ মাহে ২৫ (পঁচিশ টকাকৈ যোগান ধৰা হয় ।

★শ্ৰীৰত্নেশ্বৰ সৰকাৰ : এই প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা আঁচনি অসম চৰকাৰ নে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো ।

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাপ্তবয়স্ক শিক্ষা আঁচনিৰ এটা অংশ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ পৰিকল্পনাৰ শিতানৰ আৰু এটা অংশ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰিকল্পনা শিতানৰপৰা ব্যয় কৰা হয় ।

★শ্ৰীৰত্নেশ্বৰ সৰকাৰ : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই শিক্ষকসকলে মাত্ৰ এশ টকাকৈ দৰমহা পায়, কিন্তু বৰ্তমান বয়-বস্তুৰ চৰা দামৰ দিনত এই টকাৰে জীৱন নিৰ্বাহ কৰা অসুবিধাৰ কথা চিন্তা কৰি দৰমহা বঢ়াই দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰিবনে আৰু আঁচনিখনত গুৰুত্ব দিয়াৰ কথা চিন্তা কৰিবনে মন্ত্ৰী মহোদয়ৰপৰা জানিব বিচাৰিছো ।

★শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) : এই আঁচনিমতে যিটো এশ টকাৰ পাৰিতোষিক শিক্ষকসকলক দিয়া হয় সেইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সিদ্ধান্ত । ইতিমধ্যে চি-এ-বি-চ ৰ সভাত এইটো বৰ্দ্ধিতকৰণৰ কাৰণে উত্থাপন কৰিছো আৰু বিষয়টো আলোচনাও হৈছে । সেইকাৰণে স্বেচ্ছাসেৱী অনুষ্ঠানৰ যোগদি এনে বিলাক কাৰ্য্যত আগভাগ লোৱাৰ কথা ভবা হৈছে । পাৰিতোষিক বঢ়াই দিয়াটো ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ নহয়, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰহে অধীন ।

---

*Speech not corrected.

(Starred questions No. 296 to 300 could not be taken up as the Question Hour was over, the replies deemed to have been laid on the table of the House.)

Re : Norms for taking up Pipe Water Supply Scheme.

Shri Abdul Rob Lasker asked :

★296. Will the Minister of Public Health Engineering be pleased to state :

(a) Total numbers of problem villages in each district of Assam ?

(b) Number of pipe water supply schemes sanctioned in each district during the period of 1986-87, 1987-88 and 1988-89 ?

(c) Norms of taking up pipe water supply schemes ?

Shri Shahidul Alam Choudhury : (Minister) replied :

(a) A list is placed on the table of the House. (Annexure-1).

(see the Annexure-II)

(b) A list is placed on this score on the table of the House. (Annexure-II.)

(see the Annexure-III)

(c) Density of population, felt-need of the local people etc. are taken into consideration.

বিষয় : নগৰবেৰাত অগ্নিনিৰ্ব্বাপক কেন্দ্ৰ ।

শ্ৰীগোপীনাথ দাসে সুধিছে :

★২৯৭। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অগ্নিনিৰ্ব্বাপক বাহিনীৰ সঞ্চালকে ১৯৮৬ চনতেই কামৰূপ জিলাৰ নগৰবেৰাত অগ্নিনিৰ্বাপক কেন্দ্ৰ এটা স্থাপন কৰাৰ বাবে চৰকাৰৰ ওচৰত প্ৰস্তাৱ দাখিল কৰা কথাটো সঁচানে ?

(খ) যদি সঁচা তেন্তে চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে ?

(গ) যদি সঁচা নহয়, তেন্তে চৰকাৰে অনতিপলমে নগৰবেৰাত অগ্নিনিৰ্বাপক কেন্দ্ৰ এটা স্থাপন কৰাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবনে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন, (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয় সঁচা।

(খ) সদ্যহতে পুঁজিৰ অভাৱত এই সম্পৰ্কে কোনো সিদ্ধান্ত লব পৰা নাই।

(গ) পুঁজিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব।

বিষয় : নিখিল বড়ো ছাত্ৰ সন্থাৰ আন্দোলনত ক্ষতিগ্ৰস্ত শিক্ষানুষ্ঠানসমূহ পুনৰ নিৰ্ম্মাণ।

শ্ৰীগণেশ বড়োৱে সুধিছে :

★১৯৮। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) যিবোৰ শিক্ষানুষ্ঠান নিখিল বড়ো ছাত্ৰ সন্থাৰ (আবছুৰ) আন্দোলনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত পুৰি পেলোৱা হ'ল অথবা অন্যপ্ৰকাৰে ধ্বংস কৰা হ'ল সেইবোৰ পুনৰ নিৰ্মাণ অথবা মেৰামতি কৰাৰ কিবা ব্যৱস্থা লৈছে নেকি ?

(খ) যদি লোৱা নাই ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) আৱশ্যকীয় তথ্য-পাতি সংগ্ৰহ কৰি থকা হৈছে।

(খ) আৱশ্যকীয় তথ্য-পাতি পোৱাৰ পিচত ব্যৱস্থা লব পৰা যাব।

বিষয় : কাৰাবন্দীসকলৰ বাবে উন্নয়ন আঁচনি।

শ্ৰীদেবেশ্বৰ বৰাই সুধিছে :

★২৯৯। মাননীয় কাৰাগাৰ বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসম চৰকাৰে অসমৰ সমূহ কাৰাগাৰ আৰু কাৰাগাৰৰ বন্দী সকলৰ সা-সুবিধাসমূহ বৰ্ত্তমানতকৈ উন্নত কৰাৰ কাৰণে কিবা আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছেনেকি ?

(খ) শিশু আৰু মহিলা কাৰাগাৰ বন্দী সকলৰ সা-সুবিধা সমূহ উন্নত কৰাৰ বাবে চৰকাৰে সুকিয়াকৈ কিবা চিন্তা কৰিছেনেকি :

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

[ক] অসমৰ কাৰাগাৰ আৰু কাৰাবন্দী সকলৰ সা-সুবিধাসমূহ উন্নত কৰাৰ বাবে চৰকাৰে নিম্নোক্ত আঁচনিসমূহ গ্ৰহণ কৰিছে :

(১) কাৰাবন্দীৰ বাবে বিশুদ্ধ খোৱা পানী যোগান আৰু বিজুলী পাংখা-সহ বিজুলী যোগান আঁচনি হাতত লোৱা হৈছে।

(২) ৰুগীয়া কাৰাবন্দীক অধিক সু-চিকিৎসাৰ বাবে মেডিকেল কলেজ বা চিভিল হস্পিতাললৈ অনা-নিয়া কৰাৰ বাবে প্ৰত্যেক কাৰাগাৰতে মিনি বাচৰ আঁচনি লোৱা হৈছে। ইতিমধ্যে দহখন কাৰাগাৰত এই উদ্দেশ্যে মিনিবাচ দিয়া হৈছে আৰু ডিফু কাৰাগাৰত এখন ট্ৰেকাৰ দিয়া হৈছে।

(৩) কাৰাগাৰত থকা মানসিক ৰোগীসকলৰ সু-চিকিৎসাৰ বাবে তেজপুৰত এখন সুকীয়া মানসিক চিকিৎসালয় নিৰ্মাণৰ কাম প্ৰায় সম্পূৰ্ণ হৈছে।

(৪) কাৰাবন্দীসকলৰ বিশেষকৈ মানসিক ৰোগ আৰু চেমনীয়া সকলৰ সুস্থ বিকাশৰ বাবে যোগাভ্যাস প্ৰশিক্ষণৰ আঁচনি কেইখনমান কাৰাগাৰত লোৱা হৈছে।

(৫) কাৰাগাৰ সমূহৰ আধুনিকীকৰণৰ বাবে এখন তিনি বছৰীয়া আঁচনিৰ ৰূপায়ন কৰি থকা হৈছে।

(৬) সদৌ অসম ভিত্তিত কাৰাবন্দী সকলৰ ক্ৰীড়া আৰু সাংস্কৃতিক সমাৰোহৰ আঁচনি হাতত লোৱা হৈছে। ইতিমধ্যে ১৯৮৮ চনত এনে সমাৰোহ অনুষ্ঠিত কৰা হৈছে।

ইতিমধ্যে নিম্নোক্ত আঁচনিসমূহ কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে :

(১) কাৰাবন্দীৰ ছুটী আৰু আকস্মিক ছুটীৰ নিয়মাৱলীৰ সৰলীকৰণ আৰু বছেৰেকীয়া ছুটীৰ ম্যাদ দুসপ্তাহৰ পৰা এমাহলৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে।

(২) কাৰাবন্দীৰ দৈনিক বানচৰ হাৰ পূৰ্বৰ দুগুণলৈ বৃদ্ধি কৰা হৈছে।

(৩) কাৰাবন্দীৰ বাবে সকলো কাৰাগাৰতে টেলিভিশ্বনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

[খ] শিশু আৰু মহিলা কাৰাবন্দী সকলৰ সা-সুবিধা কৰাৰ বাবে চৰকাৰে সুকীয়াকৈ নিম্নোক্ত আঁচনি সমূহ কৰিছে :

(১) শিশু অপৰাধীৰ সংশোধনৰ বাবে যোৰহাট "সুৰসদন" নামেৰে এটি সুকীয়া অনুষ্ঠান আৰু বিচাৰাধীন শিশুৰ বাবে মুঠ ১৫ খন কাৰাগাৰত সুকীয়া কিশোৰ কক্ষ নিৰ্মাণৰ কাম হাতত লোৱা হৈছে।

(২) মহিলা কাৰাবন্দীৰ বাবে বৰপেটা'ত "নাৰীসদন" নামেৰে অসমৰ প্ৰথম মহিলা কাৰাগাৰ ইতিমধ্যে স্থাপন কৰাৰ উপৰিও মুঠ দহখন কাৰাগাৰত আহল-বহলকৈ নতুন মহিলা কক্ষ নিৰ্মানৰ কাম হাতত লোৱা হৈছে। তদুপৰি মহিলা মানসিক ৰোগীসকলৰ সু-চিকিৎসাৰ বাবে চেনিটেৰিয়ামৰ আৰ্হিত এটি স্বকীয়া অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠানৰ আঁচনি ১৯৮৯-৯০ ত লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

বিষয় : ভুবন পাহাৰত পৰ্য্যটক নিবাস নিৰ্ম্মাণ।

শ্ৰী দ্বিগেন্দ্ৰ পুৰকায়স্থই সুধিছে :

★৩০০। মাননীয় পৰ্য্যটন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

a) Whether Government has any proposal for constructing a Tourist Lodge at Bhuban Hill in Cachar Dist., where thousands of pilgrims gather from all over India during Siva Ratri and Dool Purnima ?

b) If not, will the Government take necessary steps for constructing a Tourist Lodge there ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) বৰ্ত্তমানে তেনে কোনো আঁচনি নাই।

খ) ভুবন পাহাৰত পৰ্যটক নিবাস স্থাপন কৰিলে অৰ্থনৈতিক দিশৰ পৰা লাভজনক হব নে নহয় এই বিষয়ে প্ৰথমে পৰীক্ষা কৰি চাব পাৰি।

Mr. Speaker : Now Short Notice Question. Short Notice Question 2.

Short Notice
Questions and Answers

বিষয় : ১৯৮৭ আৰু ১৯৮৮ চনৰ বানপানীৰ ক্ষতিৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় সাহায্য।

শ্ৰীদেবেশ্বৰ বৰাই সুধিছে :

২। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) ১৯৮৭ আৰু ১৯৮৮ চনৰ অসমৰ বানপানীৰ ক্ষতিৰ বাবে অসম

চৰকাৰে কেন্দ্ৰৰ ওচৰত কিমান পৰিমাণৰ ধন সাহাষ্য হিচাবে মঞ্জুৰী বিচাৰিছিল ? আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বিভিন্ন শিতানত কিমান পৰিমাণৰ অৰ্থ বান সাহায্য হিচাবে মঞ্জুৰী বৰ্ত্তমানলৈকে দিছে জনাবনে ?

খ) ১৯৮৭ আৰু ১৯৮৮ চনৰ বান সাহায্য মঞ্জুৰী সকলো বিভাগে খৰচ কৰিব পাৰিলেনে আৰু যদি খৰচ কৰিব পৰা নাই ইয়াৰ বাবে ৰাজ্য চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে ?

শ্ৰীচন্দ্ৰ আৰাণধৰা (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) ১৯৮৭ আৰু ১৯৮৮ চনৰ বাবে যথাক্ৰমে ৩৮৬,৫৯,২০ লাখ (তিনিশ-ছিয়াশী কোটি ঊণষাঠি লাখ বিশ হাজাৰ) টকা আৰু ৭৮৮৬৮·০০ লাখ (সাতশ আঠাশী কোটি আঠষষ্ঠি লাখ) টকা সাহায্য হিচাবে মঞ্জুৰী বিচৰা হৈছিল। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে শিতান হিচাবে মঞ্জুৰী নিদিয়ে, বিভিন্ন শিতানত খৰচৰ নিৰিখ ধাৰ্য্য কৰি দিয়ে আৰু মুঠ খৰচৰ ভিত্তিত মঞ্জুৰী দিয়ে। এই হিচাবে ১৯৮৭ চনত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৪৩৯৪·২৩ লাখ টকা (তিয়াল্লিশ কোটি চৌৰানব্বৈ লাখ তেইশ হাজাৰ) টকা আৰু ১৯৮৮ চনত এতিয়ালৈকে ৪৩৬২·৫০ লাখ টকা (তিয়াল্লিশ কোটি বাষষ্টি লাখ পঞ্চাশ হাজাৰ) টকা মোকোলাই দিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ধাৰ্য্য কৰি দিয়া খৰছৰ নিৰিখৰ তালিকা গাঠি দিয়া হ'ল।

খ) ১৯৮৭ চনত মঞ্জুৰী পোৱা ধন সকলো বিভাগে খৰচ কৰিবলৈ সক্ষম হয়। ১৯৮৮ চনৰ বাবে মঞ্জুৰী পোৱা ধন এতিয়ালৈকে পোৱা হিচাব মতে (গড়কাপ্তানী, জলসিঞ্চন, বান নিয়ন্ত্ৰণ, পঞ্চায়ত বিভাগৰ বাদে) সকলো বিভাগেই খৰচ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। অৱশ্যে বাকী থিনি ধন ৩১ মে'ৰ ভিতৰত খৰচ হ'ব। এই ক্ষেত্ৰত ১৯৮৭ চনত আৰু ১৯৮৮ চনত বানপানীৰ ক্ষতিৰ সাহায্য হিচাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ধাৰ্য্য কৰি দিয়া খৰচৰ নিৰিখ তলত দিয়া হ'ল—

(লাখ টকা হিচাবে)

হিচাব শিতান	১৯৮৭ চন	১৯৮৮ চন
১। পাৰিতোষিক সাহায্যৰ বাবদ (বিভিন্ন খাদ্য সামগ্ৰী আৰু কাপোৰ-কাণি)	৬৮৮,০০	১৫৫২,০০
২। অস্থায়ী শিবিৰ নিৰ্মাণৰ বাবদ	২৫,০০	৫০,০০
৩। বানপানীত মৃত্যু হোৱা লোকৰ পৰিয়াললৈ এককালীন সাহায্য	৬,০০	১১,৪৫
৪। হেলিকপ্তাৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ বাবদ	২৫,০০	৫০,০০
৫। বিশেষ পুষ্টি সাধন আঁচনিৰ বাবে	৩৩,০০	১০০,০০
৬। জন স্বাস্থ্যৰ (স্বাস্থ্য আৰু পৰিয়াল কল্যাণ) বাবে	৫০,০০	১৩০,০০
৭। খোৱা পানীৰ যোগান	১০৩,০০	৮৫,৫০
৮। বানপানীত ক্ষতি গ্ৰস্ত হোৱা জীৱজন্তুৰ বাবে ঘাঁহ আদিৰ যোগান।	২০০,০০	১২৫,০০
৯। ক্ষুদ্ৰ/উপান্ত খেতিয়কসকললৈ কৃষি সামগ্ৰী যোগান	৪২২,০০	৫৩১,০০
১০। খেতি মাটিৰ পৰা বালি আদি গুচোৱাৰ বাবে	২০,০০	৪৬,০০
১১। বানপানীত অনিষ্ট হোৱা পোহনীয়া জীৱ জন্তু কিনিবলৈ ক্ষুদ্ৰ/উপান্ত খেতিয়কলৈ সাহায্য	১২০·০০	১০০·০০
১২। বানপানীত নষ্ট হোৱা পশু-চিকিৎসা বিভাগৰ গৃহ ভৱন মেৰামতিৰ বাবে সাহায্য	—	২৫·০০
১৩। বানপানীত নষ্ট হোৱা ঘৰ-দুৱাৰ মেৰামতি/পুনৰ সংস্থাপন আদিৰ বাবে সাহায্য	৩৮৬·০০	৭২৫·০০

১৪। নষ্ট হোৱা মীনপামবিলাক মেৰামতি/উদ্ধাৰ আদিৰ বাবে		
ক্ষুদ্ৰ উপান্ত খেতিয়ক/মাছমৰীয়া সকললৈ সাহায্য	৭'০০	৫০'০০
বানপানীত নষ্ট হোৱা চৰকাৰী সা-সম্পত্তি উদ্ধাৰ/মেৰামতি আদিৰ বাবে		
১৫। বান নিয়ন্ত্ৰণ	২৭০০'০০	২৮২৯'০০
১৬। জলসিঞ্চন	৪০০'০০	৩৭৩'০০
১৭। গড়কাপ্তানী পথ আৰু জলপৰিবহন	৮০০'০০	৯৩৮'০০ (৮৮৮+৫০)
১৮। গৃহ মেৰামতি		
ক) গড়কাপ্তানি বিভাগ	১৫'০০	২০'০০
খ) অনান্য বিভাগ	৫০'০০	—
গ) শিক্ষা অনুষ্ঠান	২৩'০০	৫০'০০
১৯। মাটি সংৰক্ষণ বিভাগৰ নষ্ট হোৱা সা-সম্পত্তি উদ্ধাৰ/মেৰামতিৰ বাবে	১০'০০	২০'০০
২০। বন বিভাগৰ নষ্ট হোৱা সা-সম্পত্তি উদ্ধাৰ/মেৰামতি আদিৰ বাবে সাহায্য	৭৫'০০	১৫০'০০
২১। তাঁত আৰু হস্ত-শিল্প বিভাগৰ নষ্ট হোৱা সা-সম্পত্তি আদিৰ মেৰামতিৰ বাবে	২৫'০০	৫০'০০
২২। শক্তি বিভাগৰ নষ্ট হোৱা সা-সম্পত্তিৰ উদ্ধাৰ/মেৰামতিৰ বাবে	৭০'০০	১২৫'০০
২৩। দুগ্ধ উৎপাদন বিভাগৰ উন্নতি আৰু গৃহ নিৰ্মাণৰ বাবে	—	১৭'০০
২৪। এড়ি মুগা আৰু পাট পলু বিভাগৰ নষ্ট হোৱা সা-সম্পত্তিৰ মেৰামতি/ সা সঁজুলি যোগান ধৰা আদিৰ বাবে	—	১০'০০
২৫। আৰক্ষী বিভাগৰ নষ্ট হোৱা বাসভৱন আদিৰ মেৰামতিৰ বাবে	—	১০'০০

২৬।	পৌৰ প্ৰশাসন বিভাগৰ নষ্ট হোৱা সা-সম্পত্তি/পথ/নলী-নাদ আদিৰ মেৰামতিৰ বাবে	—	২০০˙০০
২৭।	পঞ্চায়ত বিভাগৰ নষ্ট হোৱা পথ/দলং/ বাসভৱন আদিৰ মেৰামতিৰ বাবে	—	১৫০˙০০
২৮।	চৰ অঞ্চল উন্নতিৰ বাবে সাহায্য	—	৫˙০০
	সৰ্বমুঠ—৬২৫০˙০০		৮৫৩৬˙৪৫

Mr. Speaker : Now Short Notice Question No, 3.

বিষয় : পশুচিকিৎসালয়ৰ কৰ্মচাৰী অপহৰণ ।

শ্ৰীফণীভূষণ চৌধুৰীয়ে সুধিছে :

৩। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) কোকৰাঝাৰ জিলাৰ বেংতলত থকা পশুচিকিৎসালয়ৰ ডাঃ অমৃত দাসৰ সৈতে আন তিনিজন কৰ্মচাৰীক যোৱা ১৫।৩।৮৯ তাৰিখে অপহৰণ কৰা কথাটো সঁচানে ?

(খ) যদি সঁচা হয়, এই সংক্ৰান্তত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) হয়, শ্ৰীদাসৰ বাহিৰে বাকী তিনিজনলোকক অপহৰণকাৰীয়ে ইতিমধ্যে এৰি দিছে বুলি জানিবপৰা গৈছে ।

খ) অপহৰণৰ বিষয়ে খবৰ পোৱা মাত্ৰেই বেংতল আৰক্ষী চকীৰ দ্বাৰা অপহৃত লোকজনৰ উদ্ধাৰৰ বাবে বেংতলৰ আশে-পাশে থকা সন্দেহজনক ঠাই কিছুমানত অনুসন্ধান চলোৱা হয়, কিন্তু কোনো শুং-সূত্ৰ উলিয়াব পৰা নহ'ল । ১৭।৩।৮৯ তাৰিখে বেংতল আৰু চিদলি আৰক্ষী চকী আৰক্ষীয়ে বনাঞ্চলত থকা ভুৰপুৰ, টুৰিবাৰ, ভুৰবাজাৰ আদি গাঁও কিছুমানত তালাচী অভিযান/অনুসন্ধান চলাই যদিও দুৰ্বৃত্ত কিম্বা অপহৃতলোকৰ কোনো ধৰণৰ সন্ধান উলিয়াব নোৱাৰিলে । অপহৃত লোকজনৰ সন্ধান উলিয়াবৰ বাবে আৰু দুৰ্বৃত্তক কৰায়ত্ব কৰিবৰ বাবে আৰক্ষীয়ে জোৰ তদন্ত চলাই আছে ।

★শ্ৰীফণী ভূষণ চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ১৫।৩।৮৯ তাৰিখে বিজনী থানাৰ ওচৰত বজাৰ কৰিবলৈ আহি থাকোতে ডাঃ অমৃত

দাসকে নহয় আন তিনিজনকো অপহৰণ কৰি লৈ যায়। কোকৰাঝাৰ জিলাৰ মানুহে বজাৰ কৰিবলৈ আহোতে পুলিচ বিষয়াই যদি ৰাস্তাত কট-কটীয়া ব্যৱস্থা নকৰে তেতিয়াহলে অপহৰণ কাৰ্য্য চলিয়ে থাকিব। বজাৰ কৰিবলৈ অহা মানুহবিলাকক ভৱিষ্যতে যাতে অপহৰণ কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে পুলিচৰ দ্বাৰা কটকটীয়া ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

---

*শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অপহৃত লোকসকলক যাতে উদ্ধাৰ কৰিব পাৰি তাৰ বাবে অনুসন্ধান চলাই থকা হৈছে। বাকী সকলক নিৰাপত্তা দিবৰ কাৰণে চৰকাৰে সকলো ধৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

বিষয় : বিস্ফোৰণত ক্ষতিগ্ৰস্ত লোকক সাহায্য।

শ্ৰীফণী ভূষণ চৌধুৰীয়ে সুধিছে :

৪। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) যোৱা ১০।২।৮৯ ইং তাৰিখে ধালিগাওঁ থানাৰ কাজল গাৱঁত হোৱা বোমা বিস্ফোৰণত আহত ও নিহত হোৱা ব্যক্তিসকললৈ এককালীন সাহায্য (Ex-gratia grant) দিব বুলি চৰকাৰে ঘোষণা কৰিছে নেকি ?

খ) যদি কৰিছে, উক্ত Ex-gratia grant দিয়া হ'ল নে ?

গ) যদি দিয়া হোৱা নাই কাৰ হেমাহিৰ বাবে আজিলৈকে উক্ত Ex-gratia grant দিব পৰা নাই ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) আৰু (খ) যোৱা ১০।২।৮৯ তাৰিখে সংঘটিত হোৱা বোমা বিস্ফোৰণৰ ফলত আহত হোৱা লোকসকললৈ আৰু নিহত হোৱা লোক কেইজনৰ পৰিয়াললৈ এককালীন সাহায্য আগবঢ়োৱাৰ বিষয়ে চৰকাৰে সিদ্ধান্ত লয়। এতিয়ালৈকে আহত লোকসকলৰ ৮ জনলৈ গাইপতি ৩,০০০ (তিনি হাজাৰ) টকাকৈ এককালীন সাহায্য আগবঢ়োৱা হয়।

গ) সঠিক ভাবে চিনাক্তকৰণ নোহোৱাৰ বাবে আৰু নিহত লোকৰ নিকটতম আত্মীয় লোকক নোপোৱাৰ বাবে এককালীন সাহায্য আন কেইজন লোকৰ ক্ষেত্ৰত দিব পৰা হোৱা নাই।

---

*Speech not corrected.

বিষয় : প্ৰাথমিক শিক্ষকসকলৰ ছুটীসহ ভ্ৰমণ বানচ ।

শ্ৰীভৰেন বৰুৱাই সুধিছে :

৪৪০। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষকৰ পদসমূহ চৰকাৰীকৰণ হোৱাৰ পিছত সেৱা বিধি (Conduct Rules) ত উল্লেখিত নিয়মানুসৰি প্ৰাথমিক শিক্ষক সকলে পাব লগা ছুটীসহ ভ্ৰমণ বানচ পাইছেনে ?

শ্ৰীযতীন মালী (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

চৰকাৰৰ নীতি অনুসৰি পাই আছে ।

Re : No. of Sick Industrial Units.

Shri Aminul Islam asked :

441. Will the Minister of Industries be Pleased to state :

a) Whether there are any sick Industrial Units in Assam ?
b) If so, what are the names of these sick units and where are they located ?
c) Since when these units are lying sick ?
d) What measures the Government has already taken or proposes to take to revive these sick units ?
e) Whether any sick unit has already been revived by the present Government since 1986 ?
f) If so, what are the names of these revived units ?
g) How are they functioning after revival ?

শ্ৰীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) হয়, আছে ।

খ) চৰকাৰে ৰিজাৰ্ভ বেঙ্কক আৰু অন্যান্য বেঙ্ক বিলাকৰ পৰা ৰুগ্ন উদ্যোগ বিলাকৰ তথ্য পাতি সংগ্ৰহ কৰি আছে । সম্পূৰ্ণ তথ্য পাতি এতিয়ালৈকে পোৱা হোৱা নাই । বৰ্ত্তমানলৈ (Assam State

Relief Undertaking Act: 1984) ৰ নিয়মাৱলী অনুযায়ী তলত উল্লেখিত উদ্যোগকেইটা Relief Undertaking হিচাপে ঘোষণা কৰা হৈছে।

ব্ৰহৎ উদ্যোগ

১) অশোক কাগজ কল — যোগীঘোপা

ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ

১) অসম কেনভাচ ক্ৰেফট উদ্যোগ — বামুনীমৈদান, গুৱাহাটী
২) পলিফেৰ (ইন্দিয়া) প্ৰাঃ লিঃ — ,, ,,
৩) অসম টায়াৰছ আৰু ৰাবাৰ প্ৰডাকচন প্ৰাঃ লিঃ — পানীখাইটি, কামৰূপ
৪) ৰিকা ইঞ্জিনিয়াৰিং প্ৰডাকচন — বামুনীমৈদান, গুৱাহাটী
৫) ৰকগ্লো — ,,

গ) ১) অশোক কাগজ কল — ১৯৮৩ চনৰ পৰা
২) অসম কেনভাচ — ১৯৭৭ ,, ,,
৩) পলি ফেৰ (ইন্দিয়া) প্ৰাঃ লিঃ— ১৯৭৭ ,, ,,
৪) অসম টায়াৰচ আৰু ৰাবাৰ প্ৰডাকচন প্ৰাঃ লিঃ — ,, ,, ,,
৫) ৰিকা ইঞ্জিনিয়াৰিং প্ৰডাকচন - ১৯৭৭ চনৰ পৰা
৬) ৰকগ্লো - ,, ,, ,,

ঘ) ৰুগ্ন উদ্যোগ সমূহ পুনৰ্জীৱিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ঘাইকৈ বেঙ্ক বিলাকৰ ভূমিকাই প্ৰধান। তেওঁলোকে এই ক্ষেত্ৰত যথোপযুক্ত অৰ্থনৈতিক দিশত আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ প্ৰয়োজন। চৰকাৰে বেঙ্ক বিলাকৰ লগত এই বিষয়ে যোগাযোগ কৰি আছে। নতুন উদ্যোগ নীতিৰ অধীনত সকলো সা সুবিধা চৰকাৰে এই উদ্যোগ সমূহলৈ আগবঢ়োৱাৰ ব্যৱস্থা ৰাখিছে।

ঙ) হয় কৰিছে।

চ) ১) অসম কেনভাচ ক্ৰেফ্‌ট উদ্যোগ—ৰামুনীমৈদান, গুৱাহাটী,
২) অসম টায়াৰচ আৰু ৰাবাৰ প্ৰডাকচন প্ৰাঃ লিঃ পানীখাইতি, কামৰূপ,
৩) ৰিকা ইঞ্জিনিয়াৰিং প্ৰডাকচন - বামুনীমৈদান, গুৱাহাটী,

ছ) 'চ' ত উল্লেখ কৰা আটাইকেইটা উদ্যোগে সম্প্ৰতি পুনৰ উৎপাদন আৰম্ভ কৰিছে।

বিষয়ঃ জালাহত অগ্নি নিৰ্ব্বাপক কেন্দ্ৰ স্থাপন।

শ্ৰীসুৰেন স্বৰ্গীয়াৰীয়ে সুধিছেঃ

৪৪২। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনেঃ

ক) বৰপেটা জিলাৰ জালাহত এটা অগ্নি নিৰ্বাপক কেন্দ্ৰ স্থাপনৰ বাবে স্থানীয় ছাত্ৰ সন্থাই স্মাৰক পত্ৰযোগে দাবী উত্থাপন কৰাটো সঁচানে ?

খ) যদি সচা উক্ত দাবী পূৰণ কৰাৰ বাবে চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে নেকি ?

গ) যদি কৰা নাই ৰাইজৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি উক্ত স্থানত এটি অগ্নি নিৰ্বাপক কেন্দ্ৰ স্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

ক) সঁচা।

খ) সদাহতে পুঁজিৰ অভাৱত এই সম্পৰ্কে কোনো সিদ্ধান্ত লব পৰা হোৱা নাই।

গ) বিত্তীয় অৱস্থাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব।

বিষয়ঃ প্ৰশিক্ষণত পঠোৱা শিক্ষক সকলৰ পদ সমূহৰ পূৰণ।

শ্ৰীবিনোদ গোৱালাই সুধিছেঃ

৪৪৩। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনেঃ

ক) অসমৰ বিভিন্ন প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক বিদ্যালয় সমূহৰ বহু শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীক প্ৰশিক্ষণৰ বাবে পঠোৱাৰ ফলত খালি হোৱা পদ সমূহ তৎকালে পূৰণ নকৰাৰ কথাটো সঁচানে ?

খ) যদি সঁচা এনেকুৱা খালি হোৱা পদ সমূহ তৎকালে পূৰণ কৰি শিক্ষাত যাতে ব্যাঘাত নহয় তাৰ বাবে চৰকাৰে যথাবিহিত ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

ক) আৱশ্যকীয় তথ্য বিচৰা হৈছে। তথ্য পালে দাখিল কৰা হব।

খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

Re : Securing measures in Kokrajhar and Udalguri.

Shri Mithius Tudu asked :

444. Will the Minister Home be pleased to state :

a) The various steps taken up by the Government to provide security of life and property to the public in the disturbed Areas of the state particularly in Kokrajhar District and Udalguri Sub-Division.

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

ক) কোকৰাঝাৰ জিলা আৰু দৰং জিলাৰ ওডালগুৰি মহকুমাক অশান্ত অঞ্চল হিচাপে ঘোষণা কৰা নাই। আবছুৰ উপেন ব্ৰহ্ম গোটৰ আন্দোলনৰ দ্বাৰা উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতিৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আইন শৃঙ্খলা অটুট ৰাখিবলৈ সম্ভৱপৰ সকলো ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

বিষয় : অশোক পেপাৰ মিল উদ্যোগ।

শ্ৰীঅকন চন্দ্ৰ ৰাভাই সুধিছে :

৪৪৫। মাননীয় উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) অসম চুক্তি অনুসৰি যোগীঘোপাৰ অশোক পেপাৰ মিল পুনৰ খোলাৰ কিবা ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে নেকি?

খ) যদি লোৱা হৈছে কেতিয়াৰ পৰা কাৰ্য্যকৰী কৰা হব জনাবনে?

গ) উক্ত পেপাৰ মিল খোলাৰ পৰিবৰ্ত্তে বিকল্প এটা উদ্যোগ স্থাপন কৰাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে নেকি?

শ্ৰীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

ক) অশোক কাগজ কলটো পুণৰ্জীৱিত কৰণৰ হকে অসম চৰকাৰে সকলো প্ৰকাৰে চেষ্টা চলাই আছে।

খ) বিষয়টো সক্ৰিয়ভাৱে বিবেচনাধীন।

গ) নাই।

Re : Preservation of Hadirachawki

Shri Abdul Hamid asked :

446. Will the Minister, Education be pleased to state :

a) Whether Government has taken any steps to preserve

the historically important place of Hadirachowki, where the last Ahom king fought for the freedom of Assam from the Mans ?

শ্রীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

a) নাই। চৰকাৰে সমগ্ৰ অঞ্চলটো জৰীপ কৰাৰ মনস্থ কৰিছে আৰু যদি কোনো প্ৰত্নতাত্বিক ধ্বংসাৱশেষ পোৱা হয় তেনেহলে সেইবোৰ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা লোৱা হব।

Re : Recognition to Science Stream of Cachar College.

Shri Karnendu Bhattacharyya asked :

447. Will the Minister of Education be pleased to state :

a) Whether Government has any proposal to provide recognition to the Science Stream of Cachar College in Silchar ?

b) If so, when it will be recognised by Government ?

c) If not, the reason thereof ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) কাছাৰ কলেজত ১৯৮৬-৮৭ চনৰপৰা বিজ্ঞান শাখাৰ তিনিবছৰীয়া পাঠ্যক্ৰম খোলাৰ বাবে চৰকাৰে যোৱা ৮-৮-১৯৮৮ চনতে অনুমতি দিছে।

খ)
গ) } 'ক' প্ৰশ্নৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত প্ৰশ্ন নুঠে।

(Unstarred Question No. 448 was deferred.)

বিষয় : মৈৰাবাৰীত আৰক্ষী থানাৰ প্ৰশাসনীয় গৃহ আৰু কৰ্মচাৰীৰ আবাসিক গৃহ নিৰ্মাণ সম্পৰ্কে।

শ্ৰীশ্বহীদুল ইছলামে সুধিছে :

৪৪৯। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) আৰক্ষী থানাৰ ঘৰ নিৰ্মাণ আৰু আৰক্ষী কৰ্মচাৰীসকলৰ আবাস নিৰ্মাণ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ হাতত কিবা আঁচনি আছেনেকি ?

খ) যদি আছে, মৈৰাবাৰী আৰক্ষী থানাৰ কাৰণে এটা হুমহলীয়া ঘৰ আৰু কৰ্মচাৰী আবাস নিৰ্মাণ কৰিবলৈ চৰকাৰে কিবা চিন্তা কৰিছেনেকি ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) হয়, আছে ।

খ) পুঁজিৰ অভাৱৰ বাবে তেনে চিন্তা বৰ্তমান কৰা নাই ।

বিষয় : বিদ্যানগৰ চাহ বাগিছা ।

Shri Moni Lal Gowala asked :

450: Will the Minister of Industries be pleased to state :

a) The policy of the Government regarding reviving the sick tea gardens ?

b) Whether the Government is aware that the Bidyanagar Tea Estate (Managed by the A: T. C.) is on the verge of being closed ?

c) If so, whether the Government received any representation from the "Cachar-Cha-Sramik Union" ?

d) If so, what steps the Government propose to take for the revival of the said tea-garden ?

শ্ৰীগুণীণ হাজৰিকা (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) চাহ বাগিচাসমূহ উপযুক্ত আৰু বিজ্ঞানসম্মতভাবে সুস্থ পৰিচালনা কৰাৰ বাবে অসম চাহ নিগমে নাবাৰ্ডৰ লগত আলোচনাৰ জড়িয়তে প্ৰয়োজনীয় অৰ্থ সাহায্য দিবৰ বাবে কথা চলাই থকা হৈছে । চৰকাৰে প্ৰয়োজনীয় অৰ্থ আৰু সুস্থ পৰিচালনাৰ বাবে ব্যৱস্থা লব ।

খ) তেনে কোনো খবৰ চৰকাৰে পোৱা নাই ।

গ) হয় ।

ঘ) উদ্যোগ বিভাগে ৰাজহ বিভাগৰ লগত ইয়াৰ সুস্থ পৰিচালনাৰ বাবে আৰু আৰ্থিক সাহায্যৰ বাবে কথা চলাই আছে, যিহেতু বাগানখন কোৰ্ট অব ওৱাৰ্ডৰ অধীন ।

বিষয় : ডেৰগাঁও পুলিচ প্ৰশিক্ষণ প্ৰাঙ্গণত থকা কবৰস্থান ।

শ্ৰীভবেন্দ্ৰ নাথ ভৰালীয়ে সুধিছে :

৪৫১। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) ডেৰগাঁও পুলিচ প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয় প্ৰাঙ্গনত ইছলামধৰ্মী লোকৰ এখন কবৰস্থান থকা কথাটো সঁচানে ?

খ) যদি সঁচা, উক্ত কবৰস্থানৰ মাটি ভাগ বৰ্তমানেও কবৰস্থান হিচাপেই ব্যৱহাৰ কৰি থকা হৈছে নে অন্য কোনো ব্যৱহাৰত লগোৱা হৈছে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) সঁচা নহয় ।

খ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

Re : Number of Thela distributed in Goalpara.

Shri Sheikh Saman Ali asked :

452. Will the Minister, Revenue be pleased to state :

a) Number of Thela distributed to the flood victims of Goalpara Sub-Division ?

b) Whether any thela was distributed to the badly affected flood victims of Char area of Balijana circle ?

c) If not why ?

Shri Chandra Arandhara (Minister) replied :

a) 100 Numbers.

b) No.

c) Thela can neither ply in the Char areas because of the sandy nature of the soil nor is it considered economically viable for Char areas.

Re : Regarding land alloted to ASIDC in Tinsukia Sub-Division.

Shri Dileswar Tanti asked :

453. Will the Minister of Industries be pleased to State :

a) How many bighas of lands were alloted to the ASIDC by the Government out of the ceiling surplus lands

in Tinsukia Sub-Division and in which years ?

b) Is it a fact that instead of setting up small Industries on these huge plots the department has recently handed over these lands to some private persons ?

c) If so, who are these persons and on what conditions these lands have been given by the ASIDC ?

শ্ৰীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) ৮০০ বিঘা, ৩ কঠা, ৭ লোছা তিনিচুকীয়া মহকুমাৰ পাভজান গ্ৰাণ্টৰ চিলিং ৰাহি মাটি অসম ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ নিগমক ১৯৭৬ চনত আবণ্টন কৰা হৈছিল।

খ) মাটিখিনি ব্যক্তিগত মানুহক অন্য উদ্দেশ্যত দিয়া কথাটো সঁচা নহয়। ঔদ্যোগিক কেঁচা সামগ্ৰী উৎপাদন আৰু ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ গোট স্থাপনৰ বাবে দিয়া হৈছিল।

গ) উক্ত মাটিখিনি তলত উল্লেখ কৰা গোটসমূহক আবণ্টন দিয়া হৈছিল।

১)	লুইত ভেলী কোম্পানী	৩৫০ বিঘা
২)	বৰুৱা এগ্ৰো চাৰভিছেচ	১০০ ,,
৩)	চি. এম, হো	১৫০ ,,
৪)	ছমলী টি পেকিং ইউনিট	১৫০ ,,

আগতে মাটিখিনি ডাইচকোৰিয়া নামৰ ঔষধি দ্ৰব্যৰ খেতি কৰি ডায়চজনাইন উৎপাদনৰ বাবে আবণ্টন দিয়া হৈছিল। তলত দিয়া চৰ্ত্ত সমূহৰ সাপেক্ষে আবণ্টন দিয়া হৈছিল।

ক) নিগমৰ দ্বাৰা গ্ৰহণ কৰা পৰিকল্পনা আৰু আঁচনি সমূহৰ ভিত্তিতহে আবণ্টনকাৰীসকলে আবণ্টন দিয়া মাটি ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব। আবণ্টন দিয়া মাটি আবণ্টনকাৰীয়ে অনুমোদিত নোহোৱা কোনো কাৰণত ব্যৱহাৰ কৰিব নোৱাৰিব।

খ) ঔদ্যোগিকসকলে চিত্ৰনলা নাইবা আন সহজে ঔষধ প্ৰস্তুত কৰিব পৰা ধৰণৰ গছ গছনি ৰোৱাৰ আঁচনি লব পাৰে।

গ) একে ডোখৰ মাটিত বিভিন্ন গছ গছনিৰ খেতিও অনুমতি দিয়া হয়।

ঘ) ঔদ্যোগীকসকলক দিয়া মাটিৰ পৰিমাণ অনুযায়ী নিগমে জামিন জমা Security Deposit) লয়।

ঙ) সাময়িক পত্তনৰ অধিকাৰ বেঙ্ক আৰু বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠান সমূহত বন্ধকী দিব পৰা যায়।

চ) সাময়িক পত্তনৰ চুক্তি সাধাৰণতে ২৫ বছৰৰ বাবে বৈধ যদিও নিগমে ম্যাদ সম্পূৰ্ণ নহলেও ৬ মাহৰ আগতীয়া জাননী দি চুক্তি ভঙ্গ কৰিব পাৰে।

ছ) ৰাজহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ভাড়া নিৰ্ণয় কৰা হয়। ভাড়া ৰাজহৰ ১০ গুণ হাৰত ধাৰ্য্য কৰা হয়।

এই উৎপাদন অৱশেষত বাণিজ্যভিত্তিত উপযোগী নোহোৱা বাবে আবণ্টনকাৰীসকলক আন ঔদ্যোগীক কেঁচা সামগ্ৰী উৎপাদন কৰি কৃষিভিত্তিত অথবা খাদ্য উৎপাদক গোট প্ৰতিষ্ঠা কৰিবৰ বাবে অনুমতি দিয়া হয়।

বিষয়ঃ ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুলৰ প্ৰতি অসম চৰকাৰৰ নীতি।

শ্ৰীফণীভূষণ চৌধুৰীয়ে সুধিছে ঃ

৪৫৪। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ঃ

ক) অসমীয়া ভাষা সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ লগতে অসম চৰকাৰে ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল চলাই থকা কথাটো সঁচানে ?

খ) যদি সঁচা হয়, তেনেহলে কিমানখন ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল চৰাকাৰী খৰচত চলাই আছে ?

গ) তেনে স্কুল চলাওঁতে বছৰি কিমান টকা খৰচ হয় ?

ঘ) চৰকাৰী ঘৰত বেচৰকাৰী ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল চলি থাকিবলৈ দিয়াটো সঁচানে ?

ঙ) যদি সঁচা হয়, তেনে স্কুলৰ পৰা বছৰি কিমান টকা ঘৰ ভাড়া বাবদ অসম চৰকাৰে পায় ?

চ) ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুল খোলা বা চলোৱাৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ নীতি কি জনাবনে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক)
খ)
গ)
ঘ) তথ্য বিচৰা হৈছে। তথ্য পালে পিছত সদনত জনোৱা হব।
ঙ)
চ)

Re : Bhanga and Mahadev High School :

Shri Ramendra Dey asked :

455. Will the Minister of Education be pleased to state :

a) Whether Bhanga Public High School and Mahadev High School under Karimganj District will be up-graded as Higher Secondary ?

b) If so when ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) তেনে কোনো প্ৰস্তাৱ নাই।

খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

Re : Ad-hoc post in Bodo Medium M. E. School.

Shri Amrit Lal Basumatary asked :

456. Will the Minister of State, Education be pleased to state :

(a) How many Ad-hoc posts have been sanctioned in M. E, school for Bodo Medium ?

(b) How many of them have been filled up ?

(c) Whether it is a fact that only lump-sum pays are paid to them ?

(d) If so, how much ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) ১৯৮১ চনলৈকে বড়ো মাধ্যমৰ মধ্য ইংৰাজী/মজলীয়া বিদ্যালয়ত ১৬২ টা পদ তদৰ্থ (Ad-hoc) ভিত্তিত মঞ্জুৰ কৰা হৈছিল। আৰু ১৯৮১ ইং চনৰ পিছৰ পৰা কোনো পদ মঞ্জুৰ কৰা হোৱা নাই।

(খ) তদৰ্থ ভিত্তিত মঞ্জুৰী দিয়া সকলো পদ মধ্য ইংৰাজী/মজলীয়া বিদ্যালয় সমূহ প্ৰাদেশিকীকৰণ কৰাৰ সময়ত নিয়মীয়া কৰাৰ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল ।

(গ) হয় । থুলমূল (Lump-Sum) বেতন দিয়াৰ ব্যৱস্থাটো ১৯৮১ চনলৈহে চলি আছিল ।

(ঘ) উচ্চ মাধ্যমিক পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱা সকলক প্ৰতি মাহে ২৪০টকাকৈ আৰু উচ্চতৰ'প্ৰাক বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হোৱা সকলক প্ৰতি মাহে ২৬০/- টকাকৈ প্ৰাদেশিকীকৰণ হোৱাৰ আগলৈকে দিয়া হৈছিল ।

বিষয় : বিভাগীয় স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত প্ৰাদেশিকৰণ নোহোৱা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ সংখ্যা ।

শ্ৰীভবেন বৰুৱাই সুধিছে :

৪৫৭। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসম চৰকাৰৰ সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ অধীনত স্বীকৃতি পোৱা আৰু প্ৰাদেশিকৰণ নোহোৱা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় কিমান খন আছে ?

(খ) চলিত শিক্ষা বছৰত এই বিদ্যালয়সমূহ প্ৰাদেশিকীকৰণৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে নেকি ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) ৪৮৯ খন ।

(খ) নাই লোৱা ।

বিষয় : উত্তৰ শালমাৰা মহকুমাত উদ্যোগ স্থাপন ।

শ্ৰীৰত্নেশ্বৰ চৰকাৰে সুধিছে :

৪৫৮। মাননীয় উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) গোৱালপাৰা জিলাৰ অনুন্নত উত্তৰ শালমাৰা মহকুমাত কোনো ধৰণৰ উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠান তৈয়াৰ কৰাৰ কিবা আঁচনিৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিছে নেকি ?

(খ) যদি কৰিছে, তেন্তে সেইবোৰ কি কি ?

শ্ৰীগুণীন হাজৰিকা (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, কৰা হৈছে ।

(খ) গোৱালপাৰা জিলাত ঔদ্যোগীক সম্ভাৱনাৰ কাৰিকৰী জৰীপ কৰি কিছুমান উদ্যোগ চিনাক্তকৰণ কৰা হৈছে। সেইমতে ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত ইলেকট্ৰনিক্‌চ, প্লাষ্টিক, কৃষি আৰু চাহিদা ভিত্তিত উদ্যোগ গঢ়াত উদ্গনি দিয়া হৈছে।

ক্ষুদ্ৰ আৰু বৃহৎ উদ্যোগ গঢ়ি তুলিবৰ বাবে নিউ বঙ্গাইগাওঁত এখন উদ্যোগ ক্ষেত্ৰ আৰু এখন উদ্যোগ পাম স্থাপন কৰা হৈছে। ক্ষুদ্ৰতম উদ্যোগ গঢ়ি তুলিবলৈ অভয়াপুৰীত আৰু বঙ্গাইগাওঁত একোখনকৈ বাণিজ্যিক উদ্যোগ পাম স্থাপন কৰা হৈছে। উত্তৰ শালমাৰা কিষান বজাৰত এখন উদ্যোগ উন্নয়ন কেন্দ্ৰ খোলা হৈছে।

বিষয়ঃ অনুসূচীত জাতি সহযোগী আঁচনিৰ অধীনৰ গৱেষণা-সহায়ক পদ।

শ্ৰীবত্নেশ্বৰ চৰকাৰে সুধিছে :

৪৫৯। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) মাধ্যমিক শিক্ষা সঞ্চালকৰ কাৰ্য্যালয়ত অনুসূচীত জাতি সহযোগী আঁচনিৰ অধীনত থকা গৱেষণা-সহায়ক পদটো এবছৰে খালি হৈ থকাৰ পিচত উক্ত আঁচনিখনৰ বিষয়ে অভিজ্ঞ আৰু প্ৰশিক্ষণ দি অনা মানুহক নিদি সঞ্চালকে অন্য এজন মানুহক নীতিবিহীনভাবে নিযুক্তি দিয়া কথাটো সঁচানে ?

খ) গৱেষণা সহায়ক পদটো Ex-cadre আৰু Technical হিচাপে পৰিগণিত হোৱা কথাটো সঁচানে ?

(গ) সাধাৰণতে অসম চৰকাৰৰ মূৰব্বী বিভাগীয় কাৰ্য্যালয়ত Ex-cadre আৰু Technical পদবোৰ নিয়ম অনুসৰি অভিজ্ঞ আৰু প্ৰশিক্ষণ প্ৰাপ্ত মানুহৰ দ্বাৰা পূৰণ কৰা হয়। এই কথাটো সঁচানে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

(ক) গৱেষণা সহায়ক পদটো S.C.C.P. আৰু T.S.P. আঁচনিৰ অন্তৰ্ভূক্ত। অভিজ্ঞতা আৰু জ্যেষ্ঠতাৰ ভিত্তিত প্ৰচলিত নীতি মানি এই পদটো পূৰণ কৰা হৈছে।

(খ) গৱেষণা সহায়ক পদটো cadre ভূক্ত নহয়। পদটো Technical বুলি গণ্য কৰা হোৱা নাই।

(গ) বৰ্ত্তমান তেনেকুৱা কোনো নিৰ্দ্ধাৰিত নিয়ম নাই।

বিষয় ঃ বইটামাৰী আৰক্ষী চকীৰ সন্মুখৰ তালাচী চকী ।

শ্ৰীৰত্নেশ্বৰ সৰকাৰে সুধিছে :

৪৬০। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) গোৱালপাৰা জিলাৰ উত্তৰ শালমাৰা মহকুমাৰ অন্তৰ্গত বইটামাৰী আৰক্ষী চকীৰ সন্মুখত যে এখন তালাচী চকী আছে, এইটো চৰকাৰৰ জ্ঞাতনে ?

(খ) উক্ত তালাচী চকীত শাক-পাচলী, বয়বস্তু কঢ়িয়াই অনা ট্ৰাক আৰু যাত্ৰীবাহী বাছসমূহৰ পৰা প্ৰচুৰ পৰিমাণে অৰ্থ সংগ্ৰহ কৰা কথাটো সঁচানে ?

(গ) যদি সঁচা উক্ত সংগ্ৰহ কৰা অৰ্থখিনি চৰকাৰৰ কোষলৈ যায়নে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) হয় ।

(খ) সঁচা নহয় ।

(গ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

বিষয় ঃ ১৯৮৮ চনৰ গ্ৰন্থমেলাৰ পৰা লাভ ।

শ্ৰীৰত্নেশ্বৰ চৰকাৰে সুধিছে :

৪৬১। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ১৯৮৮ চনত অনুস্থিত গ্ৰন্থমেলাৰ পৰা অসম চৰকাৰে কিমান টকা লাভ কৰিলে ?

(খ) অসম প্ৰকাশন পৰিষদে কিমানখন বঙলা, কিমানখন বড়ো আৰু কিমানখন মিছিং ভাষাৰ কিতাপ প্ৰকাশ কৰিলে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) সংশ্লিষ্ট কৰ্তৃপক্ষৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰি থকা হৈছে । তথ্য পালে সদনক জনোৱা হ'ব ।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

Re : Number of cases pending in Karimganj Police Station.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked :

462. Will the Minister Home be pleased to state :

The number of cases pending in the Karimganj Police Station for more than 2 years without preparation of any chargesheet or F. R. (Final Report)

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

চাৰিটা ।

Re : Appointment of Inspector/Assistant Inspector of Shools from Barak Valley District.

Shri A. F. Golam Osmani asked :

463. Will the Minister of Education be pleased to state :

(a) Number of Inspector/Asstt. Inspector of Schools in the State ?

(Please state the names circle-wise / district-wise)

(b) Name of Inspector/Asstt. Inspector of Schools appointed by way of (i) Promotion and (ii) direct Recruitment in between 1986-87 and 1987-88.

(Please state year-wise)

(c) Names of departmental candidate forwarded to Assam Public Service Commission from the Barak Valley District in the period under Reference ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) স্কুল পৰিদৰ্শক — ১৮ জন, সহকাৰী স্কুল পৰিদৰ্শক — ২৮ জন (জিলা ভিত্তিত স্কুল পবিদৰ্শকৰ নাম সংলগ্ন কৰা হ'ল ।)

(See the Annexure—IV)

(খ) ১) নাই (২) ১৯৮৬-৮৭ চনত পোনপটীয়াকৈ মকৰল কৰা নাই। ১৯৮৭-৮৮ চনত অসম লোক সেৱা আয়োগৰ তালিকাৰ পৰা পোন-পটীয়াকৈ মকৰল কৰা হৈছে—

স্কুল পৰিদৰ্শক — ৬ জন।

সহকাৰী স্কুল পৰিদৰ্শক — ১২ জন।

(গ) বিভাগীয় প্ৰাৰ্থীৰ নাম পদোন্নতিৰ কাৰণে অসম লোক সেৱা আয়োগলৈ ১৯৮৬-৮৭ আৰু ১৯৮৭-৮৮ চনত পঠোৱা নাই।

Re . Police firing at Ramkrishna nagar in 1984.

Shri A.F. Golam Osmani asked :

464. Will the Minister of Home be pleased to state :

(a) Whether there was an enquiry in respect of the police firing at Ramkrishna nagar of Karimganj District in 1984 in which two students were Killed ?

(b) If so, who conducted the enquiry and the result thereof ?

(c) If the report is filed whether it has been published ?

(d) If the report is submitted will the Government place a copy of the report on the table of the House ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) ১৯৮২ চনৰ নবেম্বৰ মাহৰ ১৮ তাৰিখে ৰামকৃষ্ণ নগৰত পুলিচৰ গুলি চালনাত দুজন ছাত্ৰৰ মৃত্যু হোৱাৰ ঘটনা সম্পৰ্কে তদন্ত ১৯৮৩ চনৰ নবেম্বৰ মাহত সম্পন্ন হয়। ১৯৮৪ চনৰ নবেম্বৰ মাহত তদন্তৰ প্ৰতিবেদন বিবেচনা কৰি চৰকাৰে লোৱা সিদ্ধান্তৰ কাৰ্য্যব্যৱস্থাসমূহ এখন জ্ঞাপনৰ যোগেদি বিধান সভাক অৱগত কৰোৱা হ'য়। জ্ঞাপনখনৰ প্ৰতিলিপি সংলগ্ন কৰি দিয়া হ'ল (No.PLA.402/82/pt.I/136, Dated 19/11/84) (See the Annexure-V)

(খ) সংলগ্ন জ্ঞাপন দ্ৰষ্টব্য।

(গ)
(ঘ) আৰু | প্ৰশ্ন মুঠে ।

Re : The Number of L. P. School having one Teacher Each:

Shri A.F. Golam Osmani asked :

465: Will the Minister of Education be pleased to state :

(a) The number of L.P. Schools having one teacher each in Barpeta District ? (Please quote figure blockwise)

(b) Whether there is any proposal to provide additional teachers in such L.P. Schools and if so on what norms additional teachers will be assigned ?

(c) The names of one teacher L. P. Schools in Barpeta district under consideration for additional teachers ? (Please furnish information blockwise)

শ্ৰীযতীন মালি (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) সংশ্লিষ্ট বিষয়াৰ পৰা আৱশ্যকীয় তথ্য বিচৰা হৈছে। তথ্য পালে দাখিল কৰা হ'ব ।

(খ) হয়, আছে।

(গ) তথ্য বিচৰা হৈছে। তথ্য পালে দাখিল কৰা হব।

বিষয় : কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন।

শ্ৰীমুক্তাৰ হুছেইনে সুধিছে :

৪৬৬। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে : অসমত প্ৰস্তাৱিত কেন্দ্ৰীয় বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপন কৰাৰ স্থান নিৰ্ণয় কৰাৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ মতামত বিচাৰিছিলনে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

নাই বিচৰা।

বিষয় : ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নতুনকৈ প্ৰশাসনীয় ভৱন নিৰ্ম্মাণৰ আঁচনি।

শ্ৰীকিৰণ কুমাৰ গগৈয়ে সুধিছে :

৪৬৭। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ নতুনকৈ প্ৰশাসনীয় ভৱন নিৰ্ম্মাণৰ আঁচনি লোৱাটো সত্যনে?

(খ) যদি সত্য, তেন্তে উক্ত ভৱনৰ বাবে মুঠ কিমান টকা মঞ্জুৰী আগবঢ়োৱা হৈছে?

(গ) ভৱনটোৰ বাবে প্ৰাক্কলন অনুসৰি কিমান টকাৰ প্ৰয়োজন হব?

(ঘ) ভৱন নিৰ্ম্মাণৰ কাম আৰম্ভ কৰিছেনেকি?

(ঙ) যদি কৰা নাই, কেতিয়াৰ পৰা আৰম্ভ কৰিব?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰীয়ে) উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়।

(খ) এতিয়ালৈকে দিয়া হোৱা নাই।

(গ) ৪৫ লাখ টকাৰ প্ৰয়োজন হব।

(ঘ) নাই।

(ঙ) চলিত বছৰত কাম আৰম্ভ কৰাৰ আশা ৰখা হৈছে।

বিষয় : কলাখোৱা চাৰিআলি আৰক্ষী চকী।

শ্ৰীকিৰণ কুমাৰ গগৈয়ে সুধিছে :

৪৬৮। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ মৰাণ সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত কলাখোৱা চাৰিআলি আৰক্ষী চকীটো উঠাই নিয়াটো সত্যনে?

(খ) যদি সত্য কেতিয়াৰ পৰা উঠাই দিয়া হৈছে আৰু কিয় উঠাই দিয়া হ'ল?

(গ) প্ৰায় ৪০ হাজাৰৰো অধিক জনসাধাৰণে বাস কৰা এই অঞ্চলটোৰ নিৰাপত্তাৰ বাবে উক্ত আৰক্ষী চকীটো পুনৰ স্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে।

(ক) সঁচা নহয়, যিহেতু তাত আৰক্ষী চকী নাছিল।

(খ)
(গ) | প্ৰশ্ন নুঠে

Re : Number of Venture Middle Schools in Karimganj District.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked :

469. Will the Minister of Education be pleased to state :

(a) How many Venture Middle Schools are there in Karimganj District ?

(b) How many of them have been accorded recognition in 1986-87, 1987-88 and in 1988-89.

শ্ৰীযতীন মালী (মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) | আৱশ্যকীয় তথ্য বিচৰা হৈছে। তথ্য পালে
(খ) | সদনত দাখিল কৰা হব।

Re : Cell for Tea and Ex-tea garden tribes in Directorate of Elementary Education.

Shri Silvius Condpan asked :

470. Will the Minister of Education be pleased to state :

(a) Whether the Cell for Tea & Ex-tea Garden Tribes of Assam in the Directorate of Elementary Education, Assam is functioning ?

(b) If so what are the specific programmes taken for the promotion of Education among these people during 1986-87, 1987-88 and 1988-89 through this cell ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়।

(খ) ১৯৮৬-৮৭ চনত চাহ বাগিছা এলেকাৰ ২০০ খন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় এই কোষৰ জৰিয়তে চৰকাৰে লয়। ১৯৮৭-৮৮ আৰু ১৯৮৮-৮৯ চনত এই কোষে পুঁজিৰ অভাৱৰ বাবে কোনো স্পষ্ট আঁচনি লোৱা নাই।

Re : L. O. C. for spending A.R.P. Fund.

Shri Abdul Rob Laskar asked :

471. Will the Minister of Public Health Engineering pleased to state :

(a) Whether L.O.C. is necessary for spending A.R.P. fund for A.R.P. water supply schemes ?

(b) If not, when A. R. P. fund was released and intimated to the respective Divisions ?

Shri Sahidul Alam Choudhury (Minister) replied :

(a) No.

(b) A Divisionwise list showing dates of released is placed on the table.

(See the Annexure—VI)

Re : Facility for training of the Non-technical staff.

Shri Abdul Rob Lasker asked :

472. Will the Minister, Public Health Engineering be pleased to state :

(a) Whether the Government is aware that there is no provision to train the non-technical staff of PHE Department ?

(b) If so, will the Government make the necessary arrangement to train the non-technical staff ?

(c) Whether the Government is aware that there is no provision of holiday for non-technical staff specially in rural pipe water supply schemes ?

(d) If so, whether there is any reliever system for allowing every staff to enjoy holiday ?

(e) If not, will the Government be pleased to introduce such a system ?

Shri Shahidul Alam Choudhury (Minister) Public Health Engineering replied :

(a) No.

(b) Would be done if considered necessary.

(c) Yes.

(d) Done to the extent possible.

(e) Will be examined.

Re. : S. Is. and A.S.Is recruited from Bengali Hindu, Muslim and Tea Garden Community.

Shri Abdul Rob Laskar asked :

473. Will the Minister, Home be pleased to state :

(a) Total number of Sub-Inspector and Assistant Sub-Inspector recruited since Ist January 1986 up to date both in Armed and Unarmed Branches and out of them how many belong to Bengali Hindus, Muslims and Tea Labourer Communities (List of recruited person with home address may kindly be placed on the table of the House.) ?

(b) The total number of A. B. Constables and U.B. Constables recruited by the Government, since Ist January 1988 till date ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকণ (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) আৰক্ষী বিভাগত ১৯৮৬ চনৰ জানুৱাৰী মাহৰ পৰা এতিয়ালৈকে

সৰ্বমুঠ ৪২০ জন উপ-আৰক্ষী পৰিদৰ্শক (সশস্ত্ৰ আৰু অসশস্ত্ৰ) আৰু মাত্ৰ ১ জন সহকাৰী অসশস্ত্ৰ উপ-আৰক্ষী পৰিদৰ্শকক কামত মকৰল কৰা হয়।

সম্প্ৰদায় ভিত্তিত উপ-আৰক্ষী পৰিদৰ্শক :

বঙালী হিন্দু	-- ১২ জন
মুছলমান	-- ৩৩ জন
চাহ বনুৱা	-- ১ জন
অন্যান্য	-- ৩৭৪ জন
মুঠ	-- ৪২০ জন।

সম্প্ৰদায় ভিত্তিত সহকাৰী উপ-আৰক্ষী পৰিদৰ্শক :

বঙালী হিন্দু	-- নাই।
মুছলমান	-- নাই।
চাহ বনুৱা	-- নাই।
অন্যান্য	-- ১ জন।

উপ-আৰক্ষী পৰিদৰ্শক আৰু সহকাৰী উপ-আৰক্ষী পৰিদৰ্শকৰ পদত মকৰল কৰা লোকৰ নাম আৰু ঘৰৰ ঠিকনা সদনৰ মেজত থোৱা হৈছে।

(খ) আৰক্ষী বিভাগত ১৯৮৮ চনৰ জানুৱাৰীৰ পৰা বৰ্তমানলৈকে সৰ্বমুঠ ১৬০৯ জন সশস্ত্ৰ আৰু অসশস্ত্ৰ চিপাহী মকৰল কৰা হয়।

বিষয় : খামেৰী গাৱঁৰ নলী-নাদ।

শ্ৰীগোপীনাথ দাসে সুধিছে :

৪৭৪। মাননীয় জনস্বাস্থ্য কাৰিকৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) কামৰূপ জিলাৰ ছমৰীয়া উন্নয়ন খণ্ডৰ অন্তৰ্গত নাইটৰ খামেৰী গাৱঁৰ মোঃ আসম আলীৰ (পিতা হাজী ওমৰ উদ্দিন) ঘৰৰ ওচৰত কিছুদিন আগতে চৰকাৰে এটা নলী-নাদ বহুৱাই দিয়া কথাটো সঁচানে ?

(খ) যদি সচাঁ, তেন্তে উল্লেখিত ঘৰৰ ওচৰত উক্ত নলী নাদটো বহুৱাই দিয়াৰ আগতেই দুটা চৰকাৰী নলী-নাদ থকা কথাটো চৰকাৰে জানেনে ?

(গ) যদি জানে তেন্তে নতুনকৈ এটা নলী-নাদ বহুৱাই দিয়াৰ কাৰণটো জনাবনে ?

(ঘ) যদি নেজানে, তেন্তে অতি সোনকালে উল্লেখিত স্থানৰ পৰা নলী-নাদটো তুলি "খামেৰী পাৰভিটা পাৰা" মচজিদৰ ওচৰত বহুৱাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

(ঙ) যদি কৰে, তেন্তে কেতিয়া কৰা হব জনাবনে ?

শ্ৰীখহীদুল আলম চৌধুৰী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, সচঁা ।

(খ) নেজানে । উল্লেখিত ঘৰৰ ওচৰত কোনো চৰকাৰী নলী-নাদ নাই । প্ৰায় ৫০০ (পঁাচশ) ফুট দূৰত অৱস্থিত মচজিদত এই বিভাগৰ পৰা এটা নলী-নাদ আছে ।

(গ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

(ঘ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

(ঙ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

বিষয় : নিখিল বড়ো ছাত্ৰ সন্থাৰ আন্দোলনৰ বাবে শিক্ষানুষ্ঠান বোৰৰ অচল অৱস্থা :

শ্ৰীগণেশ বড়োৱে সুধিছে :

৪৭৫। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) নিখিল বড়ো ছাত্ৰ সন্থাৰ আন্দোলনৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতিৰ বাবে ইচ্ছুক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলেও পৰীক্ষাত বহা বা শিক্ষা লাভ কৰাত যে বাধাপ্ৰাপ্ত হৈছে এই কথা চৰকাৰে জানেনে ?

(খ) যদি জানে, এই বিষয়ত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে অথবা কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছে ?

শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) জানে ।

(খ) পৰিস্থিতি সাপেক্ষে আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থা লব পৰা যাব ।

বিষয় : আব্‌চুৰ দ্বাৰা আহ্বান কৰা বন্ধত হোৱা হত্যা আৰু অন্যান্য ক্ষতিৰ পৰিমাণ।

শ্ৰীগণেশ বড়োৱে সুধিছে :

★৪৭৬। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) আব্‌চুৰ আহ্বান ক্ৰমে ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ ১২০ ঘন্টিয়া বন্ধৰ কালছোৱাত কিমান মানুহক হত্যা কৰা হ'ল, কিমান মানুহক অপহৰণ কৰা হ'ল, কিমানটা ব্যক্তিগত ঘৰবাৰী জ্বলোৱা হ'ল, কিমান টা চৰকাৰী তথা ৰাজহুৱা অনুষ্ঠান প্ৰতিষ্ঠান পুৰি নাইবা অন্য প্ৰকাৰে ধ্বংস কৰি পেলোৱা হ'ল জনাবনে ?

খ) সেইবোৰৰ ক্ষয় ক্ষতিৰ পৰিমাণ কিমান হব পাৰে জনাবনে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) মুঠ ৮ জনৰ প্ৰাণ নাশ হয়, এজনক অপহৰণ, ২৭৮ টা ঘৰত অগ্নি সংযোগ আৰু ১৩ টা ৰাজহুৱা অনুষ্ঠান-প্ৰতিষ্ঠান ধ্বংস কৰে।

খ) ক্ষয়-ক্ষতি হোৱা সম্পত্তিৰ আনুমানিক মূল্য প্ৰায় ৩৩ লাখ ২৪ হেজাৰ টকা হব।

বিষয় : শ্ৰীএনলা বড়ো আৰু শ্ৰীৰূপনাথ মুছাহাৰীৰ গ্ৰেপ্তাৰ।

শ্ৰীগণেশ বড়োৱে সুধিছে :

★৪৭৭। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

ক) কোক্‌ৰাঝাৰ জিলাৰ বিজনী থানাৰ অন্তৰ্গত কপটুপুলি গাৱঁৰ পি টি চি এ ৰ সমৰ্থক বয়োবৃদ্ধ শ্ৰীএনলা বড়ো আৰু শ্ৰীৰূপনাথ মুছাহাৰীৰ সৈতে ছজন লোকক আবছুৰ ১২০ ঘন্টিয়া বন্ধৰ সময়ছোৱাত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা কথাটো সঁচানে আৰু যদি সঁচা তেন্তে কিয় গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হল জনাবনে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) সঁচা। কপটুপুলি গাৱঁৰ শ্ৰীনগেন বড়োৰ ঘৰত জুই জ্বলোৱাৰ অভিযোগত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হয়।

--0--

Re : Number of Pipe Water Supply Schemes in Silchar Public Health Engineering Division - II:

Shri Digendra Purkayastha asked :

478. Will the Minister of Public Health Engineering be pleased to state :

a) How many pipe water supply schemes were sanctioned during the year 1987-88 and 1988-89 under Silchar Public Health Engineering Division. II ?

b) Whether works of all the schemes have been started ?

c) If so, how many of them have already been completed and commissioned ?

d) If not, what are the schemes that have not yet been started and why ?

Shri Shahidul Alam Choudhury (Minister, Public Health Engineering) replied :

a) 8 (eight) numbers of pipe water supply schemes were sanctioned during the year 1987-88 and 2 (two) during the year 1988-89 under Silchar P. H. E. Division No. II.

b) No.

c) Nil.

d) The following pipe water supply schemes have not yet been started with reasons.

Sl. No.	Name of schemes		Reasons
1.	Lalong	W. S. Scheme	Land not yet finalised.
2.	Kumbirgram.	„	
3.	Meherpur.	„	-do-
4.	Irongmara.	„	-do-
5.	Harinagaon.	„	-do-
6.	Langla Cherra.	„	-do-

Re : Appointments made under Deputy Inspector of Schools, Silchar.

Shri Digendra Purkayastha asked :

479. Will the Minister of Education be pleased to state :

a) How many appointments were made under Deputy Inspector of Schools, Silchar during the period from 1st April, 1988 to 28th February, 1989 ?
(The name of the teachers with schools where those Appointments were given may please be stated)

b) Whether all those Appointments were made from the pannel prepared for the purpose ?

শ্ৰীযতীন মালী (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক)
খ) | আৱশ্যকীয় তথ্য বিচৰা হৈছে । তথ্য পালে দাখিল কৰা হব ।

Re : Panel of L. P. and M. E. School teachers in Silchar Sub-Division.

Shri Digendra Purkayastha asked :

480. Will the Minister of Education be pleased to state :

a) When the panel for appointment of teachers in L. P. and M. E. Schools were prepared by the Selection Committee in Silchar Sub-Division ?

b) How long will it remain valid ?

শ্ৰীযতীন মালী (ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

ক) আৱশ্যকীয় তথ্য সংশ্লিষ্ট বিষয়াৰ পৰা বিচৰা হৈছে । তথ্য পালে দাখিল কৰা হব ।

খ) বৰ্তমানৰ তালিকাৰ বৈধতা ৩০ এপ্ৰিল '৮৯ চনলৈ থাকিব ।

Re : Relief to Flood Affected People of Baghbar and Kalgachia

Shri Sheikh Abdul Hamid, asked :

481. Will the Minister of Relief and Rehabilitation be pleased to state :

Whether the families affected by the flood of 1988 in Baghbar and Kalgachia Circle of Barpeta District as stated in reply to Unstarred Question No. 158 of 14th Nov. 1988 have so far been rehabilitated ?

If so, furnish the names of the families so rehabilitated ?

Shri Chandra Arandhara (Minister) replied :

Could not yet be rehabilitated for want of suitable Sarkari land. However, rehabilitation grant has been granted.

Does not arise.

Re : Water Supply Schems For No. 45 Baghbor Constituency.

Shri Sheikh Abdul Hamid asked :

482. Will the Minister, Public Health Engineering be pleased to state :

(a) What is the total number of pipe line water supply schemes (taken) sanctioned and completed by the PHE Department for Barpeta District ?
(please mention constituencywise or Development Blockwise figure).

(b) Whether it is a fact that not a single pipe line scheme has been sanctioned for No. 45 Baghbor Constituency ?

(c) If so, is there any schemes of pipe line water supply schemes for No: 45 Baghbor constituency ?

(please mention the places):

(d) If so, when the schemes will be completed ?

Shri Shahidul Alam Choudhury (Minister, Public Health Engineering replied :

(a) Constituencywise numer of piped water supply schemes are :

Constituency.	Sanctioned	Completed.
Barpeta	13	6
Chenga	3	3
Sarukhetri	12	5
Bhawanipur	10	8
Patacharkuchi,	20	9
Sorbhog	16	1
Jania	4	2
Baghbor	1	Nil
Chapaguri	11	3
Total Sanctioned	90	completed, 37

(b)& (c) One pipe water supply scheme sanctioned for "Kiamat Mainbari" village in Baghbor constituency during '88-89.

(d) Each pipe water supply scheme is to be completed within 3 years. However efforts will be made to commission the scheme as early as possible.

Re : Appointment of L.P. Teachers under Silchar School Board.

Shri Karnendu Bhattacharjee asked :

483. Will the Minister of Education be pleased to state :

a) Whether the Government is aware of the recent

appointment of L. P. School teachers under Silchar School Board ?

(b) If so, will the Government pl ce the panel of selected teachers in the table of the House ?

শ্ৰীযতীন মালী (মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) তথ্য বিচৰা হৈছে। পালেই সদনত দাখিল কৰা হ'ব।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

বিষয় : শিলচৰ পৰ্য্যটক নিবাস।

শ্ৰীকৰ্ণেন্দু ভট্টাচাৰ্য্যই সুধিছে :

৪৮৪। মাননীয় পৰ্য্যটন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(a) Whether the Government is aware that the Tourist Lodge in Silchar Town has not been developed in to full-fledged one under a whole time care taker ?

(b) If so, what step the Government propose to take in this regard so that requisite amenities could be provided for the visitors ?

শ্ৰীভৃগুকুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) পৰ্য্যটক নিবাস কোনো তত্বাৱধায়ক ৰ দ্বাৰা চলোৱা নহয়। পৰ্য্যটক নিবাসবোৰ এজন পৰ্য্যটক তথ্য বিষয়া বা এজন সহকাৰী তথ্য বিষয়াৰ তত্বাৱধানতহে চলোৱা হয়। শিলচৰ পৰ্য্যটক নিবাসটোত এজন পূৰ্ণপৰ্য্যায়ৰ পৰ্য্যটক তথ্যবিষয়া নিযুক্তি দিয়া হৈছে।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

Re : Fulerchar pipe line scheme.

Shri Aminul Islam ask d :

485. Will the Minister, Public Health Engineering be pleased to state :

(a) At what stage the Fulerchar pipe line scheme in Mankachar constitnency is lying at present ?

(b) When the Government is going to Commission the scheme ?

Shri Shahidual Alam Choudhury (Minister, Public Health Engineering) replied :

(a) The work of Fulerchar piped water supply scheme is yet to start due to non finalisation of land.

(b) After finalisation of land attempt will be made to commission the scheme as early as possible

Re : Relief to erosion affected people of Mankachar Revenue Circle.

Shri Aminul Islam asked :

486. Will the Minister, Revenue be pleased to state :

(a) How many families of Mankachar Revenue Circle have been found to be home and hearthless due to erosion during last year's flood ?

(b) What actions have so far been taken by the Government to rehabilitated these helpless families ?

(c) Whether the Government have advanced any relief towards the rehabilitation of these people ?

Shri Chandra Arandhara (Minister) replied :

(a) 637 families of Mankachar Revenue Circle have become homeless due to erosion during the flood in 1988.

(b) Out of the total 637 families, 175 families have been rehabilitated by providing them 50 bighas of homestead land so far;

(c) Of the said 175 families rehabilitated so far, 74

families have been given Rehabilitation Grant @ Rs; 500/each so far: Proposal for sanction of Rehabilitation Grant for the remaining families also has been forwarded by the Sub-Divisional officer, Hatsingimari to the Deputy Commissioner, Dhubri for sanction which is known to be under process.

During flood in 1988, the affected families had been given relief in kind, namely, rice, chira, Dal, etc., as per scale given by Assam Relief Mannual.

বিষয় ঃ কৰিমগঞ্জ জিলাৰ বাজাৰিচেৰাত এখন আৰক্ষী থানা স্থাপন কৰাৰ বাবে।

শ্ৰীমনিলাল গোৱালাই সুধিছে ঃ

487. Will the Minister of Home be pleased to State :

(a) Whether the Government has received any Proposal from the Police Department to set up a Police Station at Bazaricherra under the Superintendent of Police, Karimganj considering huge number of crimes and its geographical location in a inter State border ?

(d) If so, whether the Government will take necessary step to implement the said proposal and if so when the implementation of the same can be expected ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) হয়। এই বিষয়ে চৰকাৰৰ ওচৰত প্ৰস্তাৱ আছে।

(খ) পুঁজিৰ অৱস্থা সন্তোষজনক নোহোৱা হেতুকে এতিয়ালৈকে এই বিষয়ত কোনো সিদ্ধান্ত লব পৰা নাই।

বিষয় ঃ জামিন নোলোৱা আচামীৰ সংখ্যা ।

শ্ৰীদীলেশ্বৰ তাঁতীয়ে সুধিছে ঃ

৪৮৮। মাননীয় গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ঃ

(ক ডিব্ৰুগড় জিলাৰ জেল হাজোতত মাটিৰ ম্যাদী পট্টাৰ অভাৱত জামিন লব নোৱাৰাকৈ থকা আচামীৰ সংখ্যা আজিৰ তাৰিখত কিমান জন ?

(খ) এওঁলোকৰ ভিতৰত চাহ আৰু প্ৰাক্তন চাহ জনজাতিৰ সংখ্যা কিমান ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) ডিব্ৰুগড় জেলত ২৮-৩-৮৯ তাৰিখে ম্যাদী পট্টা নথকা ২৭৬ জন হাজোততে আছে ।

(খ) এওঁলোকৰ ভিতৰত ৪৪ জন চাহ মজদুৰ আৰু ১৪৩ জন প্ৰাক্তন চাহ মজদুৰ ।

বিষয় ঃ নতুন কাৰাগাৰ নিৰ্মাণৰ আঁচনি ।

শ্ৰীদেবেশ্বৰ বৰাই সুধিছে ঃ

৪৮৯। মাননীয় কাৰাগাৰ বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ঃ

(ক ১৯৮৬ চনৰ পৰা ১৯৮৯ চনৰ ৩১ মাৰ্চ লৈকে অসমৰ কোন কোন ঠাইত নতুনকৈ কাৰাগাৰ নিৰ্মাণৰ বাবে আঁচনি লোৱা হৈছে ?

(খ) নতুনকৈ নিৰ্মাণ কৰা এই কাৰাগাৰ সমূহৰ প্ৰত্যেকৰ বাবে কিমান পৰিমাণৰ ধনৰ আৱন্টন দিয়া হৈছে ?

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (কাৰাগাৰ বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

(ক) ১৯৮৬ চনৰ পৰা ১৯৮৯ চনৰ ৩১ মাৰ্চলৈকে অসমৰ নিম্নোক্ত ঠাইত নতুনকৈ কাৰাগাৰ নিৰ্ম্মাণৰ বাবে আঁচনি লোৱা হৈছে ঃ

(১) চপাখোৱা (২) ওডালগুৰি (৩) মৰিগাওঁ (৪) অভয়াপুৰি (৫) সোনাৰী (৬) ধেমাজী (৭) জোনাই (৮) মাজুলী (৯) তিনিচুকীয়া (১০) গোলাঘাট ।

(খ) এতিয়ালৈকে দিয়া ধনৰ পৰিমাণ এনে ধৰণৰ --

১)	চপাখোৱা	৪৭,১৯,০০০ টকা
২)	ওডালগুৰি	৩৭,৮৬,৯৫০ ,,
৩)	মৰিগাওঁ	৩৭,৮৬,৯৫০ ,,
৪)	অভয়াপুৰী	৩৭,৮৬,৯৫০ ,,
৫)	সোনাৰী	৩১,৪৬,১৫০ ,,
(৬)	ধেমাজী	৪৫,১১,০০০ ,,
৭)	জোনাই	৩০,৮৩,০০০ ,,
৮)	মাজুলী	৩১,৮০,০০০ ,,
৯)	তিনিচুকীয়া	২০,৮৪,০০০ ,,
১০)	গোলাঘাট	১৯,২১,০০০ ,,
		৩৩৯,০৫,০০০ টকা

DISCUSSION DURING ZERO HOUR

Mr. Speaker I have received Zero Hour Notices from Hon'ble Members Shri Lalit Rajkhowa, Shri Biraj kr. Sarma, Shri Binod Gowala, Shri Bharat Narah, Shri Balabhdra Tamuli, Shri Bhaben Bharali and Shri Abdul Jalil Ragibi for raising a discussion on the Rajabari incident under Golaghat Sub-Division. I tagged both the notices together as subject matter of both the notices relates to same things. Now Hon'ble Member Shri Lalit Rajkhowa will speak.

★শ্ৰীললিত চন্দ্ৰ ৰাজখোৱা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আজি এই সদনত এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ আৰু ৰাজহুৱা বিষয় উত্থাপন কৰিব বিচাৰিছো সেই বিষয়টো ইতিমধ্যে বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ পাইছে। অসম নগালেণ্ড সীমান্তৰ ৰজাপুখুৰীত সশস্ত্ৰ নগা আক্ৰমণত ৩০ জন নিহত আৰু ১০০ জন আহত বুলি বিভিন্ন বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ পাইছে।

*Speech not corrected.

অসম - নগালেণ্ড সীমান্তত ইতিমধ্যে কেইবাবাৰো আক্ৰমণ হৈছে। ১৯৭৯ চনৰ ৫ জানুৱাৰী তাৰিখে অসম নগালেণ্ড সীমান্তৰ ৰেংমা অঞ্চলত হয়। ১৯৮৫ চনত অসম - নাগালেণ্ড সীমান্তৰ মেৰাপানীত আৰু ১৯৭১ চনত অসম - নাগালেণ্ড সীমান্তৰ আমগুৰীত আৰু শেহতীয়াকৈ যোৱা ৭ এপ্ৰিল তাৰিখে অসম নাগালেণ্ড সীমান্তত ১ নং. ২ নং আৰু ৩ নং ৰজা- পুখুৰীৰ এই তিনিখন গাওঁত নগাই আক্ৰমণ চলায়। এই আক্ৰমণটো যে নৃসংশ আৰু বৰ্বৰোচিত আছিল এই সম্পৰ্কে আমাৰ মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া আৰু গৃহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই তালৈ গৈ যি বক্তব্য প্ৰকাশ কৰিছে সেয়াও বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ পাইছে। মই নিজেও ৮ তাৰিখৰ দিনা তালৈ গৈ ঘটনাৰ সবিশেষ স্বচক্ষে দেখিছো। তেতিয়া যিবিলাক হত্যাকাণ্ড ঘটিছিল তাক বৰ্ণনাও অসুবিধা। ১৯৭৯ চনত সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ সভাপতি আৰু নগেন শৰ্ম্মা, সাধাৰণ সম্পাদক আছিলে তেতিয়াও এই ঘটনাৰ বিষয়ে জনাই চৰকাৰক পদত্যাগ কৰিবলৈ দাবী জনাইছিলো আৰু সেইটো অক্ষমনীয় বুলি কৈছিলো। এইখন অৱশ্যে আমাৰ নিজৰে চৰকাৰ। এই ক্ষেত্ৰত বিশেষকৈ কেইটামান কথা কব বিচাৰিছো যে যোৱা ৭ তাৰিখে পুৱা ৩-১৫ মিনিটত যি ঘটনা সংঘটিত হয় সেই ঘটনা সম্পৰ্কে আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক সুধোতে ঘটনাৰ বিষয়ে সন্ধিয়া ৭ বজাৰ পিছতহে পাইছে বুলি কৈছে। আমাৰ দুজন বিধায়ক শ্ৰীদেৱেশ্বৰ বৰা আৰু শ্ৰীবিনোদ গোৱালাই কৈছে যে চৰকাৰে আগেয়ে ব্যৱস্থা লোৱা হলে এনে ঘটনা সংঘটিত হবলৈ নাপালেহেতেন। ৰাতিপুৱা ৬ বজাৰ নিউজত বাহিৰৰ ৰাষ্ট্ৰৰ বাতৰি আমি ইয়াত পাওঁ যেনে, নাম্বিয়া ঘটনা সম্পৰ্কে। কিন্তু আমাৰ নিচেই ওচৰতে থকা গোলাঘাটৰ সৰু পথাৰৰ ঘটনা আমি ১৬ ঘণ্টাৰ পিচতহে জানিবলৈ পাওঁ। এইয়া কাৰ বিফলতা, কাৰ চক্ৰান্ত ?

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ঘটনাটো কাৰ বিফলতাৰ কাৰণে সংঘটিত হব লগা হ'ল বা এই ঘটনাৰ লগত কাৰ চক্ৰান্ত আছে যিটো নেকি ঘটনা সংঘটিত হোৱা ১৬ ঘণ্টাৰ পিচতহে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে জানিব পাৰিলে। গতিকে এইটো এটা অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় আৰু অতি পৰিতাপৰ কথা। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে তেখেতে ইয়াৰ এটা উচ্চ পৰ্যায়ৰ তদন্তৰ আদেশ দিছে যে

*Speech not corrected.

তাত যি সকল চি, আৰ পি, এফ এই ক্ষেত্ৰত জড়িত আছে তাৰো এটা উচ্চপৰ্য্যায়ৰ তদন্তৰ আদেশ দিছে। গৃহমন্ত্ৰী মহোদয়েও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত ন্যায়িক তদন্তৰ দাবী জনাইছে। এতিয়া পুৱাৰ সাত বজাৰ ঘটনাটো চৰকাৰে বা মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে সন্ধিয়া সাত বজাৰ পিচত যে জানিবলৈ পালে এই বিষয়টোৰ ওপৰত কেনেকুৱা ধৰণৰ তদন্ত কৰিব এই বিষয়ে মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে প্ৰকাশ কৰিব লাগে। ১৬ ঘণ্টাৰ পিচত এই ঘটনাৰ খবৰ পোৱাতো অত্যন্ত দুৰ্ভাগ্যজনক আৰু আচৰিত কথা হৈছে। কিয়নো এইটো কোনেও মানিব নোখোজে আৰু মই নিজেও মানিব নোৱাৰো। ইয়াত নিশ্চয় কাৰোবাৰ চক্ৰান্ত আছে আৰু এই চক্ৰান্তৰ সম্ভেদ নিশ্চয় উলিয়াব লাগিব। আমাৰ চৰকাৰে এই বিষয়টো গুৰুত্বপূৰ্ণভাবে লব লাগে এই কাৰণেই যে আমাৰ পুলিচ বাহিনী আছে, এচ, বি আছে, চি, আই, ডি আছে। এই বাহিনী বিলাক কি কাৰণত ৰখা হৈছে? কালি আমি ১৩৩ কোটি টকা পুলিচৰ কাৰণে দিছো. কিন্তু এই টকা আমি পুলিচক দিছো এই কাৰণেই নেকি? এইটো এচ, পিৰ দোষ নে পুলিচৰ নে ইয়াৰ অফিচাৰৰ দোষ? সেই বিষয়ে এটা পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা হব লাগে আৰু এই চক্ৰান্তটো উলিয়াবৰ কাৰণে মই জোৰ দিছো। তাত গৈ যি দেখিছো, সেইবিলাক মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু গৃহমন্ত্ৰীয়েও দেখিছে। এই ঘটনা বিলাক আৰু চাই থাকিবলৈ মন যোৱা নাই। এজন মানুহৰ ঘৰত জুই লগাই দিছে, মহম্মদ কাচিমৰ ঘৰত জুই লগাই দি পাঁচজন মানুহক থিতাতে মৃত্যু ঘটাইছে আনকি তেওঁৰ ঘৰত থকা গৰুটোৰ গাত জুই লগাই দিয়াৰ পিচত গুলিয়াই হত্যা কৰিছে। এনেকুৱা ধৰণৰ নৃশংস ঘটনা সংঘটিত হৈছে। বিধায়ক হিচাপে আমাৰ অসমীয়া মানুহ খিনিৰ নিৰাপত্তাৰ কথা আমি চিন্তা কৰিবই লাগিব যদিও তেওঁলোকে সীমান্তৰ কাষত বাস কৰি আছে। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰো চেন্টিমেণ্ট আছে, চেন্টিমেণ্টে একো নামানে। এটা কথা থিক যে নাগালেণ্ডে এই ধৰণৰ আক্ৰমণ অব্যাহত ৰাখে তেতিয়াহলে তাত চি, আৰ, পি, এফ, বি, এচ এফ বা অসম ৰাইফলচ্ আছে যদিও আমাৰ ফালৰ পৰা নিজাববীয়াকৈ কিছুমান সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। ১৯৭৯ চনত এই ঘটনা ঘটাৰ পিচত এটা চুক্তি হৈছিল। সেই চুক্তি মতে উৰিয়াম অঞ্চলত চ-কল দিচপিউত বা তথাকথিত বিতৰ্কিত এলেকা চি, আৰ, পি এফ

*Speech not corrected.

আৰু অসম ৰাইফলচৰ হাতত থাকিব। অসম পুলিচ বা নাগালেণ্ডৰ পুলিচ তাৰৈ যাব নোৱাৰিব। নগা মানুহক যদি তাত গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব লগীয়া হয় তেতিয়াহলে নাগালেণ্ডৰ মেজিষ্টেটৰ উপস্থিতিতহে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব পাৰিব কিন্তু অসমীয়া মানুহক গ্ৰেপ্তাৰ কৰোতে মেজিষ্টেটৰ প্ৰয়োজন নাই। ১৯৭৫ চনত মেৰাপানীৰ ঘটনাৰ পিচত যি চুক্তি হৈছিল, সেই চুক্তিৰ জড়িয়তে অসমৰ ৰাইজৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা হোৱা নাই আৰু অসমৰ মানুহক নিৰাপত্তা দিব পৰা নাই। গতিকে আমি এই ক্ষেত্ৰত কঠোৰ হব লাগে। আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰকো এই ক্ষেত্ৰত দাবী জনাব লাগে। এই চুক্তি এতিয়া বাতিল কৰিব লাগে। তথাকথিত বিতৰ্কিত এলেকা কৰা হৈছে যদিও ই নগালেণ্ডৰ মাটিৰ ভিতৰত নাই, আমাৰ মাটিৰ ভিতৰতহে তথাকথিত বিতৰ্কিত এৰিয়া কৰা হৈছে। গতিকে এই চুক্তি অনতিপলমে বাতিল কৰিব লাগে আৰু তাত অসম পুলিচৰ লোকক দায়িত্ব দিব লাগে। ৰাজ্যৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণেই এই কথাৰ ওপৰত বেচিকৈ গুৰুত্ব দিব লগীয়া হৈছে। গোলাঘাটৰ ঘটনা সম্পৰ্কত ডি, চি আৰু এচ, পি, ক সোধোতে তেওঁলোকে ৰাতিপুৱা চাৰে নটা বজাত গমপোৱা বুলি কলে, কিন্তু ইয়াত ১৬ ঘণ্টাৰ পিচতহে পাইছে। তেওঁলোকে চি, আৰ, পি, এফৰ পৰা এটা ডব্লিউ টি মেচেজ পোৱা বুলি কলে আৰু ইয়াৰ কপি সকলো বিলাক ঠাইলৈ যোৱা বুলি কলে। গতিকে এই বিলাক ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণৰূপে ন্যায়িক তদন্ত হোৱাতো উচিত। এই ঘটনা সম্পৰ্কত চি, আৰ, পিৰ লোক জড়িত আছে নে নাই এই ক্ষেত্ৰত তদন্তৰ আদেশ দিয়াৰ কাৰণে মই ধন্যবাদ জনাইছো। গৃহমন্ত্ৰী ডাওৰীয়াইয়ো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত ন্যায়িক তদন্তৰ কাৰণে দাবী জনাইছে। ১৬ ঘণ্টাৰ আগতে হোৱা ঘটনাটো কিয় মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ১৬ ঘণ্টাৰ পিচত পাইছে তাৰ এটা তদন্ত হব লাগে নহলে এই ক্ষেত্ৰত ফেইলাৰ হৈছে বুলি সকলোৱে কব। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু গৃহমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। এই ঘটনা বিলাক অতি দুৰ্ভাগ্যজনক হৈছে। নাগা-লেণ্ডৰ লগত আমাৰ শান্তি আৰু সম্প্ৰীতি বৰ্তাই ৰখাতো আমাৰ লক্ষ্য আৰু দায়িত্ব কিন্তু আত্মৰক্ষা কৰাটো আমাৰ প্ৰথম কৰ্তব্য, এই ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োজন হলে আমি কঠোৰ হবই লাগিব। জমীৰে যেতিয়া কব পাৰে আমিও কব পাৰিব লাগিব। নাগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰী তথা আন আন ৰাজ্যৰ

*Speech not corrected.

মন্ত্ৰীসকল আমাৰ অসমৰ মাটিৰেই যাব লাগে গতিকে আৱশ্যক হলে আমি তেওঁলোকক সুধিব লাগিব যে আমাৰ মানুহ মাৰিব আৰু আমাৰ মাটিয়েদি যাব। ভৱিষ্যতে আৰু মানুহ মাৰিব নেকি? গতিকে এইকথা বিলাক আমি সুধিবই লাগিব। মানুহ মাৰি থাকিব এইটো ধেমালী কথা নহয়। নাগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে শান্তি সম্প্ৰীতি চাইছো বুলি কৈছে আৰু অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰীক আলোচনালৈ মাতিছে।

শ্ৰীগিৰীন্দ্ৰ বৰুৱা : এইটো চাব লাগিব। (গণ্ডগোল)

শ্ৰীললিত চন্দ্ৰ ৰাজখোৱা : অসমৰ ৰাইজক নিৰাপত্তা দিবই লাগিব। গতিকে এইক্ষেত্ৰত ওৱাৰ্ণিং দিব লাগে। মোৰ প্ৰথম কথা হৈছে এই চুক্তি দুখন বাতিল কৰিব লাগে। দ্বিতীয় কথা হৈছে ১৬ ঘণ্টা যে পলমকৈ গম পালে তাৰ এটা ন্যায়িক তদন্তৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু তৃতীয়তে এই সম্পৰ্কত নাগালেণ্ডক ওৱাৰ্ণিং কথা কব লাগে ভৱিষ্যতে যাতে এনেকুৱা বিলাক কৰিবলৈ নাহে আৰু আমাৰ যিবিলাক বোৰ্ডাৰ এৰিয়া আছে তাত অসম পুলিচ বেটেলিয়ানক চাৰ্জ দিব লাগে। এতিয়া অৱশ্যে দিছে। মই ভাবো তেওঁলোকক আৰু সহায় দিব লাগে। নাগালেণ্ডৰ মানুহক নাগালেণ্ডৰ মেজিষ্টেটৰ উপস্থিতিত গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব লাগে আৰু অসমৰ মানুহৰ ক্ষেত্ৰত মেজিষ্টেটৰ প্ৰয়োজন নাই। গতিকে এই চুক্তি বাতিল কৰিব লাগে। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

★বিৰাজ কুমাৰ শৰ্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই গুৰুত্বপূৰ্ণ ঘটনাটো সম্পৰ্কে ইতিমধ্যে কেইবাজনো মাননীয় সদস্যই উল্লেখ কৰি গৈছে। যোৱা ৭ তাৰিখে সীমান্তত যিটো ঘটনা ঘটি গল এইটো আজিৰ ঘটনা নহয়। এনেকুৱা ধৰণৰ ঘটনা কেইবা বছৰো ধৰি ঘটি আছে। এইটো আচৰিত কথা যে সেই একেজন নাগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰী থকাৰ সময়ত এই ঘটনা বিলাক ঘটি আছে। ১৯৭৯ চনৰ সেই সময়ত যেতিয়া এনেকুৱা ধৰণৰ ঘটনা সংঘটিত হৈছিল সেই সময়তো এইজন মুখ্যমন্ত্ৰীয়েই আছিল। এইদৰে ১৯৮৫ চনতো যি ঘটনা হৈছিল তেতিয়াও এইজন মুখ্যমন্ত্ৰীয়েই আছিল। এই বছৰো তেখেতেই আছে আৰু এই যোৱা ৭ তাৰিখৰ ঘটনাৰ সময়ত মুখ্যমন্ত্ৰী এইজনেই আছিল। এই সম্পৰ্কত ভাৰতবৰ্ষৰ ভালেমান ব্যক্তিয়ে আৰু আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু গৃহমন্ত্ৰীয়ে বিবৃতি দিছে। মই সেই ঠাই চাবলৈ গৈছিলো। আৰু দুই

*Speech not corrected.

এঠাইত দেখিছো আৰু ঘটনা চক্ৰৰ আশে পাশে ৰাইজৰ পৰা সুধি জানিব পাৰিছো যে এই ঘটনা নগালেণ্ড পুলিচে পৰিকল্পিত ভাৱে সংঘটিত কৰিছে। তাত যি চি, আৰ, পি, এফ আৰু বি, এচ, এফ বাহিনী আমাৰ খৰচত আছে তেওঁলোকে ১৯৭৯ চনৰ পৰা সেই অঞ্চলত নিউট্ৰেল হিচাপে কাম কৰিব লাগে। কিন্তু ১৯৭৯ চনৰ পৰা তেওঁলোকে নিউট্ৰেল হিচাপে কাম কৰা নাই। বৰঞ্চ তেওঁলোকে নগালেণ্ডৰ নগা মানুহৰ পক্ষপাতিত্ব লৈছে। কিন্তু অসমৰ মানুহৰ নিৰাপত্তাৰ বাবে কোনো কাম কৰা নাই। ঘটনাটো সংঘটিত হৈছিল য'ত তাৰ পৰা আধা ফাৰ্লং দূৰত্বত চি, আৰ, পি, এফৰ কেম্প আছিল। ৰাতিৰ আন্ধাৰত যেতিয়া অগ্নিসংযোগ কৰা হৈছিল তেতিয়া নিশ্চয় তেওঁলোকে নিচেই কাষতে থকা কেম্পৰ পৰা বাধা দিব পাৰিলেহেঁতেন আৰু এই অগ্নিসংযোগ আৰু লুটপাটৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু আচৰিত কথা ঘটনাস্থলীত অসম বেটেলিয়ানৰ লোক আহি পোৱাত ভালেমান সময়ৰ পাচতহে চি, আৰ, পি তাত উপস্থিত হয়। এই বিলাক কথাৰ পৰা এইটো সহজেই অনুমান কৰিব পাৰি যে এটা পৰিকল্পিত ব্যৱস্থাৰে আমাৰ ৰাজ্যখনত এটা ৰিজনেল পাৰ্টি শলঠেকত পৰে আৰু চৰকাৰখন বিপৰ্য্যস্ত হয় আৰু আমাৰ চৰকাৰ ৰাইজৰ ওচৰত জবাবদিহী হয় তাৰেই ষড়যন্ত্ৰ কৰা হৈছে। কাজেই ভৱিষ্যতে যাতে এনেকুৱা ধৰণৰ ঘটনা সংঘটিত হব নোৱাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লব লাগিব। এইদৰে ধাৰাবাহিক ভাৱে আমাৰ ৰাজ্যৰ ওপৰত আক্ৰমণ চলি থাকিব আৰু আমি বছৰে বছৰে শান্তনা দি থাকিম আৰু ৰিলিফ আৰু ৰিহেবিলিটেচনৰ ব্যৱস্থা কৰিম, এনে প্ৰক্ৰিয়া অনিৰ্দ্দিষ্ট কাললৈ চলি থাকিবলৈ দিব নোৱাৰি। যোৱা বছৰো আৰু এই বছৰো আমি সেই অঞ্চললৈ যাওঁতে দেখা পাইছিলো যে আমাৰ অসমৰ মাটিত অজস্ৰ কাঠ কাটি থৈছে। আমি তাৰ ৰাইজক সুধোতে কলে যে কাঠবিলাক ৰাতিৰ আন্ধাৰত নগালেণ্ডৰ দুৰ্বৃত্তই ডিমাপুৰলৈ লৈ যায়। এইদৰে আমাৰ বনাঞ্চল কাটি উৎখাট কৰি পেলাইছে আৰু আমাৰ যথেষ্ট লোকচান হৈছে। এনেক্ষেত্ৰত আমি বাধা আৰোপ নকৰি বহি থকাটো উচিত নহব। আমাৰ মাটিতেই সেই অঞ্চলৰ দুখীয়া মানুহখিনিয়ে তেওঁলোকৰ উৰলী যোৱা ঘৰ ধানখেৰেৰে মেৰামতি কৰিবলৈ বা নতুন ঘৰ বনাবলৈ হলে চি, আৰ, পি, এফৰ পাৰ্মিচন লব লাগে। নহলে তেওঁলোকে ঘৰ বনাবলৈ নিদিয়ে অৰ্থাৎ সেই ঠাইৰ পৰা আমাৰ মানুহখিনিক ক্ৰমান্বয়ে উঠাই নিয়াৰ ব্যৱস্থা

কৰা হৈছে আৰু তাত নগালেণ্ডৰ মানুহে বেদখল কৰি ক্ৰমে ক্ৰমে আগবাঢ়ি আহিছে। ইয়াৰ দ্বাৰা আমাৰ বৃহৎ লোকচান হব। নগালেণ্ডৰ মানুহক সেই অঞ্চলত এৰেষ্ট কৰিবলৈ হলে নগালেণ্ডৰ মেজিষ্ট্ৰেটৰ উপস্থিতিতহে এৰেষ্ট কৰিব পাৰি যি আমাৰ মানুহক এৰেষ্ট কৰিবলৈ কোনো মেজিষ্ট্ৰেটৰ প্ৰয়োজন নাই। ফলত আমাৰ মানুহ এৰেষ্ট হৈ আছে। এইটো কি ধৰণৰ চুক্তি। ইতিমধ্যে বা কাকতত ওলোৱা মতে এই বিক্ষিপ্ত ঘটনাৰ লগত হাজাৰ হাজাৰ মানুহ গৃহহীন হৈছে ৩০ জন মানুহ মৰিছে বুলি কৈছে যদিও ২৫ জন মানুহৰ মৃত্যু হোৱা আমি গম পাইছো অৱশ্যে কেইবাজনো লোক নিৰুদ্দেশ হোৱা বুলি জনা গৈছে। আপোনালোকে গম পাইছেই যে নিৰুদ্দেশ হোৱা মানুহ বিলাক আৰু ক'ত ঘূৰি আহিব। গতিকে এই ঘটনাৰ এটা তদন্তৰ প্ৰয়োজন হৈছে। তাৰোপৰি ৰাজখোৱা ডাওৰীয়াই কোৱাৰ দৰে ঘটনা ঘটি গ'ল কিন্তু তাৰ ১৬ ঘণ্টা পাচতহে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে গম পালে যাৰ ফলত ব্যৱস্থা লব পৰা নগ'ল। গতিকে আমি এতিয়া কঠোৰ হব লাগে আৰু নিৰাপত্তামূলক ব্যৱস্থা বিলাক কটকটীয়া হব লাগে। ভৱিষ্যতে যাতে এনে ধৰণৰ ঘটনা সংঘটিত হব নোৱাৰে তাৰ বাবে আমাৰ চৰকাৰে চোকা দৃষ্টি ৰাখিব লাগে আৰু কটকটীয়া ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবৰ কাৰণে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক আৰু গৃহমন্ত্ৰী মহোদয়ক দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো যাতে আমাৰ ৰাইজক নিৰাপত্তা দিব পাৰে। ইয়াকে কামনা কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

★শ্ৰীবিনোদ গোৱালা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সৰু পথাৰ সমষ্টিৰ ৰজাপুখুৰী অঞ্চলত নগা দুৰ্বৃত্তই আমাৰ মানুহৰ ওপৰত যি নৃশংস হত্যাকাণ্ড চলালে সেই বিষয়ে ইতিমধ্যে এই সদনৰ কেইবাজনো মাননীয় সদস্যাই উল্লেখ কৰিছে। মই সেই সমষ্টিৰে বিধায়ক হিচাপে এই নৃশংস হত্যাকাণ্ডৰ বিষয়ে অলপ কব খুজিছো। এই সমস্যাটো আমাৰ আজিৰেই সমস্যা নহয়, ই এটা বহু পুৰণি সমস্যা আৰু মই যেতিয়াৰ পৰা এই বিধান সভালৈ নিৰ্ব্বাচিত হৈ আহিছো তেতিয়াৰ পৰাই এই বিষয়টোৰ প্ৰতি বাৰম্বাৰ চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰি আহিছো যে নগালেণ্ডৰ লগত আমাৰ যি সীমা সমস্যা আৰু তেওঁ-লোকৰ ফালৰ পৰা প্ৰায় প্ৰতি বছৰে আমাৰ ৰাইজৰ ওপৰত যি অত্যাচাৰ হয় সেইবোৰ সমাধান কৰাৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে বিশেষ ভাবে মনো-যোগ দিব লাগে। যোৱা ৭ এপ্ৰিল তাৰিখে ৰজাপুখুৰী অঞ্চলত যি হত্যা-

*Speech not corrected.

কাণ্ড সংঘটিত হৈ গল সি অবৰ্ণনীয় আৰু এনে ঘটনা কেৱল এই বাৰেই হোৱা নাই ইয়াৰ আগতেও তেনে ঘটনা কেইবাবাৰো ঘটি গৈছে। আজি কিছু দিন আগতে সৰিয়হ তোলা ঘটনা এটাক কেন্দ্ৰ কৰি টেঙাতল পঞ্চমুখী অঞ্চলত নগা লোকৰ সৈতে আমাৰ ৰাইজৰ এক সংঘৰ্ষ হৈছিল আৰু তাত আমাৰ ৫ জন লোক আহত হৈছিল। এই ঘটনাৰ কাৰণে আমাৰ ৰাইজৰ ফালৰ পৰা তাত থকা চি, আৰ, পি, ক লিখিত ভাবে সেই অঞ্চলৰ ৰাইজক নিৰাপত্তা দিয়াৰ বাবে অনুৰোধ জনোৱা সত্বেও তেওঁলোকে কোনো কানসাৰ দিয়া নাছিল বৰং আমাৰ ৰাইজক চি, আৰ, পি, ৰ লোকে ওলোতাই ধমকিহে দিছিল। সেই কাৰণে আমি এই বিষয়টো অতি গভীৰ ভাবে চিন্তা কৰাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে আৰু কেনেকৈ আমাৰ ৰাইজৰ মনৰ পৰা ভয় সংশয় আতৰাই তেওঁলোকক নিৰাপত্তা দিব পৰা যায় সেই বিষয়ে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। এই ঘটনাৰ পিচতে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু গৃহমন্ত্ৰীয়ে সেই অঞ্চলত ভ্ৰমণ কৰি তাত হৈ যোৱা হত্যাকাণ্ড আৰু অত্যাচাৰবোৰ দেখি আহি তেওঁলোকেও বোধকৰো নিশ্চয় অনুভৱ কৰিব পাৰিছে যে সেই অঞ্চলত আমাৰ ৰাইজে কেনেকৈ বসবাস কৰি আছে। সেই কাৰণে মই আমাৰ গৃহমন্ত্ৰী আৰু মুখ্যমন্ত্ৰীক বিশেষভাবে অনুৰোধ কৰিব খুজিছো যাতে অসম আৰু নগালেণ্ডৰ সীমাত প্ৰত্যেক বছৰে এনে ধৰণৰ যিবোৰ হত্যাকাণ্ড হৈ আছে সেইবোৰ নাইকীয়া কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা দৃঢ় আৰু কঠোৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম আৰু নগালেণ্ডৰ সীমাত স্থিতাৱস্থা ৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে ১৯৭৯ আৰু ১৯৮৫ চনত যি চুক্তি কৰা হৈছিল সেই চুক্তি মতে তাত দিয়া চি, আৰ, পি,ৰ লোক সকলে কাম কৰা নাই। সীমান্ত অঞ্চলত হৈ থকা ঘটনাবোৰৰ সংক্ৰান্তত মই আজি কিছু দিন আগতে আৰক্ষী মহা পৰিদৰ্শক (সীমান্ত)ৰ লগত আলোচনা কৰিছিলো আৰু তেখেতক চি, আৰ. পি. ৰ বিষয়াৰ লগত নগা দুৰ্বৃত্তৰ দ্বাৰা হব পৰা এনে ধৰণৰ ঘটনাৰ বিষয়ে যাতে সতৰ্ক হয় তাৰ বাবে আলোচনা কৰি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে পৰামৰ্শ দিছিলো। কিন্তু চি, আৰ, পি বাহিনীৰ ফালৰ পৰা কোনো ব্যৱস্থা নোলোৱাৰ কাৰণেই এই ঘটনা সংঘটিত হব পাৰিলে বুলি আমি জানিব পাৰিছো। তেওঁলোকৰ ফালৰ পৰা সময় মতে যদি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিলেহেঁতেন তেনেহলে এই

২৫ জন মানুহে প্ৰাণ হেৰুৱাব নালাগিলহেঁতেন। এই খিনিতে মই এটা কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো যে আমাৰ সীমান্তত আজি কিছু বছৰৰ পৰা যিবোৰ দুৰ্ঘটনা সংঘটিত হৈ আহিছে সেই ঘটনাবোৰৰ সময় প্ৰায় একে ধৰণৰ আৰু সেই সময়বোৰৰ মুখ্যমন্ত্ৰীও এজনেই। ১৯৭৯ চনত যেতিয়া চুঙাজানত নগা দুৰ্বৃত্তই আমাৰ ৰাইজৰ ওপৰত আক্ৰমণ চলাইছিল তেতিয়া নগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰী আছিল শ্ৰীজমিৰ, ১৯৮৫ চনত যেতিয়া মেৰাপানীৰ হত্যাকাণ্ড সংঘটিত হৈছিল তেতিয়াও তাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী আছিল শ্ৰীজমিৰ আৰু এতিয়া ৰজা পুখুৰীত যি অত্যাচাৰ কৰিলে তাতো মুখ্যমন্ত্ৰী সেই একে জনেই। ইয়াৰ লগে লগে তেওঁলোকে এনে ঘটনাবোৰ সংঘটিত কৰা সময়ো আটাই কেইবাৰেই ৰাতিৰ ভাগত কৰা আক্ৰমণ। এই কথাবোৰ লক্ষ্য কৰিলে আমি এটা কথা অনুমান কৰিব পাৰো যে এনে কাৰ্য্যৰ প্ৰতি কংগ্ৰেছ (ই) ৰ সমৰ্থন আছে আৰু তেওঁ-লোকৰ প্ৰৰোচনাতে নগা মানুহে পুলিচৰ সহায়ত আমাৰ ৰাইজৰ ওপৰত অত্যাচাৰ চলাই আছে। যোৱা ৮ তাৰিখে আমাৰ গৃহমন্ত্ৰী সেই অঞ্চলৰ লাচিত গাওঁ, চেতিয়া গাওঁ আদি ঠাইত ভ্ৰমণ কৰিছিল তেতিয়া তাত কিছুমান কংগ্ৰেছ (ই) ৰ মানুহে গৃহ মন্ত্ৰীক বেয়া ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল আৰু তাৰ পিচ দিনাই শ্ৰীগোলক ৰাজবংশীয়ে সেই ঠাইবোৰত ভ্ৰমণ কৰি কিছুমান খৃষ্টান মানুহক উচতাই দিছিল যে আপোনালোকক চৰকাৰে নিৰাপত্তা দিব পৰা নাই-আপোনালোক' ইয়াত কিয় আছে? এনে ধৰণৰ আৰু বহুতো প্ৰমাণ মোৰ হাতত আছে যিবোৰ কংগ্ৰেছৰ লোকে সেই অঞ্চলৰ ৰাইজৰ মাজত বিভেদৰ সৃষ্টি কৰাত উঠি পৰি লাগিছে। ইয়াৰ বাহিৰেও নগালেণ্ড চৰকাৰে আমাৰ অঞ্চলত যিবোৰ পানী যোগান আঁচনি, কাঠ ফলা মিল আদি বহুৱাইছে সেই ক্ষেত্ৰতো আমাৰ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা হস্তক্ষেপ কৰিব পৰা নাই বা তালৈ আমাৰ আৰক্ষী বাহিনী যাব নোৱাৰে—কাৰণ আমাৰ যি চুক্তি আছিল সেই চুক্তি মতে সেই ঠাইবোৰত চি, আৰ, পি, ৰ লোকে তদাৰকীৰ কাম চলাব। কিন্তু নগালেণ্ডৰ মানুহ বা পুলিচ আহি সেই ঠাইত যিবোৰ কাম কৰে তাত চি, আৰ, পি, ৰ লোকে বাধা নিদিয়ে। তাৰ বাহিৰেও এই ঘটনাৰ বুজ লবলৈ ঘটনাৰ পিচদিনা মই সেই অঞ্চললৈ যাওঁতে সেই ঠাইৰ দায়িত্বত থকা চি, আৰ, পি, ৰ বিষয়াসকলে মোক তালৈ যাব বাধা দিছিল আৰু চি, আৰ, পি, ৰ কেম্পৰ পৰা সেই ঠাইলৈ ৬ কিলোমিটাৰ দূৰ হব বুলি কৈছিল।

কিন্তু মই যিহেতু সেই ঠাইৰেই ম'নুহ গতিকে সেই ঠাইৰ দূৰত্ব কিমান মই ভালদৰে জানো আৰু ইয়াৰ দুৰত্ব ১ ফালংতকৈ বেছি নহয়। এই আটাইবোৰ কথা পৰ্য্যালোচনা কৰিলে আমি এটা কথাই প্ৰমাণ কৰিব পাৰো যে এই ঘটনাবোৰত চি, আৰ, পি, ৰ লোক সকলো জড়িত আছে অ'ৰু ইয়াৰ এটা সুদূৰ প্ৰসাৰী ৰাজনৈতিক উদ্দেশ্য নিহীত হৈ আছে। চি. আৰ. পি বাহিনীৰ লোক সকল কেনেকৈ নগা লোক কিম্বা নগালেণ্ড চৰকাৰৰ লগত কেনেকৈ হাত মিলাই কাম কৰি আছে তাৰ আৰু এটা উদাহৰণ দিব বিচাৰিছো যে আমাৰ সীমান্ত অঞ্চলত আমাৰ বন বিভাগৰ কিছুমান কৰ্মচাৰীয়ে তেওঁ লোকৰ জীৱনৰ নিৰাপত্তাক বাদ দি কিছুমানে কাঠৰ কুণ্ডা আটক কৰি চি, অ'ৰ, পিৰ তত্বাবধানত ৰাখিছিল। কিন্তু সেই কাঠৰ কুণ্ডাবোৰো চি, আৰ, পিৰ, লোকে নগা লোকৰ জৰিয়তে ডিমাপুৰ আদি ঠাইত বিক্ৰী কৰিছে। এনেবোৰ ঘটনা বাধা দিওতা তাত কোনো নাই আৰু আমাৰ আৰক্ষী বিভাগেও সেই ঠাইত একো কৰিব নোৱাৰে। সেই কাৰণে আমাৰ আগৰ যি চুক্তি আছিল সেই চুক্তিৰ সংশোধন কৰিব লাগে আৰু আমাৰ বন বিভাগৰ কৰ্মচাৰী সকলকো নিৰাপত্তাৰ কাৰণে অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ইয়াৰ বাহিৰেও নগালেণ্ড চৰকাৰে নিউলেণ্ড, চাইবোৰ্ড আদি অঞ্চলত আমাৰ মাটিত যিবোৰ উন্নয়মূলক কাম কৰিছে সেইবোৰতো আমাৰ চৰকাৰে বাধা দিব পৰা নাই। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক পৰামৰ্শ দিব খোজো যে আমাৰ ফালৰ পৰাও সীমান্ত অঞ্চলবোৰত আমাৰ মানুহ সংস্থাপন কৰি তেওঁলোকক সেই মাটিৰ পট্টন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু তাত উন্নয়ণ মূলক কাম হাতত লোৱাৰ লগতে আমাৰ ৰাইজক নিৰাপত্তা দিয়াৰ ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে। এইখিনিকে কৈ মোৰ ভাষণৰ সামৰণি মাৰিলো।

★শ্ৰীবলভদ্ৰ তামুলী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ফালৰ আমাৰ মাননীয় তিনিগৰাকী সদস্যই এই গোটেই কথাখিনি প্ৰকাশ কৰিছে। মই মাত্ৰ এটা দিশত এটা কথা কব বিচাৰিছো—এই ঘটনাটো ঘটাৰ পাছত নগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নগালেণ্ড চৰকাৰৰ ইয়াত হাত নাই এই ঘটনা মাত্ৰ দুটা দলৰ মাজৰ ঘটনা বুলি কৈছে। কিন্তু এইটো একেবাৰে অসত্য কথা কৈছে।

*Speech not corrected.

কিছুমান বস্তু আমি গৈ তাত পোৱাত সেইবিলাক বস্তুৰ পৰা প্ৰমানিত হয় যে তাত চি-আৰ-পি জড়িত আছে। আমি গৈ তাত তেওঁলোকক সুধিছিলো যে "আপোনালোকে কিবা বস্তু পাইছে নেকি ?" তেওঁলোকে কৈছিল যে "হয় আমি পাইছো বন্দুকৰ কিবা কিবি বস্তু আমি পাইছো"। আমি কৈছিলো আপোনালোকে এনেয়ে নকব আপোনালোকৰ ওপৰতো শাস্তি বিধান হব। তেতিয়া তেওঁলোকে আমাৰ হাতত কিছুমান বস্তু চমজাই দিছে। তাৰ ভিতৰত এন-এ পিৰ বেজো গৃহমন্ত্ৰী যাওতে তেওঁলোকে চমজাই দিছিল। আৰু দুটা বস্তু তেওঁলোকে দিছে সেই বস্তু দুটা এল-এম-জিত ব্যৱহাৰ কৰা (বস্তু দুটা সদনত দেখুৱাই দিয়ে) এজন পুলিচ বিষয়াক এই বস্তু দুটাৰ বিষয়ে সুধিছিলো তেওঁ কলে যে এই বস্তু দুটা ৰাইফলত ব্যৱহাৰ হোৱা বস্তু নহয়, এল-এম জিত ব্যৱহাৰ কৰা বস্তু। এতিয়া কথা হ'ল পাবলিকৰ হাতত এল-এম নাথাকে। গতিকে ইয়াত যে নগালেণ্ড পুলিচ জড়িত ইয়াৰ দ্বাৰা সেয়ে প্ৰমানিত হৈছে। মই এই বস্তু দুটা আপোনাক চমজাই দিব বিচাৰিছো (বস্তু দুটা অধ্যক্ষলৈ পিয়নৰ যোগেদি পঠিয়ায় দিয়ে)। গতিকে আমাৰ বিশ্বাস এই ঘটনা বিলাকৰ লগত নগালেণ্ড পুলিচ জড়িত আছে। আমি তাত থাকোতেই কিছুমান মানুহ তাৰ পৰা ভাগি গৈছে। কিছুমান আকৌ দুদিন থকাৰ পাছত নিজৰ গাওঁ এৰি গুচি গৈছে। এইবিলাকৰ পৰা ধাৰণা হয় যে ইয়াত কিবা যড়যন্ত্ৰ নিহীত আছে।

গতিকে এই বিষয়ত এটা বিহীত ব্যৱস্থা সোনকালেই গ্ৰহণ কৰিব লাগে।

★ডাঃ অৰ্দ্ধেন্দু কুমার দে : অধ্যক্ষ মহোদয়, ইতিমধ্যে রাজাপুকুরী নিয়ে এই সদনে বহু আলোচনা হয়েছে। গত ৭ তারিখ সেখানে যে নির্মম হত্যাকাণ্ড সংগঠিত হলো তা আমি তীব্র ভাষায় ধিক্কার দিচ্ছি।

স্যার, মাননীয় সদস্য শ্রীললিত রাজখোয়া, বলভদ্র তামুলী, বিরাজ শর্মা এবং বিনোদ গোয়ালা সেখানকার ঘটনা সম্পর্কে ইতিমধ্যে খুব সুন্দর ভাবে তাদের যে উত্তেজিত বিবৃতি এই সদনে দিয়েছেন তা সত্যই অনুধাবন যোগ্য। যেগুলি কথা মাননীয় সদস্য রাজখোয়া মহোদয় বলেছেন সে ব্যাপারে আমি ২/১ টি কথা বলবো। স্যার, একটা কথা সত্য যে যে ঘটনা সেখানে ঘটেছে সে ব্যাপারে সরকার ওয়াকিবহাল ছিল না। আমরা জানতে পেরেছি

*Speech not corrected.

যে বেশ কিছুদিন যাবৎ ঐ অঞ্চলে বেশ কিছু টেনশন চলেছিল। যদি সরকার এটা জানতো তাহলে সরকারের তরফ থেকে কেন কোন ব্যবস্থা নেওয়া হলো না যাতে এই ধরনেও একটা ঘটনা সেখানে ঘটতে না পারে। সরকারের গুপ্তচর বিভাগ কি খবর এই চরকারকে দিয়েছিল ? স্যার ওখানে যে সব লোক মারা গেছে তাদের মধ্যে একজন অসমীয়া, একজন বাঙালী, ১০ জন মুছলমান এবং বাকী সব চা শ্রমিক সম্প্রদায়ভুক্ত লোক। এই যে লোকগুলি সেখানে ছিল তাদের ওখানে থাকতে অনুমতি দেওয়া হয়েছিল। সুতরাং তাদের নিরাপত্তার জন্য ওখানে যে টেনশন চলেছিল তার পরিপ্রেক্ষিতে ইণ্টেলিজেন্স বিভাগ থেকে এই সংবাদ কেন সরকারকে জানালেন না। এবং জানিয়ে থাকলে কেন কোন ব্যবস্থা সরকার নিলেন না মন্ত্রী মহোদয় জানালে খুসী হবো। তাছাড়া এই ঘটনার জন্য বহু মাননীয় সদস্য কেন্দ্রীয় সরকারের ঘারে দোষ চাপাতে চেয়েছেন। কিন্তু আমার মতে এই ঘটনার জন্য কেন্দ্রীয় সরকার যে ভাবে দায়বদ্ধ সেইভাবে রাজ্য সরকারও এই দায়িত্ব এড়াতে পারেন না। তাই কেন্দ্রীয় সরকারকে দোষারোপ করলে রাজ্য সরকারও এর থেকে অব্যাহতি পেতে পারেন না। তাই গৃহমন্ত্রী মহোদয়ের নিকট থেকে এই ব্যাপারে একটা বিবৃতি আশা করছি।

শ্রীমওলানা আবদুল জলিল ৰাগিবী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰজাপুখুৰী ১ নং, ২ নং আৰু ৩ নং সীমান্ত অঞ্চলত যি মৰ্মান্তিক ঘটনা ঘটি গ ল সেই ঘটনাৰ পাছত আমাৰ চকুৰ আগত আকৌ এবাৰ সেই নেলী আৰু বৰবৰীৰ করুণ ছবি ভাহি উঠিল সেই একে শাৰিপাতি থকা লৰা-ছোৱালীৰ মৃতদেহ ৰজাপুখুৰীৰ ঘটনাতো দেখিছো। অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ঘটনাৰ বিবৰণ আমাৰ চৰকাৰ পক্ষৰ মাননীয় কেবাজনো সদস্যই দাঙি ধৰিছে। সেইবিলাক মই পুনৰ বাখ্যা কৰি বেছি সময় নষ্ট কৰিব খোজা নাই। এটা কথা ঠিক যে এই দুৰ্ঘটনাত দুটা সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ বেছিকৈ ক্ষতিগ্ৰস্থ হৈছে। এটা সম্প্ৰদায় চাহ বাগিচাৰ মানুহ আৰু আনটো হ'ল মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ মানুহ। মানবীয়তাৰ খাটিৰত আজি সদনৰ সকলো সদস্যই দুখ প্ৰকাশ কৰিছে। এই পাশবিক আৰু অমানুষিক অত্যাচাৰ নিন্দা আৰু গৰিহনা আমিও দিছো। নগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে এই ঘটনা দুটা দলৰ মাজত সংঘটিত ঘটনা। নগালেণ্ড চৰকাৰৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীক আলোচনাৰ কাৰণে আহ্বান

জনাইছে। এই আলোচনা দুয়োখন ৰাজ্যৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ মাজত বহিব লাগে। কিন্তু এই কথাটো কোনো অৱস্থাতে স্বীকাৰ কৰি নলও যে উক্ত ঘটনা ব্যক্তিগত বা দলীয় কাজিয়া আছিল আৰু নগালেণ্ড চৰকাৰৰ তাত হাত নাই। ই ষড়যন্ত্ৰমূলক ঘটনা আৰু ৰাজ্যত শান্তিৰে বসবাস কৰা মানুহৰ ওপৰত বৰ্বৰোচিত আক্ৰমণ কৰি আমাৰ ৰাজ্যত নতুন সমস্যা সৃষ্টি কৰাৰ ষড়যন্ত্ৰ বুলি ভাৱো। আমি ভাবো চৰকাৰৰ এটা দায়িত্ব আছে। চেনচেটিভ আৰু সীমান্তবৰ্ত্তী এলেকাত সদায় চোকা দৃষ্টি ৰাখিব লাগে। গৃহমন্ত্ৰণালয়ৰ এই সীমান্তবৰ্ত্তী এলেকাত চোকা দৃষ্টি নথকাৰ কাৰণে এনে ঘটনা ঘটিল বুলি মোৰ অভিযোগ। গৃহ বিভাগৰ সীমান্তবৰ্ত্তী এলেকাত পহৰা শক্তিশালী হব লাগে যাতে কোনো ধৰণৰ দুৰ্ঘটনা ঘটিবলৈ নাপায়। কন কন লৰা ছোৱালী, মাইকী মানুহক আক্ৰমণ কৰি যি হত্যাকাণ্ড সংঘটিত হল তাৰ দৃশ্য আৰু বৰ্ণনা ভাষাৰে প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰো। কন কন লৰাছোৱালী আৰু মাইকী মানুহক হত্যা কৰাৰ যি মৰ্ম্মান্তিক ঘটনা ঘটিল ইয়াত লিপ্ত থকা সকল মানুহ নহয়, মানুহ আকৃতিৰ পশু। এই ঘটনাৰ আমি সদনৰ সকলো সদস্যই নিন্দা কৰিছো আৰু আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নগালেণ্ড মুখ্যমন্ত্ৰীৰ লগত শক্তিশালী ভাৱে আলোচনাত বহিব লাগে। লগতে গৃহমন্ত্ৰীৰ পৰা এটা বিবৃতি দাঙি ধৰিব লাগে যে, কি কাৰণত এনেকুৱা ঘটনা ঘটিবলৈ পালে। চি, আৰ, পি কেম্পটো ১ কিলোমিটাৰ আতৰত আছে। জুই ওলোৱা আৰু গুলী মৰা দেখিছে। কিন্তু আগবাঢ়ি গৈ দায়িত্ব পালন কৰা নাই। এই গোটেই বিলাক বিষয় সদনক জনাব লাগে। এইখিনিকে কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

★শ্ৰীভবেন্দ্ৰ নাথ ভড়ালী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ৭ তাৰিখে সীমান্তত সংঘটিত হত্যা কাণ্ডৰ পাছত বিধায়ক শ্ৰীদেৱেশ্বৰ বৰা, শ্ৰীবিনোদ গোৱালা, শ্ৰীফনি টায়েং আৰু মই গৃহমন্ত্ৰীৰ লগত ঘটনাস্থলীলৈ গৈছিলো। আমি যি দেখিবলৈ পালো সেই পৰিপ্ৰেক্ষিতত মই দুটামান পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো। নাওঁজান সৰুপথাৰৰ পৰা ঘটনাস্থলীলৈ যাব লাগিলে এঘণ্টা সময় লাগে। তাৰ ৰাস্তাবোৰ ইমানেই বেয়া যে গৃহমন্ত্ৰীৰ গাড়ী যাওঁতেও এঘণ্টা লাগিল। এই বেছি সময় লগা কাৰণেই আমাৰ পুলিচ গৈ পায় মানে ৩০/৪০ জন মানুহ মৰি গ'ল। গতিকে এই ৰাস্তাবিলাক অসমৰ গড়কাপ্তানী

*Speech not correcten

বিভাগৰ যোগেদি হলেও সোনকালে ভাল কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে খবৰ পোৱাৰ লগে লগে অসম পুলিচ গৈ সীমান্তত উপস্থিত হ'ব পাৰে। তাত থকা চি, আৰ, পি বাহিনী একেবাৰে নিষ্ক্ৰীয় হৈ আছে। ডি, আই, জি এজনে চি, আৰ পি, কামাণ্ডাৰ জনক নাম সোধোতে কোনো গুৰুত্ব নিদিলে। সি ওলোটাই চাৰ্জহে কৰিলে। এই নিষ্ক্ৰিয়তা আমি নিজ চকুৰে দেখিবলৈ পাইছো। ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ দুদিন আগৰ পৰা অৰ্থাৎ ৫/৬ তাৰিখে নগালেণ্ডৰ এজন মন্ত্ৰী আৰু এজন বিধায়কে সেই অঞ্চলত ঘুৰি ফুৰিছে। ঘটনাৰ পাচতো দুজন বিধায়ক তাত ঘুৰি ফুৰিছে। আমি গৈ পোৱাৰ লগে লগে ঘটনাস্থলীত নগালেণ্ডৰ পুলিচৰ গাড়ী আহি উপস্থিত হ'ল। যিহেতুকে তাত নগালেণ্ডৰ পুলিচ বা অসমৰ পুলিচ কোনেও যাব নোৱাৰে তাত আকৌ নগালেণ্ডৰ পুলিচৰ গাড়ী তিনিখন কেনেকৈ উপস্থিত হ'ল ? এইখিনিতে মই এটা পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছো সেই অঞ্চলত বৰ ভাল খেতি হয়, বিশেষকৈ ধনীয়াৰ খেতি। সেই কাৰণে আমাৰ মানুহখিনিক সেই মাটি বিলাক পট্টন দি বোৰ্ডাৰ আঁচনিৰ জৰিয়তে ঘৰ বান্ধি নিগাজীকৈ থাকিব দিব লাগে আৰু তেওঁলোকক খেতি কৰাৰ সা-সুবিধা কৰি দিব লাগে। বৰ্তমান য'ত চি, আৰ, পি কেম্প আছে তাৰ পৰা আধা কিলোমিটাৰ আঁতৰত অসম পুলিচৰ ৮ম বেটেলিয়ান বা তৃতীয় বেটেলিয়ানটো ৰাখিব লাগে কাৰণ আমি বুৰঞ্জীৰ পৰা দেখিবলৈ পাইছো যে প্ৰত্যেক ৪/৫ বছৰৰ মূৰে মূৰে অৰ্থাৎ ১৯৭৯ চনত, ১৯৮৫ চনত আৰু ১৯৮৯ চনত হত্যাকাণ্ডৰ পুনৰাবৃত্তি দেখা গৈছে। শক্তিশালী ফোৰ্চ ৰাখিলেহে সীমান্ত ৰক্ষা কৰিবলৈ সুবিধা হ'ব। তাৰোপৰি আমাৰ মন্ত্ৰীসকলে সীমান্ত অঞ্চলত সময়ে সময়ে ভ্ৰমণ কৰিব লাগে। তেতিয়াহলে তাত থকা মানুহ বিলাকে উৎসাহ আৰু নিৰাপত্তাৰ সহাৰি পায়। এইবাৰ গৃহমন্ত্ৰী যোৱাৰ কাৰণে বহুতো সৰু সুৰা কাম লগে লগে হৈ গৈছে। সেইদৰে মন্ত্ৰীসকল গৈ থাকিলে সৰু সৰু কামৰ অভাৱ দূৰ হব। তাত থকা মানুহখিনিক গাওঁৰক্ষী বাহিনীৰ প্ৰশিক্ষণ দি বন্দুক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যিদিনা ঘটনাটো ঘটিছিল সিদিনা মাত্ৰ মানুহখিনিয়ে আত্মৰক্ষাৰ কাৰণে দৌৰিছিল, দৌৰী ভৰিহাত ভাঙিছে, চকুত দুখ পাইছে ইত্যাদি নানা ধৰণৰ কষ্টহে পাইছে। গতিকে তেওঁলোকে ওলোটাই যাতে আত্মৰক্ষাৰ নামত আক্ৰমণ কৰিব পাৰে তাৰ কাৰণে প্ৰশিক্ষণপ্ৰাপ্ত কৰি লব লাগে। মই আকৌ এবাৰ কৈছো যে নাওঁজান সীমান্ত অঞ্চল হিচাপে ৰেল-

*Speech non corrected.

ইকুপ হব লাগে। এনে ধৰণৰ সুবিধা দিবলৈ হলে আমাৰ মন্ত্ৰনালয়ৰ পৰা ভালদৰে চোৱা চিতা কৰিব পাৰিব লাগিব। এইখিনিতে মই আৰু এটা কথা কব বিচাৰিছো যে যিহেতু দুইখন দেশৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ মাজত আলোচনাৰ কথা আহিছে মই কব বিচাৰো আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী তালৈ নাযায় নগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰীক মাতি আনি অসমৰ মাটিত আলোচনা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। অৱশ্যে এইটো মোৰ ব্যক্তিগত মতামত।

এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

★শ্ৰীদেবেশ্বৰ বৰা ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱাকালি বাজেটৰ আলোচনাত এই বিষয়ে গৃহমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলোঁ। আমাৰ ৰাজখোৱা ডাঙৰীয়াই অলপ আগতে কৈ গৈছে। আমি চাৰিজন বিধায়ক আৰু গৃহমন্ত্ৰী ঘটনাস্থলীলৈ গৈছিলো। গোটেই ঘটনাটো আমি দুটা দিশৰপৰা পৰ্য্যালোচনা কৰিব বিচাৰিছো। ১৯৮৬ চনত যেতিয়া আমাৰ প্ৰথম বিধানসভা হৈছিল সেইসময়ত সীমান্ত এলেকাৰ ক্ষেত্ৰত ৰাজ্য চৰকাৰে স্পষ্ট নীতি লব লাগে বুলি দাবী কৰি আহিছো। তাৰোপৰি প্ৰত্যেক বিধানসভাত অসম-নগালেণ্ড সীমা এলেকাৰ কথা উল্লেখ কৰি আহিছো। যোৱা ৭ তাৰিখে পুৱা ৪-৩৫ মিনিটৰ নৃশংস হত্যাকাণ্ডক অসম বিধান সভাৰ সকলো মাননীয় সদস্যই গৰিহণা দিব বিচাৰিছে আৰু নিন্দা কৰিছে। এই ঘটনা ৭ তাৰিখে সংঘটিত হৈছে আৰু সিদিনা পুৱা ৬-৩০ বজাত গোলাঘাটৰ আমাৰ দলৰ সভাপতি শ্ৰীঅমিয়া বৰাই কেন্দ্ৰীয় কমিটীলৈ ফোন কৰিছে আৰু কেন্দ্ৰীয় সমিতিয়ে মোক ফোনযোগে জনাইছে। মই লগে লগে গৃহমন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ যাওঁতে তেখেতে পোনপ্ৰথমে কৈছে যে, 'আপুনি কিয় আহিছে, গম পাইছো'। মেচেজ আহিছে, কিন্তু সম্পূৰ্ণ ঘটনা জ্ঞাত নহয়। নগাৰ মাজত কাজিয়া বুলি উল্লেখ কৰিছে। গৃহ মন্ত্ৰীয়ে ঘটনাৰ স্থান সম্পৰ্কত জনাবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে বুলি জনালে। তাৰ পিচত মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ গলো। মুখ্যমন্ত্ৰী বৰ ব্যস্ত আছিল। মই মুখ্য সচিবৰ ওচৰলৈ গলো। মুখ্য সচিবে জনালে যে মেচেজ আহিছে, কিন্তু সম্পূৰ্ণ ঘটনা জনা নাযায়। সেই সময়ত বোৰ্ডৰ ডিৰেক্টৰ আৰু গৃহ আয়ুক্ত উপস্থিত আছিল। তেখেতে কলে যে, গোলাঘাটৰ উপায়ুক্তৰপৰা তৎক্ষণাত ৰিপোৰ্ট বিচাৰিছো। তাৰ পিচত মুখ্যমন্ত্ৰীক লগ কৰাত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে মুখ্য সচিবলৈ ফোন কৰি কলে যে গোটেই বিষয়টো দৃষ্টিগোচৰ কৰিব লাগে।

★Speech not correc

পিচত মই গৃহমন্ত্ৰীক কোৱাত ৱেখেতে ৮ বজাত যোৱাৰ কথা কলে। লগতে কলে, গোটেই বিধায়ক যাব লাগে আৰু খবৰ দিব লাগে। সেইমতে ৮ বজাত গৈ গোটেই ঘটনাৰ স্থান পৰিদৰ্শন কৰিছো আৰু লাচি কেম্প পোৱাৰ পিচত ৰাজবংশী ডাঙৰীয়াক সিফালৰপৰা অহাত লগ পালো। আমাৰ লগত বিধায়ক শ্ৰীবিনোদ গোৱালা, শ্ৰীভবেন ভৰালী, ফণী টায়েং গৈছিল। তাত আমি নগালেণ্ডৰ তিনিখন জীপ গাড়ী দেখিছো। ডিমাপুৰৰ এচ. পি আগতেই তালৈ গৈছে। তাত থকা চি, আৰ, পি কেম্পৰপৰা এক কিলোমিটাৰ দূৰত ঘটনা ঘটিছে। আমাৰ ডি, আই, জি ক বেয়া ব্যৱহাৰ কৰিছে। প্ৰথম য'ত ঘটনা হৈছে, তাত পাঁচজন মানুহ মৰিছে আৰু এই ঘটনাৰ স্থান চি. আৰ. পি. কেম্পৰপৰা এক ফাৰ্লং দূৰত হৈছে। তেওঁলোকে বন্দুকৰ আৱাজ শুনা নাই ইত্যাদি কথা কৈছে। এতিয়া এই গোটেই ঘটনাটো বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ পাইছে। দুখৰ কথা, অকল মানুহেই নহয়, গৰুৱো জ্বলাই দিয়া হৈছে। এই হত্যাকাণ্ডৰপৰা পশুৱেও হাত সাৰিব নোৱাৰিলে। ১৯৭৯ চনৰ ঘটনাত নগা পুলিচ আৰু নগা দুৰ্বৃত্ত জড়িত আছিল আৰু এতিয়াও তেওঁলোক জড়িত আছে বুলি ৰাইজৰপৰা গম পাইছো। এই বিষয়ে চৰকাৰক অৱগত কৰিছো আৰু গোটেই বিষয়টো শ্ৰীবিনোদ গোৱালায়ো দৃষ্টিগোচৰ কৰিছে। আমাৰ গৃহ আয়ুক্তই বোৰ্ডাৰ অঞ্চল ভ্ৰমণ কৰিব লাগে। মুখ্যমন্ত্ৰী গৃহমন্ত্ৰীক কৈছো যে এই গোটেই ঘটনাটো অনুসন্ধান কৰিব লাগে। সকলো সদস্যই এই বিষয়ে কৈছে যে এই ঘটনা হোৱাৰ আগতে চোৰাংচোৱা বিভাগে কিয় খবৰ দিব নোৱাৰিলে? ডাঙৰ কথা হৈছে, গোলাঘাটৰ উপায়ুক্তই ৯-৩০ বজাত ঘটনাৰ খবৰ পঠাইছে। গোলাঘাটৰ উপায়ুক্তই ঘটনাৰ বিষয়ে নাজানে। পলমকৈ খবৰ পাইছে। তাৰোপৰি আমাৰ বিধান সভা চলি আছে. কিন্তু আমাকো জনোৱা নাই। আমাৰ বোৰ্ডাৰৰ বাবে এজন বোৰ্ডাৰ এ ডি চি আছে। তেওঁ কিমান দিন বোৰ্ডাৰ ভ্ৰমণ কৰিছে? চেক্টৰ এ. বি. চি। ডি চি., এচ. পিয়ে কিমান দিন ভ্ৰমণ কৰিছে জনাৰ লাগে। গোলাঘাট মহকুমা সীমান্তত অৱস্থিত বাবে জিলা কৰিব লাগে বুলি দাবী কৰিছিলো। কিন্তু জিলা হোৱাৰ পিচতো প্ৰশাসনীয় দিশত কি হৈছে? এই বিষয়টো মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। শ্ৰীভবেন ভৰালীয়ে

★Speech not corrected.

কৈছে যে সীমান্তলৈ, বি. এচ. এফ কেম্পলৈ এম. এল. এ আহিছে। এই ঘটনাৰ পিচত শুনিবলৈ নগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীজমিৰ ঘাচপানী-১-২ লৈ আহি শিৱিৰ পাতিছে। তাৰ পিচতো দুয়ো দলৰ মাজত কাজিয়া বুলি কোৱা কথাটো বুজিবলৈ টান পাইছো। ইয়াত দুটা দল ক'ৰ পৰা? এই ঘটনাৰ পিচত নগাই গৈ কাইচাই নগা গাঁওখন জ্বলাই দিছে যাতে ১৯৭৯ চনৰ ঘটনাৰ দৰে কব পাৰে যে অসম পুলিচে প্ৰথমে আক্ৰমণ কৰিছে। এইদৰে ১৯৮৫ চনতো অসম পুলিচ আহি প্ৰথমে আক্ৰমণ কৰা বুলি কোৱা কথা ৰিপোৰ্টত উল্লেখ আছে।

গতিকে ইয়াৰ দ্বাৰাই তেওঁলোকে দেখুৱাব খুজিছে যে প্ৰথমে অসমৰ ফালৰ পৰাহে আক্ৰমণ কৰা হৈছিল। এইটো এটা ডিচপিউট এৰিয়া হৈ আছে, এই আক্ৰমণৰ দ্বাৰা তেওঁলোকে আৰু ডিচপিউট কৰিব বিচাৰিছে। এটা কথা আছে যে ৰাজ্য সমূহৰ মাজত বিবাদ হলে তাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে হস্তক্ষেপ কৰি ব্যৱস্থা লব লাগে। কিন্তু একো ব্যৱস্থা লোৱা নহল। ১৯৭২ চনত এই বিধান সভাৰ অনুমতি নোলোৱাকৈয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসমৰ মুখ্য সচিব আৰু নগালেণ্ডৰ মুখ্য সচিবক লৈ এখন চুক্তি কৰিলে। ভেলোগুৰিত এই সম্পৰ্কত আলোচনা বিলোচনা হৈছিল। তেতিয়া চুক্তি কৰা হল যে স্থিতাৱস্থা ৰক্ষা কৰিব লাগে। কিন্তু স্থিতাৱস্থা ৰক্ষা কৰিব কোনে? অসমৰ ফালৰ পৰা স্থিতাৱস্থা ৰক্ষা কৰা হল যদিও নগালেণ্ডৰ ফালৰ পৰা স্থিতাৱস্থা ৰক্ষা কৰা নহল। সেই কাৰণেই কৈছো যে আমি স্থিতাৱস্থা ৰক্ষা কৰিম আৰু নগালেণ্ডে স্থিতাৱস্থা ৰক্ষা নকৰিব সেইটো হব নোৱাৰে। সেই কাৰণেই কৈছো যে এই চুক্তি বাতিল কৰিব লাগে। তাৰ পিচত নগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীভিজল আৰু অসমৰ তেতিয়াৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীগোলাপ বৰবৰাৰ মাজত আলোচনা সাপেক্ষে এখন চুক্তি কৰা হল যে অসমৰ পুলিচ তাৰ পৰা আঁতৰাই আনিব লাগে। সেই পৰিমানে চুক্তি ৰক্ষা কৰি অসমৰ পুলিচ আঁতৰাই অনা হ'ল। কিন্তু নগালেণ্ডৰ পুলিচ আঁতৰাই অনা নহল তাতে থাকিল। তাৰ কাৰণেই নগালেণ্ডৰ পৰা পুলিচ আহিবলৈ সুবিধা হল। এতিয়া অসম পুলিচ তাত নাই, নগালেণ্ড পুলিচ তাত আছে। এইটো হব নোৱাৰে। থাকিলে দুয়োফালৰ পুলিচ থাকিব দিব লাগে আৰু নাথাকিলে দুয়োফালৰ পুলিচ থাকিব দিব নালাগে।

★Speech not corrected

এতিয়া যিহেতুকে অসমৰ পুলিচ নাই নগালেণ্ডৰহে পুলিচ আছে সেই কাৰণেই আগৰ চুক্তি বাতিল কৰিব লাগে। ১৯৮৫ চনত ২০০ অসম পুলিচৰ লোক মাৰিলে। এইবিলাক কথা শাস্ত্ৰী আয়োগে ৰিপোৰ্ট দিছে। সেই সময়ত চুক্তি হৈছিল মণিপুৰত, মণিপুৰৰ ৰাজ্যপাল টি, ভি, ৰাওৰ সন্মুখত তেতিয়াৰ অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীহিতেশ্বৰ শইকীয়া আৰু নগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰী জমিৰৰ মাজত। তেওঁলোকে সেই চুক্তিত চহী কৰিছিল। কিন্তু সেই চুক্তিৰ দ্বাৰাও আমাৰ ৰাজ্যৰ কোনো লাভ নহল। চৰকাৰৰ কাম হৈছে যি চৰকাৰে নকৰক চুক্তি মানি চলিব লাগিব। কিন্তু যদি চুক্তি মতে স্থিতাৱস্থা মানি চলা নহয় তেন্তে সেই চুক্তি বাতিল কৰিব লাগে। মই কওঁ যে আৰু কোনো চুক্তি কৰিব নেলাগে। আমাৰ সীমান্ত আমি ৰক্ষা কৰিব লাগিব। আমি বিভিন্ন আঁচনি কৰিছো, এতিয়া সীমান্তৰ কাৰণেই আঁচনি কৰিব লাগে কেৱল অফেনচিভ খেলিলেই নহব, তাৰ লগতে ডিফেনচিভো খেলিব লাগিব। মই এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিছো।

*শ্ৰীমইনুল ইচলাম বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ এই সম্পৰ্কত বিশেষ কবলৈ নাই। মাননীয় বিধায়কসকলে এই বিষয়ত বিস্তৃতভাবে আলোচনা কৰিছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীললিত ৰাজখোৱাদেৱে সেই অঞ্চল পৰিভ্ৰমণ কৰি আহি সকলো কথা বিবৰি কৈছে। মই মাত্ৰ দুটামান কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো। নগালেণ্ডৰ ফালৰ পৰা এবাৰ এবাৰকৈ ৩ বাৰ আক্ৰমণ কৰিলে, ১৯৭২ চনত ১৯৮৫ চনত আৰু ১৯৮৯ চনত। কিন্তু এতিয়া কথা হ'ল যে এইদৰে নগালেণ্ডৰ ফালৰ পৰা আমাক আক্ৰমণ কৰি গৈ থাকিব আৰু আমি সহ্য কৰি গৈ থাকিম, এইটো বন্ধ হব লাগে। ইয়াৰ একমাত্ৰ পথ হৈছে আমাৰ নিৰাপত্তা কটকটীয়া কৰিব লাগে। দেশত যিমানবিলাক ঘটনা হয় তাত চৰকাৰে কি ভূমিকা লয় সেইটো কব লাগে। এইখন (দেখুৱাই দৈনিক অসমত কোন কোন সম্প্ৰদায়ৰ লোক হতাহত হৈছে তাৰ তালিকা দিছে। এই আক্ৰমণত আক্ৰান্ত হৈছে বিশেষকৈ চাহ জনজাতীয় লোক আৰু সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ লোক। আজি বড়োসকলৰ· ফালৰ পৰা যি আক্ৰমণ হৈছে তাত আমাৰ চৰকাৰে নিৰাপত্তা দিব পৰা নাই। এতিয়া আকৌ নগালেণ্ডৰ ফালৰ পৰা চাহ জনজাতি লোক আৰু সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ লোকৰ ওপৰত আক্ৰমণ হৈছে। গতিকে দেখা যায় যে এই আক্ৰমণৰ

*Speech not corrected.

এটা ষড়যন্ত্র আছে। অসমৰ সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়, জনজাতি আৰু চাহ জন-জাতিসকলৰ ওপৰত ষড়যন্ত্র কৰি আক্ৰমণ কৰি আছে। গতিকে আমাৰ নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা কটকটীয়া কৰিব লাগিব। মই সেই কাৰণেই মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু গৃহমন্ত্ৰীৰ ফালৰ পৰা এটা বিবৃতি বিচাৰিছো। আমাৰ সীমান্তৰ জনজাতি, চাহ জনজাতি আৰু সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলক নিৰাপত্তা দিয়াত দৃঢ় মত পোষণ কৰিব লাগিব। ইয়াৰ উপৰিও আমাৰ সীমামূৰীয়া ৰাজ্যকেইখনৰ মুখ্যমন্ত্ৰী সকলক আহ্বান কৰিব লাগিব যাতে এনেধৰণৰ ঘটনা আৰু ভৱিষ্যতে যেন কেতিয়াও নঘটে। আৰু এটা কথা চাব লাগে যে আমাৰ প্ৰশাসন কেনেভাবে চলিছে। সৌ সিদিনা অ'বৰ ল'ৰাবিলাকৰ ওপৰত পুলিচে জুলোম কৰিলে কিন্তু তাৰ ৬।৭ ঘণ্টাৰ পিচতহে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে খবৰ পাইছে। এইবিলাকৰ পৰা আমাৰ ভাব হয় যে প্ৰশাসনে আমাক কলৈ লৈ গৈ আছে। মই এইকেইটাকে পৰামৰ্শ হিচাপে আগবঢ়াইছো। আপোনা-লোকেও অনুভৱ কৰা কথাবিলাক মুক্তভাবে ব্যক্ত কৰিব মই ইমানকে আশা ৰাখি মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু গৃহমন্ত্ৰীৰ পৰা একোটা বিবৃত্তি বিচাৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিছো।

*শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ঘটনা ঘটি যোৱাৰ খবৰ পোৱাৰ পিচত ময়ো আমাৰ দলৰ কিছু লোক লৈ এজন নাগৰিক হিচাপে গোলাঘাটলৈ গৈছিলো। ১৯৭২ চনত এনে ঘটনা ঘটাৰ পিচত মই তালৈ গৈছিলো আৰু ১৯৮৫ চনতো এনেকুৱা এটা ঘটনা ঘটাৰ পিচত মই তালৈ গৈছিলো। এইবাৰ মই এজন দায়িত্বশীল নাগৰিক হিচাপেই তালৈ গৈছিলো।

*শ্ৰীনগেন শৰ্মা : আপুনি কেতিয়া আৰু কেনেকৈ খবৰ পালে ?

*শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী : বাতৰি ওলোৱাৰ পিচত সকলো লোকে যেনে ধৰণে খবৰ পাইছিল ময়ো তেনেধৰণেই খবৰ পাইছিলো। খবৰটো অকল মোৰ কাৰণেই অহা নাছিল। সি যি কি নহওক, মই ঘটনাৰ বিবৰণী দিব খোজা নাই। অমানুষিকভাবে যি ঘটনা ঘটিল সেই ঘটনাত আমাৰ এই বিধান সভাৰ কোনো সদস্য নাথাকিব যে সেই ঘটনাক গৰিহণা নিদিব। কথা হৈছে কিহৰ কাৰণে ঘটনা হবলৈ পালে। এইটো ৰাজনৈতিক দৃষ্টিভংগীলৈ চালে ইয়াৰ সমাধান নাপাব।

*Speech not corrected.

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মাত্ৰ দুটা কথা কবলৈ বিচাৰিছো। আমি যেতিয়া তালৈ গৈছিলো, তেতিয়া তাৰ মানুহবিলাক ভয়ত ভীত হৈ আছিল। এফালে ঘৰ জ্বলিছে আনফালে বন্দুকৰ শব্দ। তেওঁলোকে আমাক কৈছিল আপোনা-লোক এতিয়া কিয় আহিছে? তেওঁলোকে খঙত কৈছে, বেজাৰত কৈছে। ৰাতি যেতিয়া কুকুৰা, গাহৰিৰে ভোজ ভাত খাই টোপনিত লালকাল দিছিল তেতিয়াই প্ৰায় ৬ শ জন মানুহ ঘট-ঘটাই আহি আক্ৰমণ কৰিছিল। তেতিয়া আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ইণ্টেলিজেন্স বিভাগে কি কৰি আছিল? খবৰ দিছে ১৪ ঘণ্টাৰ পিচত। তাত যিবিলাক অফিচাৰ দিছে সেইবিলাক দায়িত্ব-শীল বিষয়া নহয়। অথচ নগালেণ্ডৰ ফালৰ পৰা নগা গৈ ঘূৰি চাই আহিল। কিন্তু আমি বৰপথাৰ পৰ্য্যন্ত এটা পুলিচো দেখা নাপালো। বাটত দাং দি বাধা দিয়া মাত্ৰ এটা পুলিচ পাইছিলো। একে ৰাতিৰ ভিতৰতে এনে এটা অৱস্থাৰ সৃষ্টি হ'ল অথচ আমাৰ ইণ্টেলিজেন্স বিভাগে কি কৰি আছিল? এই বিষয়ে তদন্ত কৰিব লাগে। উক্ত সীমা বিবাদ লৈ ১৯৮৬ চনৰ পৰাই বৰাই চিঞৰি আছে। এই বিষয়ে বিভাগে ব্যৱস্থা লবনে? এইটো মোৰ ১নং কথা।

দ্বিতীয় কথা হ'ল যে, চি আৰ পি কেম্পকেইটাক নিৰাপত্তা বাহিনী বুলি কৈছে। ঘটনা হোৱাৰ পিচত শুৱা বিচনাৰ পৰাই বন্দুকৰ গুলি মাৰিলে। কিন্তু নগাৰ গাত নালাগিল। ঘৰ জ্বলালে, মানুহে চিঞৰিলে, বন্দুকৰ আৱাজ হ'ল, তেওঁলোকৰ গম নাই। সন্তোষ পাইছো যে, চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা তদন্ত কৰিবলৈ দিছে। জনতা চৰকাৰ থাকোতেও দিছিল, আমাৰ চৰ-কাৰ থাকোতেও দিছিলো, আজিৰ চৰকাৰেও দিছে। অসমৰ বোৰ্ডাৰ ক্ষেত্ৰত কি ব্যৱস্থা লব চৰকাৰে চিন্তা কৰিব লগা হৈছে। কাৰণ সংঘৰ্ষ হব, সম্প্ৰীতিও হব। আকৌ ১০ বছৰৰ পিছত নগাই মানুহ মাৰি এটা হুলস্থূলৰ সৃষ্টি কৰিব। গোৱালাদেৱো পিচত গৈছে। তেওঁ হয়তো ইক্লিয়াচ টিৰ্কিক লগত লৈ যোৱাত ভয় খাইছে। আশা কৰো, এই বিষয়ে চৰকাৰে ভাল ধৰণে চিন্তা কৰিব। এই দুই বিষয়ত আলোচনা কৰিব লাগে। ডিমাপুৰতেই হওঁক বা শ্বিলঙতে হওঁক বা গুৱাহাটীতে হওঁক বহি ৰাজনৈতিক যুদ্ধ নানি সমাধান ব্যৱস্থা কৰাৰ বাবে অনুৰোধ জনাই মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

*Speech not corrected.

Shri Binai Khungur Basumatari : Mr. Speaker, Sir, I also wish to join all the members of the House who have expressed serious concern on the incident that had taken place at Rajapukhuri just a few days back. Fortunately, or unfortunately, I have been watching the situation since 1978. In January 1979 in a similar incident the number of Bodo people killed was officially given as 450 but, Sir, according to our figure more than 5000 Bodo people were brutally butchered by the Nagas near Naojan and Uriamghat areas. Again during the regime of Saikia Ministry similar incident took place at Merapani killing many people. I visited the areas during these two occasions but this time I could not visit the area of incident. Sir, I want to bring one point to the notice of this House that, in all these incidents it was annihilition of either tribales, ex-tea-garden tribes or the minorities living in the area who were victims of such attacks. A very few Assamese people were victims because they do not like to reside in the border areas. Sir, this is a fact. In 1979 the then Government took some emergent measures like black-topping of the border road after the incident. After that this project was abandoned. Sir, the same things we are expressing today that we should have black-topped border roads all along our border. Sir, no doubt the matter is very serious and needed effective measures so that such incidents do not recur again. Sir, this Government has now experienced the same situation like the previous Government. But, Sir, even though the Governments have changed our administrative machinery has not changed. Our administrative machinery is a permanent one. Still, the same mistake is being repeated

again and again. This is the saddest part. Now, our ruling party members have a feeling that Assam Police will be able to protect us. But, Sir, during the Merapani incident we asked for the BSF to replace Assam Police. Sir, when we met the BSF after their deployment at Merapani we were told by them that the Assam Police had abandoned the area leaving behind their arms and ammunition which they were now collecting from the area. The arms left behind by the Assam Police consisted of LMG, mortars etc. Sir, before we consider taking a new policy we must take into accounts all these facts. Sir, my point is that minorities should not be the victims in future. I hope this Government will take lessons from such incidents and take remedial measures. We the Bodo people in no case should be exposed to such harassment. Our capital Dimapur was given away to Nagaland by the Assam Government for reasons not known to us. Sir, these are my submissions before the House for consideration.

শ্ৰীভৃগু কুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৭ এপ্ৰিলৰ পুৱতি নিশা প্ৰায় ৪ মান বজাত গোলাঘাট জিলাৰ অসম-নগালেণ্ড সীমান্তৰ বিবাদমান অঞ্চলৰ 'খ' খণ্ডত সশস্ত্ৰ নগা দুৰ্বৃত্তৰদ্বাৰা সংঘটিত ধ্বংসকাৰ্য আৰু হত্যাকাণ্ড অমানৱীয়, অত্যন্ত কৰুণ আৰু বেদনাদায়ক। আঠ এপ্ৰিল তাৰিখে আবেলি পৰত মই আৰু চাৰিজন সহকৰ্মী বিধায়ক আৰু উচ্চপদস্থ বিষয়াবৰ্গৰ সৈতে ঘটনাস্থলীত উপস্থিত হোৱাৰ সময়তো ধ্বংসলীলাত নিশ্চিহ্ন হোৱা ঘৰ-দুৱাৰৰ অৱশেষবোৰৰপৰা ধোঁৱা ওলায়ে আছিল। সশস্ত্ৰ নগাৰ আক্ৰমণত অসমৰ ২৫ জন পুৰুষ-মহিলা, যুৱক-যুৱতীৰ মৃত্যু হয় আৰু ১৮ জন আঘাতপ্ৰাপ্ত হৈ বৰ্তমান চিকিৎসাধীন হৈ আছে। তদুপৰি নগা দুৰ্বৃত্তই অতি পদ্ধতিগতভাবে ১৭৮ টা ঘৰ ভস্মীভূত কৰে। অধ্যক্ষ মহোদয়, নিহত, আহত আৰু ঘৰ-দুৱাৰ সকলো হেৰুওৱা ব্যক্তিসকলৰ পৰিয়ালবোৰ হিন্দু, মুছলমান আৰু খ্ৰীষ্টীয়ান আদি বিভিন্ন ধৰ্মাৱলম্বী হ'লেও সকলোৰে অৰ্থ নৈতিক অৱস্থা অতি শোচনীয়।

পৰিয়ালবোৰ কৃষক পৰিয়াল। দুবেলা-দুমুঠিৰ বাবে কঠোৰ শ্ৰম কৰিবলগীয়া পৰিয়াল। ৭ এপ্ৰিল তাৰিখে দোকমোকালিতে এই পৰিয়ালবোৰৰ ২৫ জনক নিঃসহায় অৱস্থাত সশস্ত্ৰ নগাই হত্যা কৰাটো বৰ্বৰতাৰ বাহিৰে একো নহয়।

স্বাভাৱিকতে সদনৰ বাহিৰে-ভিতৰে প্ৰতিজনৰ মতে প্ৰশ্ন হৈছে— এই বৰ্বৰ হত্যাকাণ্ড আৰু ধ্বংসলীলাৰ বাবে দোষী কোন? ইয়াৰ বাবে সম্পূৰ্ণ জগৰীয়া কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু নগালেণ্ড চৰকাৰ। এই বিষয়ে আমাৰ মনত অকণো সন্দেহ নাই। পৰিস্থিতি আৰু ঘটনাপ্ৰবাহে প্ৰতিপন্ন কৰে যে—অসম নগালেণ্ড সীমান্তৰ 'খ' খণ্ডৰ ৰজাপুখুৰী অঞ্চলৰ পৰিয়ালবোৰক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নগালেণ্ড চৰকাৰৰ লগত বুজাপৰা কৰিয়েই ইচ্ছাকৃতভাৱে নিৰাপত্তা প্ৰদান কৰিবলৈ অস্বীকাৰ কৰিলে। ফলস্বৰূপে ২৫ জন নিৰীহ পৰিয়ালৰ ব্যক্তিয়ে অসহায় অৱস্থাত প্ৰাণ হেৰুৱালে। ৭ এপ্ৰিলৰ পৰিকল্পিত ঘটনাৰ সবিশেষ লোৱাৰ পিচত দায়িত্ববোধ সহকাৰে আমি মত পোষণ কৰিছো যে এই হত্যাকাণ্ডৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰু নগালেণ্ড চৰকাৰ সম্পূৰ্ণ জগৰীয়া।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই অমানৱীয় ঘটনাটো সংঘটিত হৈছিল অসম নগালেণ্ডৰ বিবাদমান সীমান্ত অঞ্চলত। বিবাদমান অঞ্চলত অসম আৰক্ষী বাহিনীৰ কোনো কৰ্তৃত্ব নাই। কৰ্তৃত্ব আছে কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ আৰু এই বাহিনী কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণাধীন। ৭ এপ্ৰিলৰ হত্যাকাণ্ড সংঘটিত ৰজাপুখুৰী অঞ্চলটো কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ চকীৰপৰা মাত্ৰ আধা-কিলোমিটাৰমান দূৰত্বত অৱস্থিত। কেন্দ্ৰীয় বাহিনীৰ চকীত ওখ নিৰীক্ষণ স্তম্ভও আছে। নিৰীক্ষণ স্তম্ভ কিয় ওখকৈ নিৰ্মাণ কৰা হয়, সেয়া ব্যাখ্যা কৰাৰ নিশ্চয় প্ৰয়োজন নাই। ৭ এপ্ৰিলৰ পুৱাভাগতে সশস্ত্ৰ নগালোকে ঘৰ জ্বলোৱা কাৰ্য আৰু গুলী মৰা শব্দ মাত্ৰ আধা কিলোমিটাৰ দূৰত থকা কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ জোৱানে নেদেখাকৈ আৰু নুশুনাকৈ থাকিবই নোৱাৰে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ভস্মীভূত ঘৰবোৰ একে ঠাইতে নাছিল, ২৫ জনক হত্যা কৰিবলৈ, ১৮ জনক আঘাত কৰিবলৈ আৰু ১৭৮ টা ঘৰৰ সকলো জ্বলাই শেষ কৰিবলৈ সশস্ত্ৰ নগা দলটোক নিশ্চয় কেইবা ঘণ্টাৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীয়ে ধ্বংসকাৰ্য নিজ চকুৰে দেখিছিল আৰু গুলীৰ শব্দ আৰু অসহায় পুৰুষ-মহিলাৰ আৰ্তনাদ শুনিছিল। তথাপি তেওঁলোক নিৰ্বিকাৰ হৈ ৰ'ল, সশস্ত্ৰ নগাক খেদি নপঠিয়ালে। কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীয়ে নিৰীহ জনসাধাৰণক নিৰাপত্তা প্ৰদান নকৰি দায়িত্ববোধ জলাঞ্জলী দিলে। কোনো

নিৰাপত্তা বাহিনীৰ একাংশৰ এনে আচৰণ কল্পনা কৰিব নোৱাৰি । কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ এনে আচৰণৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দায়িত্ব কান্ধপাতি ল'ব লাগিব । কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীয়ে নগালেণ্ড চৰকাৰৰদ্বাৰা পৰি- চালিত হৈ বিবাদমান অঞ্চলৰ চুক্তি অৱমাননা কৰিছে ।

সকলোৱে জানে যে—অসম-নগালেণ্ডৰ সীমান্তত এক বিবাদমান অঞ্চল আছে । এইখিনিতে কৈ থোৱা উচিত যে অঞ্চলটো অসমে বিবাদমান কৰি তোলা নাই । নগালেণ্ডেহে বিবাদমান কৰি তুলিছে । বিবাদমান অঞ্চলৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য নোহোৱাকৈ এখন চুক্তি আছে । চুক্তি অনুসৰি বিবাদমান অঞ্চলৰ জনসাধাৰণক নিৰাপত্তা প্ৰদানৰ দায়িত্ব কেন্দ্ৰীয় বাহিনীৰ । চুক্তিমতে কেন্দ্ৰীয় বাহিনীৰ চৰিত্ৰ নিতান্ত নিৰপেক্ষ হ'ব লাগে। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি অত্যন্ত ক্ষোভ আৰু পৰিতাপেৰে জনাওঁ যে—অসম-নগালেণ্ড সীমান্তত নিয়োজিত কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ দৃষ্টিভঙ্গী সমূলি নিৰপেক্ষ নহয় ।

মাননীয় সদস্যসকলক কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ একাংশৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰ বিষয়ে পতিয়ন নিয়াবলৈ মাত্ৰ কেইটামান উদাহৰণ দিব বিচাৰিছো। বিবাদ- মান অঞ্চলত নগালেণ্ড চৰকাৰৰ সহযোগত বহুতো স্কুলঘৰ কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীয়ে ভাঙি পেলাইছে । আনহাতে নগালেণ্ড চৰকাৰে আৰ. চিঃ চি ঘৰ সাজিছে আৰু বাট-পথ নিৰ্মাণ কৰিছে । অথচ কেন্দ্ৰীয় বাহিনীৰ কোনো আপত্তি নাই । অসমৰ প্ৰশাসনে মাইলৰ খুটি এটা পুতিলেও কেন্দ্ৰীয় বাহি- নীয়ে উঘালি পেলাইছে । আনহাতে নগালেণ্ড চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ উপস্থিতিত বিবাদমান অঞ্চললৈ বিদ্যুৎ যোগান সম্প্ৰসাৰিত কৰিছে। ৭ এপ্ৰিলৰ পুৱা সশস্ত্ৰ নগাৰ আক্ৰমণত আক্ৰান্ত ব্যক্তিয়ে কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ জোৱানৰপৰা কদৰ্থনাহে শুনিছিল । এইবোৰ কাৰ্যৰদ্বাৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰকৃত স্বৰূপটোহে প্ৰকাশ পাইছে। অসমৰ জনসাধাৰণক আক্ৰমণ কৰাৰ বাবে নগালেণ্ড চৰকাৰৰ আঁচনিত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সহযোগ কৰাৰ কথাই ফুটি ওলাইছে । ৭ এপ্ৰিলৰ ঘটনাযে নগালেণ্ড চৰকাৰৰ ষড়যন্ত্ৰৰ পৰিণতি, তাত সন্দেহৰ কোনো থল নাই ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম-নগালেণ্ড সীমাৰ চুক্তিখন আমাৰ চৰকাৰে সম্পাদনা কৰা নাছিল । সম্পাদিত হৈছিল পূৰ্বৰ চৰকাৰৰ দিনত । চুক্তিখন অসমৰ বাবে আত্মঘাটিমূলক । চুক্তিখনৰ পিচত অসমৰ মাটিতে অসমৰ জনসাধাৰণক নিৰাপত্তা প্ৰদানৰ অধিকাৰ অসমৰ আৰক্ষী বিভাগে হেৰুৱাইছে। এনে এখন

চুক্তিৰ বাবে পূৰ্বৰ চৰকাৰেই নিশ্চয় জগৰীয়া। তদুপৰি ১৯৭৯ চনত্তে সম্পাদিত চুক্তিখন এক মধ্যকালীন ব্যৱস্থাহে আছিল। কিন্তু সীমা বিবাদ মীমাংসা নকৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে চুক্তিখনক স্থায়ীৰূপ দিব বিচাৰিছে। তথাকথিত বিবাদমান অঞ্চলত নগালেণ্ডৰ কেইজনমান প্ৰভাৱশালী ৰাজনৈতিক ব্যক্তিয়ে হেনো মাটি দখল কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৰাজ্য চৰকাৰৰ অনুৰোধ সত্ত্বেও অসমীয়া চুবুৰীয়া ৰাজ্যবোৰৰ সীমা বিবাদ মীমাংসা নকৰাৰ এইটোৱেই কাৰণ হ'ব পাৰে বুলি আমাৰ সন্দেহ হৈছে। অসমৰ প্ৰতি সুবিচাৰ কৰি, অসম-নগালেণ্ড আৰু অসম অৰুণাচলৰ সীমা বিবাদ ক্ষীপ্ৰতাৰে মীমাংসা কৰি আমাৰ সন্দেহ অমূলক বুলি প্ৰমাণ কৰিবলৈ আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক প্ৰত্যাহ্বান জনালো। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আন্তঃৰাজ্যিক সমস্যাবোৰ নিজৰ আধিপত্য বিস্তাৰৰ সুযোগ হিচাপে গণ্য কৰি আহিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ মনোভাৱৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আৰু অসমৰ মাটিত অসমৰ কৃষকক হত্যা কৰাৰ নগালেণ্ডৰ ষড়যন্ত্ৰৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ অংশীদাৰ হোৱাৰ প্ৰতিবাদত উক্ত চুক্তিখন পুনৰ বিবেচনা কৰাৰ সময় আহি পৰিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ইমান সময়ে আক্ৰমণকাৰীসকল সশস্ত্ৰ নগালোক বুলি উল্লেখ কৰি আহিছো। আপুনি নিশ্চয় জানিব বিচাৰিব এইসকল প্ৰকৃততে কোন? অধ্যক্ষ মহোদয়, সশস্ত্ৰ নগালোকসকল প্ৰকৃততে নগালেণ্ড পুলিচৰ লোক। এয়া মোৰ উপৰুৱা অভিযোগ নহয়। মোৰ হাতত প্ৰত্যক্ষ প্ৰমাণ আছে। হত্যাকাণ্ড আৰু ধ্বংসলীলাৰ থলীত নগালেণ্ড পুলিচৰ এটা বেজ পোৱা গৈছে। মই এইটো আপোনাৰ হাতত দাখিল কৰিলো। বেজটো ৮।৪।৮৯ তাৰিখে ভ্ৰমণৰ সময়ত এজন আক্ৰান্ত ব্যক্তিয়ে মোৰ হাতত তুলি দিছিল। আক্ৰমণকাৰীসকল আঁতৰি যোৱাৰ পিছত আক্ৰান্ত ব্যক্তিজনে ভস্মীভূত ঘৰৰ পৰা কিবা উদ্ধাৰ কৰিব পাৰি নেকি বিচাৰি থাকোতে বেজটো চকুত পৰে। ব্যক্তিজনৰ নাম শ্ৰীগংগাৰাম ছেত্ৰী। তেওঁৰ ঘৰটো ২নং ৰজাপুখুৰীত।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বেজটোৱে সকলো কথা পৰিস্কাৰ কৰি দিয়ে। হত্যাকাণ্ডত নগালেণ্ড পুলিচ বাহিনী জড়িত আছে অৰ্থাৎ নগালেণ্ড চৰকাৰ জড়িত আছে। আৰু নগালেণ্ড চৰকাৰৰ ষড়যন্ত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ আশীৰ্বাদ আছে। কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ পক্ষপাতিত্বমূলক আচৰণত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ আশীৰ্বাদ স্পষ্ট হৈ ওলাইছে। এইখিনিতে নিশ্চয় উল্লেখনীয় যে, নগালেণ্ডত আৰু কেন্দ্ৰত একেটা ৰাজনৈতিক দলৰ চৰকাৰেই শাসন চলাইছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা সত্যৰ বিষয়ে উল্লেখ নকৰিলে মোৰ বিবৃতিটো আধৰুৱা হৈ ৰব। অসম নগালেণ্ড সীমান্তত নগালেণ্ড পুলিচ বাহিনীৰ আক্ৰমণত তিনিবাৰকৈ আমি অসমৰ মানুহক হেৰুৱাইছো। প্ৰথমবাৰ ১৯৭৯ চনত নাওজান, চুঙাজান আৰু উৰিয়াম ঘাটত। দ্বিতীয়বাৰ ১৯৮৫ চনত মেৰাপানীত আৰু তৃতীয়বাৰ সিদিনা ৭ এপ্ৰিলত। নগালেণ্ড পুলিচৰ এই আক্ৰমণত নগালেণ্ড চৰকাৰৰ মুখ্যমন্ত্ৰীজন কিন্তু একেজন ব্যক্তিয়েই। এইটো আওকাণ কৰিব লগা কথা নহয়। নগালেণ্ডৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি ৭ এপ্ৰিলৰ দিনা নগালেণ্ড পুলিচে নিৰীহ লোকক আক্ৰমণ কৰিছিল আৰু চি, আৰ, পি, এফ-ও নগালে চৰকাৰৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি পৰিচালিত হৈছিল যেন অনুমান হয়। কলিকতাত সৌ সিদিনা উত্তৰ পূৰ্ব্বাঞ্চলৰ তুজনমান ইন্দিৰা কংগ্ৰেছ দলৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে অসম চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে কৰা বিষোদগাৰ হয়তো ৭ এপ্ৰিলৰ ঘটনাৰ আগজাননী আছিল। অধ্যক্ষ মহোদয়, ঘটনাপ্ৰবাহে এনেবোৰ সন্দেহ ঘনীভূত কৰিছে আৰু আমাৰ কথাবোৰ মাননীয় সদনত জনসাধাৰণৰ নিৰাপত্তাৰ খাতিৰত মুকলিমূৰীয়াকৈ ব্যক্ত কৰিছো। ঘটনাটোৰ আগে-পিছে নগালেণ্ডৰ ইন্দিৰা কংগ্ৰেছৰ এজন বিশেষ বিধায়কে অঞ্চলটোত ঘূৰি ফুৰাৰ বাতৰি ৰাইজে আমাক দিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি দাবী কৰো যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে অসম-নগালেণ্ড আৰু অসম-অৰুণাচলৰ সীমাবিবাদ মীমংসা কৰিবলৈ উদ্যম হাতত লওক। সৰ্বসাধাৰণ জনসাধাৰণৰ জীৱন লৈ ৰাজনীতি খেলাৰ মনোভাৱ পৰিহাৰ কৰক। এফালে কোকৰাঝাৰ, ওদালগুৰি আৰু অন্যান্য অঞ্চলত ছাত্ৰ, শিক্ষক, কৰ্মচাৰী বিষয়াক আৰক্ষীলোকক হত্যা কৰিবলৈ আৰু চৰকাৰী সা-সম্পত্তি ধ্বংস কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এচাম উগ্ৰপন্থীক উচটনি দিছে আৰু আনহাতে অসম নগালেণ্ডৰ তথাকথিত বিবাদমান অঞ্চলত বিভিন্ন ধৰ্মাৱলম্বী কৃষকক হত্যা কৰিবলৈ নগালেণ্ড চৰকাৰক সুযোগ উলিয়াই দিছে। অসমৰ প্ৰতি, অসমবাসীৰ প্ৰতি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ দৃষ্টিভংগী আৰু আচৰণ আজিও অতিশয় তুৰ্ভাগ্যজনক আৰু ক্ষতিকৰ।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শেষত কওঁ যে— আজি সীমান্তত জনসাধাৰণে নিৰাপত্তাহীনতা অনুভৱ কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় সংৰক্ষিত বাহিনীৰ ওপৰত আস্থা নোহোৱা হৈছে। কেন্দ্ৰীয় বাহিনীৰ পক্ষপাতিত্বৰ নাঙঠ ৰূপটো জনসাধাৰণৰ চকুত ধৰা পৰিছে। সীমান্তবাসীৰ মনৰ কথাৰ সকলোৱে বুজ লোৱা উচিত। সেয়েহে বিধান সভাৰ এটা দলক ঘটনাস্থলীলৈ যাবলৈ আমি অনুৰোধ কৰিলো। আশাকৰো আপুনি বিবেচনা কৰিব।

Mr. Speaker : Now I will take up the next Zero Hour business. I have received two notices—one from Hon'ble Shri Kamakhya Charan Choudhury, Shri Nagen Sarma and Shri Bharat Narah, another notice from Shri Ramendra De for raising the matter on the proposed non-co-operation by the Government employees on 11 th, 17 th and 18 th April, 1989. As both the notices relate to the same matter, I will take up both the notices together. Now, Hon'ble member Shri Kamakhya Charan Choudhury will speak.

শ্ৰীকামাখ্যাচৰণ চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এই পবিত্ৰ সদনত মই এটা অতি জৰুৰী বিষয়, কৰ্মচাৰী পৰিষদৰ অসহযোগৰ আহ্বান সম্পৰ্কে মুখ্যমন্ত্ৰী তথা বিত্ত মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো। আজি গোটেই অসমৰ কাৰ্য্যালয়সমূহত কাম-কাজ বন্ধ হৈ আছে। কৰ্মচাৰী পাৰ-ষদে আজি ১১।৪।৮৯ তাৰিখে অসহযোগ পালন কৰিছে আৰু অহা ১৭ আৰু ১৮ এপ্ৰিল তাৰিখেও সৰ্বাত্মক অসহযোগৰ কাৰণে আহ্বান দিছে। কৰ্মচাৰী সকলে এই আন্দোলন কৰিছে তেওঁলোকৰ প্ৰফেচনেল টেক্স বা বৃত্তি কৰ বৃদ্ধি কৰাৰ কাৰণে। তেওঁলোকে আগতীয়াকৈ চৰকাৰক এই বিষয়ে জনাইছে আৰু ৬-৪-৮৯ তাৰিখে অসম ট্ৰিবিউন আৰু নিউজ ষ্টাৰ কাকতত আৰু ৭-৪ ৮৯ তাৰিখে নতুন দৈনিক কাকতত আৰু আন কাকতত এই বাতৰি প্ৰকাশ পাইছে। অহা ১৭ আৰু ১৮ এপ্ৰিল তাৰিখতো কৰ্মচাৰী পৰিষদে সৰ্বাত্মক অসহযোগৰ কাৰ্য্যসূচী গ্ৰহণ কৰিছে। কৰ্মচাৰীসকলে চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ আৰু নিম্ন বেতনভোগী কৰ্মচাৰীসকলৰ ডি, এ, বৃদ্ধি কৰাৰ বাবে চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী জনোৱাত চৰকাৰে তেওঁলোকক মাহে ৮০ টকাকৈ ইন্তেৰিম ৰিলিফ দিছে। কিন্তু চৰকাৰে এতিয়া যিমান বৃত্তি কৰ বৃদ্ধি কৰিছে, তেওঁলোকে অভিযোগ কৰিছে এই ৮০ টকা বৃত্তি কৰতে যাব। বজাৰত বয়বস্তুৰ মূল্য বৃদ্ধিয়ে কম আয়ৰ কৰ্মচাৰীসকলক অধিক আৰ্থিক সংকতত পেলাইছে। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্মচাৰীসকলৰ এই প্ৰফেচনেল টেক্সৰ পৰা চৰকাৰে ৭ কোটি টকা সংগ্ৰহ কৰিব বুলি মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে উল্লেখ কৰিছে। যিহেতু এই কৰ চৰকাৰে কৰ্মচাৰীসকলৰ মাহেকীয়া বেতনৰ পৰা কাটি ৰাখিব, গতিকে চৰকাৰে এই টকা পাবই। কিন্তু ইয়াৰ ফলত চতুৰ্থ শ্ৰেণী আৰু নিম্ন আয়ৰ

কৰ্মচাৰীসকল অধিক আৰ্থিক সংকটত পৰিব। তেওঁলোকৰ পৰিয়ালবৰ্গ চলোৱাত অসুবিধা হব। ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰশাসন ব্যৱস্থাত আঘাট পৰিব। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী তথা বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে বাজেট উত্থাপন কৰোতে, মই কৰ্মচাৰীসকলৰ এই বৃত্তি কৰৰ শ্লেব এটা স্তৰলৈ কমাই দিবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাইছিলো আৰু চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ ক্ষেত্ৰত ৰেহাই দিবলৈ পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছিলো। প্ৰফেচনেল টেক্স কৰ্মচাৰী সকলে দিবই লাগিব যিহেতু ই এটা সাংবিধানিক নিয়ম। কিন্তু যি পৰিমাণে বৃদ্ধি কৰা হৈছে সেইটো কিছু কমাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা বিশেষকৈ নিম্ন আয়ৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ ক্ষেত্ৰত আলোচনা ক্ৰমে ব্যৱস্থা লব লাগে। নহলে ই কৰ্মচাৰীসকলক জুৰুলা কৰিব। এই সন্দৰ্ভত কৰ্মচাৰী পৰিষদৰ লগত চৰকাৰে আলোচনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। অৱশ্যে যোৱা কালি চৰকাৰে তেওঁলোকৰ লগত আলোচনাত বহিছিল যদিও সেই আলোচনা ব্যৰ্থ হ'ল। চৰকাৰে কৰ্ম-চাৰীসকলক পুনৰ আলোচনাৰ কাৰণে আমন্ত্ৰণ কৰিব লাগে আৰু আলো-চনা মৰ্মে অহা ১৭ আৰু ১৮ এপ্ৰিলৰ সৰ্বাত্মক অসহযোগ কাৰ্য্যসূচীৰ পৰা যাতে কৰ্মচাৰীসকল বিৰত থাকে বা উঠাই লয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লব লাগে। আজি গোটেই অসমৰ কাৰ্য্যালয়সমূহত কাম-কাজ বন্ধ হৈ আছে, ইয়াৰ কাৰণে জনসাধাৰণ তথা চৰকাৰৰ যথেষ্ট ক্ষতি হৈছে। অহা ১৭ আৰু ১৮ এপ্ৰিলত যাতে এনে নহয়, তাৰ আগতেই যাতে আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে এই বৃত্তি কৰ কিছু ৰেহাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই মুখ্যমন্ত্ৰী তথা বিত্ত মন্ত্ৰীক অনুৰোধ জনাইছো।

★শ্ৰীৰামেন্দ্ৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমার প্রথম কথা হলো এটা অত্যন্ত আনন্দের ব্যাপার যে দীর্ঘদিন পর আজ ১৯৮৯-৯০ ইং আমাদের সমস্ত শ্রমজীবি মানুষ ঐক্যবদ্ধ হয়েছে। আজ সারা আসামের শ্রমজীবি মানুষ রাজ্য সরকারের বাজেটনীতির বিরুদ্ধে আন্দোলন করছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাদের এই সদনে যে সব ৪র্থ শ্রেণীর কর্মচারী কাজ করছেন, তাদেরেও ২০০ টাকা থেকে ৩৫০ টাকা বৃত্তি কর দিতে হবে। সঙ্গে রয়েছে বাজারের ট্যাক্স। তাম্বূলে, পানে টুখপেষ্টে ট্যাক্স, যাতায়াতে ট্যাক্স। গতিকে দেখা যাচ্ছে আমরা এমন একটা পরিস্থিতিতে এসে পৌছেছি যে একদিনে

★Speech not corrected.

সৰকাৰেৰ চরম অর্থ সংকট আর অন্যদিকে কেবল বন্ধ আর বন্ধ। কোকরা-ঝার বন্ধ, অফিস বন্ধ—

কিছুদিন আগে চীফ সেক্রেটারীর সঙ্গে আসাম রাজ্যিক কর্মচারী ফেডা-রেশনের একটা আলোচনা হয়েছিল, কিন্তু কোনও বিবেচনা করা হয়নি বরং শ্রমিক কর্মচারীদেরে আরও বিপদে ফেলা হয়েছে। অন্যদিকে বাজেট তৈরী করার মাস খানেক আগে মুখ্যমন্ত্রীর সঙ্গে আসাম রাজ্যিক ৪র্থ শ্রেণীর কর্মচারীরা দেখা করেছিল। মুখ্যমন্ত্রী বলেছিলেন The matter will be considered on due time সেটাও হয়নি। তাই, মহোদয় এটা একদিকে আমাদের জন্য অত্যন্ত গৌরবের বিষয় যে আসামের প্রত্যেকটি শ্রমিক আজ রাজ্য সরকারের কাছে তাদের দাবীতে ঐক্যবদ্ধ হয়েছে, অন্যদিকে এটা অত্যন্ত দুখের বিষয় যে সরকারের তরফ থেকে সহানুভূতিশীল মনোভাবের অভাবে আজ কর্মচারীদের আন্দোলনের পথ নিতে হয়েছে। তাই, আমি আপনার মাধ্যমে বলব যে সরকার যেন কর্মচারীর সংগঠনের সঙ্গে আলাপ-আলোচনা করব যাতে ৪০ হাজার টাকার নীচে যাদের বাৎসরিক আয় তাদের যাতে বৃত্তিকর দিতে না হয় সে ভাবে করনীতি নির্ধারণ করা হয়, সেই ব্যবস্থা গ্রহণ করা উচিত বলে আমি মনে করি।

মাননীয় অধ্যক্ষ : এতিয়া মুখ্যমন্ত্রীয়ে ক'ব।

★শ্রীপ্রফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়-টোৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীচৌধুৰী ডাঙৰীয়াই যিটো কৈছে যে, চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীসকলৰ কৰ বৃদ্ধি হৈছে, এইটো সঁচা নহয়। চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ কৰ্মচাৰীসকলে ৫০ টকাৰ নিৰিখত আগতেও কৰ দি আছে। এইটো আমি এতিয়াও বঢ়োৱা নাই। অন্যান্য ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্যজনে যিবিলাক কথা কৈছে সেইবিলাক বিবেচনা কৰা হব। সদনত আশ্বাস দিয়াৰ পিছতো কৰ্মচাৰীসকলে আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী লোৱাটো বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ কথা। আমাৰ আইন মন্ত্ৰী আৰু অসম চুক্তি ৰূপায়ন মন্ত্ৰীক এই বিষয়টো আলোচনা কৰিবলৈ দায়িত্ব দিয়া হৈছে। এই বিষয়ে যদিও ভালদৰে আলোচনা হৈছিল, আমি আশা কৰিছিলো যে, আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী উঠাই লব। বিভিন্ন কাৰণত আন্দোলনৰ কাৰ্যসূচী উঠাই নোলোৱাটো দুৰ্ভাগ্যজনক। আমি আশা ৰাখিছো,

*Speech not corrected.

ইয়াৰ পিছতে আলাপ-আলোচনাৰ জৰিয়তে এই সমস্যাটোৰ এটা আশু সমাধান কৰিবপৰা যাব ।

Mr. Speaker : This is a zero hour matter, and the notices have been received from Shri Bharat Chandra Narah, Shri Utpal Dutta and Shri Jagat Hazarika.

শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় এটাৰ প্ৰতি অসম চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো। আমাৰ লক্ষীমপুৰ জিলাৰ মাজেদি বৈ যোৱা সোৱণশিৰি নদীয়ে বিভিন্ন অঞ্চলত ব্যাপক গড়াখহনীয়া আৰম্ভ কৰিছে। এই গড়াখহনীয়াই জিলাখনত তিনিখন ঠাইত ব্যাপক ৰূপ ধাৰণ কৰিছে । তেলাহী মৌজাৰ আজাদৰ খগা অঞ্চলত ২৮ খন গাওঁ ইয়াৰ ফলত ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে । চৰকাৰে অতি সোনকালে প্ৰতিৰোধৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে এই ২৮ খন গাওঁ বিধ্বস্ত হব। উত্তৰ লক্ষীমপুৰৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগে যোৱা বছৰ ইয়াৰ কাৰণে ২৮ লাখ টকাৰ এখন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি পঠাইছে। এই আঁচনিত 'চেক্ বান্ধ' নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা আছে। এই আঁচনি মুখ্য অভিযন্তালৈ পঠাইছে আৰু বিভাগীয় কাৰিকৰী উপদেষ্টা বোৰ্ডে এই আঁচনিখনত অনুমোদন জনাইছে । ইয়াৰ পিচত লক্ষীমপুৰ ই. এণ্ড ডি. ডিভিজনেও এই অঞ্চলটোত চেক্ বান্ধ নিৰ্মাণৰ কাৰণে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি মুখ্য অভিযন্তালৈ পঠাইছে—এই আঁচনিত ৫৭ লাখ টকা ধৰা হৈছে। কাৰিকৰী উপদেষ্টা বোৰ্ডে এই আঁচনিখনো অনুমোদন জনাইছে । তেনেকৈ সোৱণশিৰি নদীয়ে কদম মৌজাৰ কাতৰি চাপৰিত ব্যাপক গড়া খহনীয়াৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই খহনীয়া বিভাগে সোনকালে প্ৰতিৰোধ কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ নকৰিলে কদম মৌজাৰ প্ৰায় ২০ খন গাওঁ ক্ষতিগ্ৰস্ত হব ।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, লক্ষীমপুৰ জিলাৰ 'ই. এণ্ড ডি. ডিভিজনে' ৫৮ লাখ টকাৰ আঁচনি এখন প্ৰস্তুত কৰি মুখ্য অভিযন্তালৈ পঠিয়ায়। জানিব পৰামতে কাৰিকৰী উপদেষ্টা পৰিষদে এই আঁচনিক অনুমোদনো জনায়। তেনেকৈ সোৱণশিৰিয়ে আৰু এখন ঠাইত গড়াখহনীয়াৰ সৃষ্টি কৰিছে, যাৰ ফলত গোগামুখৰ মঠাউৰীটো ভাঙি যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে । এইটো প্ৰতিৰোধ কৰাৰ কাৰণে ১০ লাখ টকাৰ নিবিদা দিও টকাৰ অভাৱৰ কাৰণে সেইটো বাতিল কৰিবলগীয়া হৈছে । এই সংক্ৰান্তত যদি ঠিকমতে প্ৰতিৰোধ আঁচনি লোৱা

মইয়, তেতিয়াহলে গোগামুখ, ঢকুৱাখানা ইত্যাদি অঞ্চল সম্পূৰ্ণৰূপে সোৱণশিৰি নদীত জাহ যাব । সেই কাৰণেই মই বাননিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যে, কাৰিকৰী উপদেষ্টা সমিতিয়ে অনুমোদন জনোৱা এই আঁচনিকেইখন কাৰ্য্যকৰী কৰি উল্লেখ কৰা সেই অঞ্চলসমূহক সোৱণশিৰিৰ গড়াখহনীয়াৰপৰা উদ্ধাৰ কৰিবলৈ মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো আৰু এই সন্দৰ্ভত মাননীয় ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা বিবৃতি আশা কৰিছো ।

★শ্ৰীঅতুল বৰা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এই সন্দৰ্ভত এটা বিবৃতি কেইদিনমানৰ ভিতৰতে এই সদনত দাঙি ধৰিম ।

মাননীয় অধ্যক্ষ : আজি মাননীয় গৃহমন্ত্ৰী উত্তৰীয়াই ৰজাপুখুৰী অঞ্চলৰ সদনৰ এটা সজাতি দলে ভ্ৰমণ কৰাৰ যি কথা উত্থাপন কৰিছে এই সম্পৰ্কে বিবেচনা কৰি মই কালিলৈ জনাম ।

STATEMENT BY MINISTERS

শ্ৰীসুৰেন্দ্ৰ নাথ মেধী (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৫০৩৯ একৰৰ তৰাণী সংৰক্ষিত বনাঞ্চলখন ১৯৫৪ চনত ২১ এপ্ৰিল তাৰিখৰ চৰকাৰৰ জাননী নং এ এফ আৰ ৪৩/৫২ যোগে সংৰক্ষিত বনাঞ্চল হিচাবে ঘোষণা কৰা হৈছিল। এইটো দেখা যায় যে, সংৰক্ষিত বনাঞ্চল ঘোষণাৰ আগতেই ইয়াৰ ভিতৰত তৰাণী গাওঁ নামেৰে এখন গাওঁ আছিল । এইটো কিছুদিন পিচতহে দৃষ্টি গোচৰ হ'ল আৰু ইয়াৰ কোনো চুড়ান্ত সিদ্ধান্ত নোহোৱাকৈ বৰ্তমানলৈকে এই গাওঁখন সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ ভিতৰতে থাকিল। কিন্তু যোৱা পুনৰ বন্দবস্তী জৰীপত ৰাজহ বিভাগে তৰাণী বঙালী গাওঁ নামেৰে আন এখন গাওঁ গঠন কৰিলে আৰু প্ৰায় ১০ খনমান কেঁচা পট্টা দিলে। কিন্তু যেতিয়া এই এলেকাটো সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত হোৱা হেতুকে বন বিভাগৰ পৰা আপত্তি দৰ্শোৱা হ'ল আৰু ই ৰাজহ বিভাগৰ অধীনত নহয় বুলি জনাই দিয়া হ'ল, তেতিয়া ডিব্ৰুগড়ৰ ভূমি বন্দবস্তী বিষয়াই (settlement officer) তেখেতৰ এস এচ আৰ ৬৬/৭১/৭২/৭৩ তাং আৰু ২।১।৭৮ ৰ আদেশ যোগে এই তৰাণী বঙালী গাওঁৰ প্ৰস্তাৱটো নাকচ কৰে আৰু তাৰ পাচতে তিনিচুকীয়াৰ সহকাৰী ভূমি বন্দবস্তী বিষয়াৰ (Assistent settlement officer) চিঠি নং অ' আৰ

১৯৭৭/৭৭-৭৮ তাং ৪।২।৭৮-ৰ যোগে জনাই দিয়া হয়। সেই মৰ্মে এই গোটেই ৯০ খন একচনা কেঁচা পট্টাৰ মাটি চৰক্ৰাৰী কৰা হয় আৰু তৰাণী বঙালী গাওঁখনৰ মাটিখিনি আকৌ সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ অন্তৰ্ভুক্ত বুলি ৰাজহ বিভাগত নথিভুক্ত হয়। এই ৰাজহ বিভাগৰ দ্বাৰা প্ৰস্তাৱিত গাওঁখনৰ লগত জড়িত মাটিৰ পৰিমাণ আছিল ১৯২২ বিঘা, ৩ কঠা, ১ লেচা। উল্লেখনীয় যে এই সকলোবোৰ মাটি সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ বুলি নিয়মানুযায়ী ৰাজহ বিভাগৰ নথিভুক্ত কৰা হৈ গৈছিল।

২৯।৩।৮৯ তাৰিখৰ উচ্ছেদ কাৰ্য্য আগতে উল্লেখ কৰা উক্ত তৰাণী বঙালী গাওঁখনত কৰা হৈছিল। এই এলেকাটো মাজে মাজে বেদখল কৰা হৈ আছিল। যোৱা ২৯।১২।৮৬ তাৰিখে জিলা কৰ্তৃপক্ষৰ সহায়ত ডিব্ৰুগড়ৰ সশস্ত্ৰ আৰক্ষী বাহিনী আৰু তিনিচুকীয়া মহকুমাৰ কাৰ্য্যবাহী দণ্ডাধীশ শ্ৰীৰি বৰাৰ তত্বাৱধানত ইয়াৰ এটা উচ্ছেদ কাৰ্য্য সম্পাদন কৰা হৈছিল। তাত ৪৯টা জুপুৰীঘৰ ভঙা হৈছিল, ৪৭ টা পৰিয়াল উচ্ছেদ কৰা হৈছিল আৰু সেই অঞ্চলত কৰা খেতিবাতিখিনি নষ্ট কৰি পেলোৱা হৈছিল। তেতিয়াৰ পৰা ১৯৮৮ পৰ্য্যন্ত এলেকাটো খালি হৈ আছিল। কিন্তু তাৰ পিচত ডিব্ৰু সংৰক্ষিত বনাঞ্চলৰ লাইকা বনগাওঁৰ কিছু লোকে তাত প্ৰৱেশ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰে। তেওঁলোকে ২০।১২।৮৮ তাৰিখে তাৰ পৰা উলিয়াই পঠোৱা হৈছিল। ইয়াৰ পিচত ১৮।৩।৮৯ তাৰিখে খবৰ পোৱা গ'ল যে ওচৰৰ গাওঁৰ কিছুমান মানুহে এটা বাজঘৰা আৰু বাঁহৰ খুটা আদিৰে কিছুমান ঘৰ বনাই সেই অঞ্চলটো বেদখল কৰাৰ চেষ্টা কৰিছিল, কিন্তু তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ এই ঘৰ বনোৱা আদি কাম সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ নৌপাওঁতেই বন বিভাগে যোৱা ২৯।৩।৮৯ তাৰিখে এই ঘৰবোৰৰ জকাবোৰ ভাঙি পেলায়। ইয়াত বেদখলকাৰী সকল কাহানিও থকা নাছিল, তেওঁলোক বনাঞ্চলৰ বাহিৰত ওচৰৰ গাওঁতে থাকি ঘৰবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ বাবে চেষ্টা কৰিছিল। এই উচ্ছেদ কাৰ্য্যত ১২৪ জন বেদখলকাৰীৰ নাম লিষ্টিভুক্ত কৰা হয় আৰু খেৰৰ চালেৰে সৈতে বেৰহীন এটা চাহ দোকানঘৰ আৰু বিভিন্ন অৱস্থাত থকা ৭০ টা বাঁহৰ ঘৰৰ জকা ভাঙি পেলোৱা হয়। ইয়াত কোনো খেতি পথাৰ কৰা হোৱা নাছিল। এই বেদখলকাৰী সকলে মাত্ৰ ১০/১২ দিনহে ইয়াত কাম কৰিছিল। এই কাৰ্যত ৩৪ খন দা, ৮ খন কোদাল আৰু এখন কুঠাৰ জব্দ কৰা হয়। মুখ্য বন সংৰক্ষকে নিজেই এই ভাঙি

পেলোৱা ঘৰবোৰ চাই আহিছে আৰু ৮/১০ দিন যোৱাৰ পিচতো এতিয়াও বাঁহৰ খুটাবোৰ শুকাই যোৱা নাই আৰু সেউজীয়া হৈয়ে আছে । স্থানীয় ভাবে দেখা গ'ল যে এই লোকসকল তাত কেতিয়াও ৰাতিৰ বাবেও থকা নাছিল। মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰীক সম্বোধন কৰি বন মন্ত্ৰীলৈ যি পট্টাৰ প্ৰতিলিপি দাখিল কৰা হৈছে, সেইবোৰ আগতেই উল্লেখ কৰা কেঁচা পট্টা যিবিলাক ইতি-মধ্যে নাকচ কৰি মাটি চৰকাৰী কৰা হৈ গৈছে ঠিক তেনেদৰেই আন দুখন notice of demand আগৰ সময়ৰ টৌজি বাহিৰাৰ লগত জড়িত। যিহেতু এই গাৱঁৰ সকলো মাটি ১৯৭৮ চনতে চৰকাৰী কৰা হৈ গৈছে আৰু এলে-কাটো সংৰক্ষিত বনাঞ্চল হিচাপে নথিভূক্ত হৈ গৈছে, গতিকে এই কেঁচা পট্টা আৰু notice of demand ৰ বৰ্তমান কোনো মূল্য নাই।

এইটো উল্লেখ কৰিব পাৰি যে দৰ্খাস্তত চহী কৰা লোক সকল এই ২৯।৩।৮৯ তাৰিখে উচ্ছেদ কৰা লোক সকল নহয় আন কোনোবাহে । গতিকেই দেখা যায় যে দৰ্খাস্ত কাৰীৰ কাকোৱেই ২৯।৩।৮৯ তাৰিখে উচ্ছেদ কৰা কোনো লোকেই সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত থকা নাই। তেওঁলোক আটায়ে নিকটবৰ্ত্তী গাওঁবিলাকলৈ গুচি গৈছে।

গতিকে সদনৰ জ্ঞাতাৰ্থে মই এই বিবৃতি দাঙি ধৰিলোঁ।

ANNOUNCEMENT FROM THE CHAIR

Mr. Speaker : Now the report of the Business Advisory Committee, Under Rule 230 of the Rules of Procedure and conduct of Business in Assam Legislative Assembly, I called a meeting of the Business Advisory Committee on 10th April 1989 in my Chamber to fix a date and time for discussion in the House, a notice under Rule 50 given notice of by Shri Phani Bhusan Choudhury supported by Dr. Kamala Kalita and Robin Saikia regarding "ABSU". ই পৃথক বড়োলেণ্ডৰ দাবীত চলাই যোৱা আন্দোলনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত কোকৰা-ঝাৰ জিলা আৰু ওডালগুৰী মহকুমাৰ লগত অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতি ।

The Committee decided that the House will sit from 6·30 P.M. to 9 P.M today, the 11th April, 1989 to discuss the above matter.

I hope this has the approval of the House. Now Item No. 2. Hon'ble Member Shri Sheikh Abdul Hamid:

CALL ATTENTION NOTICE

★শ্ৰীশ্বেখ আব্দুল হামিদ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্য পৰিচালনা নিয়মাৱলীৰ ৫৪ নং নিয়মৰ অধীনত ১৯৮৯ চনৰ ১৬ মাৰ্চ তাৰিখৰ সাদিনীয়া নাগৰিক' বাতৰি কাকতত প্ৰকাশিত 'উচ্ছেদৰ আদেশ' শীৰ্ষক বাতৰিটোৰ প্ৰতি ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো। বাতৰি কাকতত কোৱা হৈছে যে, দৰং জিলাৰ অতিৰিক্ত উপায়ুক্তই দৰং জিলাৰ কিৰাকাৰা, ধলপুৰ নং ১, ২ আৰু ৩, ফকুৰতলি, জয়চৰ আদি গাওঁসমূহত উচ্ছেদ কাৰ্য্য চলাই ঘৰ দুৱাৰ ভাঙিছে আৰু ঘৰৰ ভিতৰত থকা বয়-বস্তু আদি নষ্ট কৰিছে। চাৰ, অসম লেণ্ড ৰেভিনিউ ৰেগুলেশ্বন এক্ট '৮৬ আৰু লেণ্ড পলিচি ৰিজলিউশ্বন '৭২ ৰ মতে কোৱা হৈছে যে, যদি সেই খেতিয়কসকলে চৰকাৰী ডি-জি-আৰ বা পি-জি আৰত বহু বছৰ ধৰি বহি আছে তেনেহলে পট্টন দিব পাৰে যদিও চৰকাৰে তেনে পট্টন দিয়া নাই।

(অধ্যক্ষৰ আসনত সভাপতি উপবিষ্ট হয়)

আজি বিশ, ত্ৰিশ, চল্লিশ বছৰ ধৰি খেতি কৰি বহি থকা এই খেতিয়ক ৰাইজক পট্টন দিয়া হোৱা নাই। এই ১৫০ টামান পৰিয়ালক উচ্ছেদ কৰিছে, এইক্ষেত্ৰত কোনো নিৰ্দিষ্ট নীতি চৰকাৰৰ ফালৰপৰা লোৱা হোৱা নাই। অথচ এক্ট '৮৬ ত কোৱা হৈছে আৰু '৭২ ৰ পলিচিতো কোৱা হৈছে। কিন্তু তাকে নকৰি দৰং জিলাত এই প্ৰায় ১৫০ টা পৰিয়ালক উচ্ছেদ কৰা হৈছে। এই পৰিয়ালবিলাকে বিশ/ত্ৰিশ বছৰ ধৰি তাত খেতি-বাতি কৰি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰি আছিল। তেওঁবিলাকে নীতিমতে মাটি পট্টন পাব লাগিছিল যদিও উচ্ছেদিত হ'বলগীয়া হ'ল। মই সেই কাৰণে ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰপৰা এটা স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো। এই মানুহখিনিক পুনৰ সংস্থাপিত কৰা হব নে নহয় আৰু

*Speech not corrected.

উচ্ছেদ কৰাৰ সময়ত নষ্ট কৰা। ঘৰ-দুৱাৰ নতুনকৈ সজোৱাৰ কাৰণে ক্ষতিপূৰণ দিয়া হবনে নহয় আৰু এইক্ষেত্ৰত এতিয়ালৈকে কি ব্যৱস্থা লৈছে সেইটো সদনত জনাব লাগে ।

Mr. Speaker : Now Hon'ble Revenue Minister.

★Shri Chandra Arandhara (Revenue Minister) : Mr. Speaker Sir, Government's attention has been drawn to the news item published in the "Sadinia Nagarik" on 16.3.89 regarding eviction of about 150 encroachers families from Kirakara, Dhalpur No. 1, 2 and Fafuratali and Jayachar in Mangaldoi Sub-division. It has been ascertained from the Deputy Commissioner, Darrang, Mangaldoi that 165 encroachers families of the above named villages have been evicted from the illegally encroached land on 6.12.88 as the said encroached land could not be considered available for allotment/settlement with them.

2. The evicted families have been given 100 bighas of land near the Kirakara P.G.R. for their temporary shelter and the circle officers of Dalgaon, Mangaldoi and Sipajhar circles have also been asked by the Deputy Commissioner, Darrang to submit report regarding availability of land for the evicted families. Step has been taken by the District authority for finding out land for allotment/settlement for the evicted families after ascertaining the nationality of families as necessary.

3. It is evident from the report of the Deputy Commissioner Darrang that the persons have not also submitted petitions in prescribed manner to the District authority for settlement of land. But they have been asked to submit formal applications in prescribed form for settlement of land.

★ Speech not corrected.

Necessary step will be taken for allotment/settlement of suitable land to the eligible persons including the evicted families by the District authority after proper varification regarding landless character of the persons and their nationality etc.

MATTER UNDER RULE 301.

Mr. speaker : Now Item No. 3. Shri Aminul Islam.

Shri Aminul Islam : Sir, I would like to draw the attention of the Minister Agriculture by raising a matter under Rule 301 of the Rules of Procedure and Conduct of Business of Assam Legislative Assembly relating to Shallow Tube Well pump holding farmers of Mancachar Legislative Assembly Constuency are facing acute 'Diesel Oil' crisis since a fortnight back for which they are facing imminent destruction of their paddy fields.

Sir, the cultivators of Assam, specially the cultivators of Mancachar consitituency is very hard hit by flood. The cultivators have lost their purchasing powers Government have given subsidies to our cultivators have lost their purchasing powers and Government have given subsidies to our cultivators and thus about 1000 irrigation pump sets have been distributed in the Constituency. But as the economy of the cultivators have been completely destroyed they could not bring their land under cultivation to the desired extent. But still then by borrowing money at a very high interest they have started cultivation and thousands of acres of land have been brought under Boro and Ahu cultivation. About one and half months back in course of my visit to the constituency I have seen that a drought-

like situation arises in the cultivated areas. Though pump sets have been provided by the Department there is no Diesel Oil. The Government has failed to supply Diesel Oil and the poor cultivators also have no capacity to purchase the Diesel Oil for which most of the pump sets remained idle. The paddy fields have started drying up.

Sir, the Department of Supply has just faild to provide Diesel Oil as per demands of the cultivators for which most of the time the pump sets had to be kept idle and as a consequance, the paddy fields has started drying up there, When I anticipated more danger to the cultivators immediately rushed to Dispur and wrote a letter to the Hon'ble Minister, Supply, requesting him to send Diesel Oil immediately to Mancachar constituency to run the shallow tube wells, a copy of which had also been address to the Hon'ble Minister Agriculture. I personally met both the Ministars and I thought, I being the representative of the people of that area, my request thorough the letter would get at least same weightage. From 14. 3. 89 to 25. 3. 89. I found that a minimum quantity reached Mancachar but it is too inefficiant and inadequate to meet the demands of the cultivators. So sir, I met the Secretary, Food and Civil Supplies, personally and requested him to take up the matter with the appropriats authority so that adequate quantity of Diesel Oil is sent to Mançachar. But Sir, during this period while my constituency needs at least 14000 litres of Diesel Oil per day the Government could some how/provide only 5000 litres or so in a day. I have information that the situation has not cased. In this regard, I must bring it to the notice of the Irrigation Minister

that the Irrigation Department has saved one percent of the total cultivable land by providing water, otherwise, the entire constituency would have been destroyed.

So sir, in this regard I want a statement from the Hon'ble Agriculture Minister under the prevalling circumstances in Mancachar constituency what action has been taken or what action Government in the Agriculture Department, Department of food and Civil Supplies propose to take to case the situation. I would also like to know from the Hon'ble Agriculture Minister at present what is happening and what is the percentage of cultivable land destroyed, what is the percentage of standing crop destroyed ? My information is that 40 percent of the total cultivable areas have already been destroyed. What will happen to the remaining 60 percent land ? Sir, I want a statement and I hope to learn from the Hon'ble Agriculture Minister the staps taken by the Government to case the situation. Further, I hope that more cultivable lands will not be destroyed. With these few words I concluds.

Shri Deba Kumar Bora (Minister) : Mr. Chairman Sir, I would like to clearify the points raised be Hon'ble Member Shri Aminul Islam through this statement.

The Assam State Minor Irrigation Development Corporation Ltd. (ASMIDC) has so fear installed, i.e. up to 28.2.89 a total of 679 nos. of shallow Tube wells (STU) and 158 nos. of Low Lift Points (LLP) on behalf of the farmers in the Mancachar Development Block and these have also been handed over to the loanee farmers for their operation and maintenance by them since these are privately owned by the farmers.

These STW and LLP are operated by 5 H.P. Diesel operated pumpsets. The farmers owning these STW/LLP are to arrange their required quantity of fuel and lubricants etc. for operating the pumps by themselves. The ASMIDC or the Irrigation Department is not involved in the operation of the pumps or in the procurement and supply of fuel and lubricants etc. The ASMIDC guides and halps the farmers with their tachnical know-how in proper maintenance of the pumps as and when demanded by the farmers.

The repairs etc. of the pumps, if required by the farmers, are also done by the ASMIDC on behalf of the farmers provided the cost etc. are borns by the farmers.

The procurement and supply of Diesel etc. comes under the purview of the Supply Department and does not relate to the Irrigation Department and Deputy Commissioners of the districts are the competent authority to tackle such matter at the district levels.

However, in view of the situation as brough to our notice by the Hon'ble MLA the Deputy Commissioners of Goalpara and Dhubri have been intimated telegraphically of the prevalent scarcity of Diesel Oil in the Mancachar area and also have been requested to take immediate necessary action so that the crop programme does not suffer. The Secretary to the Government of Assam Supply Department has also been requested to take immediate necessary action in this regard and arrange to supply "Diesel Oil" to the Mancachar areas.

This matter was also discussed on 5.4.89 at Dhubri in the meeting of the District Development Committee (DDC)

where the Sub-divisional Officer (Civil), Hatsingimari, Mancachar informed that the supply of Diesel Oil has already been resumed and is sold to the farmers at the rate of 5 litres per well point and proposes to increase the same to 10 litres in view of the urgency of the matter.

PRIVATE MEMBER'S BUSINESS

Mr. Chairman : Now Private Member's Business there are 3 Motions in the name of Hon'ble Member Shri Ramendra Dey. I now request Shri Ramendra Dey to move his motion one by one.

★ শ্রীরামেন্দ্র দে : মাননীয় চেয়ারমেন মহোদয়, এটা অত্যন্ত গৌরবের বিষয় যে আসাম বিধান সভার এই অধিবেশনে আমরা প্রস্তাব করছি যে মৎসরোগাক্রান্ত হওয়ার ফলে মৎসজীবিদের যে সংকটজনক অবস্থা হয়েছে এই অবস্থায় রাজ্যের সমস্ত গরীব মৎসজীবিদের ঋণ, খাজনা বা ফিশারী বিভাগের যে দেনা এই সমস্ত মুকুব করতে হবে।

(ভয়েস্ :-মুকুব ?)

'মুকুব' আরবী শব্দ এর অর্থ হলো একজাম্পশন। বাংলাভাষায় শতকরা ১০ ভাগ আরবী শব্দ আছে। মহোদয়, অ.জ অত্যন্ত গৌরবের সঙ্গে বলতে পারি যে আসামে চিরাচরিত ভাবে বসবাসকারী একটা জনগোষ্ঠীর একটা বাস্তব সমস্যা নিয়ে আজ বিধান সভায় আমরা আলোচনা করতে পারছি। এছাড়া এটাও বলা প্রয়োজন যে দীর্ঘদিন পর এই সমাজের লোকের বিভিন্ন দাবীর পরিপ্রেক্ষিতে চাপ সৃষ্টি করার ফলে এই সরকার গত নবেম্বর মাসে মৎসজীবি সম্প্রদায়ের রিলিফের জন্য কয়েক লক্ষ টাকা ব্যয় করেছেন। তারমধ্যে করিমগঞ্জ জেলা ২০ লক্ষ টাকা পেয়েছে। এইভাবে সরকার সারা আসাম রাজ্যে দিয়েছেন। এর আগে এদের সমস্যা নিয়ে কোনও প্রশ্ন উৎথাপিত হয়নি কারণ আগে এই সমস্যাটা এত প্রকট ছিল না। বর্তমানে আসামে এই সমস্যা অত্যন্ত প্রকট হয়েছে। উত্তর পূর্বাঞ্চলের রাজ্য গুলি এবং পশ্চিম বাংলায়ও এই সমস্যা দেখা দিয়েছে।

*Speech not corrected.

চেয়ারম্যান মহোদয়, আসামে মৎসজীবি সম্প্রদায়ের জন সংখ্যা হলো ১৩ লক্ষ ২৯ হাজার ৮০০। ব্রহ্মপুত্র উপত্যকায় যারা মৎসজীবি সম্প্রদায় রয়েছেন তারা হিন্দু তপশীল সম্প্রদায় ভুক্ত আর বরাক উপত্যকায় যারা এই পেশায় রয়েছেন, ডিষ্ট্রিক রেভিনিউ মেনুয়েল মতে তাদের মধ্যে হিন্দু তপশীল সম্প্রদায়ের মানুষও রয়েছেন এবং মুসলমান মৎসজীবি সম্প্রদায়ও আছেন। এই নিয়ে সারা আসামের মৎসজীবি সম্প্রদায়। এরা এমণ সব অঞ্চলে বসবাস করে যেখানে নদী, হাওর, বিল রয়েছে এর তীরবর্তী দূর্গম সব অঞ্চলে। আর এই মৎসজীবি সম্প্রদায়ের লোকদের শতকরা ৯৭ ভাগ লোক গরীব ভূমিহীন। প্রতি হাজারে ৩ জন মাধ্যমিক পাশ, ৯ জন অষ্টম শ্রেণী পাশ। আমি করিমগঞ্জ জেলার কথা বলছি। সেখানে মাত্র ১৬ জন এই সম্প্রদায়ের লোক মেট্রিক পাশ রয়েছে। ৩ জন উকিল, একজন ই এ সি এবং একজন বি ডি ও রয়েছেন। (ভয়েস্—এরা কোন সম্প্রদায় ভুক্ত?) ... ... এটা ইউ এম এফ'র সদস্যরা বলতে পারবেন। আমি বলছি মৎসজীবি সম্প্রদায়ের কথা।

মহোদয়, করিমগঞ্জে মোট জনসংখ্যার শতকরা ৩১ ভাগ মৎসজীবি। আর মোট জমির শতকরা ৩৫ ভাগ হলো বিল, হাওর, আর নদী। যেমন-বক্রীহাওর, শন বিল, রাতাবিল, বরাক কুশিয়ারা, সুরমা, লঙ্গাই। এই সমস্ত অঞ্চলের তীরে এরা বসবাস করে। আমরা রেভিনিউ মেন্যুয়েল পড়লে দেখতে পাই যে আহোম রাজার সময় থেকেই সারা রাজ্যে এই সমস্ত বিল হাওরে আবাদ করার জন্য এই সম্প্রদায়ের মানুষকে আসামে বসতি দেওয়া হয়েছিল। পরবর্তী কালে দেখা গেল যে তারাই আসামের মৎসজীবি হয়েছে। কাছাড় বা সিলেট জেলায় এদেরে আমার কৈবর্ত বলি। আসামের দূর্গম বনাঞ্চলে আবাদ করতে গিয়ে এরা হিংস্র জন্তুর সঙ্গে যুদ্ধ করেছে। সাপকে পরাস্ত করতে এরা সফল হয়েছে। আসামের সভ্যতা, সম্পদ বিকাশের ক্ষেত্রে এই মৎসজীবি সম্প্রদায়ের ভূমিকা অনস্বীকার্য্য। অথচ মহোদয়, ১৯৭৮ ইং থেকে ১৯৮৯ ইং পর্যন্ত বিভিন্ন সময়ে যখন আমি এই বিধান সভায় প্রশ্ন করেছি কিন্তু দু:খের বিষয় আজ পর্যন্ত কোনও সঠিক তথ্য কোনও সরকারই দিতে পারেন নি। আমি সদস্য হিসাবে তো তিনটি সরকার দেখলাম। কেউই এই মৎসজীবিদের প্রকৃত সংজ্ঞা বা সংখ্যা দিতে পারেন নি। ... যে ঘটনা ঘটে গেল অর্থাৎ মৎসজীবি দের সংকট তা নিয়ে প্রশ্ন উঠে না যে এটা

ফিশারী বিভাগ দেখবে না রেভিনিউ বিভাগ দেখবে। আমিগত বিধান সভায় যখন এই ব্যাপারে প্রশ্ন করেছিলাম তখন সরকার বলতে পারে নি যে এটা কোন বিভাগ দেখবে। অর্থাৎ এই যে বিরাট জনগোষ্ঠী যারা আসামের অর্থ-নীতিতে যোগান দিচ্ছে, মানুষের মুখে মাছ ভাত তুলে দিচ্ছে রাজ্যকে সুজলা সুফলা শস্য শ্যামলা করছে এদের প্রতি সরকারের কোন ভ্রূক্ষেপ নাই। অথচ এই গরীব ক্ষেত মজুররা মাছ রোগাক্রান্ত হওয়ার ফলে অনাহারে দিন কাটাচ্ছে। অথচ সরকার এদের জন্য কি পদক্ষেপ নেবেন ভেবে পাচ্ছেন না। এমনিতেই এদের জীবন দুর্দশাগ্রস্ত তার উপর এই মাছের রোগ তাদের জীবনকে আরও বেশী করে সংকটাপন্ন করে তুলেছিল। অথচ সরকার ঠিক সেইভাবে এদের জন্য চিন্তা করার প্রয়োজনও অনুভব করেন নি। সুতরাং এই গরীব, ভূমিহীন মৎসজীবিদের এই অবস্থাৰ পরিপ্রেক্ষিতে সামান্য হলেও পরিত্রান করার জন্য তাদের বকেয়া ঋণ ও খাজনা মুকুব করা প্রয়োজন। তবে সরকারের যারা দরদী তারা বলবেন সরকারের এই আর্থিক সংকট কালে কি করে ঋণ মুকুব করা যাবে? কিন্তু আমি বলে দিচ্ছি যে এই সংকট কালেও কি করে এদের জন্য টাকা বের করে দেওয়া যায়। আমি গরীব মৎসজীবিদের কথা বলছি। ৯ নং ব্রহ্মপুত্রের মহলদার যার ৫০ বিঘা জমি রয়েছে সেই রকম মৎসজীবির কথা বলছি না বা মন্ত্রী, এম এল এ মৎস-জীবির কথা বলছি না। যারা ব্রহ্মপুত্রের বড় বড় মহলদারি যারা মন্ত্রীর সঙ্গে আলোচনা করে মহলের এক্সটেনশন নেয় তাদের কথা বলছিনা। আমি গরীব লেসিদের দেনা মুকুবের কথা বলছি। যারা জমিদার মীরাশদার তাদের টাকা মুকুবের কথা বলছি না। যারা একেবারে নিঃস্ব, সর্বস্বান্ত তাদের কথা বলছি। কিন্তু এদের কথা বললেই রাজ্যের আর্থিক সংকটের প্রশ্ন উঠবে....

Mr. Chairman : Hon'ble member will please conclude within few minutes.

★শ্রীরামেন্দ্র দে : হ্যাঁ। কিন্তু আমি বলব যে এই সংকটেও এদের টাকা সরকারের পক্ষে মুকুব করা সম্ভব। কারণ আসাম সরকারতো আইনে ফাকে টি প্লেন্টারদের ৬২ কোটী টাকা মুকুব করতে পারেন। আসাম সরকারতো বন বিভাগের ১৭ কোটী ৫৩ লক্ষ টাকা অনাদায়ী রাখতে পারেন। ১৩১ টা

*Speech not corrected.

মোকদ্দামায় ৩ কোটী ১৭ লক্ষ টাকার জন্যতো সরকারের তাগিদ নেই। আসাম সরকারতো এ. এস. ই. বি র কাছে ২৯ কোটী টাকা আদায় করার গরজ দেখান না। তাহলে রাজ্যের ১৩ লক্ষ ২৯ হাজার ৮০০ গরীব মৎসজীবির পুনর্বাসনের জন্য সরকার মাত্র ৯ কোটী টাকা খরচ করতে অক্ষম। একথাতো এমতাব স্থায় বিশ্বাস করা যায় না। যদি সদিচ্ছা থাকে, যদি উদ্যোগ থাকে, যদি মানবিক দৃষ্টিভঙ্গী থাকে তাহলে এটা করা যায়। মোটামোটী একটা হিসাব করলে দেখা যায় ৫ কোটী ৬৯ লক্ষ টাকা খরচ করলে স্থায়ী না হলেও আপাতত: এই সংকট মুহূর্তে তাদের অর্থ সংকট লাঘব করা যায়। মহোদয়, প্ল্যান্টারস্ রাজ ইন আসাম'—এই বইর সম্বন্ধে বলা হয়েছে যে Assam is a land of Planters; Assam is a dream of Planters. যদি আমরা মনে করি যে আসাম রাজ্যটা ল্যাণ্ড অব প্ল্যান্ট্যারসস্, তাহলে প্ল্যান্টারসদের টাকা মুকুব করা ঠিকই হয়েসে। আর সরকার যদি মনে করেন যে তারা গরীব কৃষক, ভূমিহীন খেত মজদুর এবং মৎসজীবিদের প্রতিনিধিত্ব করছেন, যদি মানসিকতা থাকে তবে সরকার নিশ্চয়ই এই সংকটাপন্ন গরীব মৎসজীবিদের ঋণ ইত্যাদি মুকুব করবেন এবং এই পদক্ষেপ গ্রহণ করার জন্য নিশ্চয়ই এই প্রস্তাব গ্রহণ করবেন। এই বলে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

ডাঃ অর্দ্ধেন্দু কুমার দে : মাননীয় সভাপতি মহোদয়, দেব-দেবতার মধ্যেও একজন মন্ত্রী আছেন। সেই ভদ্র মহিলা হলেন দেবী অন্নপূর্ণা। তিনি মানব জাতিকে আশীষ দিয়ে বলেছিলেন—'আমার সন্তান যেন থাকে মাছে ভাতে'।

(ভয়েস্—মাছে-ভাতে নয়, দুধে-ভাতে।)

যাই হওক, আমরা যারা মাছ খাই, আমরা গত বছর দেখতে পেলাম—মাছ রোগাক্রান্ত হওয়ার ফলে বাজারে মাছ বিক্রী বন্ধ। তাছারা মানুষের মধ্যে নানারকম ত্রাসের সঞ্চারও হয়েছিল। গুজুব উঠলো যে মাছ ধরার সঙ্গে সঙ্গে নাকি কারো ডান হাত অবশ হয়ে গেছে, মাছ খাওয়ার সংগে সংগে ১০ জন মারা গেছে, কেউ কেউ অন্ধ হয়ে গেছে ইত্যাদি, ইত্যাদি। শীতকালীন অধিবেশনে এসব আলোচনা করেছিলাম। এ নিয়ে কয়েকজন মাননীয় সদস্য শীতকালে বিধান সভার একটু উত্তাপ সৃষ্টিও করেছিলেন। আমার যতদুর মনে পড়ে মাননীয় মৎস মন্ত্রী বলেছিলেন যে মৎসজীবিদের রিলিফের জন্য এক কোটি টাকা দেওয়া হবে। কিন্তু যাদেরে এই রিলিফ দেওয়া হবে অর্থাৎ মৎসজীবি

বা মৎস ব্যবসায়ের সঙ্গে যারা যুক্ত রয়েছেন তাদের সংখ্যা কত হবে একথা আমি এবং মাননীয় সদস্য শ্রীরামেন্দ্র দে সরকারের কাছ থেকে জানতে চেয়েছিলাম। কিন্তু সরকার কিছু বলতে পারেন নি। অর্থাৎ সরকার তখনো সঠিকভাবে এদের সংখ্যা কত জানতেন না। আমরা সরকারী পরিসংখ্যা থেকে পাই যে, রাজ্যে ফিশারীর সংখ্যা হলো ২২৯০৮ টি।

স্যার, আমাদের ১৯৮৬-৮৭ ইংতে মাছের উৎপাদন হয়েছিল—শুকনো মাছ প্রায় ৮০ মেট্রিক টন আর সাধারণ মাছ প্রায় ৬৫ হাজার টন। এই যে বিরাট পরিমাণের মাছ উৎপন্ন হচ্ছে তার সংগে নিশ্চয় কয়েক লক্ষ টাকার ব্যবসা জড়িত হয়ে আছে। কিন্তু যে সময় মাছের রোগ সুদূর সিংগাপুর থেকে বাংলা দেশ হয়ে আমাদের রাজ্যে প্রবেশ করলো তখন সরকার তা স্বীকার করে নি বা কোন গুরুত্ব আরোপ করে নি। কিন্তু পরবর্তী সময়ে এটা সরকারকে স্বীকার করতে হয়েছে। যখন এই রোগ দেখা দিল তখন প্রশ্ন উঠেছিল যে এই মাছ খাদ্যের উপযোগী কি না? রাজ্য সরকার এর কোন উত্তর তখন দিতে পারেন নি। মৎসজীবিদের অবস্থার কথা চিন্তা করে শুধু এক কোটী টাকার ত্রাণ সাহায্যের কথা ঘোষণা করেছিলেন। কিন্তু এই মাছ খাওয়ার উপযোগী কি না তা ঘোষণা করতে পারে নি। সরকার থেকে এমন নির্দেশ দেওয়া হলো যে আসামে মাছের ব্যবসা বন্ধ হয়ে গেল। কিন্তু পরবর্তী সময়ে আবার ঘোষণা করা হলো যে কোন মাছ তেলে বা জলে খুউব ভাল করে সিদ্ধ করে খেলে কোন বিপদ নেই। সঠিক পদক্ষেপ সময়মত না নেওয়ার জন্য লক্ষ লক্ষ সংসজীবির নিরাপত্তার অভাব তখন দেখা দিয়েছিল। তারা তাদের দাবী আদায়ের জন্য আন্দোলন করতে বাধ্য হয়েছিল। এটা কি সরকারের দুরদর্শিতার অভাব নয়? এই মৎসজীবিদের সবাই অনুসূচীত জাতি সম্প্রদায়ের মধ্যে পরে না। এই মাছের ব্যবসার সঙ্গে আমাদের অনেকই যুক্ত আছেন। তাই সরকারের এই ভুলের ফলে এদের বিশেষভাবে ক্ষতি হয়েছে। কিন্তু আমাদের পার্শ্ববর্তী রাজ্য পশ্চিমবঙ্গে যখন এই ধরণের সমস্যা সৃষ্টি হয়েছিল তখন ওখানকার সরকার সঠিক পদক্ষেপ নেওয়ার জন্য সেখানকার মৎসজীবিদের তেমন কোন বিপদের সম্মুখীন হতে হয় নি। এই রোগ দেখা দেওয়ার সঙ্গে সঙ্গে পশ্চিমবঙ্গ সরকার ঘোষণা করেছিল যে সব মাছই রোগগ্রস্থ নয়। এবং যে সব মাছ রোগগ্রস্থ নয় সেগুলি ভাল করে সিদ্ধ করে খেলে কোন

বিপদ নেই। কিন্তু আমাদের রাজ্যে সরকারের ভুলের জন্য যে এই মৎসজীবিদের এই অবস্থা হয়েছে তা সরকারকে মানতেই হবে। সুতরাং এই বিপদ থেকে তাদেরে কিছুটা অব্যাহতি দেবার জন্য এই প্রস্তাব যথার্থ বলে আমি মনে করি। এই বলে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

★শ্রীকমলা কলিতা : মাননীয় সভাপতি মহোদয় আজি সদনত মাননীয় সদস্য শ্রীৰামেন্দ্ৰ দে ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাৱ আনিছে সেই প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত মই বক্তব্য ৰাখিব বিচাৰিছো আৰু এই প্ৰস্তাৱটোৰ লগত ভালেকেইটা বিষয় জড়িত হৈ থকাৰ কাৰণে মই তেখেতৰ প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰিলো। যোৱা বিধান সভাৰ সময়ত আমি মৎস্যজীৱি সকলৰ অৱস্থাৰ কথা আলোচনা কৰিছিলো আৰু বিশেষকৈ মাছৰ ওপৰত হোৱা সংক্ৰামক ৰোগৰ কাৰণে এই লোক সকলৰ অৱস্থা কেনে ধৰণৰ হৈছিল সেই বিষয়ে আলোচনা কৰিছিলো। মই এই কথাটোত দ্বিমত নহয় যে মৎস্যজীৱি সকলৰ কোনো সমস্যা নাই। মৎস্যজীৱি সকলৰ বহুতো সমস্যা আছে আৰু যিবোৰ সমস্যাৰ কথা উল্লেখ কৰি আজি সদনত এই প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰিছে সেই প্ৰস্তাৱৰ জৰিয়তেই বা তেওঁলোকক খাজানা ৰেহাই দিলেই তেওঁলোকৰ সমস্যা শেষ হৈ নাযায়। তেওঁলোকৰ এই সমস্যা সমূহ সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আমি তেওঁলোকৰ উন্নয়নৰ কাৰণে পৰিকল্পিতভাৱে আঁচনি হাতত লব লাগিব। সেই কাৰণে মই ধাৰণা কৰো যে আজি এই প্ৰস্তাৱৰ জৰিয়তে এই বিষয়টোৰ ওপৰত এটা সুস্থিৰ আলোচনা হব লাগে আৰু তেওঁলোকৰ উন্নতিৰ কাৰণে আমি কেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা হাতত লব পাৰো তাৰ এটা আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিব লাগে যাৰ দ্বাৰা তেওঁলোকৰ উন্নতিত সহায়ক হব। যোৱা বছৰটোত মাছৰ যি সংক্ৰামক ৰোগে দেখা দিছিল তাৰ ফলত অসমৰ প্ৰায় সকলোবোৰ মৎস্যজীৱিয়েই ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে আৰু আমি এই সংক্ৰান্তত যোৱা অধিবেশনতে বিশেষভাৱে আলোচনা কৰিছো আৰু এই মৎস্যজীৱি সকলক সহায় কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰে দৃঢ় পদক্ষেপ হাতত লৈছে। সভাপতি মহোদয় আপুনি নিশ্চয় জানে আমাৰ চৰকাৰে এই ক্ষতিগ্ৰস্ত মৎস্যজীৱি সকলক সহায় কৰাৰ নিমিত্তে জিলাৰ উপায়ুক্তৰ প্ৰতিবেদনৰ ভিত্তিত মাছৰ মহলবোৰৰ সময় সীমা কাৰোবাক দুবছৰ আৰু কাৰোবাক এ ছৰ বৃদ্ধি কৰি দিয়া হৈছে। ইয়াৰ লগে লগে তেওঁলোকে চৰকাৰক দিব লগা ৰাজহৰ ম্যাদো তিনিমাহ

*Speech not corrected.

বঢ়াই দিয়া হৈছে আৰু সেই সময়ত আমাৰ চৰকাৰে তৎকালীনভাৱে তেওঁ-লোকক সহায় কৰিবৰ কাৰণে বহুতো টকা খৰচ কৰি এক যুদ্ধকালীন ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা খাদ্য সামগ্ৰীকে আদি কৰি নানা ধৰণৰ আৰ্থিক সাহায্য আগবঢ়াইছিল। এতিয়াও এই লোকসকলক এন, আৰ, ই, পি, আৰ, এল, ই, জি, পি, আদি আঁচনিবোৰৰ অধীনত জীৱিকা নিৰ্বাহৰ কাৰণে কিছুমান ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে। চৰকাৰে এনে ব্যৱস্থাবোৰ হাতত লোৱাৰ পিচতো মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে তেওঁলোকক খাজানা ৰেহাই দিয়াৰ কাৰণে যিটো প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে তাৰ দ্বাৰা প্ৰকৃত মাছ মৰীয়াসকল উপকৃত নহয় বৰং ইয়াৰ ফলত কিছুমান দালালৰহে লাভ হব। সেই কাৰণে প্ৰকৃত মৎস্যজীৱি সকলক সহায় কৰিবৰ কাৰণে আমি কিছুমান পৰিকল্পিত আঁচনি হাতত লব লাগে। মই এটা কথা কবলৈ বাধ্য হলো যে আমাৰ মৎস্যজীৱিসকলে আজি যি সমস্যাত ভুগিছে সেই সমস্যাৰ গুৰি কত ? চাহ্‌লা মন্ত্ৰীসভাৰ দিনৰে পৰা আগৰ চৰকাৰবোৰৰ দিনত এই লোকসকলৰ দিনত যি ধৰণে চলাই অহা হৈছে সেই ব্যৱস্থাবোৰৰ কাৰণেই আজি অসমৰ মাছমৰীয়া লোকসকলৰ এই অৱস্থা হবলৈ পাইছে বুলি মই কব খোজো। এই লোক সকলক আগৰ চৰকাৰবোৰৰ দিনত তেওঁলোকৰ উন্নতিৰ কাৰণে কোনো আঁচনি হাতত নোলোৱাৰ কাৰণেই তেওঁলোক এই সমস্যাত ভুগিব লগা হৈছে।

সভাপতি মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰামেন্দ্ৰ দে ডাঙৰীয়াই মৎস্যজীৱিসকলৰ অৱস্থাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত যিটো প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে আৰু সেই ক্ষেত্ৰত তেখেতে যি বক্তব্য দাঙি ধৰিছে সেই বক্তব্যত ময়ো এক মত যে এই মৎস্যজীৱি লোকসকল আৰ্থিকভাৱে বা সামাজিকভাৱে পিচপৰা। কিন্তু তেওঁলোকক উপকৃত কৰিবৰ কাৰণে বা তেওঁলোকক আগুৱাই নিয়াৰ কাৰণে যিটো প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰা হৈছে সেই প্ৰস্তাৱটোহে সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰিলো। কিয়নো তেখেতে এই প্ৰস্তাৱৰ জৰিয়তে যি কেইটা পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে সেই কেইটাৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ সমস্যা কেতিয়াও সমাধান নহয়। সেই কাৰণে মই আমাৰ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিব খুজিছো যে এই লোক সকলৰ উন্নতিৰ কাৰণে চৰকাৰে পৰিকল্পিত ভাৱে আঁচনি হাতত লব লাগে। এইখিনিকে কৈ উক্ত প্ৰস্তাৱটোৰ পুনৰ বিৰোধীতা কৰি মোৰ ভাষণৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীমৌলানা আব্দুল জলিল ৰাগিবী : মাননীয় সভাপতি মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰামেন্দ্ৰ দে ডাঙৰীয়াই মাছমৰীয়া সম্প্ৰদায় সম্পৰ্কত যিটো প্ৰস্তাৱ আনিছে মই সেই প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছো। আমাৰ অসমত যি-

বিলাক মাছমৰীয়া মানুহ আছে তেওঁলোক আৰ্থিক ফালৰ পৰা সঁচাকৈ দুৰ্বল। তেওঁলোকে গোটেই দিনটো খাটনি খাটি আমাৰ কাৰণে অলপ মাছ সংগ্ৰহ কৰে আৰু নিজে নাখায়, নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক নুখুৱায় বজাৰলৈ লৈ আহে আৰু আমি কিনি খাওঁ। পুষ্টিকৰ খাদ্যৰ ভিতৰত মাছেই আচল, খাদ্যৰ ভিতৰত মাছতে প্ৰটিন বেছি থাকে। আজিও এই গৰীব মাছমৰীয়া শ্ৰেণীৰ লোকসকলে নিৰ্য্যাতন ভুগি আছে। এওঁলোকে বিভিন্ন ব্যৱসায় গোষ্ঠীৰ ফালৰ পৰাও নিৰ্য্যাতন ভোগে। আজিকালি তেওঁলোকৰ মাজতে হানা হানি চলে। মই এটা কথা উদাহৰণ দি কব বিচাৰিছো অলপ আগতে কিছুমান ষড়যন্ত্ৰকাৰীয়ে প্ৰচাৰ কৰিলে যে ডালডাত গৰুৰ চৰ্বি থাকে ফলত বহুতো হিন্দু মানুহে ডালডা নোখোৱা হ'ল। তাৰ কিছুদিন পাছত আকৌ ডালডাত গাহৰীৰ চৰ্বি থকা বুলি উলিয়ালে যাৰ ফলত মুছলমানে ডালডা খাব বাদ দিছিল। এইবিলাক হৈছে ব্যৱসায়ীক চক্ৰান্ত। কলিকাতাত এবাৰ এটা তেলৰ বিষয়ে অন্য কিছুমান ব্যৱসায়ীয়ে সেই তেল বেয়া বুলি প্ৰচাৰ কৰি ফুৰিছিল আৰু পাছত ধৰাও পৰিছিল। আমাৰ গৰীব মাছমৰীয়া সকলৰ বিৰুদ্ধেও কিছুমানে ষড়যন্ত্ৰ চলাইছে। (ভইচ—কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৰিছে) কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৰিছে যদিও এজিপিৰ আমোলত কৰিছে আৰু এ জি.পি.ৰ আমোলতে এই সুযোগ গ্ৰহণ কৰিছে। আপোনালোকে জানে যে আমাৰ ইমান বয়সলৈ আমি মাছৰ বেমাৰৰ কথা শুনা নাছিলো। এইবিলাক বৰ আচৰিত কথা। এনেকুৱা অদভুত ধৰণৰ প্ৰচাৰ চলালে য'ত গোটেই মৎসজীৱিসকল ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ল। ইয়াৰ কাৰণে অসম চৰকাৰে দায়ীত্ব গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। ইচ্ছাকৃতভাৱে তদন্ত নকৰাকৈ মাছখোৱা বন্ধ কৰি দিলে। অমুক জিলাত মাছ খাব নালাগে, অমুক মহকুমাত মাছ খাব নালাগে বুলি প্ৰচাৰ চলালে। কোনো মেডিকেল তদন্ত নকৰিলে বা মতামত নললে। যাৰ কাৰণে আজি সকলোবিলাক মাছমৰীয়া ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ল। তেওঁলোকক আজি ক্ষতি পূৰণ দিব লাগিব। সেই কাৰণে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীদেৰ প্ৰস্তাৱটো আমি সমৰ্থন কৰিছো। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীকলিতা ডাঙৰীয়াই এই প্ৰস্তাৱ টোৰ বিৰোধীতা কৰিছে কিন্তু বিৰোধীতা কৰা উচিত নাছিল। যদি বিৰো-ধীতা কৰিছে তেনেহলে তেওঁলোকৰ আৰ্থিক উন্নয়নৰ কাৰণে বেলেগ প্ৰস্তাৱ-দিব লাগিছিল। । মই এটা কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো, আমাৰ অঞ্চ-লত বিশেষকৈ মোৰ সমষ্টিতে আপোনালোক সকলোৱে জানে ফিচাৰীত নাম

কৰা ঠাই। অসম চৰকাৰে ফিচাৰীৰ অভিজ্ঞতা মোৰ সমষ্টিতে লব যায়। মই এটা কৰা উল্লেখ নকৰি নোৱাৰিলো যে আমাৰ হোজাই মহকুমা পৰিকল্পনাবোৰ্ডৰ সভাপতিও ইয়াত আছে। মই বোৰ্ডৰ সভাতে কৈছিলো আমাৰ ইয়াতে ফিচাৰীৰ পয়োভৰ বেছি, চাৰিওফালে ফিচাৰী কিন্তু ফিচাৰী জ্ঞান ৰাইজক দিবৰ কাৰণে কোনো ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ নাই। ফিচাৰী কলেজ স্থাপন কৰা হ'ল ৰহাত। মই কৈছিলো—আমাৰ ইয়াত এটা ফিচাৰী হাইস্কুলকেই দিয়কছোন। কিন্তু কোনেও নুশুনিলে। এই গৰীব দুখীয়া সম্প্ৰদায়ৰ ওপৰত যি অৰ্থনৈতিক অত্যাচাৰ চলি আছে চৰকাৰে তাৰ দায়িত্ব স্বইচ্ছাই বহন কৰিব লাগে। আৰু তেওঁলোকৰ যিবিলাক ঋণ আদি আছে সেইবিলাক মাফ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু তেওঁলোকক আৰ্থিক সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গতিকে এই বিষয় উত্থাপন কৰা দে ডাঙৰীয়াৰ প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri Digendra Kumar Purkayastha : Mr. Chairman, Sir, in support of the motion moved by the Hon'ble member Shri Ramendra De, I would like to speak a few words. Sir, this unprecedented disease which had occured in the State of Assam, at first it broke out in Barak Valley districts in 1988 and later on it spread in the whole of Assam and affected the economy of the poor fishermen, who mainly belong to Scheduled Caste communities and a section of Muslim people of the Barak Valley.

No financial help has been given to them though we are demanding Government for their rehabilitation. Of course, we are greatful to the Deputy Commissioner, Cachar, Project Director, D. R. D. A. for whom we have been able to give some loans to the fishermen under special scheme from D.R.D.A and later on from the Government also some relief were given. But it is a very nominal to the fishermen. These fishermen peoples are economically very hard hit; Their economic position has been greatly shatterred

by the unprecedented disease. So, I fully support the motion moved by Hon'ble Member Shri Ramendra Dey suggesting that the land revenue and other Government Taxes should be exempted. I know, by this process they will not be fully benefited but atleast they will get some temporary relief. I am also glad to know that the A.G.P Government has taken some measures for the benefit of the poor fishermen. But this benefit is not sufficient. So the Motion moved by Shri Ramendra De, is a just motion to be considered by this House and I hope this August House will take an unanimous decision supporting the Motion. With these words, I support the Motion. Thank you.

*শ্ৰীকিৰণ কুমাৰ গৰ্গে : মাননীয় সভাপতি মহোদয়, মই মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰামেন্দ্ৰ দে ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাৱ আনিছে, সেইটো মৎসজীৱিসকলৰ ওপৰত সদয় হৈছে । কিন্তু অতি দুখেৰে সৈতে কবলৈ বিচাৰিছো যে তেখেতৰ প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰিলো । (হাঁহিৰ ৰোল) আপোনালোকে ভাবিছিল, সদয় শব্দটোত মই চাপোর্ট কৰিছো । সেইকাৰণে তেখেতসকলে ভাবিছে ভগৱানে বেয়াই পাই নেকি । সেইকাৰণেই তেওঁলোকে প্ৰস্তাৱটো আনিছে, কিন্তু মই সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰিলো, কাৰণ তেওঁলোকৰ যুক্তি ভাল পোৱা নাই । মাননীয় সদস্য শ্ৰীবাগিবী ডাঙৰীয়াই মাছৰ বেমাৰটো এ.জি.পি চৰকাৰে ষড়যন্ত্ৰ কৰি আনা বুলি কৈছে । মাননীয় সভাপতি মহোদয়, মাছৰ বেমাৰটো এ.জি.পি চৰকাৰে ষড়যন্ত্ৰ কৰি আনিছে নে প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ ফলত হৈছে, এই কথা সাধাৰণ বিবেচনাৰে বুজিবপৰা কথা । এই কথাটো যদি পেপাৰত ওলাই যায়, তেনেহলে বৰ সাংঘাতিক কথা হব । আমাৰ মীনমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ঋণ পৰিশোধ দিয়াৰ ম্যাদ বঢ়াই দিছে । খাজানা ৰেহাইৰ ম্যাদ বঢ়াই দিয়া মানেই ২ লাখ টকাৰ খাজানা ৰেহাই দিয়া । এইটো কাৰণত মই মীন মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক ধন্যবাদ জনাইছো । এইটো ভাল হৈছে । মই

*Speech not corrected.

এইটো কথা বুজি পোৱা নাই যে, কিয় ৰেহাই দিব লগা কথাটো প্ৰস্তাৱ আকাৰে আনিব লগা হ'ল। আকৌ আন দুজনমান সদস্যই উত্থাপন কৰিছে যে, মাছৰ বেমাৰটো পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে কাগজে-পত্ৰে লিখিছে। মোৰ কথা হৈছে—এই বিষয়ে বাতৰি কাকতৰ যোগেৰে কিয় জনাব লাগে, মাছৰ বেমাৰ পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰিবলৈ দেখোন মেডিকেল বিভাগটো আছেই। কি কাৰণে মাছৰ বেমাৰ হৈছে, এই বিষয়ে তদন্ত হৈ আছে। তদন্ত নোহোৱা বুলি যিটো কথা কৈছে, সেইটো মই জনাত সম্পূৰ্ণ অসত্য। মাছৰ বেমাৰ হোৱাৰ কাৰণে যদিও বেয়া হৈছে, আনহাতেদি ভালো হৈছে। এই বিষয়ত প্ৰচেছ হৈছে। এটা কথা হৈছে—অভাৱেই আৱিস্কাৰৰ মূল। এই মাছৰ বেমাৰ অহাৰ পিচৰপৰা মৎস্যজীৱিসকলে মাছৰ যিটো প্ৰচেছ আছে এই বিষয়ত বিশেষ গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। বেমাৰটোৱে এই বিষয়ে সকলোকে সতৰ্ক কৰি দিছে। এটা কথা আছে, যত জীৱ, তত শিৱ। কথা হৈছে য'তেই জীৱ আছে, তাতেই বেমাৰো আছে। আৰু যিমানেই বেমাৰ আছে, সিমানেই ঔষধো আছে। আজিলৈকে যিমান বেমাৰ আছে সকলোৰে ঔষধো সৃষ্টি হৈছে। এই মৎস্যজীৱিসকল অৰ্থনৈতিকভাবে দুৰ্বল হৈছে, সবল হ'বগৈ। গতিকে মই ভাবো, এইটো কাৰণত এটা প্ৰস্তাৱ অনাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই বুলি ভাবো। প্ৰস্তাৱ ননাকৈয়ে বিভাগে সকলোখিনি হাতত লৈছেই যেতিয়া প্ৰস্তাৱ অনাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। সেই কাৰণেই মই প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা কৰিছো। মৎস্যজীৱিসকলৰ খাজানা ৰেহাই দিয়াতকৈ, মীন মহলবিলাকৰ বিশেষ উন্নয়নৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মীন বিভাগৰ যিবিলাক সমবায় সমিতিৰ মীন মহল আছে সেইবিলাকৰ যিমানখিনি উন্নয়ন বা উৎপাদন হ'ব লাগিছিল, সিমানখিনি হোৱা নাই। গতিকে অধিক উৎপাদন আৰু উন্নয়ন কৰিবলৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিলো। পুনৰ মই প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধীতা কৰি বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

★শ্ৰীগোপীনাথ দাস : মাননীয় সভাপতি মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰামেন্দ্ৰ দে যিটো প্ৰস্তাৱ আনিছে তাক মই সম্পূৰ্ণভাৱে সমৰ্থন কৰিছো। সভাপতি মহোদয়, যোৱা বছৰ প্ৰলয়ংকৰী বানপানীৰ পাচত আৰু এটা প্ৰলয়ংকৰী মাছৰ ৰোগে দেখা দিয়ে। এই বেমাৰৰদ্বাৰা ১১ লাখ মৎস্যজীৱি ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে বুলি সকলোৱে স্বীকাৰ কৰিছে। এইটো কথা সঁচা যে, মাছৰ ৰোগৰ ফলত কৰবাত

*Speech not corrected.

তিনি কৰবাত ৪ বা ৫ মাহলৈ মাছৰ বেপাৰ বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে। মাছমৰীয়া সমাজৰ লোকসকল অতি দুৰ্বল। তেওঁলোকে এদিন কাম নকৰিলে তেওঁলোকৰ পেটলৈ ভাতৰ যোগান কৰিব পাৰে নে নোৱাৰে সন্দেহ। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যিখিনি দায়িত্ব লব লাগিছিল সেইখিনি নোলোৱাটো বৰ পৰিতাপৰ কথা। ১১ লাখ লোকক ১ কোটি টকা দিয়াটো তেনেই নগণ্য বুলি বিবেচনা কৰো।

মাননীয় সভাপতি মহোদয়, অসমৰ অনুসূচীত জাতি পৰিষদৰ পৰা কেইবা-টাও দাবী চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰিছে। তাৰ ভিতৰত এটা দাবী হৈছে যে মাছৰ ৰোগক প্ৰাকৃতিক দুৰ্য্যোগ হিচাবে ঘোষণা কৰিব লাগে। দ্বিতীয়টো হৈছে যে মীনমহল বিলাকক ৰাজহৰ পৰা ৰেহাই দিব লাগে। যি বিলাক মীনমহলৰ ক্ষতি হৈছে সেই বিলাকৰ ম্যাদ বঢ়াই দিব লাগে কিন্তু দুৰ্ভাগ্যৰ কথা যে আজিলৈকে চৰকাৰে যি কেইটা দাবী আছিল তাৰ এটাও গ্ৰহণ কৰা নাই। মই ভাবো চৰকাৰ যিহেতুকে এই বছৰ বিত্তীয় সংকটৰ সন্মুখীন হৈছে সেই কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অসম অনুসূচীত জাতি পৰিষদৰ পৰা যিকেইটা দাবী দাখিল কৰিছিল সেইকেইটা সমৰ্থন কৰি প্ৰয়োজন হলে বিধান সভাৰ পৰা এটা সজাতি দল গৈ অসমৰ মাছমৰীয়া লোকৰ কাৰণে কিছু টকা আনি মাছমৰীয়া লোকসকলক সহায় কৰিব লাগে। ইয়াত এটা ভাল কথা কৈছে যে মাছমৰীয়া সকলৰ সমস্ত ঋণ, ৰাজহ আৰু মীনমহলবিলাকক ৰেহাই দিব লাগে। এইটো যুক্তিসংগত কথা বুলি ভাবো আৰু সেই কাৰণেই এই ব্যৱস্থা লব লাগে।

অসমৰ মীনমহলবিলাক দুই ভাগত ভগোৱা হৈছে। এটা হৈছে— শতকৰা ৬০ আৰু আনটো হৈছে শতকৰা ৪০। শতকৰা ৬০ মীনমহলবিলাক সমবায় সমিতিৰ নামত পট্টা দিয়া হয় আৰু শতকৰা ৪০ বিলাক সমবায় সমিতি বা ব্যক্তিগত লোকৰ নামত পট্টা দিয়া হয়। এটা কথা হৈছে যে শতকৰা ৬০ য়েই হওঁক বা শতকৰা ৪০ এই হওঁক এইবিলাক পট্টা দিয়াৰ আগতে কাৰোবাৰ ঋণ পৰিশোধ কৰিবলৈ বাকী আছেনেকি সেইটো চোৱা হয়। ঋণ বাকী থাকিলে মহল-পট্টা দিয়া নহয়। সেই কাৰণে এই প্ৰস্তাৱটোত গুৰুত্ব দিব লাগে। যি বিলাক লোক মাছৰ ৰোগৰ কাৰণে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে সেইবিলাক ব্যক্তিগত মহলদাৰেই হওঁক বা সমবায় সমিতিয়েই হওঁক, যি বিলাকে চৰকাৰক ৰাজহ

পৰিশোধ কৰিব পৰা নাই সেই সকলক কমপক্ষে ৩ বছৰৰ কাৰণে পট্টা দিবৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালো।

সভাপতি মহোদয়, মাছমৰীয়াবিলাকক পুখুৰী আদি খন্দাৰ কাৰণে ডি আঁৰ ডি-এৰ যি বিলাক ঋণ দিয়া হৈছিল সেই ঋণৰ পৰা ৰেহাই দিব লাগে। ১৯৮৮ চনৰ বানপানীত প্ৰায় গোটেইবিলাক মীনমহলেই কবলত পৰিছিল। তাৰ ফলত সেই মীনমহলবিলাকত যি বিলাক মাছ আছিল সেই বিলাক গুলাই গল। গতিকে এইসকল লোকক যদি ৰেহাই দিয়া নহয় তেন্তে তেওঁলোকে কেনেকৈ ঋণ পৰিশোধ কৰিব ? এইটো সহানুভূতিৰে বিবেচনা কৰিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো।

সভাপতি মহোদয়, মাছমৰীয়াসকলৰ মাজত দুই-এজনহে ধনী মানুহ থাকে। বাকীবিলাক দুখীয়ালোক। দিন হাজিৰা কৰা লোকসকলে দিনত কাম কৰে কিন্তু মাছমৰীয়াসকলে ৰাতি ৰাতি মাছ মাৰিব লগীয়া হয়। ৰাতি মাছ মাৰি ৰাতিপুৱা মাছ বিক্ৰী কৰিব লাগে। এইসকল লোকক সহায় কৰিবই লাগিব লাগিলে বিধানসভাৰ এটা সজাতি দল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰলৈ গৈ এইলোক সকলক ৰিলিফ দিয়াৰ কাৰণে দাবী জনাব লাগিব। ইয়াকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

★শ্ৰীশ্বেখআবদুল হামিদ : মাননীয় সভাপতি মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীদে ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে মই সেইটোত পূৰ্ণ সমৰ্থন জনাই কব বিচাৰিছো যে যিবিলাক দুখীয়া মাছমৰীয়া বানপানীৰ কাৰণেই হওঁক বা মাছৰ ৰোগ হোৱাৰ কাৰণেই হওঁক ক্ষতিগ্ৰস্থ হৈছে সেইসকলক খাজানাৰ পৰা ৰেহাই দিব লাগে। কাৰণ মাছমৰীয়া লোকসকলেই হৈছে সমাজৰ আটাইতকৈ দুখীয়া ব্যৱসায়ী। এই সকলক চৰকাৰে প্ৰথমতে সহায় কৰিব লাগিছিল যদিও সহায় কৰা নাই। আৰু যি সহায় কৰিব বিচাৰিছে সেইটোও তেনেই নাম মাত্ৰ। ১১ লাখ লোকৰ মাজত ১ কোটি টকা বিতৰণ কৰিলে কিমানকৈ পৰিব ? প্ৰতিটো পৰিয়ালে হয়তো ৯ টকা বা দহ টকাকৈ পাব। গতিকে চৰকাৰে মাছমৰীয়া লোকসকলক সহায় কৰিব লাগে। এতিয়া দেখা গৈছে যে আমাৰ চৰকাৰ এই ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে। সেই কাৰণেই এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰাত যুক্তিসংগত হৈছে বুলি ভাবিছো আৰু প্ৰস্তাৱটো সদনে গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা ৰাখি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

*Speech not corrected.

★শ্ৰীচহিদুল ইচলাম ঃ মাননীয় সভাপতি মহোদয়, আজি অসমৰ মৎসজীৱি সকলৰ সংক্ৰান্তত যি প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে মই সেই প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিছো। বিশেষকৈ ইয়াৰ এটা শব্দই বেছি আকৃষ্ট কৰিছে। "গৰীৱ মৎস্যজীৱি"। ক্ষিৰদা বিষয়াৰ নিচিনা ডাঙৰ ধনী মৎস্যজীৱিৰ মাছমৰীয়াৰ কথা কোৱা হোৱা ন'ই। সেই কাৰণেই মই এইটো সমৰ্থন কৰিবলৈ বাধ্য হৈছো। যিহেতুকে আহোম যুগৰ পৰা বৃটিছৰ দিনলৈকে মাছমৰীয়াসকলৰ ইতিহাস চালে দেখা যায় যে তেওঁলোকে নিজ জীৱিকাৰে ইতিহাস ৰক্ষা কৰি আহিছে। অসমত বহুতো অঞ্চল আছে, যিবিলাক অঞ্চল বিভিন্ন মাছৰ নামত গাওঁবিলাকৰো নাম হৈছে। ৰোমাছৰ নাম অনুসৰি ৰৌমাৰি, বৰালী মাছৰ নাম অনুসৰি বৰালীমাৰি, পুঠিমাছৰ নাম অনুসৰি পুঠিমাৰি আদি গাৱঁৰ নামাকৰণ হৈছে। গতিকে মাছমৰীয়া সকলেও ইতিহাস সৃষ্টি কৰিছে। ইতিহাস প্ৰসিদ্ধ এই মাছমৰীয়াসকল গৰীৱ শ্ৰেণীৰ লোক। আৰু এই গৰীৱ শ্ৰেণীৰ মাছমৰীয়াসকলক উদ্ধাৰ কৰাৰ কাৰণেই সদনত সৰ্বসন্মতিক্ৰমে আৰু অৰ্থনৈতিক সংকটৰ কাৰণে মাননীয় সদস্য ৰামেন্দ্ৰ দে ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাৱ উপস্থাপন কৰিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো। বিশেষকৈ মই নিজৰ সমষ্টিৰ কথাকে কৈছো। এখন মৌজাৰ দুখীয়া মাছমৰীয়াই টেংক ফিচাৰি কৰি মাছ উৎপন্ন কৰিবলৈ লৈছিল। আজি আমি দেখিবলৈ পাইছো যে, সেই মানুহবিলাকৰ অৱস্থা নোহোৱা হৈছে। বিশেষকৈ তাৰ মাছবিলাক মৰি গৈছে। এই মাছমৰীয়াসকলে মাছ একেবাৰে উৎপন্ন কৰিব পৰা নাই। আৰ্থিক অৱস্থা অতি শোচনীয় হোৱাৰ বাবে তেওঁলোকে আজি বিভিন্ন ধৰণৰ কাম কাজ কৰিব লগা হৈছে। কামলা আদি কৰি জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰিবলগীয়া হৈছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় যে, তেওঁলোকে ফিচাৰি আদি কৰি মাছ উৎপাদন কৰাৰ বাবে বেংক আদিৰ পৰা যিবিলাক ঋণ লৈছিল সেইবিলাক তেওঁলোকে পৰিশোধ কৰিব পৰা নাই। যদি চৰকাৰে এই গৰীৱ মৎস্যজীৱি সকলক সেই ঋণৰ পৰা মুক্তি কৰি নিদিয়ে তেনেহলে সেই দুখীয়া ৰাইজৰ কাম কৰাৰ প্ৰতি যিটো আগ্ৰহ বা উদ্যম সেইটো নাইকিয়া হৈ যাব। অসমৰ মৎস্যজীৱীসকলক উন্নত পদ্ধতিৰে আগবঢ়াই নিব লাগিব। আমাৰ শতকৰা ৯০ জন মানুহেই মাছেৰে ভাত খায় জীয়াই থাকে। নহলে যি সকলে মাছ খাব তেওঁলোকৰো অধোন্নতি হব। গতিকে স্বাস্থ্যজনিত

★Speech not corrected.

কাৰণত অসমত মাছৰ উন্নতি অপৰিহাৰ্য্য মাননীয় ৰামেন্দ্ৰ দে ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাৱ আনিছে সেই প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Chairman : Now, Hon'ble Minister Fishery will give a reply.

শ্ৰীউমেশ দাস (মীন মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজ্যখনত মীন মহল বন্দোবস্তি বিধি অনুসৰি, প্ৰত্যেক বিত্তীয় বছৰত বন্দোবস্তি দিবলগা চৰকাৰী মীন মহলসমূহৰ শতকৰা ৬০ ভাগ মীনমহল, মৎস্যজীৱি ৰাইজৰদ্বাৰা গঠিত মীন সমবায় সমিতিসমূহৰ নামত তিনিবছৰৰ বাবে পোনপটীয়া বন্দোবস্তি দিয়া হয় আৰু অৱশিষ্ট শতকৰা ৪০ ভাগ মীনমহল সংশ্লিষ্ট উপায়ুক্ত বা মহকুমাধিপতিৰ জৰিয়তে নিবিদাযোগে বন্দোবস্তি দিয়া হয়। ৬০% মীনমহল, মীন সমবায় সমিতিৰ বাহিৰে আন কোনো সংঘ, সংস্থা বা ব্যক্তিৰ নামত বন্দোবস্তি দিয়া নহয়। ৪০% মীনমহলৰ বন্দোবস্তিৰ সময়ত মীন সমবায় সমিতিয়ে দিয়া নিবিদাও বিবেচনা কৰা হয়।

সভাপতি মহোদয়, মৎস্যজীৱি ৰাইজৰ আৰ্থিক উন্নতিৰ কথা চিন্তা কৰি শতকৰা ৬০ ভাগ মীনমহল নিবিদাযোগে উচ্চ মূল্যত বিক্ৰয় নকৰি পূৰ্বনিৰ্ধাৰিত মূল্যতকৈ শতকৰা পাচৰপৰা পোন্ধৰ ভাগ ৰাজহ বৃদ্ধি কৰি অপেক্ষাকৃত নিকট-ৱৰ্তী মীন সমবায় সমিতিৰ নামত প্ৰত্যেক মীনমহল বন্দোবস্তি দিয়া হয়। উক্ত ৬০% ভাগ পৰ্য্যায়ৰ মীনমহলসমূহ নিবিদাযোগে, প্ৰতিযোগিতামূলকভাৱে বন্দোবস্তি দিয়া হলে, প্ৰত্যেক মীনমহলৰ বিপৰীতে পোৱা বৰ্তমান মূল্যতকৈ বহুগুণ অধিক মূল্য চৰকাৰে আহৰণ কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। ধনী ব্যৱসায়ীৰ প্ৰতিদ্বন্দিতা আৰু শোষণৰপৰা মৎস্যজীৱি ৰাইজক ৰক্ষা কৰাৰ উদ্দেশ্যে গ্ৰহণ কৰা চৰকাৰৰ বৰ্তমান বন্দোবস্তি নীতিৰ মাধ্যমেৰে, চৰকাৰে নিবিদাযোগে মীনমহলসমূহৰ বন্দোবস্তি নকৰি অধিক ৰাজহ পোৱাৰপৰা বঞ্চিত হৈছে আৰু পৰোক্ষভাৱে মৎস্যজীৱি ৰাইজৰ আৰ্থিক উন্নতিত অৰিহণা যোগাইছে।

সভাপতি মহোদয়, মাছৰ মহামাৰী ৰোগৰ বাবে ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা মৎস্য-জীৱি ৰাইজৰ আৰ্থিক অনাটনৰ কথা চিন্তা কৰি মীন সমবায় সমিতিৰ নামত বন্দোবস্তি থকা সকলো মীনমহলৰ মিয়াদ আগতে নিৰ্ধাৰিত ৰাজহমতেই এক বছৰৰপৰা তিনিবছৰলৈকে বঢ়াই দিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে, তাৰোপৰি উক্ত মীনমহলৰ বিপৰীতে দিবলগা ১৯৮৮-৮৯ চনৰ ৰাজহৰ কিস্তিৰ মিয়াদ তিনিমাহলৈ

পিছুৱাই দিয়া হৈছে । চৰকাৰৰ উক্ত বিবেচনাপূৰ্ণ সিদ্ধান্তৰ ফলত মৎস্যজীৱি ৰাইজে অধিককালৰ বাবে মীনমহলসমূহ উপভোগ কৰি যোৱা বছৰৰ ক্ষতিপূৰণ কৰিব পাৰিব বুলি আশা কৰা যায় আৰু বাকী থকা ৰাজহ আদায় দিয়াত সহায় পাব ।

সভাপতি মহোদয়, যিহেতু 'আলচাৰেটিভ দিজিজ চিনড্ৰম' অৰ্থাৎ মাছৰ মহামাৰী ৰোগৰ বাবে মাছ মৰি নিঃশেষ হৈ যোৱা নাই আৰু সকলো ঠাইতে ক্ষয়-ক্ষতিৰ পৰিমাণ সমান নহয়, সেইহেতু মৎসাজীৱি ৰাইজৰ আৰ্থিক ক্ষয়-ক্ষতিৰ সঠিক পৰিমাণ নিৰ্ণয় কৰা টান হব । ক্ষয়-ক্ষতিৰ মূল্যায়ন নকৰাকৈ মীন-মহলৰ বিপৰীতে দিবলগা সমস্ত বাকী থকা দেনা মুকুব কৰা সম্ভৱ নহব । তথাপিও উপায়ুক্ত বা মহকুমাধিপতিৰপৰা এই বিষয়ে কোনো প্ৰস্তাৱ পালে বিধি অনুসৰি উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হব । আমাৰ ৰাজ্যৰ বৰ্তমান বৃত্তীয় সংকটৰ কাৰণে মীনমহলসমূহৰ বাবে দিব লগা বাকী থকা ৰাজহ মুক্তভাবে ৰেহাই দিয়া সমিচীন নহব ।

মহামাৰী ৰোগৰ কাৰণে ব্যাপকভাবে মাছ মৰি যোৱাত আৰু জীৱন নাশৰ আশংকা কৰি সাধাৰণ ৰাইজে মাছ খাবলৈ ভয় কৰাত, মীন ব্যৱসায়ৰ ওপৰত সম্পূৰ্ণ নিৰ্ভৰশীল প্ৰায় ১,১১,৯২২ টা মৎস্যজীৱি পৰিয়ালৰ উপাৰ্জনৰ পথ নোহোৱা হৈ যায় । উক্ত পৰিস্থিতি চম্ভালিবৰ কাৰণে ৰাজহ বিভাগৰ লগত যোগাযোগ কৰি মৎস্যজীৱি ৰাইজক আপদকালীন সাহায্য হিচাপে নিত্যপ্ৰয়োজনীয় খাদ্য সামগ্ৰী যোগান ধৰাৰ বাবে এক কোটি টকা মঞ্জুৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰোৱা হয় । ৰাজহ বিভাগে জিলাভিত্তিত মঞ্জুৰ কৰা টকাৰ পৰিমাণ এনেধৰণৰ—

১)	কোকোৰাঝাৰ	—	২ লাখ টকা
২)	ধুবুৰী	—	৫ " "
৩)	গোৱালপাৰা	—	৫ " "
৪)	কামৰূপ	—	৬ " "
৫)	বৰপেটা	—	৬ " "
৬)	নলবাৰী	—	৫ " "
৭)	দৰং	—	৫ " "
৮)	শোণিতপুৰ	—	৫ " "

৯)	লক্ষীমপুৰ	—	৮	„ „
১০)	ডিব্ৰুগড়	—	৫	„ „
১১)	শিৱসাগৰ	—	৩	„ „
১২)	নগাওঁ	—	১৪	„ „
১৩)	যোৰহাট	—	১০	„ „
১৪)	গোলাঘাট	—	৬	„ „
১৫)	কৰিমগঞ্জ	—	১০	„ „
১৬)	কাছাৰ	—	৫	„ „
		মুঠ—	১০০ লাখ টকা	

ইয়াৰ উপৰিও অসম চৰকাৰৰ ৰাজহ বিভাগৰ অধীনত থকা প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ বিশেষ সাহায্য পুঁজিৰপৰা কাছাৰ জিলাৰ বাবে ডেৰ লাখ আৰু কৰিমগঞ্জ জিলাৰ বাবে ১ লাখ টকা মঞ্জুৰ কৰা হৈছিল ।

সভাপতি মহোদয়, উপৰোক্ত প্ৰত্যক্ষ সাহায্যৰ বাহিৰেও মৎস্যজীৱি ৰাইজৰ উপাৰ্জনৰ বিকল্প উপায় হিচাপে চৰকাৰী বিভাগসমূহৰ অধীনত থকা বিভিন্ন আঁচনি (IRDP, RLFGP, NREP) ৰ যোগেদি মৎস্যজীৱি ৰাইজক দৈনিক মজুৰীভিত্তিত কৰ্মসংস্থান দিয়াৰ নিৰ্দ্দেশ দিয়া হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও ষ্টেটফেড্ আৰু যোগান বিভাগৰ জিলা কৰ্ত্তপক্ষই ক্ষতিগ্ৰস্ত এলেকাত মৎস্যজীৱি ৰাইজক সুলভ মূল্যৰ দোকানৰ যোগেদি নিত্যপ্ৰয়োজনীয় খাদ্যসামগ্ৰী স্বকীয়াকৈ যোগান ধৰিছিল ।

মীন বিভাগৰ অধীনত থকা ১ কোটি ২০ লাখ টকাৰ "পতীত জলাশয় পৰিস্কাৰকৰণ" আঁচনি ৰূপায়নৰ সময়ত দৈনিক মজুৰিভিত্তিত কেৱল মৎস্যজীৱি ৰাইজক কৰ্মসংস্থান দিয়া হৈছিল । ইয়াৰ উপৰিও "বিশ্ব খাদ্য আঁচনি"ৰ সাহায্যত পোৱা ৫০ লাখ টকা অসম মীন উন্নয়ন নিগমৰ যোগেদি মীনপাম উন্নয়ন প্ৰকল্পত খৰচ কৰা হৈছে ।

উক্ত আঁচনি ৰূপায়নৰ সময়ত মৎস্যজীৱি ৰাইজক দিনমজুৰিভিত্তিত স্বকীয়াকৈ কৰ্মসংস্থান দিয়া যৈছে ।

সভাপতি মহোদয়, তলত উল্লেখ কৰা কামৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ১৭ কোটি ১৪ লাখ ৪৬ হেজাৰ টকা সাহায্য বিচাৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক এখন স্মাৰকপত্ৰ

দিয়া হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিষয়া/প্ৰতিনিধিয়ে আহি পৰিস্থিতিৰ বুজ লৈ গৈছে যদিও এতিয়ালৈ কোনো সাহায্য আগবঢ়োৱা নাই ।

১) মীন পালক ৰাইজক মাছৰ পোনা যোগান শিতানত — ৬৬.৭৯ লাখ টকা
২) মৎস্যজীৱি ৰাইজৰ সাহায্য শিতানত — ৪৭০.৪৪ " "
৩) পতীত জলাশয় উন্নয়ন কামৰ মাধ্যমে মৎস্যজীৱি ৰাইজক বিকল্প কৰ্মসংস্থানৰ বাবে — ৬৪৮.৬০ " "
৪) মাছৰ ৰোগৰ চিকিৎসাৰ বাবে মীনপালক ৰাইজৰ সাহায্যত — ১৯৫.০০ " "
৫) বিভাগীয় মীন পামৰ মাছৰ চিকিৎসাৰ বাবে — ৫.৯৩ " "
৬) অসম মীন উন্নয়ন নিগমৰ অধীনত থকা মীন মহলৰ ক্ষয়-ক্ষতিৰ শিতানত — ২৭.৭০ " "

মুঠ—১৪১৪.৪৬ লাখ টকা

গতিকে মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে প্ৰস্তাৱটো উঠাই লব বুলি অনুৰোধ ৰাখি বক্তব্য সামৰিলো ।

Mr. Chairman : Mr. De will you withdraw the motion ?

Shri Ramendra De : No Sir.

Mr. Chairman : I now put the motion before the House. The moation is that "আসাম বিধান সভাৱ এই অধিবেশনে প্ৰস্তাৱ গ্ৰহণ করে যে মৎস্য রোগাক্রান্ত হওয়ার ফলে ৱাজ্যের মৎসজীবিদের আৰ্থিক অৱস্থা সংকটজনক ক্রম অৱস্থায় ৱাজ্যের সমস্ত গৱীব মৎসজীবিদেৱ সমস্ত বকায়া ঋণ খাজানা ও ফিসারীর দেয় দেনা মুকুব করতে হবে ।"

The motion is lost.

(The House adjourned at 1-35 PM to reassemble at 6-30 PM)

DISCUSSION RAISED UNDER RULE 50

(The House reassembled at 6-30 P.M. on 11-4-89 with the Hon'ble speaker in the chair)

মাননীয় অধ্যক্ষ : এতিয়া ৬ নং কাৰ্য্যসূচী, মাননীয় সদস্য শ্ৰীফণী ভূষণ চৌধুৰী ।

★শ্ৰীফণীভূষণ চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই অসম বিধান সভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্য পৰিচালনা নিয়মাৱলীৰ ৫০ নং নিয়মৰ অধীনত 'আবচু'ৰে পৃথক বড়োলেণ্ডৰ দাবীত চলাই যোৱা আন্দোলনৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত কোকোৰাঝাৰ জিলা আৰু ওডালগুৰি মহকুমাৰ লগতে অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতি সম্পৰ্কে গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়টো উত্থাপন কৰিব বিচাৰিছো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি জানে যে বৰ্ত্তমান অসমৰ বড়ো অধ্যুষিত অঞ্চলবোৰত 'আবচুৰ' উপেন ব্ৰহ্ম গোটে ৯২ টা বিভিন্ন দাবীৰ সন্দৰ্ভত আন্দোলন চলাই আহিছে। আৰম্ভণীতে এই আন্দোলনক এক গণতান্ত্ৰিক আন্দোলন যেন লাগিছিল যদিও কালক্ৰমত ই হিংসাত্মক ৰূপলৈ পৰিগণিত হৈছে। আন্দোলনকাৰীৰ সমৰ্থকসকলে এতিয়া হিংসাৰ পথ লৈছে। কোকোৰা-ঝাৰ আৰু ওডালগুৰি মহকুমাত আন্দোলন সমৰ্থকসকলে নানা ধৰণৰ হিংসাত্মক ঘটনা সংঘটিত কৰিছে। মই তাৰে কেইটামান ঘটনা উল্লেখ কৰিব বিচাৰছো। যোৱা ১০ ফেব্ৰুৱাৰীৰ দিনা বাচু গাৱঁৰ পৰা বঙাইগাৱঁলৈ আহি থকা বাছ এখনত এটা বোমা ৰখা হৈছিল। উক্ত বোমাটো বাছখন বঙাইগাওঁ আহি পোৱাৰ কিছু আগতে বিস্ফোৰিত হয় যাৰ ফলত ১১ জন লোক মৃত্যু মুখত আৰু বহু সংখ্যক লোক আঘাতপ্ৰাপ্ত হয়। যোৱা ১৪ মাৰ্চ তাৰিখে বঙাইগাওঁ চহৰৰ গান্ধী ময়দানত হোৱা বোমা বিস্ফোৰণত ১৮ জন লোকৰ প্ৰাণ হানি হয় আৰু ৬২ জন লোক আঘাটপ্ৰাপ্ত হৈ চিকিৎসালয়ত ভৰ্ত্তি হবলগীয়া হয়। ২৫ মাৰ্চ তাৰিখে ঔগুৰিৰ বিজনী থানা এলেকাত ৩ জন লোক বঙাইগাৱঁলৈ গাখীৰ লৈ গৈ থাকোতে বড়ো উগ্ৰপন্থীয়ে অপহৰণ কৰে। এই লোক কেইজন হৈছে এন, ৰায়, এচ, দে আৰু আৰ, ৰায়। তেওঁলোকৰ শুংসূত্ৰ আজিলৈকে পোৱা নাই। ১-৪-৮৯ তাৰিখেও একে অঞ্চলৰে দুজন লোক শ্ৰীএ. ৰয় আৰু এ, চি ৰয় দুস্কৃতিকাৰীয়ে অপহৰণ কৰিবলৈ যায়। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, দুস্কৃতিকাৰীয়ে যে অকল মতা মানুহকে অপহৰণ কৰিছে এনে নহয় জীয়াৰী বোৱাৰীকো অপহৰণ কৰাৰ ঘটনা ঘটিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে আমগুৰিৰ পৰা ক্লাচ ফাইভত পঢ়া এজনী ছোৱালী অপহৰণ কৰি নিয়ে, সেই ছোৱালীজনীৰ শুংসূত্ৰ এতিয়াও পোৱা হোৱা নাই। সেইদৰে বিজনী থানাৰ অন্তৰ্গত এজনী ১১ বছৰীয়া ছোৱালীক অপহৰণ কৰি নি ৩ ঘণ্টা জুৰি ধৰ্ষণ কৰি পিচত গৃহস্থক গটাই দি যায়। তাৰ

*Speech not corrected.

পিচত ১২ বছৰীয়া এজনী ছোৱালীকো ৬ ঘণ্টা জুৰি অপহৰণ কৰি ৬ ঘণ্টা জুৰি গণধৰ্ষণ কৰি গৃহস্থক দি যায়। এনে ধৰণৰ ঘটনা বড়ো অধ্যুষিত অঞ্চলত সদায়, সঘনাই ঘটি আছে। এইবোৰ কাৰণতে আজি এই প্ৰস্তাৱটো ইয়াত উত্থাপন কৰা হৈছে। ১৬-২-৮৯ তাৰিখে বেংতলৰ পৰা পশু চিকিৎসক ডাঃ অমৃত দাসক অপহৰণ কৰি লৈ যায়। তেওঁক এতিয়াও উদ্ধাৰ কৰিব পৰা হোৱা নাই। এইদৰে অকল যে অনাবড়ো লোকৰ ওপৰতেই যে লুণ্ঠন হত্যা, অপহৰণ আদি হৈছে এনে নহয় পি, টি, চিৰ সনৰ্থনকাৰী সকলৰ ওপৰতো সমানে নিৰ্য্যাটন চলিছে। পি, টি, চিৰ সমৰ্থনকাৰী এহাল বাপেক পুতেকক দুস্কৃতিকাৰীয়ে হত্যা কৰি পৰিয়ালক হুমকি দিছে যে যদি এই ঘটনা পুলিচক জনায় তেন্তে তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ সকলো লোককে হত্যা কৰা হব। ফলত ভয়তে পৰিয়ালে মৃত দেহ দুটা পুতি থয়, পিচত পুলিচে কেনেবাকৈ গম পায় গাতৰ পৰা দেহ দুটা উদ্ধাৰ কৰে। এনেধৰণে অসংখ্য ঘটনা ঘটি আছে। এইবোৰে স্পষ্টভাৱে প্ৰমাণ কৰে যে বড়ো আন্দোলনটো এতিয়া আৰু অহিংস গণতান্ত্ৰিক আন্দোলন হৈ থকা নাই, ই সম্পূৰ্ণ হিংসাত্মক, ধ্বংসাত্মক আন্দোলনলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আবচুৱে ৯২ টা দাবীৰে আৰম্ভ কৰা আন্দোলনটো এতিয়া কাৰ প্ৰৰোচনাত তিনিটা দাবীৰ আন্দোলনত পৰিণত হৈছে সেইটো আপোনাৰ অবগত।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় ক্ষীপ্ৰতৰ আন্দোলন চলি থকা সময়তে যি সময়ত আন্দোলনটোৱে গণতান্ত্ৰিক চৰিত্ৰ পৰিহাৰ কৰি সৰ্বাত্মক হিংসাত্মক কাৰ্য্য কলাপ চলি থকা সময়তে এটা বিশেষ ৰাজনৈতিক দলৰ প্ৰাক্তন মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ বঙাইগাৱঁত গৈ সুখে শান্তিৰে বসবাস কৰি আছে। ইয়াৰ পৰা আমি এই সিদ্ধান্ততেই উপনীত হব লাগিব যে, বড়ো আন্দোলনৰ গুৰিত নিশ্চয় কোনো বিশেষ ৰাজনৈতিক দলৰ লোক জড়িত হৈ আছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত যেতিয়া ছবছৰীয়া অসম আন্দোলন চলি আছিল সেই সময়ত যেনেকৈ 'আবচু'ৰে সদৌ অসম গণ সংগ্ৰাম পৰিষদ বুলি এটা সংগঠন খুলিছিল সেইদৰে এতিয়া 'আবচু'য়েও নিখিল বড়ো পিপলছ একশ্বন কমিটী বুলি এটা সংগঠন খুলি আন্দোলনৰ নেতৃত্ব দিছে। এই সংগঠনত বিশেষ এটা ৰাজনৈতিক দলৰ সদস্য সকল জড়িত। এইলোক

সকলে এখন 'লিফলেটো' প্ৰকাশ কৰিছে। গতিকে এইবিলাক কথাৰ পৰা আমি নিশ্চয়কৈ পতিয়ন যোৱাৰ থল আছে যে, বড়ো আন্দোলনৰ

গুৰিত এটা বিশেষ ৰাজনৈতিক দলৰ লোক জড়িত হৈ আছে। এই ৰাজনৈতিক দলৰ প্ৰৰোচনাতেই আবচুৱে এসময়ৰ ৯২ দফীয়া দাবী এতিয়া তিনি দফালৈ নমাই আনিলে। আবচুৱে যিবিলাক দাবী কৰিছে সেই দাবীবিলাক অসমত গণ পৰিষদ চৰকাৰৰ তিনি বছৰৰ ভিতৰতেই গোট খোৱা নাই। গতিকে এই আন্দোলনত কিছুমান অতি সাংঘাতিক ঘটনা ঘটি আছে। এইবিলাক বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে কঠোৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। ভীতিগ্ৰস্ত জনসাধাৰণৰ মনত নিৰাপত্তাৰ ভাৱ ফিৰাই আনিবৰ কাৰণে, বড়ো উগ্ৰপন্থী থকা অঞ্চলবিলাকত 'কম্বিং অপাৰেশ্যন' চলাব লাগিব। অপাৰেশ্যন চলাই উগ্ৰপন্থীবিলাকৰ ঘাটিবিলাক ধ্বংস কৰি দিব লাগিব। তেওঁলোকে অবৈধ ভাবে সংগ্ৰহ কৰা অস্ত্ৰ শস্ত্ৰবিলাক উদ্ধাৰ কৰিব লাগিব। যদি সেয়ে কৰা নহয় তেতিয়াহলে, ঔগুৰি, আমগুৰি, আদি অঞ্চলবিলাকত যত ১০।১২ ঘৰ মানুহ অনা বড়ো মানুহ আছে সেইসকল নিৰাপত্তাৰ কাৰণে গোৱালপাৰা জিলালৈ আহিবলৈ বাধ্য হব। ইতিমধ্যে ঠায়ে ঠায়ে এনে কেম্প আদি খোলা হৈছেই। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি এনেধৰণে আবচুৰ আন্দোলনটো চলি থাকিবলৈ দিয়া হয় তেতিয়াহলে হয়তো এদিন এনে এটা দিন আহিব যিটো দিনত সমগ্ৰ গোৱালপাৰা জিলাতেই এনেধৰণৰ আশ্ৰয় শিবিৰ খুলিব লগীয়া হব পাৰে। সেই কাৰণেই আজি মই এই সদনত উত্থাপন কৰা এই প্ৰস্তাৱৰ জৰিয়তে এই আশাকেই কৰিছো যে, মাননীয় গৃহমন্ত্ৰী তথা চৰকাৰে সন্ত্ৰাসবাদী কাৰ্যকলাপবিলাক বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে সম্ভৱপৰ সকলো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব, আবচুৰ সমৰ্থক সকলৰ হাতত থকা অবৈধ অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰবোৰ উদ্ধাৰ কৰিব লাগিব, আৰু 'কম্বিং অপাৰেশ্যনকে' আদি কৰি সম্ভৱপৰ সকলোখিনি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব যাতে তাৰ দ্বাৰা আমাৰ জনসাধাৰণৰ মাজত এটা সুস্থ বাতাবৰণৰ সৃষ্টি হব পাৰে। তাৰ কাৰণে প্ৰয়োজনীয় সকলোখিনি ব্যৱস্থা লব।

মাননীয় অধ্যক্ষ : মই এতিয়ালৈকে ২৪ জন মাননীয় সদস্যই এই আলোচনাত ভাগ লব বুলি নটিছ পাইছো। প্ৰত্যেক জন মাননীয় সদস্যকে ৭ মিনিটমানকৈ কবৰ কাৰণে মই অনুৰোধ কৰিছো। মাননীয় সদস্য সকলে তেখেত সকলৰ বক্তব্য এই ৭ মিনিটৰ ভিতৰতে শেষ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব।

★Shri Silvius Condpan : Sir, if the Group Leaders talk on behalf of the group he represents then he would get much time to express the view point of the group.

*Shri A.F.G. Osmani : Sir, at last as a group we may be given some chance to express our grievances, rather than making it a flat time arrangement per member basic.

Mr. Speaker : Now, Shri B. K. Basumatari.

Shri Binai Kumar Basumatari : Hon'ble Mr. Speaker, Sir, we are very grateful that this House under your leadership have agreed to discuss the problem that have faced us.

Sir, we have an inkling of the attitude of the present Government through the speech of the mover but, Sir, he had been narrating incidents which have occurred this year. Sir, I would like to mention some incidents that have taken place since 1986.

Sir, with me here I have a copy of a memorandum submitted by Bodo Students Union where in the police attrocities have been described in detail. In 1986, at Kokrajhar the police arrested many students and the question they were asked, was, 'Are you an Assamese ?' Then if he admitted that 'Yes, I am an Assamese' than the police told him, 'You bloody pig eater, how can you be an Assamese' ? If he had said the reverse that, 'I am not an Assamese, I am a Bodo', then the police retorted, 'You bloody pig eater, why you are here in Assam' ?' These are all with me in records here. This is what happened in 1986. In 1986 also a very bad incident took place which I had narrated earlier and perhaps the Hon'ble Member it— I do not want to repeat it. Sir, our friend the mover has also narrated some incidents about abduction of girls

but the world knows what happened in Bhumka and only by the Grace of God the Hon'ble Chief Justice of the Assam High Court came to our rescue and you know what happened. Sir, I have so many complaints relating to 10th February of this year. Sir, the mover of the motion has said many people were killed. But Sir, in Rowmari, Kashikatra and Amritpur villages so many people were killed on 9th and 10th Feb. '89. Sir killing of tribal people are going on and on 16th February, myself and an Hon'ble member of this House met the Hon'ble Home Minister and gave him a memorandum as two how the S.P, Darrang had used the immigrant muslims and ransacked the tribal villages. This was also raised in the House and I do not want to repeat it. On 8th February, last year, at 1 P.M. one Tembra Narzari was also killed at Oyiguri village and on 7th this month, in my constituency 10 Bodo people were killed. I have already brougth this also before your notice and I do not want to repeat that again.

Even at Kachugaon on 13th February Joseph Narzary was killed. Then in last week from 22nd March to 25 th March, in Madhab gossain village in Darrang District. I have said in the House that one man and one lady were killed. I wish to give a list of the deaths those who have sacrificed their lives for our HOME LAND. I would say that the police and the Government have failed to take action against any of the so-called violent people. The people who were killed, were innocent peasants, there were some women also. The first spurt of violence occured in the month of May

when a group of legislators including Mr. Golam Osmani, Mr. Golap Barbara, ex-Chief Minister of Assam, Mr. Ramesh Mohan Kouli and others visited this Sonaigaon village in Darrang District. We had submitted a memorandum to the then Chief Minister and a copy of this memorandum is still lying with me. We submitted it to the Chief Minister on the 17th May and later on one Gaide Basumatary was killed on 12th May at Saraibil near Govingaon in Kokrajhar District. Her husband Dhiren Basumatari told us when we met him that her dead body was not allowed to be creamated. Now sir, another thing which has been followed by the police in that in the recent two months our people have been bayenatted to death because our people are first immobilised by firing on the legs. All the dead bodies have not been handed over to their families.

Therefore, we are very sorry that those of us who had played roles in the very Constitution of India, who are making India since time immemorial, they are termed as anti-Indian. Sir, from the age of Ramayan, Mahabharat we had played a very important role, we had contributed a lot and we have also been contributing in making modern India, and modern so-called Assamese society, but we are being termed as anti-Indian. You are also aware of the history. It was our Bodo king Govinda Chandra who had brought in 7 families from Kanauj and we have apprised this to everyone. Today even in our own house, if you go to Lailangpara you can see 4000 people have been made homeless and they are staying in a Relief Camp at Gerua Bazer under Delgoan P.S. in Darrang District. The Government halp has not reached there. Our boys made a Visitor's

book and they asked me to put my signature when I visited the Relief Camp. The SDC from Mongaldoi had also visited this camp and he has written 'good'. What is good ? Was the refuge or the relief camp good ? Was the ABSU who had organised this relief camp was good or was that the tribals and Bodos were homeless that was good ? Which one is good ? So sir, this is a very sad occasian but I do not want to aggravate our emotions. I want to hand-over a lot of papars to you sir. I want to show the extent of damages that happened on 9th February, 1989. I also what to show the background as to why the Government was trying to bring in conflict between the tribales and adivasis I also want to handover to you a detailed statement as to the number of deaths and other things. My purpose for handing over these documents is not just for this $2\frac{1}{2}$ hour discussion but that it would be very halpful if claims of of both the sides are impartially anquired into. The mover of the motion has said that the ABSU has gone violent and also some of the sections of tribals became violent. He further stated that there is terrorism and some sorts of bad things done by the criminal militants. But I think that the police have become criminals.

Therefore sir, if you constitut a committee consisting of group of members of this house to visit our areas to know this matter, who is correct. I do not want to say that the mover of the motion is absolutely incorrect, I do say that he giving false information, at the same time, I do not also claim that I have told evrything truly. It would be helpful if under your leadership a committee is formed to enquire who is right and who is wrong. It would

be also possible to find out the forces who are turning this into communal disharmony. I do not want to name them but a part of the Government is involved in turning this situation into communal issue. I hope you will take the leadership in forming a consensus. As we are public representative we should know what is happening to the interest of Assam as well as to the damages of Assamese families, whether Assamese people have been victimised, this should also be looked into very firmly and I hope sir, this Assembly will not fail in its duty. With these few words I conclude sir.

Mr. Speaker : Now Mr. Ganesh Boro.

শ্ৰীগণেশ বড়ো : মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মাননীয় সদস্য শ্ৰীফণী ভূষণ চৌধুৰী ডাঙৰীয়াই উপেন ব্ৰহ্ম গোটৰ আবচুৰ দ্বাৰা পৰিচালিত বড়োলেণ্ডৰ দাবীৰ যি আন্দোলন কৰিছে আৰু তাৰ দ্বাৰা যিটো পৰিস্থিতিৰ উদ্ভৱ হৈছে সেইটো আলোচনা কৰিবলৈ যিটো প্ৰস্তাৱ উত্থাপিত হৈছে সেই সম্পৰ্কত কেইষাৰমান কম বুলি থিয় হৈছো। আজি আবচুৰ বড়োলেণ্ডৰ আন্দোলন গুৰুতৰ পৰিস্থিতিত উপনীত হৈছে। আজি যিটো আমি অনুভৱ কৰিছো যে অসমৰ সকলোৱে এই সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছে। কিন্তু পৰিস্থিতি ইমান জটিল হৈছে যে এই পৰিস্থিতি কেনেকৈ সমাধান কৰা হয় সেইটো সন্দেহ হৈছে। অৱশ্যে আগতে পৰিস্থিতি চম্ভালিব পৰা আছিল কিন্তু তেতিয়া বিভিন্ন পৰ্য্যায়ৰ পৰা কোনো সঁহাৰি পোৱা নগ'ল। তেতিয়া কোনো বিচাৰ বিবেচনা কৰা নহ'ল জনজাতীয় সকলৰ মূল সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে কোনো নাছিল। পৰিস্থিতি যেতিয়া বহুদিনীয়া হয় তেতিয়া গুৰুতৰ ভাৱে পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হ'ল। এতিয়া তাৰ কাৰণে উদ্বিগ্ন হবলগীয়া হৈছে। বহু দিনৰ আগৰ পৰা বিভিন্ন পৰ্য্যায়ত আলোচনা কৰা হৈছিল, যেতিয়া তেওঁবিলাকৰ হাতত কোনো ধৰণৰ অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ নাছিল। তেতিয়া আন্দোলন শান্তিপূৰ্ণ আছিল আৰু তেতিয়া আন্দোলন কেৱল পি-টি-চি-এ বা ভৈয়াম জনজাতি সকলৰ বিৰুদ্ধেহে আছিল। এতিয়া লাহে লাহে এনেকুৱা অৱস্থা হ'ল যে গোটেইখিনি খেলিমেলি হৈ পৰিছে।

এতিয়া সমস্যা বড়োসকলৰ মাজতেই থকা নাই। প্ৰথমৰে পৰা সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষ সৃষ্টি কৰা অৱস্থা নাছিল। আমি কৈছিলো যে এইটো ৰাজনৈতিক সমস্যা আৰু এইটো গভীৰ ভাবে চিন্তা কৰি যদি আলোচনাৰ মাজেদি সমাধান কৰিব পৰা হয় তেনেহলে সকলোবিলাক ঘটনা দমন হৈ থাকিব। যি সময়ত ভূমকাত ঘটনা হৈছিল বান্নুগাৱঁত জুই জ্বলিছিল তেতিয়া বান্নুগাৱঁৰ সংক্ৰান্তত আঞ্চলিক ছাত্ৰ সন্থাৰ সভাপতিৰ নামত নোটিচ জাৰি কৰি দিয়া হৈছিল যে যিহেতু সেই গাওঁখনে আবচুক সমৰ্থন নকৰে সেই কাৰণে নোটিচ দিয়া হৈছিল। কথাটো জিলা কৰ্ত্তৃপক্ষকো জনোৱা হৈছিল। তেওঁলোকে ঘটনা সংঘটিত হব বুলি জানিছিল কিন্তু পুলিচ পিকেট দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে বনৰগাওঁ বুলি এখন ঠাইতহে। বান্নুগাৱঁৰ পৰা তিনি চাৰি কিলোমিটাৰ দূৰত। যদি বান্নুগাৱঁত পুলিচ পিকেট দিলেহেঁতেন তেনেহলে এই ঘটনা সংঘটিত হব নোৱাৰিলেহেঁতেন। তিনি কিলোমিটাৰৰ পৰা আহি জুই নুমুৱা সম্ভৱ নহয়। চেৰফাংগুৰি আউট পোষ্টটো বহুত দূৰত। তাৰ পৰাও জুই জ্বলোৱা ঠাইলৈ দুই ঘণ্টা লাগে। পুলিচে ফোৰ্চ নাই কাৰণে যাব নোৱাৰে। এইবিলাক জিলা কৰ্ত্তৃপক্ষই জনা কথা যদিও সেই গাৱঁত পুলিচ পিকেট নোহোৱাৰ কাৰণে এই বান্নুগাওঁ জ্বলাব পাৰিলে। এইটোতে সাহস বাঢ়ি গ'ল। তেওঁলোকে ভাবিলে যিটোকে কৰিব বিচাৰে সেইটোকে কৰিব পাৰে। তাৰ পিচত ৰাইফল-বন্দুক চুৰ কৰিবলৈ ধৰিলে। আমাৰ বেটেলিয়ানে মদ খাই বজাৰ কৰিবলৈ যায় আৰু বাগৰি থাকে আৰু ফলত ৰাইফল লৈ যায়। বহুতৰ পৰা চুৰি ডকাইত কৰিও লৈ গ'ল। আনকি এক লাখ টকা ডকাইতি কৰিলে পঁচিশ হেজাৰ টকা থানাত দি আহে। এইবিলাক বৰ লাজৰ কথা। পুলিচে কিয় ধৰিব? পুলিচ অফিচাৰৰ লগত আলোচনা কৰিছো, তেওঁলোকে কয় দুদিন পিচত বড়োলেণ্ড হব আৰু এওঁবিলাকেও দুদিন পিচত মন্ত্ৰী এম, এল, এ হব। তেতিয়া একচন হব। সেই কাৰণে তেওঁবিলাকে একচন লোৱাৰ ইচ্ছা প্ৰকাশ নকৰে। সেইকাৰণে কনট্ৰল নহ'ল। এই ধৰণে কথাবিলাক হৈ গৈছে। যদি কাৰবাৰ পৰা চান্দা বিচাৰে বা আন্দোলনত যোগদান নকৰিলে হুমকি দিয়ে তেতিয়া পুলিচক জনালে ওলোটাই থানাৰ ইনচাৰ্জে ধমকি লগায়। কিয় তেওঁলোকো আবদ্ধ হৈ নাযায়? তেনে কৰিলে তেওঁলোকৰো কাম শেষ হয়। এনেকুৱাকৈ তেওঁলোকৰ কাম-কাজৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি হৈ গ'ল। দুমাহৰ আগতে পি-টি-

চিয়েৰ বিনয় ব্ৰহ্মাক নোটিচ দিলে পঁচিশ হেজাৰ দিব লাগে বুলি নহ'লে ডিচেম্বৰৰ ভিতৰতে তেওঁৰ ল'ৰাক চমজি দিব লাগে। তেওঁ আহি কোকৰাঝাৰত পৰিয়াল লৈ থাকিল। কিন্তু তেওঁৰ ঘৰ ভাঙি শেষ কৰিলে। টিনপাত খুলি লৈ গ'ল। আসাম টাইপৰ ঘৰ আছিল, এতিয়া গৈ কোকৰাঝাত আছে। ঘৰবাৰী একো নাই। এনেধৰণৰ কিছুমান কথা হৈছে। চক্ৰেচিং সৰ্গীয়াৰী কোকৰাঝাৰ জিলা ইউনিটৰ সাধাৰণ সম্পাদক। বিজনী থানাৰ পৰা ৩-৪ কিলোমিটাৰ দূৰত থাকে। পুলিচ পিকেট আছিল। চক্ৰেচিং সৰ্গীয়াৰীক ১১ মাৰ্চ তাৰিখে মাৰ্দাৰ কৰা হব। লিখিত নোটিচ নাপালেও খবৰ দিয়া হৈছিল। নিচিমা দল আমগুৰি অঞ্চলৰ পৰা ট্ৰেনিং লৈ অহা বুলি পুলিচে কৈছে আৰু কৈছে যে তেওঁলোকে ইমান এক্সপাৰ্ট যে দুই এজন পুলিচে একো কৰিব নোৱাৰে। এনেকি তেওঁলোকৰ এজনৰ লগত দহজন পুলিচো হাৰি আহিব।

(সময়ৰ সংকেত)

পুলিচে অলপো সহয় নকৰিলে আৰু সন্ধিয়া ৮ (আঠ) বজাত গুলি কৰি গ'ল। এনেধৰণে কামবিলাক কৰিবলৈ সুযোগ পাইছে। বড়োৰ ভিতৰত বড়োৰ আন্দোলন হৈ থকা নাই। ই ব্যাপক হৈ গ'ল। মুছলমান আৰু বড়োৰ মাজতো সংঘৰ্ষ হৈছে। বড়ো আৰু বঙালীৰ মাজতো সংঘৰ্ষ হৈছে। বড়ো আৰু অবড়োৰ মাজতো সংঘৰ্ষ হৈছে। কৰবাত বড়োৱে বড়োৱে হৈছে। কৰবাত বড়োৱে নেপালীয়ে হৈছে আৰু এনেকৈয়ে পৰিবেশ গুৰুতৰ হৈ গৈছে, ইয়াৰ কাৰণে যিসকল লোকে অসমৰ বৃহত্তৰ স্বাৰ্থৰ কথা চিন্তা কৰিব পাৰে, যিসকলৰ এই সমস্যা সমাধান কৰিবৰ ইচ্ছা আছে তেওঁলোকে আন্তৰিকতা আৰু গভীৰভাৱে এই কথা অধ্যয়ন কৰি প্ৰকৃততে কি হৈছে সেইটো চাব লাগে। বড়ো উগ্ৰপন্থী আন্দোলনকাৰী বড়ো বুলি প্ৰচাৰ কৰি থাকিলে দায়িত্বহীনভাৱে যদি বিবৃতি দিয়া হয় তেনেহলে সমাধানৰ আশা কৰিব নোৱাৰি। সেই কাৰণে মই চিন্তাশীল ব্যক্তিসকলক আহ্বান জনাইছো যে জনজাতিসকলৰ সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ চিন্তা কৰক। এতিয়া আমি পৰ্য্যবেক্ষণ কৰিছো যে জনজাতি সকলৰ প্ৰকৃত প্ৰকাশ পোৱা হোৱা নাই। জনজাতি সকলৰ সমস্যাৰ সম্যক জ্ঞান হোৱা নাই। এনে অৱস্থাত জনজাতিসকলৰ, বড়োসকলৰ সমস্যাৰ সমাধান কৰাৰ কি পৰামৰ্শ দিব পাৰিব। প্ৰথমে অধ্যয়ন কৰক, তাৰ পিচত আমি আশা কৰিছো যে

এই বড়ো সমস্যা অকল বড়ো সমস্যাই হৈ থকা নাই। সমগ্ৰ অসমৰ সমস্যা হৈ পৰিছে। চিন্তাশীল ব্যক্তিসকলে চিন্তা কৰক আৰু আন্তৰিকতাৰে এই সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰক। এইটোকে আশা কৰিছো। মই আৰু বেছি দিঘলীয়াকৈ নকওঁ। সকলোৰেপৰা চিন্তিত সু-পৰামৰ্শ আশা কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰিছো। ধন্যবাদ

★শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ : মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, আমাৰ ৰাজ্যখনত বিশেষকৈ কোকৰাঝাৰ আৰু ওডালগুৰিত যি পৰিস্থিতি উদ্ভৱ হৈছে, সেই পৰিস্থিতি সম্পৰ্কে আজি ইয়াত আলোচনা কৰিবলৈ বিষয়টো উত্থাপন কৰি অভিযোগ আৰু প্ৰতিঅভিযোগ কৰি তাৰ সমাধান উলিয়াব নোৱাৰে। কি কাৰণত গোটেই অঞ্চলত সন্ত্ৰাসবাদীয়ে গা কৰি উঠিছে, এই বিষয়ে বিতংভাবে অনুসন্ধান কৰা বা অধ্যয়ন কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে। সেইবাবে আমি অভিযোগ আৰু প্ৰতিঅভিযোগ নকৰি মই মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়াৰ যোগেদি চৰকাৰৰ ওচৰত বিনীত নিবেদন কৰিব বিচাৰিছো, সেইটো হৈছে, পৰিস্থিতি সাম কটাবলৈ হ'লে আলোচনা হোৱা প্ৰয়োজন। যি অশান্তিৰ পৰিস্থিতি উদ্ভৱ হৈছে সেইটো শেষ হ'ব লাগে। তেতিয়াহ'লে এই চৰকাৰে মান অভিমান, মৰ্যাদা সকলো কথা বাদ দি আলোচনাৰ বাবে আগবাঢ়ি আহিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সম্পৰ্কত মই চৰকাৰৰ ওচৰত নিবেদন কৰিব বিচাৰিছো যে এই আন্দোলনকাৰী সকলক যি কোনো প্ৰকাৰে আলোচনাৰ মেজলৈ আনিবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে আৰু আমাৰ আশা আন্দোলনকাৰীসকল আলোচনাৰ মেজলৈ আহক। ইয়াত টেকনিকেল কথা কিছুমান আছে তথাপিতো চৰকাৰৰ প্ৰধান কৰ্তব্য হ'ল আৰু কৰ্তব্য পালন কৰা হব যদি আন্দোলনকাৰীসকলক আলোচনাৰ মেজলৈ লৈ আহিব পাৰি। এতিয়া আলোচনাৰ মেজলৈ আনিবলৈ হলে প্ৰশ্ন আহিব পাৰে কাৰ লগত আলোচনা কৰিব কিয়নো আন্দোলনকাৰী গোট কেবাটাও আছে তাৰোপৰি ৰাজনৈতিক দলসমূহো আছে আৰু বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ দল আছে। সৰ্বদলীয় সভাত প্ৰায় বেচি ভাগ এই দল আৰু অনুষ্ঠানৰ প্ৰতিনিধিয়ে যোগদান কৰিছিল। যি কি নহওক পি, টি, চিৰ লগতেই হওঁক বা আবছুৰ বিভিন্ন আন্দোলনকাৰী গোটৰ লগতেই হওক বা জনজাতীয়

*Speech not corrected.

গোষ্ঠীৰ দল সমূহৰ লগতেই হওক চৰকাৰে আলোচনা কৰিব লাগে, কিয়নো চৰকাৰৰ আলোচনা কৰাৰ অধিকাৰ আছে। সেই কাৰণে কাৰ কাৰ লগত আলোচনা কৰিব সেইটো ঠিৰাং কৰিব লাগে। এইটো প্ৰথম কাম হ'ব। দ্বিতীয়তে এই আলোচনাটো বাইপাৰটাইট নে ট্ৰিপাৰটাইট হ'ব। চৰকাৰে ট্ৰিপাৰটাইট আলোচনাটো বিচৰা নাই, কিন্তু উপেন ব্ৰহ্মৰ গোটে ট্ৰিপাৰটাইট আলোচনাহে বিচাৰিছে। আজি যি সকলে স্বত্বাধিকাৰ হৈ আছে তেখেতসকলে যেতিয়া আন্দোলন কৰিছিল তেতিয়া আলোচনাৰ মেজত বহিবলৈ ট্ৰিপাৰটাইট আলোচনাত বহিবলৈ অমান্তি হৈছিল কিয়নো সেই সময়ত তেখেত সকলে ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক দল আৰু আন আন ৰাজনৈতিক দলক অবান্তৰ বুলি ঘোষণা কৰিছিল আৰু সেই সময়ত ক্ষমতাত অধিষ্ঠিত দলক অবৈধ বুলি ঘোষণা কৰিছিল অৰ্থাৎ ইল্লিগেল বুলি কৈছিল। আৰু সেই সময়ৰ চৰকাৰখনক মানি লোৱা নাছিল আৰু চৰকাৰখনক উপেক্ষা কৰি চৰকাৰৰ লগত ত্ৰিপাক্ষীক আলোচনাত বহিবলৈ আপত্তি কৰিছিল। কিন্তু বৰ্তমান যিসকলে আন্দোলন চলাই আছে তেওঁলোকে বৰ্তমানৰ চৰকাৰখনক যথেষ্ট সন্মানৰ চকুৰে চাইছে। তেওঁলোকে কেবল দ্বিপাক্ষীক আলোচনাত বহিবলৈ আপত্তি কৰিছে কিন্তু ত্ৰিপাক্ষীক আলোচনাত বহিবলৈ তেওঁলোক সাজু। গতিকে দেশখনৰ মঙ্গলৰ কাৰণে ৰাজ্যখনত শান্তিৰ পৰিৱেশ ঘূৰাই অনাৰ কাৰণে আৰু উন্নয়নৰ কাম-কাজ অব্যাহত ৰখাৰ কাৰণে, বৃহৎ জনগোষ্ঠীৰ কল্যাণৰ কাৰণে আৱশ্যক হলে ত্ৰিপাক্ষীক আলোচনাত বহাৰ কাৰণে আগবাঢ়ি আহিব লাগে। আলোচনাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰতিনিধি আৰু ৰাজ্য চৰকাৰ আৰু আন্দোলনকাৰীয়ে অংশ গ্ৰহণ কৰা কথাটো মানি লব লাগে। মই ইয়াৰ আগতেও কৈছিলো যে আমাৰ পুলিচৰ সন্মান ভাৰতবৰ্ষৰ অন্যান্য ৰাজ্যতকৈ সমান বেচি আছে যাৰ কাৰণে মই গৌৰৱ কৰো। ৰাজবংশী আৰু জব্বৰ ডাঙৰীয়াই যিষাৰ কথা কৈছিল, সেইটো প্ৰথমতে মই নহয় বুলি ভাবিছিলো কিন্তু পিছত দেখা গ'ল সেইটো হয়। যিসকলৰ ঘৰ পুৰিছে আৰু ঘৰ পোৰা যিসকল আছিল তেওঁলোকেও ঘৰ পুৰিছে কিন্তু পিছত দেখা গ'ল উভয় পক্ষই সেই ঠাইত একেলগে আছিল আৰু তেওঁলোকে পিছত বুজি পাইছিল যে এই বিলাক কাৰোবাৰ উচতনিটহে কৰা হৈছে। কিছুমানে কৈছে পুলিচে ঘৰ জ্বলাইছে। এই ক্ষেত্ৰত পুলিচে তেওঁলোকৰ কৰ্তব্যৰ পৰা আতৰি আহিছে। মানুহৰ ঘৰত জুই লগাই যদি পুলিচে দিয়ে তেতিয়াহলে কথাটো বৰ বেয়া হ'ব। সেই কাৰণে ক'ত এই

ঘটনাৰ কেৰোণ আছে এইটো সত্য উলিয়াবৰ কাৰণে বিধান সভাৰ ফালৰ পৰা এখন কমিটি গঠন কৰি দিব লাগে। চৰকাৰে ইয়াৰ কাৰণে শংকা কৰিব নালাগে। ইয়াত ভয় কৰাৰ কোনো কাৰণ নাই। এই চৰকাৰ আজি আছে কালি যাব কিন্তু গাৱঁত যিসকলে বসবাস কৰি আছে সেই সকল সদায় থাকিব। সেই কাৰণে আমাৰ ভিতৰতে মনোমালিন্য হোৱাটো উচিত নহয়। আমিও চৰকাৰৰ আছিলো, আজি নাই, কিন্তু আমি সদায় একেলগে থাকিব লাগিব। আচৰিত কথা আৰু ভাল লক্ষণ যে ঘৰত জুই লগাব পাৰে আৰু সেই ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ পাচতো তেওঁলোকৰ মাজত সম্প্ৰীতি আছে। কো ফৰাঝ ৰতো দেখিছো বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ মাজত সম্প্ৰীতি অব্যাহত আছে কাৰোবাৰ উচটনিত তাত এনে ধৰণৰ অশান্তি সৃষ্টি হ'ব পাৰে, গতিকে এই সম্পৰ্কত আলোচনা কৰিলে সেই কথা বিলাক ওলাই পৰিব আৰু সমস্যা সমাধানৰ ফালে আমি আগবাঢ়ি যাব পাৰিম। পুলিচৰ দ্বাৰা জুলুম অত্যাচাৰ কৰি এই সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰিব। বিভিন্ন শ্ৰেণী গোষ্ঠীৰ মাজত সংঘৰ্ষ লগাই, তেতিয়াহলে বিভাজনহে হ'ব। সেইটো কথা ভুল হ'ব। আমাৰ মূল সমস্যাটো কি প্ৰথমতে সেইটোহে আমি উলিয়াব লাগিব। বৃহত্তৰ অসমীয়া সমাজখন গঢ়াৰ কাৰণে সকলোৰে এটা দায়িত্ব আছে। তেওঁলোকো এই বৃহৎ সমাজখনৰ অংশীদাৰ আৰু আমিও অংশীদাৰ। গতিকে এই সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ হলে সকলোৰে এটা মানসিকতা থাকিব লাগে। আমি বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ লোকক সমান মৰ্য্যদা দিয়া, সমান শ্ৰদ্ধা দেখুৱা আৰু সকলোকে সমানে শ্ৰদ্ধা কৰা, এই মানসিকতা থাকিব লাগিব। কিন্তু আমি সকলোকে সমান জ্ঞান নকৰো। মই সৰু কিতাপ এখনত লিখা কথা এষাৰ কব বিচাৰিছো। এইখন এখন তৃতীয় মান শ্ৰেণীৰ ভূগোলৰ কিতাপ (কিতাপখন সদনত দেখুৱায়) এই কিতাপখন অসম পাঠ্যপুথি প্ৰকাশন নিগমে প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছে। এই কিতাপখনত কামৰূপ জিলাৰ ভূগোলৰ বিৱৰণ দিবলৈ গৈ লিখিছে যে সকলো জিলাতকৈ কামৰূপ জিলাৰ জনসংখ্যা আটাইতকৈ বেচি। এই জিলাৰ প্ৰধান অধিবাসী হ'ল অসমীয়া, লগতে বড়ো, কছাৰী, কাৰবি আৰু অন্যান্য জনজাতিৰ লোক বাস কৰে। কথাটো হল ইয়াত সকলো জাতিৰ মানসিকতা প্ৰকাশ পাইছে। এই কিতাপখন যিসকলে লিখিছে তেখেত সকলক মই দোষ দিয়া নাই আৰু এই যে অসম ৰাজ্যিক পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন আৰু প্ৰকাশন পৰিষদকো মই দোষ দিয়া নাই। দোষ দিয়া নাই এই কাৰণেই যে ইয়াত

যিটো কথা ৰিফলেক্টটেড হৈছে সেইটো মই জানো । আৰু বুজা মতেই ঠিক ভাবেই ৰিফলেকশ্যন হৈছে । বিভিন্ন অঞ্চলত আমি যেতিয়া ভ্ৰমণ কৰিবলৈ যাও তেতিয়া আমি কও যে এইখন কলিতা গাওঁ আৰু অমুকখন মুছলমান গাওঁ কিন্তু আমি কেতিয়াও অসমীয়া গাওঁ বুলি নকও। কেতিয়াবা কও এইখন মুছলমান গাওঁ আৰু অমুকখন অসমীয়া গাওঁ। সেই পাৰ্থক্যটোৱে আমাৰ বৃহৎ অসমীয়া সমাজখনত এটা বেলেগ মানসিকতাৰ সৃষ্টি হৈছে। সেই কাৰণে মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ ওচৰত এই কথাটো নিবেদন কৰিব বিচাৰিছো যে এই মানসিকতাৰ এটা বৈপ্লৱিক পৰিবৰ্তন আনিব লাগে আৰু অসমত বাস কৰা সকলো শ্ৰেণীৰ লোকৰ মাজত এটা বৃহত্তৰ জাতি গঠনৰ প্ৰক্ৰিয়াত সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াব লাগিব। এই খিনিকে কৈ মই শেষ কৰিলো ।

★শ্ৰীথানেশ্বৰ বড়ো : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বেছি বক্তব্য ৰাখিব বিচৰা নাই । থ্‌লমূলকৈ মই মোৰ বক্তব্য ৰাখিব বিচাৰিছো । আবচু উপেন ব্ৰহ্মৰ গোটে যিটো আন্দোলন কৰি অসমত এটা অশান্তিৰ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিছে, সেইটো সকলোৱে স্বীকাৰ কৰিছে । প্ৰথম অৱস্থাত তেওঁলোকে গণতান্ত্ৰিকভাৱে আন্দোলন কৰিছিল যদিও এতিয়া আন্দোলনটো যি ধৰণে পৰিচালিত হব লাগিছিল তেনেধৰণে নহৈ এটা সন্ত্ৰাসবাদী আন্দোলনত পৰিণত হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে । এইটো এতিয়া এনেকুৱা পৰ্য্যায় পাইছে গৈ যে এটা কমিউনেল ডিচটাৰবেঞ্চ হবলৈ উপক্ৰম হৈছে। সেই কাৰণে যাতে তেনেকুৱা নহয় তাৰ বাবে যি কোনো প্ৰকাৰে আলোচনাৰ মেজত বহি আলাপ আলোচনা কৰি সমস্যাটো সমাধান কৰিব লাগিব। বড়ো সকলৰ কেইটামান জেনুইন দাবী আছে আৰু সেই দাবীবোৰ ৩ টা সংগঠনৰ পৰা বিভিন্ন সময়ত উত্থাপন কৰা হৈছে আৰু উত্থাপন কৰি আহিছে। অৱশ্যে মই অসম ভৈয়াম জনজাতীয় পৰিষদৰ কথা ইয়াত উল্লেখ কৰা নাই। বড়ো সাহিত্য সভাই বিভিন্ন ভাষিক সাংস্কৃতিক নাইবা শিক্ষা সম্পৰ্কীয় ২৪ টা দাবী উত্থাপন কৰি আহিছে। তাৰে কিছুমান দাবী ফ্‌লফিল কৰা হৈছে, সমাধান কৰা হৈছে ঠিক তেনেকৈ আবচু ৰামচিয়াৰী গোটেও তেওঁলোকৰ ৩৫ দফীয়া দাবী উৎথাপন কৰিছে। তাত ৰাজনৈতিক দাবী নাই । বড়ো সাহিত্য সভাৰ লগতে আবচুৰ ৰামচিয়াৰী গোটেও শিক্ষা সম্পৰ্কীয় কেইটামান দাবী উৎথাপন কৰিছে । এতিয়া উপেন ব্ৰহ্মৰ আবচুৱে বড়ো সাহিত্য সভাৰ দাবী আৰু আবচু ৰামচিয়াৰী গোটৰ দাবী সামৰি লৈ তাৰ লগতে আৰু কেইটামান দাবী সন্নিবিষ্ট কৰি ৯২ টা দাবী

*Speech not corrected.

উত্থাপন কৰিছিল। কিন্তু এই ৯২ টা দাবীৰ ভিতৰত ৯০, ৯১, ৯২ এই দাবী কেইটা বাদ দি বাকী দাবী কেইটাৰ সন্দৰ্ভত কেইবাবাৰো আলাপ আলোচনা কৰা হৈছিল আৰু সেই আলোচনাত কেইবাবাৰো কেইটামান মেজৰ দাবী মানি লোৱা হৈছিল যদিও আটাইখিনি কাৰ্য্যকৰীকৰণ হোৱা নাই। যিবিলাক মাইনৰ দাবী সেই বিলাক ফুলফিল কৰা হৈছে। ৮নং দাবীটো হৈছে মেজৰ এডুকেচনেল ইনষ্টিটিউচন এট কোকোৰাঝাৰ। সেই কাৰণেই তাত বেচিক ট্ৰেইনিং চেণ্টাৰটো আপগ্ৰেডেচন কৰাৰ কাৰণে প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া হৈছিল। ১০ নং দাবীটো আছিল প্ৰিজাৰভেচন অব্ ট্ৰাইবেল বেলট্ এণ্ড ব্লকচ্ এণ্ড ক্ৰিয়েচন অব্ নিউ ওৱানচ্। তাত বিশেষকৈ ৰাজহ বিভাগৰ এটা স্পেচিয়েল চেল গঠন কৰি ইয়াক যথাযথভাৱে কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আৰু এই সম্পৰ্কত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এটা প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া হৈছিল। ১১ নং দাবীটো হৈছে ক্ৰিয়েচন অব্ চেপাৰেট ডাইৰেক্টৰেট ফৰ প্লেইনচ্ ট্ৰাইবেল এডুকেছন উইথ চেপাৰেট ফাইনেনচিয়েল বাজেট প্ৰভিজন। অসমৰ ভৈয়াম জনজাতীয় লোকসকলৰ শিক্ষা সম্পৰ্কীয় গোটেই সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিব পৰাকৈ বিশেষকৈ সদৌ অসম জনজাতি সংঘৰ ফালৰ পৰাও এই দাবীটো কৰা হৈছিল। আলোচনাৰ মেজত এই দাবীটোও মানি লোৱা হৈছিল। এইবোৰৰ কাৰণে যিবিলাক দাবী আছিল সেইবিলাক দাবী মানি লোৱা হৈছিল। বিশেষকৈ সেই দাবীবিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে মাটিও চোৱা হৈছিল। আৰু তেনেকুৱা ধৰণৰ দাবীবিলাক মানি লৈ কাৰ্য্যকৰীকৰণ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আশ্বাসো দিয়া হৈছিল। ৫৭ নং দাবীটো আছিল ফৰেষ্ট ট্ৰেইনিং কলেজ এট হল্টুগাওঁ। সেই দাবীৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এটা ফৰেষ্ট ইনষ্টিট্ৰিউট ৰেঞ্জাৰৰ ট্ৰেইনিংৰ কাৰণে স্থাপন কৰিব বুলি জনোৱা হৈছিল। ৬২ নং দাবীৰ সন্দৰ্ভত তেওঁলোকে স্পোটচ্ ইনষ্টিটিউচন এট কোকোৰাঝাৰ এই দাবীটো উত্থাপন কৰিছিল আৰু এই ক্ষেত্ৰত স্পোটচ কলেজ এখন স্থাপন কৰাৰ কাৰণে প্ৰতিশ্ৰুতিও দিয়া হৈছিল। তেনেকুৱা ধৰণৰ মেজৰ দাবী কেইটামান চৰকাৰে বিবেচনা কৰিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। মই মোৰ ফালৰ পৰা চৰকাৰৰ ওচৰত অনুৰোধ জনাইছো যে সেই দাবীবোৰ যাতে চৰকাৰে যথাযথ ভাবে কাৰ্য্যকৰী কৰিব পাৰে সেই বিষয়ে গুৰুত্ব দিব লাগে। এতিয়া কথা হৈছে বৰ্ত্তমান আবচুৰ দাবী অন্যফালে ঢাল খাইছে। এতিয়া তেওঁলোকে বৰ্ত্তমান ৮৯ টা দাবী চাচপেণ্ড ৰাখি মাত্ৰ ৩ টা ৰাজনৈতিক দাবী উত্থাপন কৰিছে।

এই দাবী তিনিটাৰ ভিতৰত ৯০ নং দাবীটো হৈছে ক্ৰিয়েচন অৱ ৰিজিয়েনেল কাউন্সিল ফৰ নন-কাৰ্বি ট্ৰাইবচ ইন কাৰ্বি আলং অটনমাচ ডিষ্ট্ৰিক কাউন্সিল, ৯১ নং দাবীটো আছিল ক্ৰিয়েচন অৱ ডিষ্ট্ৰিক কাউন্সিলচ ইন দি ট্ৰাইবেল কমপেণ্ট এৰিয়াচ অৱ চাউডাৰ্ণ ভেলী অৱ দি ব্ৰহ্মপুত্ৰ দাবীটো আছিল ক্ৰিয়েচন অৱ চেপাৰেট ষ্টেট উইথ দি ষ্টেটচ অৱ ইউনিয়ন টেৰীটৰী ফৰ দি প্লেইনচ ট্ৰাইবেলচ ইন দি নৰ্ডাণ ভেলী অৱ দি ব্ৰহ্মপুত্ৰ অৱ এচাম। স্বকীয়া ৰাজ্যকে ধৰি এনেকুৱা ধৰণৰ দাবী বিলাক তেওঁলোকে কৰিছিল। আগতে ডিভাইড আসাম ফিফটি ফিফটি আছিল কিন্তু এতিয়া বড়োলেণ্ড বুলি নামাকৰণ কৰি স্বকীয়া ৰাজ্যৰ কাৰণে দাবী জনাই আহিছে। অসমত জনজাতীয় লোক সকল সিচৰিত ভাবে আছে। জনজাতীয় লোক সকলৰ নানা ধৰণৰ আশা আকাংক্ষা আছে। সেই আশা আকাংক্ষা বিলাক পূৰণ কৰিব পাৰিলে ভাল হয়। গতিকে অসমত যিসকল জনজাতীয় আৰু অজন-জাতীয়লোক লোক আছে তেখেতসকলে সকলো দিশতেই যাতে সমানে সুবিধা পায় সেই দিশটো লক্ষ্য কৰি আলোচনাৰ মেজত বহিব লাগে আৰু সমস্যা সমাধান কৰাৰ কাৰণে এটা ব্যৱস্থা লব লাগে। মেঘালয় আৰু নগালেণ্ডত এই দুখন ৰাজ্যত যদিও জনজাতীয় লোক আছে তথাপি অসমত তাতকৈ বেছি থাকিলেও পৃথক ৰাজ্য দিব পৰা বৰ্ত্তমান তেনেকুৱা পৰিবেশ দেখা নাযায়। জনজাতীয় লোকসকলে তেনেকুৱা বিশেষ অঞ্চল কনচেনট্ৰেড হৈ থকা নাই, সিচৰিত হৈ থকাৰ কাৰণে এই ক্ষেত্ৰত অসুবিধা আছে। আমি প্ৰাচীনকালৰে পৰাই জনজাতীয় অজনজাতীয় সকলো মিলি একেলগে বসবাস কৰি আছো আৰু মিলাপ্ৰীতিৰে চলি থাকিব লাগিব। আমি সকলোৰে সমানভাৱে জীয়াই থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব আৰু সেই হিচাবে উন্নয়নৰ আচনিও লব লাগিব। এই দিশটো লক্ষ্য কৰি আমি এৰা ধৰাৰ মাজেৰে আলোচনাৰ মেজত বহিব লাগে আৰু তেনেকুৱা পৰামৰ্শ আমাৰ মাননীয় সদস্য সিংহ ডাঙৰীয়াইও আগবঢ়াইছে। মই ভাবো এই দিশত যি কোনো প্ৰকাৰে উপেন ব্ৰহ্ম আবচুৰ লগত আলাপ আলোচনা কৰাৰ কাৰণে পথ উলিয়াব লাগে আৰু বিশেষকৈ আলোচনাৰ মেজত বহাৰ পৰিবেশ যেতিয়া থাকিব তেতিয়া নিশ্চয় সমাধানৰ সূত্ৰ এটা আমি পাম আৰু এৰাধৰাৰ মাজেদি সমস্যাটো সমাধান কৰিব পাৰিম বুলি ভাবো। গতিকে আমি বিভিন্ন পৰ্য্যায়ত আলাপ আলোচনা কৰাৰ এটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু সেইমতে আমি সমস্যা সমাধানৰ

ব্যৱস্থা মৰিব লাগে । অসমৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লোকে যাতে একেলগে মিলাপ্ৰীতিৰে বসবাস কৰি থাকিব পাৰে সেইটো কথাহে চিন্তা কৰিব লাগে আৰু পৃথক পৃথক কৰি ৰখাৰ চিন্তা চৰ্চা কৰিব নালাগে। সমিল মিলৰ মাজেদি ৰখাৰ চিন্তা চৰ্চা কৰিব লাগিব। বৰ্ত্তমান মোৰ ফালৰ পৰা এইটোৱেই পৰামৰ্শ যে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আলোচনাৰ মেজলৈ তেওঁলোকক অনাৰ কাৰণে নিশ্চয় চেষ্টা চলাব যিকোনো উপায়ে যিকোনো এটা ব্যৱস্থাৰে তেওঁলোকক আলোচনাৰ মেজলৈ অনাৰ চেষ্টা কৰিব লাগে। সেই পৰামৰ্শটোকেই আগবঢ়াই আৰু অনুৰোধ জনাই এইখিনি বক্তব্য ৰাখি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

★শ্ৰীগোলোক ৰাজবংশী : অধ্যক্ষ মহোদয়, বিষয়টো গুৰুতৰ সহকাৰে আলোচনা নকৰি যদি ঘূৰাই দিব খোজা যায় তেনেহলে আমি ইয়াত নবহাই ভাল। এইবাৰ বিধান সভাৰ আৰম্ভণিতে এক সভা স্থগিত প্ৰস্তাৱৰ জৰিয়তে বিষয়টো জানিব খোজা হৈছিল কিন্তু সেই সময়ত চৰকাৰ পক্ষই হয়তো বিষয়টোৰ গুৰুতৰ উপলব্ধি নকৰাৰ ফলতেই এই বিষয়ত আলোচনা নহল। আজি মই আকৌ এই বিষয়টো উত্থাপন হোৱাৰ কাৰণে সুখ পাইছো আৰু এই বিষয়টোত কেনেকৈ এটা সমাধান সূত্ৰ উলিয়াব পৰা যায় সেই বিষয়ে গভীৰ ভাবে চিন্তা কৰা প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে। অধ্যক্ষ মহোদয় শ্ৰীসিংহ ডাঙৰীয়াই কবৰ দৰেময়ো এই ক্ষেত্ৰত কোনো ৰাজনৈতিক বাদানুবাদৰ সৃষ্টি কৰিব খোজা নাই। কিন্তু এইটো ঠিক যে আজি অসমত বড়ো সকলে যিবোৰ দাবী লৈ আন্দোলনত অৱতীৰ্ণ হৈছে তাৰ প্ৰতিক্ৰিয়া কেৱল বড়ো সকলৰ ওপৰতে নহয় ই অন্য ধৰণেও সুদূৰ প্ৰসাৰী হৈ পৰিছে। সেই কাৰণে আমি এই সমস্যাটো যি কোনো উপায়েৰে সমধান কৰিবই লাগিব। আপোনালোকে এটা কথা জানে যে অসমৰ অস্তিত্ব ৰক্ষাৰ নামত যি আন্দোলন হৈছিল সি সুদীৰ্ঘ ৬ বছৰে চলিছিল আৰু এই সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে আন্দোলনৰ নেতা সকলে একুৰি বাৰতকৈও অধিক বাৰ আলোচনাত বহিব লগা হৈছিল আৰু বহুতো এৰা ধৰাৰ মাজেৰেহে অসম চুক্তি সম্পাদিত হৈছিল। সেই কাৰণে অসমৰ বড়ো সকলে তেওঁলোকৰ কিছুমান দাবী লৈ যি আন্দোলনত নামিছে তাকো সমাধান কৰিবলৈ আমি এবাৰ দুবাৰ নহয় আগৰ কথাবোৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি যিমান বাৰ আলোচনাৰ প্ৰয়োজন হয়

*Speech not corrected.

সেই মতে আলোচনা কৰি তেওঁলোকক উপযুক্তভাবে আমাৰ মাজলৈ আনি এই সমস্যাটো সমাধান কৰাৰ কাৰণে উপায় উদ্ভাৱন কৰিব লাগে। আজি আবচুৱে পৃথক ৰাজ্যৰ দাবীত যি আন্দোলন কৰিছে সেই আন্দোলনৰ গুৰি ক'ত বা তাৰ সমাধানৰ উৎস ক'ত সেই বিষয়ে মই কবলৈ ন'যাও কিন্তু আমি আগৰ পৰাই এটা কথা কৈ আহিছো যে তেওঁলোকক যি কোনো উপায়ে আলোচনালৈ মাতক আৰু তেওঁলোকৰ লগত সমস্যাটো সমাধানৰ কাৰণে ব্যৱস্থা হাতত লওক কিন্তু সেই সময়ত চৰকাৰে এই কথাবোৰৰ প্ৰতি মন কান দিয়া দেখা নগল। তাৰ ফলস্বৰূপে আজি অসমত যি হিংসাত্মক ঘটনাবোৰ সংঘটিত হবলৈ পাইছে সেইবোৰ হয়তো সময় মতে ব্যৱস্থা লোৱা হ'লে হবলৈ নাপালেহেঁতেন। আজি এচাম দুস্কৃতিকাৰীয়ে যি হিংসাৰ পথ লৈছে সেই মানুহৰ সংখ্যা মোৰ বোধেৰে বৰ বেছি নহয়। হিংসাত্মক ঘটনা সংঘটিত কৰিবৰ কাৰণে বেছি মানুহৰ প্ৰয়োজনো নাই। সেই কাৰণে এইবোৰ ক্ষেত্ৰত মই বেছি বহলাই নকও, মাত্ৰ এই সন্ত্ৰাস কেনেকৈ নাইকিয়া কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে চিন্তা কৰিব লাগে।

এইখিনিতে মই এটা কথা কব খোজো যে অসমত যিসকল বড়ো, মিচিং, লালুং আদি জনগোষ্ঠীৰ লোক সকলৰ সকলোৰে সমান অধিকাৰ নাই বুলি যদি আমি তেওঁলোকক অৱহেলা কৰিব যাওঁ তেনেহলে আলোচনা কেতিয়াও সফল নহব। ইয়াৰ লগে লগে আৰু কথাৰ প্ৰতি মই চৰকাৰ কিম্বা অন্যান্য ৰাজনৈতিক দলৰ লোক সকলক সকিয়াই দিব খোজো যে কোনো ক্ষেত্ৰতে যাতে যিকোনো বিবৃতি বা প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ যোগেদি কেইজনমান বড়োৱে কৰা হিংসাত্মক কাৰ্য্যৰ কাৰণে সমগ্ৰ বড়ো জনগোষ্ঠীটোক ডকাইত, সন্ত্ৰাসবাদী আদি আখ্যা দি তেওঁলোকৰ আত্ম সন্মানৰ প্ৰতি আঘাট নাহানে এনে কথবোৰেও বহুতো ক্ষেত্ৰত নানা ধৰণে বিচিন্নতাবাদৰ সৃষ্টি কৰাত সহায় কৰে। সেই কাৰণে মই আকৌ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিব খুজিছো যে যি কোনো উপায়ে তেওঁলোকক আলোচনাৰ মেজলৈ মাতক আৰু মুকলি মুৰীয়াকৈ আলোচনাত বহাৰ বাবে চেষ্টা কৰক। এইখিনিতে মই সৰু কালতে পঢ়া এফাকি গানৰ বিষয়ে উল্লেখ নকৰি নোৱাৰিলো : এই গান ফাকিত আছিল যে—অ ফুল অ ফুল নুফুল কি .... শেষৰ ফালে কোৱা হৈছে—বোপা ককাৰ বৃত্তিটো মই এৰিমেই বা কিয়। ঠিক সেইদৰে এই চৰকাৰে কেৱল ৰাজীৱ গান্ধীকে দোষা-ৰোপ কৰাত ব্যস্ত নাথাকি বা তেওঁলোকৰ প্ৰকৃততে

যিটো এবাৰ নোৱাৰা স্বভাৱ সেই স্বভাৱ বাদ দি বড়ো সকলৰ পৰা উদ্ভৱ হোৱা সমস্যাৰ প্ৰতি সজাগ হওক আৰু কেনেকৈ এইসমস্যা সমাধান কৰিব পাৰি তাৰ উপায় উদ্ভাৱন কৰক। কিন্তু এইখিনিতে মই আকৌ এটা সাধু কথা থোৱতে কব লগা হলো -এজন বৰ খকুৱা মানুহ আছিল। তেওঁ লগত ল'ৰা-ছোৱালী লৈ ভাত খাবলৈ টান পাইছিল কিন্তু ঘৈণীয়েকে ল'ৰা এজন তেওঁৰ লগত ভাত খাবলৈ দিয়াত তেওঁ ল'ৰাজনক লগত ভাত খুৱাব লগা হ'ল। কিন্তু ল'ৰাজনক ভাত খুৱাওঁতে মাক যেতিয়া ভিতৰলৈ যায় তেতিয়া তাক খা খা বুলি কয় আৰু সি যেতিয়া খাবলৈ মুখ মেলে তেতিয়া তাক এটা ৰঙা জলকীয়া দেখুৱাই। ৰঙা জলকীয়া দেখি ল'ৰাই ভয়তে ভাত খাবলৈ বাদ দিয়ে। আজি বড়ো সকলক আলোচনালৈ মাতি তেওঁলোককো সেই ল'ৰাজনৰ দৰে যাতে ৰঙা জলকীয়া দেখুওৱা নহয় তাৰ প্ৰতিও মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। আজি চৰকাৰে বাৰে বাৰে কৈছে যে বড়ো সকলৰ সমস্যা সমাধান কৰাৰ নিমিত্তে তেওঁলোকক চৰকাৰে সকলো সময়তে আলোচনালৈ মাতি আহিছে। কিন্তু বড়ো সকলে এই আলোচনাত কিয় যোগ দিয়া নাই বা তেওঁলোককো ৰঙা জলকীয়া দেখুওৱা হৈছে নেকি সেই বিষয়ে সন্দেহৰ অৱকাশ আছে। সেই কাৰণে তেওঁলোকেও যাতে ৰঙা জলকীয়া দেখি ভয়তে আতৰি যাব লগা অৱস্থা নহয় তাৰ প্ৰতি চৰকাৰ সজাগ হব লাগে আৰু যিকোনো উপায়ে এই সমস্যাটো সমাধান কৰাত চৰকাৰে বিশেষ ভৱে যত্ন লব লাগে। মই আৰু দীঘলীয়া নকৰো, এই বিষয়ত হোৱা আলোচনাত এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

★শ্ৰীৰামেন্দ্ৰ দে : অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ মহোদয় যে বক্তব্য এই সদনে রেখেছেন আমি তার সঙ্গে সম্পুর্ণ একমত। আমি কেবল এর সঙ্গে একটু সংযোজন করে বলতে চাই যে এটা 'বড়োর সমস্যা' নয়, আসামের জনজাতীয় সমস্যা নয়—এটা আসামের জাতীয় সমস্যা। সরকার এটাকে কি ভাবে দেখেন ? সরকারের এই ব্যাপারে প্রকৃত দৃষ্টিভঙ্গী কি ? কারণ, অধ্যক্ষ মহোদয়, আসামের বড়োভাষীদের সংখ্যা হলো ৮,৫০,০০, মিচিং ২,৫৯,৫৫১, রাভা ১,৩৮,৬৩০, লালুং ৯৫৬০৫, দেউরী ২৩০৮৯, গারো ৯১৩৮। মহকুমাভিত্তিতে জনজাতীয়দের সংখ্যা হলো, গোয়ালপারা—১৮.৮৪ শতাংশ,

★Speech not corrected.

কোকরাঝার—৩০.৮৬ শতাংশ, জোনাই—৬৫.৬৮ শতাংশ, ধেমাজী—৩৯.৩৬ শতাংশ, মাজুলি—৩৭.২৫ শতাংশ। সুতরাং আজ আমরা যে বিষয়ে আলোচনা করছি তা কেবল বড়োদের সমস্যা বা কোকরাঝাড়ের সমস্যা নয়। অসামের জাতীয় সমস্যা নিয়ে আলোচনা করব। এটা আমাদের কাছে এখন একটা বর প্রশ্ন। কারণ এসব ঘটনাকে বিচ্ছিন্নভাবে দেখলে আমরা ভুল করব। আজ যে আমরা অলোচনা করছি বা যে পরিস্থিতির সম্মুখীন হয়েছি তার একটা ঐতিহাসিক পটভূমি রয়েছে। সেটা হলো ১৯৪৬ ইংতে আমরা দেখছি তৎকালীন সরকার ট্রাইবেলদের জন্য ২৩০০ টি রাজস্ব গ্রাম ও ৩৩ টি গড সৃষ্টি করেছিলেন। এই ৩৩ টি ট্রাইবেল বেল্ট এ জমির পরিমান ছিল ৩৬ লক্ষ ৪৪ হাজার ৫৫৩ একর। তার সংগে সংগে ১৯৪৮ ইংরাজীতে আসাম ল্যাণ্ড রেভিনিউ রেগুলেশন এক্টএর চাপ্তার টেন আইনে পরিনত করা হয়েছিল। কিন্তু এর পরে এই আইন কটটুকু কার্যকরী করা হয়েছে বা হয়নি বিগত ৪১ বৎসরে কোনও সরকার এই দিকে দৃষ্টি দেয়নি। এজন্যই আমরা বলতে চাই যে এ সবের মূল সমস্যা হয়েছে ট্রাইবেলদের ভূমি সমস্যা এবং এর থেকেই সৃষ্টি হয়েছে যত রকমের ভুল বুঝাবুঝি। মহোদয়, আজ ট্রাইবেলদের হাতে ৩৬ লক্ষ ৩৭ হাজার ৫৫৩ একরের জায়গায় মাত্র জমি আছে ১ লক্ষ ৩৭ হাজার একর জমি। ফলে ট্রাইবেলরা আজ নিজেদেরে অত্যন্ত অসহায় মনে করছে। এবং এর ফলেই এই ভুল বুঝাবুঝি সৃষ্টি হয়েছে। এটা সরকারের দুর করা প্রয়োজন। কারণ সরকারের এই ভুল নীতির ফলেই আসাম থেকে নাগালেণ্ড, মিজোরাম, মেঘালয়, অরুণাচল আলদা হয়ে চলে গেছে। আসাম থেকে আর যাওয়ার মতো জায়গা নেই। তাই আমাদের দল আসামের বিভাজনের সম্পুর্ণ বিরোধী। কিন্তু তাই বলে বন্দুকের নল দিয়ে আমরা রাজনৈতিক সমস্যার সমাধান করা যাবে বলে বিশ্বাস করি না। রাজনৈতিক সমস্যার সমাধান কেবল মাত্র রাজনৈতিক ভাবে আলাপ-আলোচনার মধ্যেই সম্ভব। কিন্তু আলোচনার ভিত্তি কি 'লাল জলকীয়া' হবে না অন্য কিছু? প্রত্যেক ছোট বড় জাতি গোষ্ঠীর আত্মনিয়ন্ত্রণের অধিকার আন্তর্জাতিক ক্ষেত্রে স্বীকৃত। আমাদের সংবিধানের ৬ষ্ঠ তপশীলভূক্ত আইনের যথাযথ সম্মান দিয়ে আসামের সমস্ত জনজাতির আত্মশাসনের অধিকার মনে নিয়ে আমাদের বর্তমান এই সমস্যার সমাধান করা অনতিবিলম্বে প্রয়োজন। এটাই হওয়া উচিত সরকারের আলোচনার ভিত্তি। এই বলে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

Shri A. F. Golam Osmani : Hon'ble Mr. Speaker Sir, on behalf of the members of the House I would like to thank you for allowing the Hon'ble members to initiate the discussion, because the problem is very serious and it was discussed at various levels outside the House involving various political parties and concerned tribal organisations. Sir, it is in the fitness of things that the House should be taken into confidence and it should be discussed with open mind. We should speak out freely without inhibition or any dictates of political necessity. As I feel, Sir, we are not going to find fault with one another. But there is necessity to have fundamental diagnosis to the crisis that has taken our State. Sir, we have inherited a legacy, a unique type of cohesion expressed in political form. Five hundred years of Ahom and Bodo and Rajbanshi rules brought together various cultures with various distinct characteristics. That nation making process is breaking up in this region. Hon'ble Member Shri Ramendra De has referred to earlier attitude of insistence of uniform State language, which led to breaking up the State of Assam. Sir, as I remember the last great Chief Minister of Assam Mr. Bimala Prasad Chaliha himself told his party men, "You should not impose Assamese upon any non-Assamese till they voluntarily accept it. In those days even his own party men did not pay hid to his advice. But Sir, subsequently Assamese was imposed leading to the birth of Meghalaya, Mizoram and Arunachal Pradesh. This is the direct political cousequence of a chauvinistic policy. Sir, in 1960 as well as 1972 this type of disruptive movement launched in the Assam Valley, which was initiated with the medium of Instruction issue. This

issue further aggravated the Social stability. Today the Bodos are agitating for a separate homeland. This movement had its origin in their demand for recognisation of their language in 1974-75. Sir, the Bodos were given a script which in no way connected with their demand. Deva Nagri was imposed against their demand for Revenue script. They wanted to accept the most modern Roman script. These are the psychological factors which ultimately affect peoples emotion. In ones of my lectures I remember in the last budget Session I told the leader of the House that you had the confidance of almost all sections of people including tribals: So you were in a position to do something good to these people. But what is the position now. I quoted in Bengali "Bibhajane. অবশ্যম্ভাবী বিশ্বাস-ভাজনতা যখন থাকে না।" Inspite of having that much of confidence of the people, you face the issue of Assam's disintegration. And this due to discrimination practiced against different communities, due to over jealousness or unexperence, this type of discrimination crept up. I would like to remind what Hon'ble Member from Udalguri, Mr. Binai Khungur Basumatari said when his Constituency was not given any School through many of you took 35-40 Schools against building grants. He said that rather then begging any School grant he would say 'Goodby to Assam' and his School in his own Home Land. Our ex-Revenue Minister, Shri Thaneswar Boro seemed to have given much thought on the problems. Out of 92 demands of the ABSU more or less 89 demands were met, but 3 about demands no decision could be raacheds at.

At least two crucial discussions took place earlier with

ABSU. but they remained adamant about these three demands. They said, 'these are our main demands'. If these are met with, the others would be naturally redunalant. About these three demands, you are to discuss and find out a formula. The ABSU wants the in involvement of Central Government in the discussion as they think any question of reorganisation of Assam would need Centre's involvement. Sir, if Assam is to be reorganised ultimately as the Bodos insist then the involvement of Central Government is essential. Only the Central Government can ultimately give shape to these three demands by necessary amendment in the Constitution. One in relation to creation of a separated State in the North Bank of Brahmaputra Valley and another in relation to the demand for self Government in Karbi Anglong within Assam as contemplated in the Constitution. This has been also the demand of the ASDIC. The difficulties have already been pointed our by Shri Ramendra De. What would be the basis for conceding these demands. Perhaps it is for the first time in India a seperatist demand is made having no connection with population pattern. The demand for Gorkhaland was on the basis of population pattern of Darjelling Divison. They said, we have majority in that area, so we demand Gorkhaland. Sir, solution for their demand has been found out. After initial bickerings, discussion amongst the parties were held. West Bengal Government at first were acusing that the Gorkhas have extra-territorial connection. Delhi was right to point out that there should discussion to find out the ultimate solution. Subhas Ghising has been recognised as now a realist leader. It is really gratifying that the our Home Minister

has started dialogue with ABSU. We have come to know from the newspaper report that the discussion will take place by third week of this month. Now the question is what would be the basis; We cannot meet their demand on population pattern, as they are not majority in the area. The facts and figures have been loudly stated by the Hon'ble Member, Shri De. So, on what basis their demand can be meet. In this connection, Hon'ble Member, Shri S. C. Sinha said unequvocably that further partition of the State is not possible. The State of Assam has already been trancated be cause of the wrong policy followed by our predeccssors; The Government might say that the people of the State at large will not allow partition of Assam. At the same time, we do not believe any sort of disorimination. We should usher in an era where all people are treated equally. It is a simple proposiation. This has been recognised by the Government of West Bengal, in the case of the Gorkha problem. So, initally, let us not say something harsh, let us not very vecifurnous in our approach, as the discussion is on the offing. Let the Government atarts the discussion and this is the moot point. Otherwise, it will create further complications. In the meantime, whatever allegations made against Police excesses should be looked into. It is a general complaint that Police has been creating havoc; Police has been creating more difficulties in political solution of the problem. I hope that Hon'ble Minister, will take appropriate action to create an atmosphere for discussion. As Shri Basumatari suggested the aged and female agitationists who were taken into custody should be made free. I do not find any difficulty to this

propostion. This type of gesture will help to create an atmosphere for discussion. We should always remember that the issue is very critical. The Bodos, the Karbis, the Missings and many, other ethnic groups are living in some regions, of Assam from time immemorial. But in many regious they are in minority compared to total population obtained locally. The Bodos presently are demanding seperate geographic arrangement outside Assam on the basis of their ethnic entity, not on the basis of their unmerical strength. This is a new type of demand based on 'Ethnic Antiquity.' It is to be seen how the politicians or and the statemen of Assam and India at large are going to solve this new type and problem. The rest of the country is equally interested to know the proper solution of this problem involving a demand on ethnic antiquity for a seperate geographical arrangement though they are minority in the area demanded. With this Sir, I conclude.

★শ্ৰীস্মৰণ স্বৰ্গীয়াৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বৰ্তমান যিটো জলন্ত সমস্যা সেই সমস্যাটো সমাধান কৰাৰ কাৰণে মাননীয় সদস্য সকলে আলোচনা সমালোচনাৰ মাজেদি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। এই আন্দোলন যদি আৰু বেছি আগবাঢ়িব দিয়া হয় তেনেহলে ই আটাইতকৈ আমাৰ কাৰণে দুৰ্ভাগ্যৰ কথা হব। জানিব পাৰি সুখী হৈছো যে অহা ১৭ এপ্ৰিল তাৰিখে আন্দোলনকাৰী উপেন ব্ৰহ্ম গ্ৰুপে আলোচনাত অংশ গ্ৰহণ কৰিব বুলি বাতৰি কাকতত পঢ়িবলৈ পাইছো। কথাটো যদি সঁচাকৈ সঁচা হয় তেনেহলে ভাল হব। কিন্তু আলোচনাৰ চৰ্ত হিচাৱে তেওঁলোকে এটা কথা গৃহমন্ত্ৰীলৈ লিখি পঠিয়াইছে যে আলোচনাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এজন প্ৰতিনিধি আহিব লাগে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰতিনিধি অহাত যদি বিশেষ কোনো অসুবিধা নহয় তেনেহলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এজন প্ৰতিনিধি মাতি আনি হলেও এই সমস্যাটো সমাধানত আমি আগবাঢ়ি যাব লাগে।

*Speech not corrected.

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা এইখিনিতে উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো আজি অসমখনত ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত সন্ত্ৰাসৰ সৃষ্টি হৈছে। এই সন্ত্ৰাস দূৰ কৰাৰ কাৰণে আমি সৰ্বদলীয় ভাবে এটা পিচ কমিটী গঠন কৰি সেই অঞ্চল সমূহলৈ পঠিওৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে এই পিচ কমিটীয়ে সেই অঞ্চলৰ মানুহৰ মাজত শান্তি বিৰাজ কৰোতে সহায় কৰে আৰু তাৰ পৰা লাভবান হয়।

এইখিনিকেই কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

★শ্ৰীদেৱেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মাননীয় সদস্য শ্ৰীফণীভূষণ চৌধুৰীয়ে দিয়া এটা প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত আলোচনা দাঙি ধৰিছো। এই বিষয়টোৰ প্ৰতি আমি ইতিমধ্যে সকলো চিন্তিত হৈ পৰিছো। বিশেষকৈ আবচুৰ যি আন্দোলন চলিছে এই পৰিপ্ৰেক্ষিতত কোকোৰাঝাৰ জিলা আৰু ওডালগুৰি মহকুমাত বিভিন্ন ঘটনা হৈছে। এই বিষয়ত বিভিন্ন মাননীয় সদস্য সকলো কেনেদৰে সমস্যাটো সমাধান কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে পৰামৰ্শ ৰাখিছে। ইতিমধ্যে এই আন্দোলনে এটা ব্যাপক ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। যদিও গণ-তান্ত্ৰিক বুলি কোৱা হৈছে তথাপিও এতিয়া হিংসাত্মক ৰূপ লৈ এটা বেলেগ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে। এখন জিলা আৰু এটা মহকুমাৰ পৰা গোটেই অসমত এটা পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে। বিভিন্ন ঘটনাৰ বিষয়ে শ্ৰীফণীভূষণ চৌধুৰীয়ে উল্লেখ কৰিছে মই সেই বিষয়ে কবলৈ নাযাওঁ। মই এটা কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰো যে পৃথিৱীত তিনিটা কাৰণত বিপ্লৱ হয়। এটা হ'ল অৰ্থনৈতিক ন্যায়, সমাজিক ন্যায় আৰু ৰাজনৈতিক ন্যায়। বুৰঞ্জী পঢ়ি আমি এই তিনিটা কাৰণেই বিপ্লৱৰ কাৰণ পাইছো। এই তিনিটাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বিভিন্ন সংগঠনে আন্দোলন আৰম্ভ কৰে। তেওঁলোকৰ ৯২ দাবীৰ ভিতৰত অৰ্থ নৈতিক-সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক ন্যায়ৰ দাবী আছে। গতিকে গোটেই কথাখিনি কেনেকৈ সমাধা কৰিব পৰা যায় এই বিষয়ে সকলোৱে চিন্তা কৰিব লাগে। অৰ্থনৈতিক ন্যায়ৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা পদক্ষেপ লৈছে আৰু সামাজিক ন্যায়ৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা পদক্ষেপ লবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে। এতিয়া ৰাজনৈতিক ন্যায় মানে ৰাজনৈতিক অধিকাৰ সাব্যস্ত কৰা। ৰাজনৈতিক ন্যায়ৰ কাৰণে বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন আন্দোলন হৈছে। এই বিষয়টো কেনেকৈ সমাধা কৰিব পাৰি তাৰ বাবে বিশেষ

---

* Speech not corrected.

ভাৱে চিন্তা কৰিব লাগে। ইতিমধ্যে কেবাজনো মাননীয় সদস্যই পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ, শ্ৰীওচমানিয়ে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। শ্ৰীৰামেন্দ্ৰ দেই যিটো বক্তব্য ৰাখিছে, সেইটো জাতিগত সমস্যা। আমি কোনখিনিত অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া উচিত তাক উল্লেখ কৰিছে। অসমৰ ক্ষেত্ৰত ইতিমধ্যে কৈছে অসমৰ জাতি গঠনৰ যিটো প্ৰক্ৰিয়া সেই ক্ষেত্ৰত আমি কেনেদৰে এই সমস্যা সামধান কৰিব লাগিব তাৰ কাৰণে সকলোৱে এটা সূত্ৰ উদ্ভাৱন কৰিব লাগিব। ইতিমধ্যে গৃহ মন্ত্ৰীয়ে আবচু সংগঠনক আলোচনাৰ মাজলৈ আনিবৰ কাৰণে যি ব্যৱস্থা লৈছে তাৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছো। আমি আশা ৰাখিছো আবচুৱে এই আন্দোলন পৰিহাৰ কৰি নিশ্চয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনাত বহিবৰ কাৰণে আগবাঢ়ি আহিব। চৰকাৰে ইতিমধ্যে মুকলিমূৰীয়া কৰিবৰ কাৰণে আগবাঢ়িছে। আবচুকো আগবাঢ়ি আহিবৰ বাবে আহ্বান জনালো। এই সমস্যাটোৰ বাবে সমগ্ৰ ৰাইজ চিন্তিত হৈ পৰিছে। বড়োৰ সমস্যা বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ সমস্যা আছে। বিভিন্ন জনজাতি সকলে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত আন্দোলন কৰিছে। গোটেই জনজাতি সমস্যাৰ লগত বড়ো জনগোষ্ঠীৰ সমস্যা কেনেকৈ সমাধান কৰিব পৰা যায় তাৰ বাবে সকলোৱে চিন্তা কৰিব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত কি ভাৱে সূত্ৰ উদ্ভাৱন কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰক। ইতিমধ্যে চৰকাৰে বিভিন্ন ৰাজনৈতিক দলৰ লগত আলোচনা কৰিছে। চৰকাৰে নিশ্চয় বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মনোভাৱ গম পাইছে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বিশেষ ভাৱে পদক্ষেপ লব লাগে আৰু সকলোৱে কৈছে যে অসমক কেতিয়াও দ্বিখণ্ডিত হবলৈ নিদিয়ে। আমি আকৌ অসমক ভাগ ভাগ হবলৈ দিয়াটো নিবিচাৰো। ভাগ ভাগ নকৰালৈ কেনেকৈ ৰাজনৈতিক, অৰ্থ নৈতিক আৰু সামাজিক ন্যায় দিব পৰা যায় এই বিষয়ে চিন্তা কৰা উচিত। এই বিষয়টো শ্ৰীফণীভূষণ চৌধুৰী ডাঙৰীয়াই উত্থাপন কৰাৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছো। ইতিমধ্যে কোকোৰাঝাৰ আৰু ওদালগুৰিত যি ঘটনা সংঘটিত হৈছে, এই ক্ষেত্ৰত কিছু পদক্ষেপ লৈছে। এই বিষয়টো ভালদৰে অনুসন্ধান কৰিবৰ বাবে আহ্বান জনালো। বড়ো তথা বিভিন্ন জনগোষ্ঠী লৈ অসমীয়া সমাজ হৈছে। এই অসমীয়া সমাজক ভাগ ভাগ হবলৈ দিয়াটো নিবিচাৰো। বড়ো জনগোষ্ঠীৰ হিংসাত্মক ঘটনাৰ কাৰণে সেই এলেকাৰ ৰাইজ এশ বছৰলৈ পিচ পৰি যাব। স্কুল ঘৰ জ্বলাইছে, দলং জ্বলাইছে, চৰকাৰী কাৰ্য্যালয় জ্বলাইছে।

এইবিলাক বেয়া নিদর্শন আৰু আগবঢ়াই নিবৰ কাৰণে বহুত সময় লাগিব। গতিকে এই গোটেই বিষয়টোৰ ওপৰত সকলোৱে চিন্তা কৰিব লাগিব। এইখিনিয়ে বক্তব্য ৰাখি মই সামৰণি মাৰিলো।

শ্রীশান্তিরঞ্জন দাসগুপ্ত : অধ্যক্ষ মহোদয়, আজকে আমরা এমন একটা স্পর্শকাতর বিষয়ের উপর আলোচনা আরম্ভ করেছি যে সেই আলোচনার ফলাফল শুধু আমাদের এই হাউসের মধ্যেই সীমাবদ্ধ থাকবে না—এর ফলাফল বাইরও সুদুর প্রসারী হবে। মাননীয় সদস্যদের সঙ্গে আমিও একমত যে এই আন্দোলনের মূল কারণগুলি কি তা আমাদের খুজে বের করতে হবে। কোন কোন সদস্য এর কারণ খুজতে গিয়ে অতীতের অনেক ঘটনার অবতারনা করেছেন। স্যার, অতীতের অনেক ঘটনা আমরা প্রত্যক্ষ করেছি, আসাম বিভাজনের অনেক সাক্ষীও হয়েছি। ভবিষ্যতে যাতে আসাম রাজ্য বিভাজন না হয় সেদিকে আমাদের নজর দেওয়া প্রয়োজন। একজন বিশ্ব বিখ্যাত নেতা বলেছেন যদি আমাদের অন্তর এবং মস্তিস্কো এক সঙ্গে কাজ না করে তাহলে কনফিউশনের সৃষ্ট হয় এবং সেখানে বিপদ অনিবার্য্য। যদি এই দুটি জিনিষ একসঙ্গে কাজ না করে তাহলে শুধু অন্তর দিয়ে কাজ করলে অনেক সময় সুফল পাওয়া যেতে পারে। কিন্তু আজ আসামে একটা জাতির সঙ্গে অন্য একটা জাতির মধ্যে যে একটা অবিশ্বাসের ভাব এবং দ্বন্দ্বের সৃষ্ট হয়েছে তা নির্মূল করার কোন চেষ্টা করা হচ্ছে বলে মনে হচ্ছে না। এই অবিশ্বাসেই আজ উভয় সম্প্রদায়ের মধ্যে এক মস্ত বড় বাধার সৃষ্ঠি করেছে। এবং এই অবিশ্বাস যদি এইভাবে চলতে দেওয়া হয় তাহলে কোন সমস্যার সমাধানই সম্ভব হবে না। জনজাতি এলাকায় যে আন্দোলন আজ চলছে তা আজ আরম্ভ হয়নি। অনেকদিন থেকেই এই সমস্যা চলেছে। কিন্তু এই আন্দোলন যে কোন দিন এমন ভয়াবহ রূপ ধারন করবে তা কেউই ধারনা করেনি। তাদের প্রকৃত যেসব সমস্যা রয়েসে তা ঠিকমত অনুধাবন না করার জন্য এমন অবস্থার সৃষ্টি হয়েছে বললে হয়তো বেশী বলা হবে না। আমরা দেখেছি যে নাগালেণ্ড ভারতর মধ্যে থাকা স্বত্বেও তখন কি ধরনের অবস্থা সেখানে সৃষ্টি হয়েছিল। স্বয়ং জয়প্রকাশ নারায়ন পর্যন্ত এদের সঙ্গে মধ্যস্থতা করার জন্য এগিয়ে এসেছিলেন। কিন্তু তৎ স্বত্বেও কোন সমস্যার সমাধান তখন সম্ভব হয়েছিল না। পরবর্তী সময়ে ভুল বোঝাবোঝির জন্য নাগালেণ্ড আসাম থেকে

চলে গেল। শুধু তাই নয়, তারপর মিজোরাম, অরুনাচল প্রদেশ, মেঘালয় এক এক করে আসাম থেকে চলে গেল। শুধু থেকে গেল উত্তর কাছার জেলা এবং কার্বি আংলং জেলা। আজ সেখানেও বিভাজনমুখী আন্দোলন চলছে। কখন চলে যায় কেউ বলতে পারে না। এমতাবস্থায় ঐসব অঞ্চলের জনসাধারণের মনে আস্থা ফিরিয়ে আনার জন্য আমাদের চেষ্টা করা উচিত। আর যদি রাজ্য সরকার বা পুলিসের উচ্চ পদস্থ বিষয়াগণ মনে করেন যে শক্তি প্রয়োগ করে পুলিস দিয়ে তাদের এই আন্দোলন দমিয়ে রাখবেন তাহলে খুব ভুল করা হবে। কারণ ইতিহাস এমন কোন নজীর নেই যে কোন আন্দোলন পুলিসী সহয়তার দমন করা সম্ভব হয়েছে। বৃটিশ আমোলেও আমরা এর প্রমাণ পেয়েছি।

মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্রীবিনয় খুংগুর বসুমতারী মহোদয় এবং অন্যান্য মাননীয় সদস্যগণ জনজাতীয় এলাকায় নানা ভাবে পুলিসী অত্যাচার চলছে বলে অভিযোগ এনেছেন। সুতরাং বসুমতারী মহোদয় আপনার নেতৃত্বে একটি হাউস কমিটি গঠন করে ঐসব অঞ্চলের অবস্থা অধ্যয়নের জন্য যাওয়ার জন্য যে পরামর্শ দিয়েছেন তা আমিও সমর্থন করছি। ঐসব অঞ্চল পরিদর্শন করলে নিশ্চয়ই একটা শান্তির আবহাওয়া সৃষ্টি হবে এবং এইসব আন্দোলন কারীদেরে আলোচনার টেবিলে নিয়ে আসতে পারলে অনেক সমস্যার সমাধান হবে। তা না হলে পরবর্তী সময়ে আরো বেশী করে আগুন জ্বলে উঠবে। বিশ্বাসের একটা ভাব জাগিয়ে তুলতে পারলে এদের মন নিশ্চয়ই গলবে এবং কোকরাঝার জেলা, উদালগুরি বা কার্বি আংলংএ যে বিভাজনমুখী আন্দোলন আজ চলছে তা থেকে আসামকে আমরা রক্ষা করতে পারবো—এই মনোভাব জাগিয়ে তোলার জন্য অনুরোধ করে আমি আমার বক্তব্য শেষ করছি।

শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ যোৱা শীতকালীন অধিবেশনতে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক এটা পৰামৰ্শ দিছিলো যে নিখিল বড়ো ছাত্ৰ সংগঠনৰ লগত আলোচনা কৰিব লাগে। অৱশ্যে তেখেতে মোৰ পৰামৰ্শটো একেবাৰেই অগ্ৰাহ্য কৰা নাছিল। শ্ৰীউপেন ব্ৰহ্মাই কায়দা কৰি বলটো আমাৰ চৰকাৰৰ কৰ্টলৈ ঠেলি পঠিয়াইছে এতিয়া আমাৰ চৰকাৰৰ নাম হৈছে যে সেই বলটো পুনৰ শ্ৰীউপেন ব্ৰহ্মাৰ কৰ্টলৈ ঠেলি পঠিয়াব লাগে। চৰকাৰে মোৰ পৰামৰ্শ অগ্ৰাহ্য কৰা নাছিল যদিও সম্পূৰ্ণভাৱে গ্ৰহণো কৰা নাছিল। চৰকাৰে বড়ো ছাত্ৰ সন্থাৰ লগত মুকলিকৈ আলোচনা নকৰি গোপন ভাৱে আলোচনা

কৰিছিল। মই ভাবো যে গোপনভাবে আলোচনা নকৰাকৈ মুকলি ভাবেই আলোচনা কৰা হ'লে ভাল আছিল। নিখিল বড়ো ছাত্ৰ সন্থাই স্বকীয়া বড়োলেণ্ডৰ কাৰণে আন্দোলন কৰিছে। তেওঁলোকে কালিলৈ কব যে স্বকীয়া ৰাজ্য যদি দিব নোৱাৰে তেনেহ'লে জিলা পৰিষদ দিয়ক। অসম চৰকাৰে স্বকীয়া ৰাজ্য দিব নোৱাৰে, কাৰণ অসম দ্বি-খণ্ডিত হোৱা এই চৰকাৰে নিবিচাৰে। আকৌ জিলা পৰিষদো দিব নোৱাৰে অসম চৰকাৰে। অসম চৰকাৰে কি দিব জনজাতীয় সকলক? স্বকীয়া ৰাজ্য দিব নোৱাৰে, জিলা পৰিষদ দিব নোৱাৰে তেন্তে কি দিব? অসমৰ জনজাতি সকলে বিচাৰিছে তেওঁলোকৰ আৰ্থ-সামাজিক সমস্যা ৰাজিৰ সমাধান হোৱা। এতিয়া এনেকুৱা পৰিস্থিতি হৈছে যে তেওঁলোকৰ যিবিলাক দাবী আছে সেইবিলাকো পূৰণ কৰিব নোৱাৰি। কাৰণ যি ১৯৭৮ চনৰে পৰা যিবিলাক বেকলগ আছে সেইবিলাক পূৰণ কৰিব পৰা নাই। আমাৰ চৰকাৰে পূৰণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে যদিও এই ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ কৃতকাৰ্য্য হোৱা নাই। কাৰণ যিমানবিলাক বেকলগ আছে সেইখিনি পূৰণ হব বুলি কব নোৱাৰি। অনুসূচীত জাতি, অনুসূচীত জনজাতি আৰু পাহাৰীয়া জনজাতি মিলাই প্ৰায় ১০ হাজাৰ মান বেকলগ আছে। এতিয়া অসমত যিমানখিনি চাকৰি খালি হব সেইবিলাক বেকলগৰ দ্বাৰা পূৰণ কৰিবলৈ গ'লে অসমত যিবিলাক আন আন জাতি আছে সেইবিলাক জাতিৰ ল'ৰা ছোৱালীয়ে চাকৰি নাপাব। অকল চাকৰিৰ ক্ষেত্ৰত নহয় প্ৰমোচনৰ ক্ষেত্ৰটো প্ৰায় ৩ হাজাৰমান বেকলগ আছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ৩ হাজাৰ বেকলগত যদি প্ৰমোচন দিয়া হয় তেনেহলে অজনজাতিৰ লোকে প্ৰমোচন নাপাব। এনেকুৱা কিছুমান অসুবিধাৰ কাৰণে বেকলগত প্ৰমোচন দিব নোৱাৰে। আৰু নিযুক্তি দিও বেকলগ ফিলআপ কৰিব নোৱাৰে। আমি আজি স্বকীয়া ৰাজ্য দিব নোৱাৰো, স্বায়ত্ব শাসিত জিলাও দিব নোৱাৰো। মই আগতে সদনত কৈছো ১০ হাজাৰক নিযুক্তি নিদি তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগক নিযুক্তি দিব লাগে আৰু ৩ হাজাৰক প্ৰমোচন দিব নোৱাৰিলেও তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগ প্ৰমোচন দিব পৰা যায়। বিশেষ ব্যৱস্থাৰ দ্বাৰা প্ৰমোচন আৰু নিযুক্তি দিব পাৰে নেকি? আৰু মই ভাবো যে, চৰকাৰে বিশেষ ব্যৱস্থাৰে নিযুক্তি আৰু প্ৰমোচন যদি দিয়ে তেতিয়া হ'লে উপেন ব্ৰহ্ম অকলশৰীয়া হব। আগতে সদৌ অসম ছাত্ৰ সন্থাৰ ন্দোলনক বিভিন্ন সংগঠনে সমৰ্থন কৰিছিল কিন্তু এতিয়া নিখিল বড়ো

ছাত্ৰ সকলক কোনো সংগঠনে সমৰ্থন কৰা নাই। মাননীয় সদস্য শ্ৰীবিনয় খুংগুৰ বসুমতাৰী দেৱে নিৰপেক্ষ ভূমিকা লৈছেনে সমৰ্থন কৰিছে সেইটো স্পষ্টকৈ কব নোৱাৰি। আজি নিখিল বড়ো ছাত্ৰ সন্থাৰ আন্দোলন দুভাগ হৈছে। উপেন ব্ৰহ্মাৰ গ্ৰুপ আৰু ৰামচিয়াৰিৰ গ্ৰুপ। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে এই আন্দোলন দমন কৰিব পৰা নাই। চৰকাৰে দমন কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণ এটা আছে। আগতে সদনত কৈছিলো যে আন্দোলন মকাবিলা কৰাৰ বাবে পুলিচৰ মনোবল ভাঙি পেলাব নালাগে। ভুমকাত হিংসাত্মক কামত বাধা দিয়াৰ বাবেই পুলিচ বিষয়াক নিলম্বিত কৰা হ'ল। এতিয়া ওদালগুৰিত তেনে হিংসাত্মক ঘটনা দমন কৰিলে হয়তো তেওঁলোককো নিলম্বিত কৰাৰ বাবে কোনোবা সংগঠনে দাবী তুলিব বা শাস্তি দিবলৈ কব। এই কাৰণেই পুলিচে আশানুৰূপ কাম কৰিব পৰা নাই। কাৰণ পুলিচৰ মনোবল ইতিমধ্যে ভাঙি গৈছে। আজি গণতন্ত্ৰক দমন কৰিবলৈ কোৱা নাই। হিংসাত্মক আন্দোলনক দমন কৰিবলৈ কোৱা হৈছে। আমাৰ চৰকাৰৰ কৰিবলৈ কিছু কাম আছে। মই যোৱা কালিও কৈছো যে ম্যাদী পট্টা দিয়াৰ কথা। এইটোৱেই আচল সমস্যা হৈছে। যিবিলাক জনজাতি ট্ৰাইবেল ব্লক আৰু বেল্টআছে তেওঁলোকক ম্যাদী পট্টা দিয়া হোৱা নাই। আৰু ম্যাদী পট্টা নথকাৰ বাবেই ট্ৰাইবেল বেল্ট আৰু ব্লক ৰাখিব লগা হৈছে। যোৱা ৩ বছৰ পাৰ হৈ গ'ল আমি ম্যাদী পট্টা দিয়াৰ কামত আগবাঢ়িব পৰা নাই। শদিয়া, ধেমাজী, লক্ষীমপুৰ আদি ঠাইত বসতি কৰা জনজাতি সকলৰ ম্যাদী পট্টা নাই, আনকি অ-জনজাতি সকলোৰে৷ নাই। ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে, ইয়াৰ বাবে কৰ্মচাৰা নাই। এচ, দি, চিক সুধিলে কয় যে, জৰীপ কৰিবলৈ ষ্টাফ নাই। অৰ্ডাৰ দিলে নহব, ষ্টাফ দিব লাগিব। গতিকে চৰকাৰে গতানুগতিক প্ৰক্ৰিয়াৰে ষ্টাফ দিব নোৱাৰে। জৰীপ কৰিব নোৱাৰিলে ম্যাদী পট্টা দিব নোৱাৰে। গতিকে ম্যাদী পট্টা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ যে আন্তৰিকতা আছে সেই বাবে বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালো। এডিচনেল ষ্টাফ নিযুক্তি দি যুদ্ধকালীন ক্ষীপ্ৰতাৰে জৰীপ কৰিব লাগিব। ম্যাদী পট্টা দিব লাগিব। মহোদয়, সকলো চৰকাৰেই ৫ বছৰৰ মূৰে মূৰে নিৰ্বাচনৰ সন্মুখীন হ'ব লাগে। যদি এইবিলাক সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱাৰে তেতিয়াহলে ৰাইজক একবছৰ ৬ মাহৰ পিচত ম্যাদী পট্টা দিয়াৰ সম্পৰ্কত আমি কি কম। গতিকে এটা বিশেষ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰি ম্যাদী পট্টা দিয়াৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে আমাৰ বহুতো অসুবিধা হব।

যোৱা কালিও মই কৈছো চৰকাৰৰ কথা বতৰাত আন্তৰিকতা আছে কিন্তু কামত প্ৰতিফলন হোৱা নাই। জৰীপ কৰি জনজাতি সকলক ম্যাদী পট্টা দিব পৰা নাই। ৰাজহ বিভাগৰ গতানুগতিক প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা এই কাম নহব। জনজাতি অধ্যুষিত বিলাকত যিবিলাক স্কুল আছে তাত টাউনৰ মানুহ এলিমেণ্টৰী বোৰ্ড বা ডি আইয়ে নিযুক্তি দিয়ে আৰু সেই টাউনৰ মানুহজন চাকৰি কৰিবলৈ গৈ তাত ৬ মাহ থকাৰ পিচত ওয়িথ পষ্ট গুচি আহে। এখন স্কুলৰ দুজন মানুহ গুচি আহিলে দুটা পষ্ট গুচি আহে। এতিয়া এইটো এটা চাকৰি সৃষ্টি কৰা কাৰখানাহে হৈছে। মোৰ নিজৰ সমষ্টিতে ৬ মাহ এবছৰৰ ভিতৰত কেইবাটাও পষ্ট উঠাই অনা হৈছে। য'ত ৫/৬ জন শিক্ষক থাকিব লাগে—তাত ২/১ জনহে থকা দেখা গৈছে, কাৰণ পষ্ট দি আগতেই উঠাই অনা হৈছে। মই মিনিষ্টাৰক কব পাৰো ডি, পি, আইক কব পাৰে, মই গকুল শইকীয়া হব নোৱাৰো। ডি, পি, আইক কলেও চোলাত ধৰা বুলি কব। কাগজত হেডলাইন ওলাব। ভৰত নৰহে ডি, পি, আইক চোলাত ধৰিলে। গণতান্ত্ৰিক যি প্ৰক্ৰিয়া চলি আছে তাত আমি নিৰবে থাকিব নোৱাৰো। গতিকে ডি, পি, আইৰ দ্বাৰা অৰ্ডাৰ দিব লাগে যে জনজাতীয় অধ্যুষিত অঞ্চলত এবাৰ এটা পষ্ট দিলে কেতিয়াও উঠাই আনিব নোৱাৰে। তেতিয়াহে ট্ৰাইবেল বেল্ট এণ্ড ব্লকবিলাক উপকৃত হব। এইবিলাক কাম কৰিব পাৰিলেহে জনজাতি আন্দোলন শাম কাটিব। অসম চুক্তিৰ ১০ নম্বৰ দফাটো ৰাজ্য চৰকাৰে গুৰুত্ব নিদিয়ে। অসম চুক্তি মন্ত্ৰীয়ে ১০ নম্বৰ দফাটো অৱহেলা কৰিছে। ট্ৰাইবেল বেল্ট এণ্ড ব্লক ৰখা কাৰণে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে? কাৰণ এই সমস্যা বিলাক আন্দোলনৰ লগত জড়িত আছে। আমি স্বকীয়া ৰাজ্য দিব নোৱাৰো স্বায়ত্ব শাসিত ও দিব নোৱাৰো। গতিকে ৰেভিনিউৰ যি ৰুল আছে সেইমতে চৰকাৰে কি কাম কৰিব নোৱাৰে। অসমক খণ্ড বিখণ্ড কৰা নহয়, স্বায়ত্ব শাসিত জিলা দিয়া নহয়, তেনেহলে বেল্ট এণ্ড ব্লকবিলাক ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে কিয়? আগতেও ট্ৰাইবেল বেল্ট ব্লকত চোৱা চিতা কৰাৰ কাৰণে এ, ডি, চি নিযুক্তি দিছিল। কিন্তু তেওঁলোকক আজি ল এণ্ড অৰ্ডাৰৰ কাম কৰিবলৈ লগাইছে। আজি আমি ম্যাদী পট্টা দিব পৰা নাই। জৰীপ কাৰ্য্য সমাধা কৰিব পৰা নাই। এতিয়া আমি দেখিছো ৰিজাৰ্ভেশ্যন এক্ট ১৯৭৮ চনৰ দুটা ক্লজ পাৰচ'নেল বিভাগে প্ৰত্যাহাৰ কৰিছে।

আমাৰ এডভাৰচাৰি কাউন্সিল আছে, এচ, টি, এচ, চি আছে, সেইবিলাক

বোৰ্ডত আলোচনা কৰিব লাগে। আমি দেখাত আলোচনা কৰা হোৱা নাই। আগতে আছিল যে জনজাতিৰ এজন চাকৰিয়াল মৰিলে তেওঁৰ ঠাইত জন-জাতীয় লোকে পাব লাগে। অনুসূচীত জাতিৰ মৰিলে অনুসূচীত লোকৰ দ্বাৰাই পদটো পূৰণ কৰিব লাগে আৰু পাৰ্বত্য জনজাতিৰ লোক মৰিলে পাৰ্বত্য জন-জাতিয়ে পাব লাগে। সেইকাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো এইবিলাকৰ প্ৰতি দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিব লাগে। তাৰোপৰি মই বিশ্বস্তসূত্ৰে জানিব পাৰিছো যে নিখিল বড়ো ছাত্ৰসন্থাৰ যিবিলাক বিবৃতি সেইবিলাক তেওঁলোকে নিজে নিলিখে। গুৱাহাটীৰে এচাম বুদ্ধিজীৱিয়ে লিখি দিয়ে। গুৱাহাটীৰ এটা ঠাইত তেওঁলোকে বাহৰ পাতি আছে। গতিকে তেওঁলোকৰ ওপৰত চৰকাৰে আইন-গত ব্যৱস্থা লব পাৰে। তেতিয়াহে নিখিল বড়োৰ ছাত্ৰ সন্থাৰ উপেন ব্ৰহ্ম অকলশৰীয়া হৈ যাব। শুনিবলৈ পাইছো উপেন ব্ৰহ্মই ঘনাই চিলঙলৈ এচ, আই, বিৰ যুটিয়া সঞ্চালকৰ অফিচলৈ যায়। এই বিষয়ে দৃষ্টি দিব লাগে যে যুটীয়া সঞ্চালকৰ লগত নিখিল বড়ো ছাত্ৰ সন্থাৰ কি সম্পৰ্ক আছে ? আৰু এই সংগঠনক টকা-পইচাৰ যোগান ধৰে নেকি, আন্দোলনৰ কাৰ্য্যসূচী প্ৰস্তুত কৰি দিয়ে নেকি ? চৰকাৰে তদন্ত কৰিব লাগে। চৰকাৰে উপযুক্ত সময়ত উপযুক্ত কাৰ্য্যব্যৱস্থা যদি গ্ৰহণ নকৰে তেন্তে আমি এদিন এচুকত বহি থাকিব লাগিব। এইখিনিতে মোৰ এটা নীতিবচন মনত পৰিছে— 'হাতী পায় হেৰুৱালো লিহিৰি বনত, মুকুতা পাই হেৰুৱালো চোতালৰ ছুবৰী বনত।'

★ডাঃ কমলা কলিতা : মাননীয় ফণীভূষণ ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাৱ সদনত উত্থাপন কৰিছে ইতিমধ্যে সেই প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত বিতং আলোচনা হৈছে। মই এই আলোচনা দীঘলীয়া কৰিবলৈ বিচৰা নাই। আজি এই বিষয়টোৰ ওপৰত আলোচনা হোৱাৰ কাৰণে আৰু বিষয়টো সকলো মাননীয় সদস্যই বিশেষ ভাৱে মনোনিবেশ কৰি আলোচনা কৰাৰ কাৰণে আমি নিজেই আজি সন্তোষ পাইছো। আজি এই যদি আমি চাওঁ তেতিয়াহলে আমি দেখা পাওঁ যে আন্দোলনৰ গুৰিতে ক্ষমতাৰ ৰাজনীতি দেখা যায়। আজি আমি ভোটত জিকাৰ কাৰণে বিভিন্ন ৰাজনৈতিক দলৰ নেতা সকলে নিৰ্বাচনত জিকিবৰ কাৰণে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত বিভাজনৰ সৃষ্টি কৰি আমাৰ বৃহৎ অসমীয়া সমাজখনক, বৃহৎ অসমীয়া জাতিটোক ঠান-বান কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা চলাই আছে। আমি এই কথাটো উপলব্ধি কৰিব পৰা নাই। আজি আমি

*Speech not corrected.

আটাইয়ে নিজকে অসমীয়া বুলি কবলৈ বেয়া পাওঁ। আমি বড়ো, আমি ৰাভা, আমি মিচিং, আদি বুলি কওঁ। আজি এগৰাকী মাননীয় সদস্যই কৈছে যে পুলিচে সন্ত্ৰাসবাদৰ সৃষ্টি কৰিছে। আমাৰ দলে বিশ্বাস কৰে যে পুলিচৰ দ্বাৰা বন্দুক বেনটৰ দ্বাৰা গণতান্ত্ৰিক আন্দোলন মষিমুৰ কৰিব নোৱাৰে। গতিকে এইটো চিন্তা কৰিব লাগে যে সন্ত্ৰাসবাদৰ কাৰ্য্যকলাপৰ বাবে যাতে নিৰিহ জনসাধাৰণে ভুগিব লগীয়া নহয়। তেওঁলোকক সম্পুৰ্ণ নিৰাপত্তা দিয়াৰ আমাৰ দায়িত্ব আছে। আজি বহুতো সদস্যই পুলিচৰ বিভিন্ন অত্যাচাৰৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। পুলিচ আছে ৰাইজক নিৰাপত্তা দিয়াৰ কাৰণে। তেওঁলোকৰ মনোবল অটুট ৰাখিব লাগিব। আজি দেখা গৈছে গোটেই বিষয়টোৱেই এটা স্পৰ্শকাতৰ বিষয় হৈ পৰিছে। এই স্পৰ্শকাতৰ বিষয়টো বিতং ভাৱে আলোচনা কৰিবলৈ হ'লে বহু সময়ৰ প্ৰয়োজন হব। অৱশ্যে ইতিমধ্যে আমাৰ বহুতো সদস্যই বিষয়টোৰ ওপৰত বিভিন্ন মতামত দাঙি ধৰিছে। আমি বিচৰা নাই অসম খণ্ড বিখণ্ড হওঁক, বিভক্ত হওঁক, কোনো ৰাজনৈতিক দলেই বিচৰা নাই। তেতিয়াহলে আমি আটাইয়ে এই সমস্যা সমাধান কৰাৰ কাৰণে কৰণীয় কামখিনি কৰিব পৰা নাই। আজি অকল আবচু, উপেন ব্ৰহ্ম আন্দোলনেই নহয়, ইয়াৰ পিচতো বিভিন্ন জনগোষ্ঠীয়ে এটাৰ পিচত এটাকৈ আন্দোলন কৰিব আৰু শেষত ই গৈ এটা ক্ৰনিক বেমাৰত পৰিণত হব। এই বেমাৰ নিৰ্মূল কৰাৰ কাৰণে ক্ষীপ্ৰ ব্যৱস্থা লব বুলি আশা কৰিলো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি এই বেমাৰ নিৰ্মূলৰ কাৰণে, নোহোৱা কৰিবৰ কাৰণে চিন্তা কৰিব লাগিব। চিন্তা কৰিব লগীয়া হৈছে। উক্ত অঞ্চলবোৰত থকা ভীতিগ্ৰস্ত লোক সকলৰ মনলৈ সাহস আৰু সদ্‌ভাৱ ঘূৰাই অনাৰ কাৰণে অঞ্চলবোৰত শান্তি সম্প্ৰীতি অটুট ৰখাৰ কাৰণে, উত্তপ্ত পৰিস্থিতি শান্ত কৰাৰ কাৰণে আমাৰ এই বিধান সভাৰ বিভিন্ন মাননীয় সদস্যৰে গঠিত এটি 'গুড উইল মিশ্যন' তালৈ পঠালে ভাল হব বুলি ভাবিছো। মই আৰু বেছি দীঘলীয়া বক্তব্য ৰাখিব খোজা নাই। এই স্পৰ্ধকাতৰ বিষয়টো ৰাজনৈতিক দৃষ্টিকোণৰ পৰা ফালৰি কাটি আনি সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ ভিতৰত ৰাখি সমস্যাটো সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আমি আটায়ে আন্তৰিকতাৰে প্ৰচেষ্টা চলাৰ লাগিব।

Mr. Speaker : Now, Mr. Mazumdar. Time is very short, you please be brief.

*Shri Abdul Muhib Mazumdar : Thank you, Sir, I have been warned before hand, I will not take much time. I shall conclude within five minutes. The issue we are discussing is very serious. Sir, I am glad that the tone set by the mover of the Motion did not last for long. The intervention by senior member, hon'ble Shri Sarat Ch. Sinha had a terrific effect on the members of the House because the issue is a very sensitive one and it is not worth while to blame one another for the situation that has engulfed the State. It has become a practice that when an unfortunate situation occurs in the State we go on blaming one political party or the other. This is not a good sign. Sir, after 1983 general election we had in this House as many as 17 seats vacant. And, now this House has its full strength of 126 representatives duly elected. We represent different parts of the States, different religious and linguistic groups. Even then how is it that we had to come to such a pass after a lapse of three years or so and should have discussed the situation that has arisen in the State. This is not the time to apportion blame on other. There is no question of throwing blame on others. We should go deep into the matter and find out the causes for this unrest. Hon'ble Member, Shri Bharat Narah has pointed out some of the cases and we should exercise our mind on them and try to find out a solution. One thing we have noticed, Sir, that ABSU agitationists are using the same system and same method for agitation which was used by AASU during their agitation on foreign nationals issue. And, the Government is also following the

*Speech not corrected.

same principle which was followed by us while we were in the Government I have been repeatedly saying in this House that they should not follow us because it will not pay them. They will meet the same and which we met. Sir, this agitation has paralysed the normal life of Assam so also the entire north eastern region. Some more agitational programmes have been announced. There will be 100 hrs bandh, 1000 hrs bandh and even there will be a bandh for 41 days. What will happen to the people of this region if these programmes materialise ? Therefore, Sir, I share the views of Hon'ble members that we should sit together and try to find out a solution, if necessary, with the help of a House Committee under the leadership of Hon'ble Speaker. Our first and foremost task will be to bring the agitationists on the table so that we can discuss. Because it is only through discussion a negotiated settlement could be arrived at. Let us forget the prestigious thing and sit for discussion. I do not see any reason why we should not agree to the presence of a Central Government representative in the discussion. AASU during the agitation on foreign nationals issue they refused to sit with us as they termed us as illegal Government and they discussed with the Central Government.

With these words, Sir, I appeal to all that some way has to be found out to bring the ABSU people to the table and start the discussion.

★Shri Chandra Mohan Patowary : Mr. Speaker, Sir, at the very outset of my speech I would like to extend

*Speech not corrected

my heartiest thanks to you that after very long time with all sorts of turmoil & chaos in the State because of the agitation launched by ABSU in Assam one atmosphere to discuss or criticies or to find out some sort of solution to the problem is created to-day under your leadership by giving opportunities to the members. This atmosphere is created because of your bold step by giving us the opportunity to discuss this serious and sensitive issue of the State as a whole. Sir, I am not joining hands with some of our members who said that keeping the politcal point of view aside from the social aspects this problem can be solved.] Because the whole thing is a political one and this political issue solution of which must be found out from political point of view. If the whole matter is political, we are to solve it politically. In this case, Government should consider some matters, some certain things in other ways. No. 1, Government should take the people of the State as a whole into confidence, Government should take all organisations into confidence so that all organisations and people of the society can render same suggestions to find out the solutions. No. 2, if it is a political matter it will have to be solve with palitical view and we must go ahead with concrete suggestions without criticising each other and then only we can have a salution. ABSU demanded a seperate State and we on the other hand say that we are not going to allow the State to be devided. So, I would like to suggest that Government should be very clear up to what extent we can accede to their grievances. It should be made clear publicly. Once Government comes up with the decleration to wha extent Government is ready to eccede to their demand

the people can involve themselves in the issue as it is the duty of all citizens. We cannot allow any chaos in the State. It appears that 3 demands of ABSU remained to be solved. It is necessary to know whether the Government is in a position to declare package deal for fulfilment of the demands. If there is a package deal it should be clear and should be published. Another point is, we are getting in newspaper and in other media that some anti-national forces are behind this agitation. My submission is, Government has a strong machinery. If some forces are there who are making this chaos Government should find out them and punish them. It should be found out immediatly ; it should be the consensus of the House that these anti-national forces must be found out and punished. Sir, as members of this august House we have obligation to the society. In this connection, I would like to suggest that a good-will mission consisting of members from all parties should be sent to the disturbed areas so that we can convey the willingnest of the Government that Government want to have discussion to find out the solution to the problem. Regarding discussion with ABSU, it appears that they are not in a position to come for the discussion in the absence of a clear cut Government policy. So if the Government declare its policy obviously they will be compelled to come down and I believe when this House is involved no one can defy the proposal. I hope Government will try to examine this. I have made this suggestion as other members did not touch them.

With these few suggestions Sir, I once again offer my thanks to you for your bold step for allowing this discussion in the House. I conclude my speech.

মাননীয় অধ্যক্ষ : আমাৰ সময় আৰু ১০ মিনিট মানহে আছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰী বক্তব্য ১৭ তাৰিখৰ পিছত ৰাখিব।

★শ্ৰীভৃগুকুমাৰ ফুকন (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজিয়েই দিব পৰা হব।

মাননীয় অধ্যক্ষ : সেইটো সময় সাপেক্ষ্য কথা হব।

★কুমাৰ দীপক দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি অসমৰ এটা বিশেষ সমস্যা লৈ আলোচনা চলিছে। আজি যিটো সমস্যাৰ দ্বাৰা গোটেই অসম জৰ্জৰিত হৈ পৰিছে সেই সমস্যাটোকে এই সদনৰ মাজলৈ আলোচনাৰ বাবে অনাৰ কাৰণে মই অভিনন্দন জনাইছো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সম্পৰ্কে আজি যথেষ্ট আলোচনা বিলোচনা আদি হৈছে আৰু মাননীয় সদস্যসকলে সমস্যাটোৰ বিভিন্ন দিশৰ ওপৰত আলোকপাত কৰি নিজা নিজা অভিমত ব্যক্ত কৰিছে। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় আজি যিখিনি ঠাইত ইয়াত এই বিধান সভাৰ অধিবেশন চলি আছে। ইয়াতে এটা সময়ত জংঘল আছিল। ইয়াতেই জন্তুৱে মানুহ মৰা, মানুহে পশু চিকাৰ কৰা খবৰ ওচৰ পাজৰৰ মানুহে পাইছিল। সেইদৰে আজি প্ৰত্যেক দিনাই যদি বাতৰি কাকতখন মেলো তেতিয়া দেখা পাম যে, কৰবাত ১০।১৫ জন, কৰবাত ১০০ জন মানুহে মৃত্যু বৰণ কৰিবলগীয়া হৈছে এনে ধৰণৰ খবৰবিলাক আছেই। কৰবাত নহয়, কৰবাত মানুহ মৰা খবৰ পাবই। এই খবৰ বিলাকেই আমাক এই কথাকেই ইঙ্গিত দিছে যে, আমাৰ সমাজখন আজি কোনফালে গতি কৰিছে ? মানৱ সভ্যতাই আজি কোনফালে গতি কৰিছে ? মানুহৰ মাজত যেতিয়া নিৰক্ষতাৰ হাড় কম আছিল তেতিয়া এই ধৰণৰ সমস্যা বিলাকৰ সৃষ্টি হোৱা নাছিল। কিন্তু যেতিয়াৰ পৰাই শিক্ষিত হাড় ক্ৰমান্বয়ে বাঢ়িবলৈ ধৰিলে যেতিয়াৰে পৰাই এইবিলাক বাঢ়িবলৈ ধৰিলে আৰু আজি চৰম সীমাত উপনীত হৈছেহি আমি এইটো কথা আজি আলোচনা কৰিব লাগিব যে, বৰ্ত্তমানৰ সমাজ ব্যৱস্থাই আমাক এনে বিলাক পৰিস্থিতিৰ সম্মুখীন কৰাৰ কাৰণে জোৰ পূৰ্বকভাৱে প্ৰবৃত্ত কৰাইছে। ইয়াতে বিশেষভাৱে জড়িত হৈ পৰিছে ৰাজনৈতিক কাৰণসমূহ। আমাৰ মাননীয় সদস্যসকলে কোৱাৰ দৰে মইও কওঁ যে, এই সমস্যাবিলাক হৈছে ৰাজনৈতিক সমস্যা আৰু ৰাজনৈতিক

* Speech not corrected.

ভাবেই আমি ইয়াক সমাধানো কৰিব লাগিব।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, শ্ৰীউপেন ব্ৰহ্মৰ দ্বাৰা পৰিচালিত আন্দোলনৰ দ্বাৰা কোকৰাঝাৰ জিলা আৰু ওদালগুৰিত যিবিলাক হত্যাকাণ্ড সংঘটিত হৈছে তাৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা বিনষ্ট পৰিবেশ ২৫ বছৰৰ পিছতো যে ঘূৰাই আনিব পৰা যাব সেইটো সন্দেহ আছে। কিন্তু আমি ইয়াৰ এটা পৰিবৰ্তন আনিবই লাগিব। ইয়াৰ কাৰণ আমাৰ চৰকাৰক আমি পৰামৰ্শ দিয়াৰ প্ৰয়োজন হৈছে। মাননীয় সদস্যসকলে ইয়াত এটা ৰাজনৈতিক দায়িত্ব জাপি দি কোনো লাভ নাই। গতিকে এই সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আমি কি ধৰণে আগুৱাই যাম তাৰ এটা 'কংক্ৰিট প্ৰপজেল' দিব লাগিব যাতে সেই পৰামৰ্শ মতে কাম কৰিলে সমস্যাটোৰ এটা ফলপ্ৰসূ সমাধান লাভ কৰিব পৰা যায়।

Mr. Speaker : Now Hon'ble Home Minister will make Statement.

শ্ৰীভৃগুকুমাৰ ফুকন (গৃহমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সদৌ বড়ো ছাত্ৰ সন্থাৰ উপেন ব্ৰহ্ম গোটৰ আন্দোলনৰ সন্দৰ্ভত হোৱা হিংসাত্মক কাৰ্য্যকলাপৰ ফলত উদ্ভৱ হোৱা পৰিস্থিতি আৰু এই গোটেই আন্দোলনৰ লগত জড়িত থকা অসমীয়া জনজাতিৰ লোকৰ সমস্যাৰ ওপৰত মাননীয় সদস্যসকলে প্ৰকাশ কৰা উৎকণ্ঠা আবেগ আৰু চিন্তাৰ কথা মই হৃদয়ঙ্গম কৰিছো। এটা কথা আমি বাৰে বাৰে কৈ আহিছো যে অসমৰ জনজাতি সমস্যা আমাৰ চৰকাৰৰ দিনত সৃষ্টি হোৱা সমস্যা নহয়, বহুদিন ধৰি পুঞ্জীভূত হৈ থকা সমস্যাসমূহ আজি আমাৰ আগত বৃহৎ ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। এই সমস্যাসমূহৰ সমাধানৰ কাৰণে ৰাজনৈতিক দলীয় স্বাৰ্থ পৰিহাৰ কৰি ঐকান্তিক প্ৰচেষ্টা চলোৱাৰ আৱশ্যকতা বুজি আমি ইতিমধ্যে অন্যান্য আলোচনাৰ উপৰিও বিভিন্ন ৰাজনৈতিক দল আৰু জনজাতীয় সংগঠনৰ লগতো আলোচনা কৰিছো। এই আন্দোলনৰ দাবী সমূহ আৰু তাৰ সংশ্লিষ্ট বিষয়সমূহক সেই কাৰণে মই পুনৰ দোহাৰিব খোজা নাই। মাননীয় সদস্যসকলৰ জ্ঞাতাৰ্থে মই সদনৰ মেজত যোৱা ২৩-৩-৮৯ তাৰিখে হোৱা আলোচনাৰ কালত উত্থাপন কৰা টোকাৰ এটা প্ৰতিলিপি দাখিল কৰিছো। লগতে ৯২ দফা দাবীৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে লোৱা বিভিন্ন ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে এটা থূলমূল টোকাও মাননীয় সদস্যসকলৰ জ্ঞাতাৰ্থে সদনৰ মেজত উত্থাপন কৰা হ'ল। এই আলোচনা সমূহত আন্দোলনৰ গোটেই বিষয়টো

খৰচি মাৰি আলোচনা কৰা হৈছিল আৰু সেই আলোচনাত মূলতঃ সকলোৱে একমত আছিল যে সমস্যাসমূহৰ মীমাংসাৰ কাৰণে আলোচনাৰ মেজত বহিব লাগে।

আমি মাননীয় সদস্যসকলক জনাব খোজো যে আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে সকলো সমস্যা সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আমি সদায়েই আগ্ৰহী আৰু সদৌ বড়ো ছাত্ৰ সন্থাৰ উপেন ব্ৰহ্ম গোটৰ লগত বিভিন্ন পৰ্য্যায়ত আলোচনা কৰা হৈছে। মই আগতেই কৈছো যে জনজাতীয় সমস্যাটো অসমৰ সমূহীয়া সমস্যা আৰু সমস্যাটোৰ সমাধান সূত্ৰও অসমৰ সকলো জাতিসত্বাৰ গ্ৰহণযোগ্য হব লাগিব। শেহতীয়াভাৱে আমি এই সন্থাক পুনৰ আলোচনালৈ আমন্ত্ৰণ জনাইছো আৰু এই আমন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত যোৱা ৯-৪-৮৯ তাৰিখে যি উত্তৰ পোৱা হৈছে তাত আলোচনাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰ্য্যবেক্ষক থকাৰ সাপেক্ষে সম্মতি জনাইছে। আমি তেখেতসকলক পুনৰ অনুৰোধ কৰিছো যে এটা মুক্ত মন লৈ কোনো পূৰ্ব চৰ্ত্ত আৰোপ নকৰাকৈ আমি আলোচনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু আলোচনাৰ মাজেদিয়েই বাকী বিষয়সমূহ বিচাৰ কৰিব পৰা যাব। মই মাননীয় সদস্যসকলক জনাব খোজো যে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আমি কোনো ধৰণৰ পূৰ্ব চৰ্ত্ত আৰোপ কৰা নাই। মাননীয় সদস্যসকলৰ লগত মইও একমত যে কেৱল পুলিচী ব্যৱস্থাই সমস্যা সমাধান নকৰে আৰু চৰকাৰে তেনে মনোভাৱ গ্ৰহণ কৰা নাই। কিন্তু হিংসাত্মক কাৰ্য্যক বাধা দিবৰ বাবে আৰু জনসাধাৰণৰ জীৱন আৰু সা-সম্পত্তি ৰক্ষা কৰিবলৈ চৰকাৰে কঠোৰ ব্যৱস্থা লবই লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আন্দোলনৰ সময়ত বহুজনৰ প্ৰাণহানি হ'ল। অসংখ্য ঘৰ-দুৱাৰ, চৰকাৰী কাৰ্য্যালয়, বিদ্যালয় আদি ধ্বংস হল। তাৰ ফলত সৰ্বসাধাৰণ ৰাইজৰ বিস্তৰ ক্ষতি হল। এনে চিন্তাহীন ধ্বংসাত্মক কাৰ্য্যক সকলোৱে একবাক্যে নিন্দা কৰিব বুলি আমাৰ বিশ্বাস আৰু সকলোৱে আন্দোলনকাৰী সকলক অতি শীঘ্ৰে এটা শান্তিৰ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিবৰ কাৰণে হিংসাত্মক আন্দোলন পৰিহাৰ কৰি আলোচনাৰ মেজত বহিবলৈ জোৰ দিব বুলি আমাৰ বিশ্বাস। আমাৰ একান্ত অনুৰোধ যে সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে সকলোৱে আন্তৰিক সহায় সহযোগ আগবঢ়াব। বিভেদকামী শক্তিক আৰু সন্ত্ৰাসবাদীক গৰিহণা দিব আৰু কোনেও যাতে এনে সমস্যাক লৈ ৰাজনৈতিক মুনাফা আদায়ৰ চেষ্টা নকৰে তাৰ কাৰণে সচেষ্ট হব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি অতি আশাবাদী যে সকলো সদস্যৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি আমি কোনো চৰ্ত্ত নোহোৱাকৈ আলাপ আলোচনাৰ যি প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছে সেই প্ৰস্তাৱত সদৌ বড়ো ছাত্ৰ সন্থা উপেন ব্ৰহ্ম গোটে সঁহাৰি দিব আৰু অহা ১৭ তাৰিখে হবলগীয়া আলোচনাই শান্তি সম্প্ৰীতি আৰু বুজা পৰাৰ এটা নতুন অধ্যায়ৰ সূচনা কৰিব ; সেই আশাতেই আজি আৰু কোনো বিতৰ্কমূলক বিষয়ত আমি মন্তব্য কৰাৰ পৰা বিৰত থাকিলো ।

মাননীয় অধ্যক্ষ : এতিয়া সদন কাইলৈ ৰাতিপুৱা ৯ বজালৈ স্থগিত থাকিল ।

ADJOURNMENT

The House then stood adjourned at 9·02 P. M. till 9 A. M. tomorrow the 12 th April, 1989.

Dated Dispur
The 11 th April, 1989

S. N. Deka
Secretary
Assam Legislative Assembly

Annexure—I

List of Primary Schools with full postal address and Pin Code NAME OF BLOCK : PATHARKANDI

Sl. No.	Name of Primary School with postal address and Pin Code.	Medium	Enrolment position on the date of survey i.e. 30.9.86	No. of teachers (as on 30.9.86)		
				Sanctioned posts	of which Male	of which Female
1		3	4	5	6	7
1.	61 Baghon L.P. Vill-Baghon P.O. Kataltoli Bazar, PIN-788725	Bengali	101	4	4	—
2.	165, Marugaon L.P. Vill. do P.O. Tilbhum PIN—788725	do	76	2	2	—
3.	307, Sarzul L.P. Vill-Marugaon P.O. Kataltali bazar, PIN—788725	do	48	2	2	—
4.	308 Karkhana Putni L.P. Vill. do P.O. Pathini PIN—788725	do	60	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
5.	421 Kurti L.P. Vill. do P.O. Kataltali Bazar, PIN—788725	do	58	2	2	—
6.	427 Kataltali L.P. Vill. Baghon, P.O: Katatlali, PIN—788725	do	79	2	1	1
7.	434, Sibcharan L.P. Vill-Kacharigaon, P.O. Katalitali Bazar, PIN—788725	—do—	53	2	2	—
8.	449 Bar puthim L.P. Vill. do P.O. Puthim PIN—788725	do	68	2	1	1
9.	528 Balurbond L.P. Vill. do P.O. Kataltoli Bazar, PIN—788725	do	40	1	1	—
10.	546 Koilaghat L.P. Vill. do P.O: Medley, PIN—788726	do	47	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
11.	792 Tyrimti L.P. Vill-Tyrimti tea Estate P.O. Tilbhum, PIN—788725	do	49	1	1	—
12.	793, Kukithal L.P. Vill-do-P.O. Medley PIN—788726	do				
13.	804 Tilbhum L.P. Vill-Tilbhum Tea Estate, P.O. Tilbhum, PIN—788725	do	65	2	1	1
14.	805 Sefinjuri L.P. Vill-do-P.O. Medley, PIN—788726	do	62	1	1	—
15.	827 Tilbhum Hindi L.P. Vill-do-P.O. Tilbhum, PIN—788725	Hindi	49	2	2	—
16.	878 Balicherrarpar L.P. Vill-do-P.O. Kataltali Bazar, PIN—788725	Bengali	44	1	1	—
17.	894 Indhira Pathsala, Vill-Bunglatal P.O. Tilbhum PIN—788725	do	49	1		—

1	2	3	4	5	6	7
18.	929 Mulikandi L.P. Vill-Kurti P:O. Kataltali Bazar; PIN—788725	do	44	1	1	—
19.	931 Jangli Basti L.P: Vill-do-P.O. Pathini PIN—788725	do	43	1	1	—
20:	964 Dakshin Sarzul L:P Vill-Dakshin Sarzul, p.o.-Kataltali Bazar; PIN—788725	do	73	1	1	—
21:	995 Jogoura L.P. Vill-Baghon P:O. Kataltali Bazar, PIN—788725	do	38	1	1	—
22.	996 Dhighir par L:P: Vill-Baghon, p.o. Kataltali Bazar, PIN—788725	do	37	1	1	—
23.	1090 Dakshin Marugaon L.p: Vill-Baghon, p.o. Kataltali Bazar, PIN—788725	do	50	1	1	—
24.	1170 Dhahirpar L:P. Vill-Baghon, p.o. Kataltali Bazar, PIN - 788725	do	32	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
25.	1171 Basantinagar L.p. Vill-Baghon, p.o: Medley, pin—788726	do	40	1	1	—
26.	1185 Indurail L.p. Vill-Baghon p.o. Tilbhum pin—788725	do	39	1	1	—
27.	1190 Domabari L.p. Vill-do-p.o. Pathini, pin—788725	do	30	1	1	—
28.	340 Ramsundar L.p. Vill-Kukital p.o: Pathini pin—788725	do	63	2	2	—
29.	14, Moina J.B. Vill-do-p.o. Kanaibazar, pin—788724	do	55	1	—	1
30.	91 Baghor Sangon Maktab, Vill-Baghor Sangon p. o. Patharkandi pin—788724	do	57	1	1	—
31.	117 July L. P: Vill. July P.O. Kanaibazar Pin 788724	Bengali	74	3	3	—

1	2	3	4	5	6	7
32.	139 Purbagool L. P. Vill. do P.O. Kanaibazar Pin. 788724	do	99	2	2	—
33.	162 Dewan Ali Raja Maktab Vill. Hatkhala P.O. Kanaibazar Pin. 788724	do	82	2	2	—
34.	297 Kanaibazar L. P: Vill: do P.O: do Pin. 788724	do	232	6	4	2
35.	238 Baghor Sangon L:P: Vill. do P.O. Kanaibazar Pin.	do	51	2	2	—
36.	243 Durlovpur L: P: Vill: do P:O. Kanaibazar	do	94	2	2	—
37.	246 Atapu-Nankhar L. P. Vill: Atapur P. O. Kanaibazar Pin 788724	do	107	2	2	—
38.	248 Nayagram L: P: Vill. do P.O: Kanaibazar, pin. 788724	do	60	2	2	—
39.	266: Deubari L.P. Vill: do P. O. Kanaibazar, pin. 788724	do	94	2	2	—
40.	364 Muradpur L. P. vill: do P. O: Kanaibazar, pin 788724	do	75	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
41.	463 Chandpur L. P. vill. do P. O. Kanaibazar, pin: 788724	do	40	1	1	—
42.	497 Bani Bidyapith Vill. Duhaka Block-2 P.O. Duhana, pin. 788724	do	89	2	2	—
43.	498 Duhana Adarsha Pathsala vill. do p.o. do pin 788724	do	52	2	2	—
44.	557 Panighat L.P. vill. do p. o. Dohaha, pin: 788724	do	75	1	1	—
45.	561 Duhaha L.P. vill: do p. o. Duhaha, pin. 788724	do	67	2	2	—
46.	562 Basudevnagar L. P. vill. South Kewti, p.o: Asalkandi, pin: 788724	do	89	1	1	—
47.	567 Garekhgram L.P. vill Moina, p.o. Kanaibazar, pin: 788724	do	58	2	1	—
48.	663 Dakshin Muraura L.P. vill: Muraura, p.o. Asalkandi pin 788724	do	36	1	1	—
49.	694 Barcherra Punji L.p: vill. Ratanpur, p. o. Dohahi pin. 788724.	do	50	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
50.	768 Koonagram, L. p: vill: Koonagram, p.o. Kanoibazar, pin 788724.	do	47	2	2	—
51.	847 Uttar Kewti L. P. vill: do p: o: Asalkandi, pin. 788724.	do	55	1	1	—
52.	935 Bagara gool L. p: vill. Chataya, p.o. Raligarh, pin.	do	38	1	1	—
53.	948 Pashchim Hapania L. p. vill. do p. o: Kanoibazar pin 788724.	do	50	2	2	—
54.	950 Muradabad L. p: vill. Dakshin Bandorkona, p.o: Kanoibazar, pin 788724.	do	47	1	1	—
55.	951 Mujamil Ali L. p. vill. Dakshin Hatkhala, p. o. Kanoibazar, pin 788724	do	52	2	1	1
56.	952 Kandigram Nayatilla L. p: vill. Nayatilla Kandigram, p.o. Kanoibazar, pin: 788724.	do	33	1	1	—
57.	957 Manik Bhara L. p. vill: do p.o. Patharkandi, pin. 788724.	do	52	2	2	—

1	2	3	4	5	6	7
58.	983 Balidiorh L. p. vill. do p.o. Asalkandi, pin. 788724.	do	28	1	1	—
59.	1033 Janamangal L.P. Vill. Raligar Block-2 p.o. Dohahi, pin 788724.	do	37	1	1	—
60.	1041 Tatirbond L. p. Vill. do p.o. Kanoibazar, pin-788724.	do	49	1	1	—
61.	1042 Paniala L.p. Vill. Foridkona, p.o. Kanoibazar, pin-788724.	do	49	1	1	—
62.	1043 Pashchim Nayagram L. p. Vill. do p.o. Konaibazar, pin-788724.	do	46	1	1	—
63.	1044 Sologhari L. p. Vill. do p.o. Kanoibazar, pin-788724.	do	41	1	1	—
65.	1045 Ataligaon L.P. Vill. do P.O. Kanoibazar, Pin-788724.	do	31	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
65.	1046, Monomuhini L.p. p.o: Dohalia, pin—788724	Bengali	46	1	1	—
66.	1047, Nutan Chandpur L.p. Vill-Do-p.o. Kanoibazar, pin—788724	do	34	2	2	—
67.	1048, pattgram L.p. Vill-Do-p.o. Duhalia, pin—788724	do	47	1	1	—
68.	1181, Jaglor tup L.p: Vill-Do-p.o: Kanoibazar, pin—788724	do	42	1		1
69.	1192, Hatirgool Duttapara L.p. Vill-Hatirgool, p.o. Bhurighat, pin—788724	do				
70.	1283, Garhbhanga L.p. Vill-Satghari p.o. Kanoi-Bazar, pin—788724	do	6	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
	Longai centre :					
71.	131, Longai Forest J.B. Vill-Longai p.o. Longai Reserve, pin—788726	do	42	1	1	—
72.	160, Jherjheri J.B. School, Vill-Do-p.o. Manikbond, PIN—788726	do	52	2	2	—
73.	309, Nandigram L.P. Vill-do-P.O. Manikbond, PIN—788726	do	54	3	2	—
74.	400, Piplapunjee L.P. Vill-Do-p.o. Balipipla, PIN—788726	do	45	1	1	—
75.	408, Tarapur L.P. Vill-do-P.O. Manikbond, PIN—788726	do	34	1	1	—
76.	435 Ahmedulla J.B., Vill-Jhnpur, P.O. Longai, PIN—788726	do	62	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
77.	441, Nilkantapur L.P. Vill-Jasobnagar, p.o. Manikbond pin—788726	do	35	2	2	—
78.	443, Ngirnusick L.P. P.O. Manikbond, PIN—788726	do	68	2	1	1
79.	448, Dewali L.p. (upgraded) Vill-Piplacherra, p.o. Balipipla, pin—788726	do	200	3	3	—
80.	468, Kotonpur L.p. p.o. Katamori, pin—788726	do				
81.	507, Manikbond Tangia L.p. Vill-Do-p.o. Manikbond, pin—788726	do	29	1	1	—
82.	513, Rangamati L.p. Vill-Do-p.o. Balipipla, pin—788726	do	70	2	2	—
83.	549, Maniknagar L.p. Vill-Do-p.o. Manikbond, pin—788726	do	40	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
84.	582, Khagraguri L.p. Vill Do p.o, Longai, pin—788726	do	21	2	2	—
85.	603, Karimganj bil L.p. Vill-Do-p.o. Ishabhul, pin – 788726	do	50	2	2	—
86.	604, North Pipala Punji L.p. Vill-Dc- p.o. Balipipla, pin—788726	do	73	1	1	—
87.	695, Mohanpala Khasia punji, Vill-Isarpar, p.o. Kolamdoi, pin—788726	do	53	1	1	—
88.	797, Nurkha Joykrishna L.p. Vill-Nurkha, p.o. Longai pin—788726	do	40	2	2	—
89.	860, Magura Punji L.p. Vill-Magura punji, p.o. Longai, pin—788726	do	62	2	1	1

1	2	3	4	5	6	7
90.	885, Hatairbond L.p. Vill-do-p.o: Hatikhira, pin—788726	do	49	1	1	—
91:	886, Balia Tangla L.p Vill-do-p.o: Balipipla, pin—788726	do	82	1	1	—
92.	904, Seiknagar L. P: Vill. Manikbond, P:O.-Do; Pin—788726	do	79	1	1	—
93.	968, Pashchim Dewli L: p: vill-Do-p.o. Balipipla, pin— 788726	do	54	1	1	—
94.	979, Manikbond L: P. vill-do-p.o. do: pin.788726	do	77	1	1	—
95:	981, Old Solamona L.p: Vill-Do-P.o. Kolamoni, pin-788726	do	87	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
96.	984, Kuli Cherra L.p: vill-Do-p.o. Longai, pin—788726	do	36	1	1	—
97.	957, Hatirbond L. p. vill. do p. o: Longai, pin—788726	do		1	1	—
98:	998, Rashidpur Khasia punji, vill-Radhamadhavpur, p.o: Kotanmoni, pin788726.	do		1	1	—
99.	999, Nagrabazar L. p. vill-Do-p. o. Longai, pin—788726	do	49	2	2	—
100.	1210, Adityanagar L: p: vill-Do-p.o: Balipipla, pin—788726.	do		2	2	—
101:	1216, Madhy Cherra L. p. v ill-Do p,o: Balipipla PIN—788826	do		1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
	Dhulcherra Centre :					
102.	29, Dhulcherra L. P. Vill. do P.O. Basudevnagar, Pin. 788723.	Bengali	65	2	2	—
103.	192 Bilbari L.P. Vill. do P.O. Basudevnagar Pin. 788723	do	67	1	1	—
104.	293 Facharpar L. P. Vill. do P.O. Basudevnagar, Pin. 788723	do	51	2	2	—
105.	363 Kotargool L. P. Vill. do P. O. Asalkandi, Pin. 788724	do	139	2	2	—
106.	365 Muraura L. P. Vill. Muraura, P.O. Asalkandi pin. 788724.	do	80	1	1	—
107.	371 Uttarbilbari L.P. Vill. Ujangaon, P.O. Asalkandi Pin. 788724.	do	40	1	1	—
108.	480 Amrha ala L. P. Vill. Sonatulla, P. O. Asalkandi pin. 788724.	do	91	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
109.	556 Kacharia L. P. Vill: do , P:O. Basudevnagar pin 788724.	do	31	1	1	—
110.	568 Mukkergool L.P. vill: do P. O. Basudevnagar, pin: 788723	do	47	1	1	—
111.	644 Tikarpara L.P. vill: do P. O. Basudevnagar, pin. 788723.	do	89	2	2	—
112.	826 Tukerbazar L. P. vill. & P.O. Asalkandi, pin 788724.	do	104	2	2	—
113.	839 Hatkariagool L.P. Vill. do P.O. Basudevnagar; pin: 788723.	do	53	1	1	—
114.	900 Rataala L.P. vill. Rataala, p. o. Basudevnagar, pin. 788723.	do	46	1	1	—
115.	945 West Muraura L.P. vill: Muraura, p. o. Asalkandi, pin: 788724.	do	51	1	1	—
116.	1075 Dakhin Tegharia L. P. vill. Tegharia, p.o. Basudevnagar pin: 788723.	do	63	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
117.	1146 Dubri Girls' L. p. vill Dubri, p.o. Basudevnagar, pin 788723	do	89	1	1	—
118.	1288 Gani Mia L. p. vill. Amala, p. o. Garaigram, pin. 788723.	do	54	1	—	1
	Baraigram Centre :					
119.	7 Hapamia L. p. vill. do p.o. Kanoibazar pin. 788724.	Bengali	103	2	1	1
120.	44 Baraigram L. p. vill. & p.o. Baraigram, pin. 788723.	do	136	5	1	4
121.	87 Cheragi Maktab L.P. Vill. Serpur, p. o. Baraigram, pin 788723.	do	95	3	3	—
122.	99 Duttapara J. B. S. Vill. do p.o. Baraigram, pin-788723.	do	33	2	1	1

1	2	3	4	5	6	7
123.	362 Nagharia J. B. S. Vill. do p.o. Baraigram, pin-788723.	do	121	2	2	—
124.	366 Atanagar L. p. Vill. do p.o. Kanoibazar, pin-788724.	do	61	2	2	—
125.	369 Katarbond L.p. Vill. do p.o. Baraigram, Pin-788723.	do	84	3	3	—
126.	458 Kashimpur L.P. Vill. do P.O. Baraigram Pin-788723.	do	40	2	2	—
127.	462 Piyarimohan L. p. vill. Badezoma, p. o. Baraigram, pin-788723	do	71	2	2	—
128.	635 Kamla Tila L.p. Vill. Bardexona P.O. Barhgool, PIN—788723.	do	60	2	2	—
129.	673 Panlpara L.P. Vill. Baraigram, P.O. do PIN- 788723.	do	58	3	1	2

1	2	3	4	5	6	7
130.	674 Kattalgool L.p. Vill-do-Baraigram, pin—788723	Bengali				
131.	Dakshin Bondokana L.p. Vill-do- P.o. Enaligool, PIN—788723	do	45	2	2	—
132.	696 Nabinpur Pry. School Vill-do-P.O. Baraigram, PIN—788723	do	50	3	3	—
133.	711 Kaiakhanti L.P. Vill-do- p.o. Kanaibazar, PIN—788724	do	49	1	1	—
134.	799 Badyama L.P. Vill- do-P.O. Kanaigram PIN—788723	do	62	2	2	—
135.	841 Kakripar L.P. Vill-do-P.O. Baraigram PIN—788723	do	45	2	2	—
136.	1034 Dakshin Hapama L. p. vill-do-p.o. Kanaibazar pin 788724	do	45	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
137.	1065 Sayeed Bari L.p. vill. Kampur, p.o. Baraigram pin. 788723.	do	56	2	2	—
138.	1070 Lookkalyan L. p. vill. Baraigram pin-788723	do	52	2	2	—
139.	1071 Isamati L. p. vill. do p.o. Naraigram, pin. 788723.	do	52	2	2	—
140.	256 Bandarkona Moktab Vill. do p.o. Eraligool pin 788723.	do	82	2	2	—
141.	544 Jhakiala L.P. Vill. do p.o. Eraligool pin-788723.	do	81	1	1	—
142.	722 Safala L.p. Vill-do-p.o. Eraligool pin—788723	do	35	1	1	—
143.	740 Eraligool L. p. Vill-do-p.o. Eraligool pin—788723	do	39	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
144.	741 Binodini L. P. Vill.-Do, P.O. Eraligool Pin—788723	do	48	1	1	—
145.	836 Islampur L. p. vill-Do-p.o. Eraligool pin—788723	do	56	2	2	—
146.	838 Mukunapunjee L. P. vill-do-p.o. Eraligool, pin.788723	do	32	1	1	—
147.	976 Sonapur L.p. Vill-Bandarkona, P.o. Eraligool, pin-788723	do	68	1	1	—
148.	1064 Raramandada Saraswati L.p. Vill-Bandarkona, p.o. Eraligool, pin—788123	do	32	1	1	—
149.	1067 Jhankiala Basti L.p. vill-Do-p.o. Eraligool, pin—788723	do	57	1	1	—
150.	1068 Ahmedpur L. p. vill. do p.o. Eraligool, pin—788723	do	52	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
151.	1066 Ahmedpur L. p. vill-do-p.o: Eraligool pin—788723.	do	42	1	1	—
152.	1069 Lal Bahadur Sahstri vill-Bandarkona; p. o. Eraligool. pin—788723	do	70	2	1	1
153.	1072 Bidyanathpur L.P: Vill. Bandarkona, P.O. Eraligool; PIN—788723:	do	27	1	—	1
154.	Fakahgram Govt. P.T: Basic vill-Jhakiala p.o: Eraligool, PIN—788723	do	36	2	2	—
	Gokila Centre :					
155.	41 Gokila L. P. Vill: Tinokhal, P.O: Tinokhal, pin 788725.	Bengali	62	8	2	1
156.	58 Chandkhira L. p. Vill. Dakhin Kachulari pin: 788725.	do	98	2	2	—

1	2	3	4	5	6	7
157.	100 Katabari L.P. vill. & P. O. Katabari, pin. 788725.	do	79	2	2	—
158.	186 Karcharghat L. P. vill. & P. O. Tinokhal, pin 788725.	Manipuri	42	1	—	1
159.	236 Pailamuli L.P. vill. & P.O. Katabari, pin. 788725.	Bengali	42	2	2	—
160.	237 Moirang Gaon L.P. vill. & P.O. Tinokhal pin. 788725.	Manipuri Bengali	65	2	2	—
161.	258 Mahgoan L.P. vill. & p. o. Katabari pin: 788725.	do	63	2	2	—
162.	265 Bhurenga L. P. Vill. & p. o. Tinokhal, pin: 788725.	do	92	2	2	—
163.	285 Kalkalighat JBS Vill. & p.o. Kalighat JBS pin—788725.	do	151	3	2	1

1	2	3	4	5	6	7
164.	321 Jamiala L.P. Vill. & P.O. Tinokhal; PIN—788725.	do	104	3	2	1
165.	401 Kachubari L.P. Vill. Kachubari p.o. Tinokhal pin—788725.	do	54	3	2	1
166.	405 Kalkalibasti L.p. Vill. Kalkalibasti; p.o. Chandkhira, pin—788725.	do	55	1	—	1
167.	411 Sonakhira L.p. vill. Sonakhira, p.o. Chandkhira, pin—788725.	do	125	4	2	2
168.	446 Maligaon L. p. vill. Nowagaon, p.o. Tinokhal, pin—788725.	do	81	1	1	—
169.	477 Kurtacherra L. p. Vill. Kurtacherra p. o. Chandkhira, pin—788725.	do	38	1	1	—
170.	790, Khilorbond L. P. Vill. Khilorbond, P.O. Tinokhal Pin, 788725.	Bengali	54	2	2	—

1	2	3	4	5	6	7
171.	632 Parugaon L.P. Vill. Parugaon, P.O: Chandkhira; Pin. 788725	do	52	2	1	1
172.	742 Baitakhal L. P. Vill. Baitakhal Tea Estate, P.O. Chandkhira, Pin. 788725.	do	72	2	2	—
173.	746 Rathini Pry. L. P. Vill. Rathini Tea Estate, P. O. Chandkhira, Pin. 788725	do	167	2	2	—
174.	747 Champabari L. P. Vill. Champabari Tea Estate, P.O. Chandkhira, pin. 788725.	do	63	1	1	—
175.	764 Lalkhira L.P. Vill. Lalkhira Tea Estate, P.O. Chandkhira, Pin. 788725.	do	76	2	2	—
176.	773 Longai Pry. School Vill. Longai T.E., P. O. Chindkhira, pin. 788725.	do	72	2	1	1
177.	848, Gunabari L.p. Vill. Gunabari p.o. Kalkalighat, pin—788725	do	56	2	2	—

1	2	3	4	5	6	7
178.	748, Piplagool L. P. Vill. Piplagool T. E., P.O. Chandkhira, Pin—788725	do	49	1	—	1
179.	852, Supargaon L.P. Vill. Supargaon, P.O. Tinokhal, Pin—788725	do	45	2	1	1
180.	865, Chandkhira Bagan L.P. Vill-Chandkhira Bagan, P.O. Chandkhira, Pin—788725	do	135	2	2	—
181.	874, Amital L. P. Vill-Katabari, P.O. Katabari, Pin—788725	do	29	1	1	—
182.	934, Phulgoom L.P. Vill-Phulgoom, P.O. Katabari, Pin—788725	do	29	2	2	1
183.	937 Bhaurungapujei L.P. Vill. Bhurungapujei, P.O. Tinokhal, Pin—788725	do	51	1	1	—
184.	966 Nayatilla L.P. Vill. Nayatilla, P.O. Katabari, Pin—788725	do	75	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
185.	947, Nalibari L. P. Vill-Nalibari, P.O. Tinokhal, Pin—788725	do	59	2	1	1
186.	973 Narasendar L. P. Vill. Gouila, P.O. Tinokhal, Pin-788725.	do	22	2	2	—
187.	1049 Purba Nalibari L.P. Vill. Purba Nalibari, P.O. Tinokhal, Pin—788725	do	30	1	1	—
188.	1050 Asaddar Ali L.P. Vill-Jamirala, P.O. Tinokhal, Pin—788725	do	34	1	1	—
189.	1051 Kalkalimukh Kalibari L.P Vill-Kalkalimukh, P.O. Kalkalighat, Pin-788725	do	49	1	—	1
190.	1052 Dakshin Kachubari L.P. Vill. Dakshin Kachubari, P.O. Chandkhira, Pin.788725	do	34	1	1	—
191.	1053 Uttar Nayatila L.P. Vill. Uttar Nayatila, P.O. Chandkhira, Pin-788725	do	29	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
192.	1054 Rabourson Tilla L.P. Vill. Rabourson Tilla, P. O. Kalkalighat, Pin-788725	do	39	1	1	—
193.	1161 Paschim Kachubari L.P. Vill-Paschim Kachubari, P. O. Kalkalighat, Pin-788725	do	33	2	2	—
194.	1164 Dakshin Tinokhal L. P. Vill. Dakshin Tinokhal Pin-788725	do	59	2	1	—
195.	1155 Saruchauta L. P. Vill. Saruchauta P.O. Katabari	do	38	1	1	—
196.	1209 Manik Khasia Punjee L. P. Vill. Gopalpur. P.O. Katabari, Pin-788725	do	47	1	1	—
197.	1221 Arzan Ali L. P. Vill. Kalkali Basti P.O. Chandkhira.	do	39	1	1	—
	Lowairpoa Centre :					
198.	19 Dangar bond L.P. Vill. Dangarbond, P.O. Solgoi, Pin—788725	Bengali	102	2	1	1

1	2	3	4	5	6	7
199.	32 Lowairpoa Jr. Basic Vill. Shibargool, P.O. Bazarchuri, Pin—788726	do	95	5	2	3
200	62 Kalacherra L.P. Vill. Kalacherra, P.O. Bazaricherra, Pin—788726	Monipuri	120	3	2	1
201.	375 Pecharghat L.P. Vill. Pecharghat, P.O. Hatikhira, Pin—788726	Bengali				
202.	388 Hatiar Bond L.P. Vill-Hatair Bond, P.O. Hatikhira, Pin—788726	Monipuri	58	1	1	—
203.	426 Achairghat L.P. Vill. Achairghat, P.O. Solgoi, Pin—788726	Bengali	104	3	2	1
204.	450 Karikhai L. P. Vill. Karikhai, P.O. Bazaricherra, Pin—788726	do	78	2	2	—
205.	470 Pratapgarh L. P. Vill. Pratapgarh, P.O. Solgoi, Pin—788726.	do				

1	2	3	4	5	6	7
206.	475 Murarichand Bidyapith Vill. Purba Kalachura, P.O. Bazaricherra, Pin—788726.	do	90	1	1	—
207.	508 Sashinagar L.P. Vill. Sashinagar, P.O. Hatikhira, Pin—788726.	do	22	1	1	—
208.	551 Gopalpur L. P. Vill. Gopalpur, P.O. Bazaricherra, Pin—788726.	do	62	1	1	—
209.	553 Bazaricherra L. P. Vill. Bazaricherra, P.O. Bazaricherra, Pin—788726.	do	66	2	1	1
210.	563 Purba Bazaricherra Vill. Purba Bazaricherra, P. O. Bazaricherra, Pin—788726.	do	61	1	—	1
211.	564, Makunda L. P. School Vill. Srinagar, P.O. Makunda Pin. 788726.	do	61	2	1	1
212.	592 Baitakhal L.P. Vill. Baitakhal, P.O. Solgoi, Pin—788726.	do	42	1	1	—

1		2	3	4	5	6	7
213.	595	Lowairpoa Hindi L.P. Vill. Lowairpoa P. O. Hatikhira, Pin. 788726.	Hindi	241	2	1	1
214.	672	Pingoherra, L. P. Vill. Pingcherra, P.O. Katabari, Pin-788725	Bengali	66	1	1	—
215.	745	Isabheel L. P. Vill. Isabheel, T.E. P.O. Isabheel, Pin. 788726:	do	183	3	1	2
216.	749	Hatikhira L.P. Vill. Hatikhira, P.O. Hatikhira	do	87	2	2	—
217.	751	No. 20 Line L.P. Vill. Hatikhira T.E. P.O. Hatikhira T.E. Pin-788726.	do	85	1	1	—
218.	752	No. 8 Line L.P. Vill-& P.O. Hatikhira, Pin—788726	do	77	2	2	—
219.	775	Purba Achaiaghat L. P. Vill-Purba Achairghat P.O. Solgoi, Pin—788726	do	60	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
220.	778 Indurail L.P. Vill. Indurail, P. O. Solgoi, Pin. 788726.	do	21	1	1	—
221.	816 Nabin Nagar L. P. Vill. Nabin Nagar, P. O. Bazaricherra; Pin: 788726.	do	40	1	1	
222.	817 Jogicherra L.P. Vill. & P.O. Bazaricherra, Pin: 788726.	do	40	1	1	
223.	862 Progoti Hindi L.P. Vill. Isabheel T.E. Pin. 788726.	Hindi	105	2	2	
224.	932 Bhadragool L.P. Vill. Bhadragool P.O. Hatikhira, Pin: 788726.	Bengali	45	1	1	
225.	933 Bharatpur Mandiadhari Vill. Sagolmoha, P.O. Bazaricherra, Pin: 788726.	do	26	1	1	
226.	939 Mujaffar Ali, Vill: Lowairpoa, P.O. Hatikhira, Pin—788726.	do	52	2	1	—

1	2	3	4	5	6	7
227.	969 Gandhi Hindi L. P: Vill.-Karikhai P.O. Hatikhira, Pin—788726	Hindi	68	1	1	—
228.	990 Sagalmoha L.P: Vill-Sagalmoha, P.O. Bazaricherra, Pin—788726	Bengali	29	1	1	
229.	1000 Saruchati L: P. Vill- Saruchali, P.O. Katabari. Pin.788725	do	76	2	2	—
230.	1091 Chandrapur L.P: Vill-Chandrapur, P.O. Bazaricherra, Pin-788726	do	49	1	1	—
231.	1168 Shantinagar L.P. Vill-Shantinagar, P.O. Bazaricherra, Pin - 788726	do	91	1	1	—
232.	1169 Abdul Sattar L.P: Vill-Bazarigool, P.O. Hatikhira, Pin—788726	do	51	1	1	—
233.	1173 Shibergool L. P. Vill. Shibergool, P. O: Bazaricherra, Pin—788726	do	42	1	1	

1	2	3	4	5	6	7
234.	1184 Purbapacharghat L. P. Vill-Purbapacharghat, P. O. Solgoi, Pin—788726.	do	51	1	1	
	Mullaganj centre					
235	361 Uttar Gandharavakhani L.P. Vill-P.O. Mullaganj Bazar, Pin—788719	Bengali	87	2	2	—
236.	367 Saidkhani L.P. P.O. Mullaganj Bazar, Pin—788719.	do	51	2	2	—
237.	368 Tegharia L.P. P.O. Mullaganj Bazar PIN—788719	do	34	2	2	—
238.	372 Dakshin Gandharavakhani L.P. P.O. Mullaganj Bazar, Pin 788719.	do	104	3	3	—
239	461 Syedpur L.P. P.O. Mullaganj Bazar, Pin. 788719.	do	84	2	2	—

1	2	3	4	5	6	7
240.	702, Ghoshergool L. P. P.O. Mullaganj Bazar Pin – 788719	do	35	1	1	—
241.	876, Gandharava Girls L.P. P.O. Mullaganj Bazar, Pin—788719	do	35	2	2	—
242.	928, Dakshin Bhag L.P. P.O. Mullaganj Bazar, Pin—788719	do	40	2	2	—
243.	1063, Kazi Nazrul Islam L.P. P.O. Mullaganj, Baxar Pin—788719	do	36	2	2	
244.	721, Sizalabad L.P. P.O. Eraligool,	do	29	1	1	
	Baruail Centre					
245.	104 Baruail Jr. Basic; L.P. Vill. Defalala, P.O. Bhurighat, Pin—788724	do	185	5	4	

1	2	3	4	5	6	7
246.	147 Lakhipur L.P. Vill. Jurbari, P.O. Jurbari, Pin—788724	do	65	2	1	—
247.	208 Tilabari L.P. Vill.-Tilabari P.O. Bhuonghat, Pin—788724	do	84	2	2	
248.	295 Hatirgool L.P. P.O. Jurbari, Pin—788724	do	82	2	2	
249.	324 Barmail L.P. Vill- Barmail, P.O. Bhubrighat. Pin.788724	Bengali	80	2	2	—
250.	692 Mendibari L.P. Vill-Mendibari, P.O. Jurbari, Pin-788724	do	28	1	1	—
251.	720 Karampur L.P. Vill-Karampur, P.O. Karambazar, Pin - 788724	do	42	1	1	—
252.	743 Bhubrighat L.P. Vill. & P.O. Bhubrighat, Pin—788724	do	75	2	2	1

1	2	3	4	5	6	7
253.	893 Tripurabasti L.P. Vill. Tripurabasti, P. O: Jurbari, Pin—788724	do	25	1	1	—
254:	949 Puranchandpur L.P. Vill: & P.O. Jurbari, Pin-788724	do	40	1	1	—
255:	1055 Mastafauddin L.P. Vill. Mastafanagar, P. O Jurbari, Pin-788724	do	83	1	1	—
256:	1056 Jurbari L. P. Vill. Jubari, P.O: Jurbari Pin-788724	do	56	1	1	—
257:	1057 Pashchim Tilabari, Vill. Pashim Tilabari, P.O. Bhubrighat, Pin-788724	do	45	1	2	—
258:	1206 Nayachera L.P. Vill: Baruail, P.O. Bhubrighat, Pin-788724	do	30	1	1	—
259:	1208 Defalala L.P. Vill. Defalala, P.O. Bhubrighat, Pin-788724	do	26	1	—	1

1	2	3	4	5	6	7
260.	1212 Habibur Rahman L.P. Vill: & P.O. Jurbari Pin—788724	do	102	3	—	1
261.	5 Singari L.P. Vill. do P.O. Patharkandi Anchalik, Pin—788724	Bengali	68	3	2	1
262.	24 Krishnacharan L.P. Vill. Uttarkabardhna, P.O: Patharkandi,	do	80	2	2	—
263.	33 Bilbari L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin—788724	do	33	1	1	—
264.	210 Haitarkha L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin—788724	do	116	3	2	1
265.	234 Nalugaon L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin—788724	do	77	3	3	—
266.	240 Nayadahor L.P. Vill: do P.O. Patharkandi, Pin—788724	do	56	3	2	1

1	2	3	4	5	6	7
267.	241 Unam gaon L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin—788724.	do	65	3	3	—
268.	242 Kabariband J.B. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin—788724.	do	298	10	6	4
269.	247 Bilbari L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin—788724.	do	83	2	2	—
270.	249 Bazarghat L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin—788724.	do	58	2	2	—
271.	407 Harinagar L.P. Vill. do P.O. Patharkandi Anchalik, Pin—788724.	do	74	2	1	—
272.	499 Duhana L.P. Vill. do P. O. Patharkandi, Pin—788724.	do	70	2	1	1
273.	518, Narainpur L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin. 788724.	do	61	2	1	1

1	2	3	4	5	6	7
274.	550 Madhurbond L.P. Vill. do P.O. Patharkandi Anchalik.	do	49	1	.	—
275.	606 Bagadhadar L.P. Vill. do P. O. Patharkandi Pin. 788724.	do	104	4	2	2
276.	662 Uttar Bilbari L. P. Vill. do P. O. Patharkandi, Pin: 788724.	do	40	2	1	1
277.	671 Mohangool L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin: 788724.	do	28	1	1	—
278.	776 Adam Tilla L.P. Vill. do P O. Kalkalighat, Pin. 788725.	do	134	2	2	—
279.	821 Rajargaon L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin: 788724.	do	40	2	1	1
280.	822 Mambari L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin: 788724.	do	55	2	2	—

1	2	3	4	5	6	7
281.	953 Shibbari L.P. Vill. Patharkandi, P.O. Patharkandi, Pin—788724.	do	61	2	2	—
282.	985 Shishu Kalyan L. P. Vill-Dohalia, P.O. Patharkandi Pin—788724	do	33	1	1	—
283.	1035 Khasergaon L. P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin-788724.	do	43	1	—	1
284.	1036 Purba Madhesbond L.P. Vill. do P.O. Patharkandi Anchalik, Pin—788724	do	29	1	1	—
285.	1037 Janata L.P. Vill-Narainpur, P.O. Patharkandi, Anchalik Pin—788724	do	59	1	1	—
286.	1038 Rekur Gaon L.P. Vill. do P.O. Patharkandi, Pin-788724	do	54	2	2	—
287.	1039 Purba Narainpur L.P. Vill. do P.O. Patharkandi Anchalik, Pin.788724	do	44	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
288	1040 Mahadev Bari L.P. Vill: Patharigaon, P.O: Patharkandi, Pin-788724	do	45	1	1	—
289.	1174 Suchitra L.P. Vill. Bhittargool, P.O. Patharkandi, Pin. 788724.	do	39	1	1	—
290.	1175 Ratanpur L.P . Vill. Narainpur, P. O. Patharkandi Anchalik Pin. 788724.	Bengali	45	2	2	—
291.	1178 Mantigram L.P. Vill. do P. O. Kalkalighat, Pin. 788725.	do	39	2	2	—
292.	1179 Jamirdalual L.P. Vill. Narainpur, P. O. Tinokhal, Pin. 788725.	do	54	1	1	—

1	2	3	4	5	6	7
293.	1180 Voundari L: P. Vill. Adamtilla T: E. P. O. Kalkalighat, Pin: 788725.	do	29	1	1	—
294:	1191 Dakhin Singari L. P. Vill. Singari, P. O. Patharkandi, Pin. 788724.	do	44	2	1	1
295.	166 Rajbari L: P. Vill: do P. O. Patharkandi, Pin. 788724.	Manipuri	57	1	—	1
296.	750 Salgoi L: P. School (Lowairpoa Centre) Vill. do P. O: Salgoi, Pin. 788726:	Bengali	87	2	2	1

LIST OF PRIMARY SCHOOL WITH FULL POSTAL ADDRESS

Name of Block : Ramkrishna Nagar

1. 40 Krishnanagar, Vill-Krishnanagar, Dist-Karimganj, Pin –788737.
2. 74 Kalapani, Kalapani
3. 176 Kusikala L.P., P. O. Baralua
4. 178 Chandramani, Vill-Madanpur, P.O. Anipur.
5. 185 Baralua L.P. P. O. & Vill-Baralua.
6. 262 Baralua Parbati Girls.
7. 351 Pachim Baralua.
8. 476 Ananda Vidyapith, Vill-Mahipur, P.O. Sibbari Krishnanagar
9. 636 Nayagram L. P., Vill-Nayagram.
10. 1205 Purbanayagram, Vill-Nayagram.
11. 521 Nalarpar L.P., Vill-Nalarpar, P.O. Baruala.
12. 531 Bhabanipur, Vill-Bhabanipur.
13. 683 Uttarpar Nalarpar, Vill-Uttarpar Nalarpar.
14. 840 West Nalarpar, Vill-West Nalarpar.
15. 994 Birajapur, Vill-Birajapur.
16. 1029 Basatti Hal, Vill-Basattihal, P.O. Anipur.
17. 1030 Uttar Singlarpar, Vill.-U/Singlarpar P.O. Gobindaganjbazar.
18. 144 Deodhar L.P. Vill-Deodhar, P.O. Brajendrapur Pin–788156.
19. 310 Singua JB, Vill-Singua P.O. Brajendrapur, Pin-788156.
20. 312 Danirbond L.P. Vill-Danirbond P.O. Dargarbond Bazar Pin—788156.

21. 315 Dargarkuna L.P. Vill-Dargarbond, P.O. Dargarbond Bazar, Pin—788156.

22. 344 Tatrigeel L.P. Vill-Tatrigeel, P.O. Bhairabnagar, Pin—788156

23. 345 Bhairabnagar L.P. Vill-Bhairabnagar, P.O. Bhairabnagar, Pin—788156.

24. 349 Balirbond L.P. Vill-Balirbond, P.O. Brajendrapur, Pin—788156.

25. 438 Tulakuna L.P, Vill-Tulakuna, P.O. Brajendrapur, Pin—788156.

26. 442 Chararpar L.P. Vill-Chararpar, P.O. Bhairabnagar, Pin—788156.

27. 625 Anandapur L.P. Vill-Anandpur, P.O. Brajendranagar, Pin—788156.

28. 864 Sushama Sishusadan, Vill-Bhairabnagar, P.O. Bhairabnagar, Pin - 788156.

29. 931 Nazrul Islam Sishusadan. Vill-& P.O. Danirbond Bazar, Pin—788156.

30. 489 Sri Ramkrishna L. P. Vill-Kalyanpur, P.O. Dargarbond Bazar, Pin—788156.

31. 951 Bargool L.P., Vill-Bargool, P.O. Dargarbond Bazar, Pin—788156.

32. 961 Pachala L.P., Vill-Pachala, P.O. Bhairabnagar, Pin—788156.

33. 965 Rangpur L.P., Vill-Rangpur, P.O. Brajendrapur, Pin—788156.

34. 970 Jangirgool L.P., Vill-Bhairabnagar, P.O. Bhairabnagar, Pin—788156.

35. 988 Arbinda Vidyapith, Vill-Bishnunagar, P. O. West Chandpur, Pin—788156.

36. 1121 Abul Kalam Azad L.P. Vill-Khalilpur, P. O: Bhairabnagar, Pin—788156.

37. 1122 Kalerpar L.P, Vill-Kalerpar; P.O. Brajendranagar, Pin—788156.

38. 1128 Sangatipur L. P., Vill-Sangatipur, P.O. Brajendrapur, Pin—788156.

39. 1155 Zakir Hussain L.P., Vill-Balirbond, P.O. Brajendrapur, Pin—788156.

40. 1228 Ukigong Hyang L.P., Vill-Borpecha Punji, P.O. Bhairabnagar, Pin—788156.

41. 23 Dalu Chand Khani Vill-Dalu, P.O. Muktarampur, Pin—788156.

42. 148 Chutakuna L.P. Vill-Chutakuna, P.O. Camaria, Pin—788156.

43. 175 Dargarbond, Vill—Dargarbond, P.O. Muktarampur, Pin—788156.

44. 188 Paltawala L.P., Vill—Paltawala, P.O. Chamala, Pin—788156.

45. 263 Nabingram LP., Vill-Nabingram, PO. Anilgarh, Pin—788156

46. 313 Cameria LP., Vill-Camaria, PO. Camaria, Pin—788156

47. 387 Khalagram, LP., Vill-Khalagram, PO. Anilgarh, Pin—788156

48. 490 Santespur LP., Vill-Santespur, PO. Anilgarh, Pin—788156

49. 493 Gandhinagar LP., Vill-Gandhinagar, PO. Netajinagar, Pin—788156

50. 496 Gandhinagar LP., Vill-Gandhinagar, PO. Netajinagar, Pin—788156

51. 501 Gapikanagar LP., Vill-Gapikanagar, PO. Muktarampur, Pin—788156
52. 502 Mangalpur LP., Vill-Mangalpur, PO. Muktarampur, Pin—788156
53. 532 Santipur LP., Vill-Santipur, PO. Anilgarh, Pin—788156
54. 572 Jogendranath LP., Vill-Gamaria, PO. Gamaria, Pin—788156
55. 628 Bishnugar LP., Vill-Bishnunagar, PO. West Chandpur, Pin—788156
56. 642 Sailanagar LP., Vill-Sailanagar, PO. Anilgarh, Pin - 788156
57. 736 Dakalkandi LP., Vill-Dakalkandi, Anilgarh, Pin—788156
58. 830 Bangalatilla LP. Vill-Bangalatilla, PO. Anilgarh, Pin—788156
59. 875 Bibeaknagar LP. Vill-Manikanagar, PO. Kalinagar, Pin—788156
60. 942 Bishnupur LP., Vill-Bishnupur, PO. Anilgarh, Pin-788156
61. 974 Netaji LP., Vill-Sendichera, PO. Camaria, Pin—788156
62. 988 Chounury Garh, Vill-Baknaibasti, PO. West Chandpur Pin—788156
63. 1011 Harepriya LP., Vill-Singirpar, PO. Muktarampur, Pin—788156
64. 1012 Joyenti LP. Vill-Swastipur, PO. Anilgarh, Pin—788156
56. 1013 Pachim Gamaria LP. Vill-Gamaria, PO. Gamaria, Pin—788156

66. 1014 Ramkrishna L.P., Vill. Sreerampur, P.O. Muktarampur, Pin—788156.

67. 1015 Janata L.P., Vill. Cheudharykuna, P.O. Netajinagar, Pin. 788156.

68. 1016 Janakalyan L.P., Vill. Nabingram, P.O. Anilgarh, Pin—788156.

69. 1225 Gollasil L.P. Vill. Gollasil, P.O. Muktarampur, Pin—788156.

70. 612 Dakhin Chantilla L.P. Vill. Dakshin Chantilla, P.O. Dullavchera, Pin. 788736.

71. 796 Chandmari L.P. Vill. Chandmari, P.O. Lilachela, Pin.788734.

72. 1001 Baliagram, Kashiya Punjee L.P. Vill. Balia, P.O. Lilachela, Pin-788734

73. 43 Rupagram L.P. Vill. Rupagram, P.O. Dullavchera, Pin—788736.

74. 279 Panchdali L.P. Vill. Panchdali, P.O. Pachala, Pin—788734

75. 356 Bishnupur L.P. Vill. Bishnupur, P.O. Dullavchera, Pin. 788736

76. 377 Pallimangal L.P. Vill. Pachala, P.O. Pachala, Pin 788734

77. 391 Patiwala L.P. Vill. Patiwala, P.O Pachawala, Pin—78734

78. 419 Pachim Krishnanagar L.P. Vill. Pachim Krishnanagar, P.O. Chantilla, Pin. 788736

79. 420 Surjanath L.P. Vill. Pachawala, P.O. Pachawala, Pin. 788734

80. 585 Hulashnagar L.P. Vill. Hulashnagar, P.O. Anipur, Pin: 788734

81. 690 Mukamcherra Hindi L.P Vill. Mukamcherra, P.O. Dullavcherra, Pin: 788736
82. 691 Tirbincherra Hindi L P. Vill-Tirbincherra P.O. Lila Chila, Pin—788734
83. 755 Damcherra LP. Vill-Damcherra, P O. Damcherra, Pin—788736
84. 760 Chagolla Vill-Chagolla T. E. P O. Lila Chila, Pin—788734
85. 767 Jajennath L P. Vill- Jagannathpur, P.O. Lila Chila, Pin—788734
86. 772 Birmangal LP. Vill-Mukamcherra, Collony, P. O. Dullavcherra, Pin—788736
87. 1033 Tarapur LP. Vill-Tarapur, P.O. Lila Chila, Pin—788734
88. 1099 Purba Tarapur LP. Vill-P/Tarapur, P.O. Lila Chila, Pin—788734
89. 1100 Pachim Patiwala LP. Vill-Patiwala, PO. Panchowala, Pin—788734
90. 1104 Gobindpur LP. Vill-Gobindpur, PO. Lila Chila, Pin—788734
91. 689 U/Baskaltilla LP. Vill-Baskaltilla, PO. Baskaltilla, Pin—788736
92. 1096 D/Vetarbond LP. Vill-Vetarbond, P.O. Dullavcherra, Pin—788736
93. 645 U/Singla LP. Vill-Bakaltilla, Collony, PO. Dullavcherra, Pin—788736
94. 629 Vetarbond LP. Vill-Vetarbond, P.O. Vetarbond, Pin—788736
95. 615 Pachim Dagarbond LP. Vill-P/Dagarbond, P: O. Dullavcherra, Pin—788736

96. 593 Hindi Vidyapith, Vill-Dullavcherra, PO: Dullavcherra Pin—788736

97. 570 Vetarbond L.P. Vill-Vetarbond 3, P.O. Vetarbond, Pin—788736

98. 530 Kalibari L.P. Vill-Kalibari, Vetarbond, Pin—788736

99. 527 Pachim Singla L.P. Vill-P/Singla, No. 5, P.O. Singlacherra, Pin—788736

100 465 Purba Fanai L.P. Vill-P/Fanai, P.O. Gombirabasti, Pin—788736

101 454 Damcherra L.P. Vill-Damcherra, PO. Damcherra, Pin—788735

102. 444 Munishapur L.P. Vill-Munishapur, P.O. Vetarbond, Pin—788736

103. 352 D/Fanairbond L.P. Vill-Fanairbond, P.O. Fanairbond, Pin—788736

104. 316 Barbali L.P. Vill-Barbali, P.O. Singlacherra, Pin—788736

105. 13 Dargarbond, L.P. Vill. Dargarbond, P.O. Dullavcherra, Pin—788736

106. 47 Baskaltilla L.P. Vill-Baskaltilla, P.O. Baskaltilla, Pin—788736

107. 65 Chamtilla L.P. Vill-Chamtilla, P.O. Chamtilla, Pin—788736

108. 159 Nishikanta L.P. Vill-Krishnanagar, PO.Dullavcherra, Pin—788736

109. 156 Fatipath L.P. Vill- Fatipath, P.O. Chamtilla, Pin—788736

110. 619 Horintilla L.P. Vill-Horintilla, PO. Baskaltilla,

111. 376 Dargarbond Girls LP. Vill-Dargarbond, PO. Dullavcherra, Pin—788736

112. 761 Kalacherra Hindi L.P. Vill-Kalacherra, P.O. Chamtilla, Pin—788736

113. 734 Lalcherra L.P. Vill-Lalcherra, P.O. Panairbond. Pin—788736

114. 753 Dullavcherra L.P. Vill-Dullavcherra, P.O. Dullavcherra, Pin—788736

115 730 Dupharpar L.P, Vill-Dhuperpar, P. O. Vetarbond Pin—788736

116 728 Lalcherra Hindi L.P. Vill-Lalcherra, P.O. Fanairbond Pin—788736.

117. 709 Pachim Singla L.P. Vill-P/Singla Colony, P.O. Baskaltilla, Pin—788736.

118. 707 Jagaran Hindi L.P. Vill-Horintilla, P.O. Baskaltilla, Pin—788736

119. 762 Singlacherra L.P. Vill-Singlacherra, P.O. Singlacherra, Pin—788736.

120. 505 Sree Durga Pathsala, Vill- & P.O. Dullavcherra, Pin—788736

121. 1230 Lalcherra, Janata L.P. Vill-Lalcherrabasti, P.O. Fanairbond, Pin—788736

122. 1233 Santakali LP. Vill—Veterbond, P.O. Veterbond, Pin—788736

123. 1222 Veterbond LP. Vill-Veterbond, P.O. Dullavcheera, Pin—788736

124. 1220 Chamtilla LP. Vill-Chamtilla, (South), PO. Chamtilla, Pin—788736

125. 1202 Deshobandhu LP. Vill-Baskaltilla, PO. Baskaltilla, Pin—788736

126. 1198 Janata LP. Vill. & PO. Veterbond, Pin—788736

127. 1177 Chamtilla L.P. Vill. & PO: Chamtilla; Pin—788736

128 1166 Amadbad L.P. Vill: Dakupur, PO. Singlacheera, Pin—788736

129. 1159 Fanai Bazan Harizan L.P. Vill-Fanai Bagan, PO. Fanairbond, Pin—788736

130. 1101 Kanairpar L P. Vill-Sreekrishnapur, P.O. Dullavcheera, Pin—788736

131. 1098 Gandhi Baba Hindi L.P. Vill. & P.O. Singlacherra, Pin-788736

132. 1095 Barbali L.P., Vill-Barbali, P. O. Chamtilla, Pin—788736.

133. 992 Singla Sundari L.P., Vill-Singlacherra, P. O. Singlacherra, Pin—788736.

134. 914 Sreema Saraswati L.P., Vill. & P.O. Veterbond, Pin—788736.

135. 911 Rangkhal L.P., Vill-Paglacherra, P.O. Veterband, Pin—788736.

136. 896 Joynagar L.P. Vill-Joynagar, P.O. Chamtilla, Pin—788736.

137. 861 Dakhin Patipath L. P., Vill-Patipath, P.O. Chamtilla, Pin—788736.

138. 795 EX-Buniadi Hindi L.P., Vill-Sakalpur, P.O. Singlacherra, Pin—788736.

139. 786 Ramdayali Hindi L.P., Vill-Wangirbond, P.O. Olivacherra, Pin—788737.

140. 1150 Kalacherra Tribal L.P., Vill-Kalacherra, P.O. Olivacherra, Pin—788737.

141. 33 Rajarbazar L.P., Vill-Amarkhal, P.O. Anipur, Pin—788734.

142. 49 Kalinagar L.P., Vill-Kalinagar, P.O. Kadamtala, Pin—788734

143. 86 Vidyanagar L.P., Vill-Rupagram, P.O. Vidyanagar, Pin—788734.

144. 97 Kalachup L.P., Vill-Kalachup, P.O. Ramkrishna-nagar, Pin—788166.

145. 98 Chamala L.P., Vill-Chamala, P.O. Chamala Bazar Pin—788166.

146. 187 Pushpaprya L.P., Vill-Kalinagar, P.O. Kadamtala, Pin—788166.

147. 291 R.K. Sishu Sadan L.P., P.O. R.K. Nagar, Vill-R.K. Nagar, Pin—788166.

148. 291 A. R. K. Sishu Sadan L.P., Vill- R K. Nagar, P.O. R.K. Nagar, Pin-788166.

149. 298 Chandrey L.P. Vill-Saijannagar, P.O. Chamalabazar, Pin—788166.

150. 314 Padhmarper L.P., Vill-Padhmar, P.O. Kadamtala, Pin—788166.

151. 343 Channighat LP., Vill-Purba Harinagar, P.O. P/Harinagar, Pin—788166.

152. 346 Chanala LP., Vill-Chanala, P.O. Anipur, Pin—788734.

153. 148 Nayatilla L.P., Vill-Nayatilla, P.O. Chamala Bazar, Pin—788166.

154. 353 Dhalibil L.P., Vill-Dhalibil, PO. R. K. Nagar, Pin - 788166.

155. 370 Fakiragram L.P. Vill-Fakiragram, PO. Vidyanagar, Pin—788166.

156. 299 Mukamerbond L.P, Vill-do, P.O. Vidyanagar, Pin—788734.

157. 409 Manab Kalyan L.P., Vill-Sribani, P.O. Chamala Bazar, Pin—788734.

158. 469 Vivekananda L.P. Vill-East R.K. Nagar, PO. R. K. Nagar, Pin-788166.

159. 479 Arjya Nagar L.P. Vill-Kalachera, PO. Maniknagar, Pin—788166.

160. 493 Sreepur LP. Vill-Sreepur, P.O. Sreepur, Pin—7887166

161. 554 Balirbond L.P., Vill-Balirbond, PO. R.K. Nagar, Pin—788166.

162. 571 Raj Nagar LP., Vill-Rajnagar, P.O. Kadamtala, Pin—788166.

163. 583. Baidyanath LP., Vill-Dalurper, PO. Chamalabazar, Pin—788166.

164. 624 Chandhani L.P. Vill-Chandhani, PO. Kadamtala, Pin—788166.

165. 630 Sarbananda L.P. Vill-Kalinagar, P.O. Maniknagar, Pin—788166

166. 643 Sobodh Dala L.P. Vill-Kadamtala, P.O. Kadamtala, Pin—788166.

167. 650 Gonga Hindi L.P. Vill-Bidyanagar, T. E. P.O. Bidyanagar, Pin—788734.

168. 658 Islamcherra, L.P. Vill-Islamcherra, P.O. Maniknagar, Pin—788166.

169. 682 Daluganj L.P, Vill-Daluganj, P.O. Bidyanagar, Pin—788734.

170. 701 Kamala Tilla L.P. Vill-Radhanagar, P.O. R.K. Nagar, Pin—788166.

171. 735 Rajnagar L.P. Vill-Rajnagar, P.O. East Harinagar, Pin—788166.

172. 738 Bidyanagar L.P. Vill-Bidyanagar, P.O. Bidyanagar, Pin—788734.

173. 739 Chunatigeel L. P. Vill-Bidyanagar, P.O. Bidyanagar, Pin—788734.

174. 744 Kalinagar L.P., Vill-Kalinagar, P.O. Kalinagar T.E., Pin—788166.

175. 845 Khagendra Dutta L.P., Vill-R K. Nagar, Pin—788166.

176. 971 Vivekananda L.P., Vill-R K. Nagar, P.O. R.K. Nagar, Pin—788166.

177. 982 Damkawala L.P., Vill-Daluganj, P.O. Kalinagar, Pin—788166.

178. 1002 Katanala L.P, Vill-Katanala P. O. Bidyanagar, Pin—788734.

179. 1003 East Dhalibil L.P., Vill-E/Dhalibil, P.O. R.K. Nagar, Pin—788166.

180. 1004 Lalbalu Khashya Punjee L.P. Vill-Lalbalu, PO. Bidyanagar, Pin—788734

181. 1005 Sishukalyan L.P. Vill-Rajanagar, P. O. Purba Harinagar, Pin—788166.

182. 1006 Tangargool L.P., Vill. Tangargool, P.O. Chamalabazar, Pin—788166.

183. 1007 Lokopriya L.P. Vill-Dhalibil, P.O. Shibbarikrishnanagar, Pin—788734

184. 1008 Suke meye L.P., Vill-R.K. Nagar, P.O. Kadamtala, Pin—788166.

185. 1009 New Lakshmi Nagar L.P., Vill-R. K. Nagar, P.O. Kadamtala, Pin—788166.

186. 1010 Kabiguru L.P., Vill-E/R K. Nagar, P.O. R.K. Nagar, Pin—788166.

187. 1145, Ratnnagar Hindi L.P., Vill-Bidyanagar, P.O. Bidyanagar, Pin—788166.

188. 1167 E/Damkawala L.P. Vill-Daluganj, P.O. R.K. Nagar, Pin—788166.

189. 1186 Santinagar L.P. Vill-Santinagar, P.O. Bidyanagar, Pin—788 34.

190. 1203 Basantinagar L.P. Vill-Kalinagar Colony, P.O. Maniknagar, Pin—788166.

191. 1219 Lalbalu Khasiya Punjee L.P. Vill-Lalbalu, P.O. Vidyanagar, Pin—788134.

192. 1227 Channighat L.P. Vill-Channighat, P.O. Bidyanagar, Pin—788734.

193. 437 Langterper L.P. Vill-Langterper, P.O. Muliala, Pin—788735.

194. 613 South Bhirabnagar L.P. Vill-Bhairabnagar, P.O. Ratabari, Pin—788785

195. 618 Chagikhauri L.P. Vill-Bhairabnagar, P.O. Ratabari, Pin—788735.

196. 664 Mulliala L.P. Vill-Mulliala, P.O. Mulliala, Pin—789735.

197. 665 Nitainagar L.P. Vill-Nitainagar, P.O. Ratabari, Pin—788735.

198. 705 Ramkrishna Sishu Sadan L.P. Vill-W/Bethubari, P.O. Muliala, Pin-788735.

199. 708 Kalyanpur L.P. Vill-Durganagar, P.O. Ratabari, Pin-788735.

200. 812 Kachukauri L.P. Vill-Kachukauri, P.O. Ratabari Pin—788735

201. 843 Khilarbond L.P. Vill-Khilarbond, P.O. Muliala. Pin—788735.

202. 844 Gajitilla L.P. Vill-Muliala P.O. Muliala Pin—788735.

203. 869 Sarkaribari L.P. Vill-Sarkaribari, P.O Ratabari, Pin—788735.

204. 1017 Baijaiyantipur LP. Vill-Sarkaribari, P.O. Ratabari Pin—788735.

205. 1019 Galaitiki LP. Vill-Bethubari, PO. Ratabari, Pin—788735.

206. 1020 Lalcherra Janata LP. Vill-Lalcherra, PO. Muliala, Pin—788735

207. 1021 Gentitilla LP. Vill-Ghagukari, PO. Ratabari, Pin—788735.

208. 1022 Mukamtilla LP. Vill-E/Muliala, PO. Muliala, Pin—788735.

209. 1018 Tilabari LP. Vill-Tangibari, PO. Ratabari, Pin—788735.

110. 1171 Hulash Nagar L.P. Vill-Hulash Nagar, PO. Anipur, Pin—788734.

211. 1156 Tangibari Sishu Sadan, Vill-E/Tangibari, PO. Ratabari, Pin—788735.

212. 1196 Rusanabad LP. Vill-Daluacherra, PO. Lila Chila, Pin—788734.

213. 1237 Bijoynagar LP. Vill-Bijoynagar, PO. Ratabari, Pin—788735.

214. 18 Tangibari L.P. Vill-E/Tangibari, PO. Ratabari, Pin—788735.

215. 137 Awala L.P. Vill-Awala, PO. Ratabari, Pin—788735.

216. 161 Dalgram Maktab, Vill-Dalgram, PO. Bazarghat, Pin—788733.

217 152 Sartishal Muktab, Vill-Sartishal, P.O. Anipur, Pin.—788734

218 171 Bargool LP. Vill-Bargool, P.O. Ratabari, Pin.—788733

219 1204 Dhigalikandh LP. Vill-Dhalikandh, P.O. Nogendranagar Pin;—788733

220 1188 Sannashi Alyan, LP. Vill-Sonairper, P.O. Bazarghat, Pin.—788733

221. 1028 Notan Bazarghat L.P. Vill-do P.O. Bazarghat Pin—788733.

222. 1027 U/Sonairper L.P. Vil -Sonairpar, P.O. Gobindaganj, Pin—788733.

223. 1026 Paschim Sonai L.P. Vill-Dalgram, P.O. Bazarghat, Pin—788733.

224. 025 U/Ratabari Janata L.P. Vill-Ratabari, PO. Ratabari, Pin—788735.

225. 1023 Partal L.P. Vill-Partal, PO. Bazarghat, Pin—788733

226. 1024 Kalikrishna Bidyamandir, Vill-Nogendranagar, PO. Nogendranagar, Pin—788733

227. 899 Atanagar L.P. Vill-Atanagar, PO. Bazarghat, Pin—788733

228. 829 Rakhal Sishusadan L.P. Vill-Birgram, PO. Nogendranagar, Pin—788733

129. 766 Khaiakuri L.P. Vill-Khaiakuri, PO. Gobindaganj, Pin—788733

230. 649 U/Nogendranagar L.P. Vill-Nogendranagar, PO. Nogendanagar, Pin—788733.

231. 649 Tangibari (P) L.P. Vill-P/Tangibari, PO. Ratabari, Pin- 788735

232. 621 Namartibari L.P. Vill-Ratabari, PO. Ratabari, Pin – 788735

233. 578 Bhairabnagar L.P. Vill-Bhairabnagar, PO. Nogendranagar, Pin—788735.

234. 543 Gulalkandhi L.P. Vill-Gulalkandhi, PO. Bazarghat, Pin—788733

235. 542 Gobindganj Bazar L.P. Vil- do PO. Gobinganj-Bazar, Pin—788733

236. 503 Nogendranagar L.P. Vill-Nogendranagar, P.O. Nogendranagar, Pin—788733

237. 500 Basantapur L.P. Vill-Basantapur, PO. Nogendra nagar, Pin-788733

238. 478 Molongtilla L.P. Vill-Molongtilla, PO. Gobindaganj, Pin—788735

239. 398 Ratabari L.P. Vill-East Tangibari, P.O. Ratabari, Pin—788735

240. 397 Birgram L.P. Vill-Gobindganj, PO. Birgram, Pin—788733

241. 347 Singlarper L.P. Vill-Singlarper, P.O. Gobindaganj, Pin—788733

242. 311 Paschim Jarailbari L.P. Vill-P/Jararlbari, PO. Gobindganj, Pin —788733

243. 109 Purba Jarailbari L.P. Vill-P/Jarailbari, P.O. Gobindrabasti, Pin —788733

244. 124 Ratabari Muktab L.P. Vill-Ratabari, PO. Ratabari, Pin—788735

245. 82 Paladhar L.P. Vill-Paladhar P.O. Bazarghat, Pin—788733

246. 25 Gajardingi L.P. Vill-Sonairper, P.O. Gobindaganj, Pin—788733

247. 94 Kudali L.P. Vill-Kudali, PO. Nogendranagar, Pin—788733

248. 120 Ghulcherra Muktab, Vill-Ghulcherra, P.O. Ghulcherra, Pin—

249. 302 Baliagram L.P. Vill-Baliagram, P.O. Ghulcherra, Pin-

250. 335 Nayanabin L.P. Nayanabin, PO: Fakua, Pin—

251. 336 Sannashipatta LP. Vill-Sannashipatta PO. Fakua, Pin—

252. 436 Chamala Nayagram L P. Chamala, PO. Fakua Pin—

253. 515 Fakuagram L.P. Vill. Fakuagram, PO. Fakua, Pin—

254. 657 Kadairgool L.P. Vill-Ghulcherra, PO. Ghulcherra, Pin—

255. 717 J.C. Shikha Niketan, Vill. Fakua Colony, P.O. Fakua, Pin—

256 718 Ushaisumar Punjee L P. Vill- do P.O. Fakua, Pin—

257. 719 Paschim Balia L.P. Vill. P/Balia, P.O. Ghulcherra, Pin—

258. 771 Panighat L.P. Vill-Panighat, P.O. Ghulcherra, Pin—

259. 798 Binodini Kashiya Punjee L P. Vill-Binodini, P.O: Eraligool, Pin—

260. 940 Uttar Ghulcherra L.P. Vill. Ghulcherra, Pin—

261. 835 Ashanala L.P. Vill-Ashanala, P.O. Ghulcherra, Pin-

262. 941 Usharani L.P. Vill-Usharani, P.O. Eraligool, Pin—

263. 1032 D/Amdhar L.P. Vill-D/Amdhar, P.O. Ghulcherra, Pin—

264. 1031 Nayagram L.P. Vill-Nayagram, P.O. Fakua, Pin—

265. 1157 Vakalkandi L.P. Vill-Fakua, P.O. Fakua, Pin—

266. 961 Krishnapur L.P. Vill-Sunapur, P.O. Olivacherra, Pin—788736

267 374 Amtilla L.P. Amitilla, P.O. Gombhirabasti, Pin—788737

268. 374 Muralibond L.P. Vill-Muralibond, P O. Gombhirabasti, Pin—788737

269. 626 Amtilla Trival L.P. Vill-Amtilla, P.O. Gombhirabasti, Pin—788737

270. 759 Khekragool L.P. Vill-Khekragool, P.O. Olivacherra, Pin—788736

271. 1162 Ramnath Hindi L.P. Vill-Olivacherra, P.O. Olivacherra, Pin—788736

272. 866 Gombhirabasti Hindi L.P. Vill-Gombhirabasti, P.O. Gombhirabasti, Pin—788736

273. 912 Bagmani Trival L.P. Vill-Roypur, P.O. Olivacherra, Pin—788736.

274. 954 D/Roypur L.P. Vill-Olivacherra, Pin—788736

275. 955 Sreerampur Trival L.P. Vill-Sreerampur, P.O. Olivacherra, Pin—788736

276. 915 Durlavpur L.P., Vill-Durlavpur, P.O. Gombhirabasti, Pin—788735.

277. 785 Gombhira L.P., Vill-Gombhira, P.O. Olivacherra, Pin—788736.

278. 516 Gombhira Gonesh L.P., Vill-Gombhira Goneshpur P. O. Gombhirabasti, Pin—788737.

279. 989 Ramananda L.P., Vill-Ramanandapur P.O. Olivacherra, Pin—788736.

280. 616 Beranga L.P. Vill-Beranga, P.O. Olivacherra, Pin—788736.

281. 1103 Amdhar Manab Kalyan L.P. Vill-Sumapur, P. O. Olivacherra, Pin—788735.

282. 1102 Achimganj L.P. Vill-Somapur, P.O. Olivacherra, Pin—7 8736.

283. 757 Olivacherra L.P. Vill-Olivacherra, P.O. Olivacherra, Pin – 788736.

284 1176 Maguraghat L.P. Vill-Maguracherra, P.O. Olivacherra, Pin—788736.

285. 774 Subrasingha L.P. Vill-Fanaibond, P.O. Fanaibond Pin—788737.

286 1097 Nuniabasti L.P. Vill-Nuniabasti, P.O. Olivacherra, Pin—788736.

287. 763 Maguracherra L.P. Vill-Maguracherra, P.O. Olivacherra, Pin—788736.

288. 779 Sunapur L.P. Vill-Sunapur, P.O. Olivacherra, Pin—738736.

289. 127 U/Tirbincherra L.P. Vill-Tirbincherra, P.O. Lilachila Pin—788736.

290. 15 Pathakhawari Muktab Vill-Pathakhawri, P.O. Dharagi Pin—788738.

291. 184 Charagibond L.P. Vill-Charagi-2 P.O. Charagi Pin—788738.

292. 190 Chargibond L.P. Vill-Charagi, P.O. Charagi, Pin—788738.

293. 460 Sreedurga L.P. Vill-Durgapur, P.O. Kalamagura, Pin—788738.

294. 471 Bhutucherra L.P. Vill-Bhutucherra, P.O. Charagi Pin—788738.

295. 484 Kashinathpur L.P. Vill-Kashinathpur, P.O.Charagi, Pin – 788738.

296. 586 Shamaprasad L.P. Vill-Barbalia, P.O. Kalamagura, Pin—788738.

297. 587 Bhubirbond L.P. Vill-Bhubirbond, P.O. Kalamagura, Pin—788738.

298. 617 Birajpur L.P. Vill-Birajpur, P.O. Charagi, Pin-788738.

299. 651 Bithar Balia L.P. Vill-Kalamagura, P.O. Kalamagura, Pin—788738.

300. 680 Basudebnath L.P. Vill-Kalamagura, P.O. Kalamagura, Pin—788738

301. 692 Bhutucherra Hindi L.P. Vill-do P.O, Charagi, Pin—788738.

302. 760 U/Pathakhawari L.P. Vill-Pathakhawari, P.O. Charagi, Pin—788738.

303. 704 Bijoy Lakshmi L.P. Vill-Barbalia, PO: Kalamgura, Pin—788738.

304. 734 734 Charagi Nagar Hindi L.P. Vill-do-P.O.

305. 794 Kalampur L.P. Vill. Kalampur P. O. Charagi, Pin—788738.

306. 831 Bhudaikhawari L.P. Vill-do-P.O. Charagi, Pin—788738.

307. 846 Mahadev ari L.P. Vill-Daruala, P.O. Kalamagura, Pin—788738.

308. 913 Harinarayan L.P. Vill-Sreerampur, P.O. Olivacherra, Pin—788736.

309. 962 Jakir Hussain L.P. Vill-Dalalbad P.O. Charagi Pin—788738.

310. 1092 Gauri Sankar L.P. Vill-Durgapur (South) P.O. Kalamagura, Pin—788738.

311. 1097 Paschim Dalalbad LP. Vill-do PO. Charagi Pin—788736.

312. 1153 Gopinathpur Trival L.P. Vill-Chotta Bhubirbond PO. Kalamagura, Pin—788738.

313. 1172 Tamginbasti L.P. Vill-Bhutucherra, P.O. Charagi, Pin- 788738.

314. 1197 Islampur L.P. Vill-Islamapur, P.O. Charagi Pin—788738.

315. 1199 Teracherra L.P. Vill-Teracherra, P.O. Teracherra Pin— 788738

316 1218 Karkhanabasti L.P. Vill-do, P.O. Charagi, Pin—788738.

317. 1123 Bharpacha L.P. Vill-Anandapur, P.O. Anandapur Pin- 788156.

318. 1116 Sishuniketan L.P. Vill-Anandapur, P.O. Anandapur, Pin—7887156.

Statement showing Districtwise position of Total Problem Villages.

Name of District.	Total Number of Problem Villages.
1	2
1. Goalpara	1148
2. Dhubri	1258
3. Kokrajhar	1386
4. Kamrup	1289
5. Nalbari	817
6. Barpeta	1038
7. Darrang	1240
8. Sonitpur	1295
9. Nagoan	1972
10. Dibrugarh	1925
11. Jorhat (including Golaghat)	1446
12. Sibsagar	858
13. Lakhimpur	1700
14. Cachar	1413
15. Karimganj	994
16. Kar-bi-Ang-long	1451
17. North Cachar Hills	480
	Total—21715

Annexure—II

Number of P/W/S/S Sanctioned during 1986-87, 87-88 and 88-89

P/W/S/S Sanctioned during

Sl. No.	Name of District	1986-87 TSP	SECP	ARP	MNP	Aditive	Total	1987-88 TSP	S CP	ARP	MNP	Aditive	Total	1988-89 TSP	SECP	ARP	MNP	Aditive	Total
1.	Goalpara	13	—	30	—	—	43	—	8	6	—	—	14	2	—	6	—	—	8
2.	Dhubri	1	—	4	7	–	12	5	1	15	—	—	21	—	—	10	—	—	10
3.	Kokrajbar	11	1	8	4	—	24	31	6	18	—	—	55	—	—	51	—	—	51
4.	Kamrup	7	1	13	25	—	46	—	—	6	—	—	6	—	—	2	—	—	2
5.	Nalbari	9	1	9	13	–	32	—	2	—	—	–	2	—	–	3	—	—	3
6.	Barpeta	7	—	1	19	—	27	—	1	—	–	—	1	—	—	1	—	—	1
7.	Darrang	7	—	26	23	—	56	—	—	12	–	—	12	—	—	6	–	—	6
8.	Sonitpur	1	2	24	16	—	43	1	2	19	—	—	22	—	—	46	—	—	46
9.	Nagaon	—	3	44	45	—	92	—	9	2	—	—	11	1	—	67	—	—	68
10.	Dibrugarh	7	—	7	34	—	48	—	—	3	—	—	3	1	1	52	—	—	54
11.	Jorhat	2	4	7	23	—	36	—	—	3	—	—	3	—	—	1	—	—	1
12.	Sibsagar	4	3	25	17	-	49	—	—	15	—	—	15	–	—	6	—	—	6
13.	Golaghat	—	2	3	23	—	8	—	1	1	—	—	2	—	—	2	—	—	2
14.	Lakhimpur	15	1	11	8	—	35	2	—	—	—	—	20	—	—	2	-	—	2
15.	Cachar	—	4	24	6	—	34	—	6	24	—	—	30	—	—	—	—	—	—
16.	Karimganj	—	1	11	4	—	16	—	1	17	—	—	18	—	—	36	—	—	36
17.	Karbi Anglong	—	—	4	15	3	22	—	—	–	45	7	52	—	—	—	1	—	1
18.	N. C Hills	—	—	3	14	19	36	—	—	1	10	1	11	—	—	13	16	12	31
						Total	679					Total	298					Total	328

জিলা ভিত্তিত স্কুল পৰিদৰ্শক সকলৰ নামৰ তালিকা

জিলাৰ নাম	পৰিদৰ্শকৰ নাম
১। ডিব্রুগড়	শ্ৰীচিজিব চক্ৰৱৰ্ত্তী
২। শিৱসাগৰ	শ্ৰীমতী অঞ্জলী বড়া।
৩। যোৰহাট	শ্ৰীইফটিকাৰ হুছেইন।
৪। গোলাঘাট	খালি।
৫। উত্তৰ লক্ষিমপুৰ	শ্ৰীদিলোৱাৰ হোছেইন।
৬। শোণিতপুৰ	ডাঃ গোপাল মেধি।
৭। দৰং	শ্ৰীফুলেন্দু নাথ চহৰীয়া।
৮। ধুবুৰী	ডাঃ চৈয়দ হাচানোল্লা।
৯। গোৱালপাৰা	শ্ৰীমতী নিহাৰ বৰুৱা।
১০। কোকৰাঝাৰ	শ্ৰীহেমন্ত কুমাৰ শৰ্ম্মা।
১১। বৰপেটা	শ্ৰীপ্ৰবিণ কুমাৰ গগৈ।
১২। নলবাৰী	শ্ৰীভূপেন্দ্ৰ নাথ শৰ্ম্মা।
১৩। কামৰূপ	শ্ৰীটাবুৰাম টাইদ।
১৪। নগাওঁ	শ্ৰীযোপেন্দ্ৰ নাৰ্জ্জাৰী।
১৫। কাৰ্বিআলং	শ্ৰীশৰত বৰঠাকুৰ।
১৬। উত্তৰ কাছাৰ জিলা	শ্ৰীদিজেন্দ্ৰ কেৰচা।
১৭। কাছাৰ	খালি।
১৮। কৰিমগঞ্জ	শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন শৰ্ম্মা।

জিলা ভিত্তিত সহকাৰী স্কুল পৰিদৰ্শকৰ নামৰ তালিকা।

জিলাৰ নাম	সহকাৰী পৰিদৰ্শকৰ নাম।
১। ডিব্রুগড়	১। শ্ৰীখৰচান আলি।
২। শিৱসাগৰ	২। খালি।
৩। যোৰহাট	৩। শ্ৰীচত্যপ্ৰিয়া ব্ৰহ্ম পাটগিৰি।
৪। গোঁলাঘাট	৪। খালি।
৫। উত্তৰ লক্ষিমপুৰ	৫। শ্ৰীধনদেৱ মহন্ত।

this incident a call sttention motion under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly was moved by Hon'ble Member, Shri Hemen Das during the last Budget session of the Assembly. In reply to the motion, Shri Hiteswar Saikia, Chief Minister, Assam gave a statement in the House on the 26th March, 1984 to the effect that an enquiry into the incident was held by Shri A.K. Nath, Additional District Magistrate, Cachar, under orders of the Deputy Commissioner, Cachar and that necessary action in the matter would be taken by the Government after proper examination of the enquiry report. A copy of the statement is enclosed.

The said enquiry report including the depositions and other connected papers have since been examined by the Government and the following decisions have been taken:

i) The Enquiry officer examined only the interested withesses. The Deputy Commisioner, Cachar, the Sub-Divisional Officer, Karimganj, the Superintendent of Police Cachar. The Sub-Divisional Police Officer, Karimganj who visited the place soon after the firing took place were not examined. In view of this, the findings of the Enquiry Officery have been held to be one-side and not acceptable to Government.

ii) The photographs of the room of the Principal of the Vidyapith, in which the Police personnel and the Magistrate had taken shelter show that the floor of the room was littered with otones and projectilos. Therefore, it cannot also be accepted that the situation did not warrant

resort to firing:

iii) The Executive Magistrate, Shri R. K. Shome, who was the attached Sub-Deputy Collector, Ramkrishnanagar could not assess and handle the situation properly: As however, he was a new entrant to the service having been appointed to the Assam Civil Service Class—II only in January, 1981, with no experience in dealing with Law and Order situations it has been decided that the Government's displeasure in this matter may be communicated to him keeping record in his Character Roll.

iv) As a matter of grace, it has also been decided to sanction ex-gratia payment of Rs. 5,000/- to the family of each of the deceased students.

(JATEN HAZARIKA)
Commissioner & Secy. to the Govt.
of Assam, Political Department,
Dispur.

Copy or Statement made by C.M. in the House on 26.3.84
(File No. PIA. 184/84)

CALL ATTENTION MOTION MOVED BY SHRI HAMEN DAS, MLA UNDER RULE 54 OF THE RULES OF PROCEDURE FOR CONDUCT OF BUSINESS IN THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Hon'ble Mr. Speaker Sir,

I beg to appraise the House about the position with regard to the Call Attention Motion under RULE 54 of the Rules of procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly moved by Hon'ble Member

Shri Hamen Das regarding a matter of public importance viz news item published in the "Sentinel" in its issue dated 21st January, 1984 under the caption—"Panel indictes SDC, OC, for killings"

The news item refers to the enquiry report on the incident of Police firing at Ramkrishna Vidyapith premises at Ramakrishna Nagar, Cachar on 18th November, 1982 which caused death to one person, Deepak Sarma, a student of the School and serious injury to another person Sagar Dutta also a student of the School who subsequently sucumbed to his injury. The enquiry was ordered by the Deputy Commissioner, Cachar and Shri A. K. Nath, Addl. District Magistrate, Cachar held the enquiry. The report is now under examination of the Government and necessary action in the matter will be taken after proper examination of the report by the Government.

ANNEXURE—VI

List showing the Divisionwise details of release of fund :

Amount	Name of Division	CPHE's office Letter.
Rs. 4.20 lakhs	Dhemaji	No. PHE. 27/B/88/25346 dt. 4.11.88
Rs. 21.00 ,,	N. Lakhimpur	do
Rs. 10.30 ,,	Ghilamara	do
Rs. 23.50 ,,	Hojai	No. PHE. 27/B/88/28240 dt. 7.12.88
Rs. 18.50 ,,	Morigaon	do-28411 dt. 8.12·88
Rs. 16.50 ,,	Kaliabor	do-28414 dt. 8.12.88

Rs. 42.00 ,,	B. Chariali	do-28399 dt. 8.12.88
Rs. 32.50 ,,	Tezpur-I	do-28402 dt. 8.12.88
Rs. 8.30 ,,	Tezpur-II	do-28402 dt. 8.12.88
Rs. 23.00 ,,	Mangaldoi	do-28396 dt. 8.12.88
Rs. 10.50 ,,	Dhing	do-28417, dt. 8.12.88
Rs. 1070 ,,	Nalbari	do-29014, dt. 17-12-88
Rs. 5.00 ,,	Belsor	do-29017, dt. 17-12-88
Rs. 14.50 ,,	Kokrajhar-I	do-29815, dt. 27-12-88
Rs. 12:50 ,,	Kokrajhar-II	do-29821, dt. 26-12-88
Rs. 15.70 ,,	Gosaigaon	do-29825, dt. 27-12-88
Rs. 18.70 ,,	Dhuburi-I	do-29823, dt. 27-12-88
Rs. 18.50 ,,	Silchar-II	do-29847, dt. 28-12-88
Rs. 12.50 ,,	Hailakandi	do-28851, dt. 28-12-88
Rs. 18-50 ,,	Tangla	do-89858, dt. 28-12-88
Rs. 16.50 ,,	Silchar-I	do-33936, dt. 28-1-89
Rs. 33.50 ,,	Karimganj	do-33940, dt. 28-1-89
Rs. 31:50 ,,	Sibsagar	do-35641, dt. 14-2-89
Rs. 16.50 ,,	Dibrugarh	do-35716, dt. 14-2-89
Rs. 22.40 ,,	Goalpara	do-35700, dt. 14-2-89
Rs. 9.70 ,,	Bongaigaon	do-35708, dt. 14-2-89
Rs. 18.50 ,,	Guwahati-I	do-35704, dt. 14-2-89
Rs. 8.30 ,,	Barpeta	do-27/B/88/25712, dt.14-2-89
Rs 32.50 ,,	Hojai	do 36653-89, dt. 25-5-89
Rs. (2nd Inst)		
Rs. 29.00 ,, (2nd)	N.L. Divn.	-do- -do-
Rs. 46.50 ,, (2nd)	Karimganj	-do- -do-
Rs. 23.50 ,, (2nd)	Dibrugarh	-do- -do-
Rs. 17.50 ,,	Hailakandi	-do- -do-

Amount (Rs. in Lakhs)	Name Division.	CPHE's Office Letter No.
Rs.26.50 Lakhs (2nd)	Sil-II	No. PHE.27/B/88/ 36653-89, dt.26-2-89
Rs. 23.50 Lakhs	Sil-I	do do
Rs. 26.37 ,, (2nd)	Guwahati-I	-do- -do-
Rs. 25.64 ,,	Golaghat	-do, -do-
Rs. 15.30 ,, (2nd)	Nalbari	-do- -do-
Rs. 13.87 ,, (2nd)	Bongaigaon	-do- -do-
Rs. 34.87 ,, (2nd)	Goalpara	-do- -do-
Rs. 14.50 ,, (2nd)	Dhing	-do- -do-
Rs. 58.00 ,, (2nd)	B. Chariali	-do- -do-
Rs. 26.50 ,, (2nd)	Tangla	-do- -do-
Rs. 32.40 ,, (2nd)	Mongaldoi	-do- -do-
Rs. 11.79 ,, (2nd)	Tezpur-II	-do- -do-
Rs. 14.70 ,, (2nd)	Ghilamara	-do- -do-
Rs. 5.80 ,, (2nd)	Dhemaji	-do- -do-

Rs. 29.36	,,	Jorhat-II	-do- -do-
Rs: 48.00	,,	Jorhat-I	-do- -do-
Rs. 2.25	,,	Bokakhat	-do- -do-
Rs. 26.60 (2nd)	,,	Morigaon	-do- -do-
Rs. 23.50	,,	Koliabar	-do- -do-
Rs. 11.70 (2nd)	,,	Barpeta	-do- -do-
Rs. 45.50 (2nd)	,,	Tezpur-I	-do- -do-
Rs: 7.00 (2nd)	,,	Belsor	-do- -do-
Rs. 26.30 (2nd)	,,	Dhuburi-I	-do- -do-
Rs. 40.64	,,	Rangia	No. PHE./38226, dt.17-3-89
Rs. 8.00 (2nd)	,,	Bokahat	No. PHE/38196, dt. 16-3-89
Rs. 2.50 (2nd)	,,	Silchar-II	No. PHE/38364, dt: 17-3-89
Rs: 25.00 (2nd)	,,	B. Chariali	No. PHE/38360, dt. 17-3-89
Rs. 21.00 (2nd)	,,	Silchar-I	No. PHE/38356, dt, 17-3-89
Rs: 3.00 (2nd)	,,	Mangaldoi	N PHE/38669, dt, 17-3-89
Rs. 40.00	,,	Tinsukia	No. PHE/38788, dt. 21-3-89
Rs. 7.34	,,	Nagaon	No. PHE/39.50, dt. 25-2-89
Rs. 33.38	,,	Nazira	No. FHE/39874, dt. 29-3-89
Rs. 57.68 (2nd)	,,	Sibsagar	No. PHE/39908, dt. 29-3-89

Rs. 10.00 (2nd)	,,	Jorhat-I	No. PHE/39931, dt. 29-3-89
Rs. 4.00 (2nd)	,,	Bokakhat	No. PHE/39924, dt. 29-3-89
Rs. 10.00 (2nd)	,,	Silchar-I	No. PHE/40128, dt. 31-3-89
Rs. 10.00 (2nd)	,,	Karimganj)	No. PHE/40128, dt. 31-3-89
Hills.			
Rs. 36.00	,,	N.C. Hills	No. PHE/35201, dt. 14-2-89 (proposal sent to Govt.) Release by Govt. Vide No. HLB, 65, dt. 17-3-89
Rs. 84.00	,,	K.A. Dist.	No. PHE/0.455, dt. 9-3-89 (Proposal sent to Govt. (Released by Govt. Vide No. HLB. 65, dt. 17-3-89)

———